

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Brezno na roky 2023-2027

(novela zákona č. 331/2017 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov)

Vážení spoluobčania, obyvatelia mesta Brezno,

V roku 2022 končí platnosť strednodobého dokumentu, Komunitného plánu sociálnych služieb na roky 2014-2020, ktorého platnosť bola následnou aktualizáciou predĺžená do roku 2022. Ciele komunitného plánu boli každoročne vyhodnocované a predkladané mestskému zastupiteľstvu mesta Brezno a možno konštatovať, že väčšinu z nich sa nám podarilo naplniť. Komunitný plán je dokumentom otvoreným a preto sa s odstupom času nerealizovali niektoré ciele, ktoré stratili svoju opodstatnenosť. Z našich úspechov spomeniem zriadenie a sprevádzkovanie Zariadenia pre seniorov a denného stacionára „Boženka, sprevádzkovanie a udržanie sociálnej služby monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, stravovanie seniorov s možnosťou výberu stravy a ďalšie.

Mesto vyvíja úsilie, aby seniorov, ťažko zdravotne postihnutých či inak ohrozené skupiny obyvateľstva podporovalo čo najviac rôznymi formami. Naším záujmom je vybudovať kvalitnú sieť sociálnych služieb, v ktorých bude zabezpečená odbornosť a potreby obyvateľov budú na prvom mieste. Nový komunitný plán bol spracovaný na základe spolupráce viacerých zložiek: zamestnancov mesta, jednotlivých škôl, organizácii zastupujúcich záujmy jednotlivých cieľových skupín, neverejnými aj verejnými poskytovateľmi sociálnych služieb a ďalšími organizáciami a v neposlednom rade v spolupráci v obyvateľmi mesta. Do dokumentu sme sa snažili zapracovať väčšinu Vašich požiadaviek, niektoré sme modifikovali podľa reálnych možností a budeme sa usilovať o ich naplnenie. Tento dokument je otvoreným dokumentom, do ktorého je možné vstupovať a niektoré ciele prehodnotiť, alebo nové doplniť.

Záverom Vám chcem poďakovať za Váš záujem a spoluprácu a verím, že spoločnými silami sa v sociálnej, ale aj v súvisiacich oblastiach (zdravotníctvo, školstvo, bývanie, bezpečnosť) opäť posunieme dopredu a dokážeme poskytnúť adekvátnu pomoc všetkým, ktorí ju budú potrebovať.

JUDr. Tomáš Abel, PhD
primátor mesta

Obsah

1.	Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady	4
1.1.	Princípy, zásady a ciele	5
1.2.	Definovanie skupín sociálnych služieb	7
1.3.	Legislatívne súvislosti	7
1.4.	Východiská	8
1.5.	Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti	13
2.	Sociálno – ekonomická analýza	14
2.1.	Základná charakteristika mesta	14
2.2.	Popis lokality	23
2.3.	Demografický vývoj	25
2.4.	Vzdelanie a zamestnanosť	38
2.5.	Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy	40
2.6.	Sociálna charakteristika obyvateľstva	44
2.7.	Analýza verejných služieb	49
2.8.	Bývanie	82
2.9.	Definovanie zainteresovaných skupín	86
2.10.	Definovanie cieľových skupín	88
3.	Strategická časť	94
3.1.	SWOT analýzy a definovanie priorít	94
3.2.	Vízia a poslanie	104
3.3.	Definovanie priorít, cieľov, zámerov	107
3.4.	Merateľné indikátory	120
3.5.	Akčné plánovanie	123
3.6.	Finančné plánovanie	138
3.7.	Hodnotenie	147
3.8.	Monitorovanie	147
3.9.	Záver	148
4.	Použitá literatúra	149

1. Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Predstavuje metódu, pomocou ktorej mesto Brezno plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov. Ide o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie mesto Brezno využilo pre začatie spolupráce a tvorbu trvalejších partnerstiev. V porovnaní s inými metódami posilnilo princípy zastupiteľskej demokracie, pretože do procesu zapojilo všetky zainteresované subjekty.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (...**177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z.**) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení ... 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 216/2018 Z. z., 9/2019 Z. z., 30/2019 Z. z., 139/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 371/2019 Z. z., 390/2019 Z. z., 476/2019 Z. z., 6/2020 Z. z., 73/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z., **249/2022 Z. z.** ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - mesto utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Mesto vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jeho územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Mesto a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku,
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Mesto zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb na webovej stránke mesta (www.brezno.sk), dokument je k dispozícii v každom zo zariadení sociálnych služieb zriadených mestom a na Odbore starostlivosti o obyvateľa Mestského úradu v Brezne.

1.1. Princípy, zásady a ciele

Princípy

- **Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi** – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán bol venovaný rovnaký priestor.
- **Zapájanie miestneho spoločenstva** – pri zapájaní miestnej komunity, obyvateľov mesta Brezno boli metódy a formy oslovenia a zapojenia aplikované tak, aby nikto nebol diskriminovaný a vylučovaný.
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – pri spracovaní plánu bol braný ohľad na spoluprácu s podnikateľmi, dobrovoľníkmi v sociálnych službách, svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, organizácie pôsobiace v meste poskytujúce sociálne služby. Komunitný plán sociálnych služieb je jedným z nástrojov na celkové zlepšenie kvality života v meste Brezno.
- **Práca s informáciami** – pri spracovaní bol zabezpečený rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánujú zúčastniť. Pribežne bolo zabezpečené odovzdávanie informácií verejnosti.
- **Priebeh spracovania komunitného plánu** – proces komunitného plánovania zahŕňal vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych skupín. Tento proces umožnil, aby navrhnutý systém sociálnych služieb plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom, ktorými disponuje mesto Brezno.
- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce.**
- **Kompromis priania a možností** – výsledkom komunitného plánovania v meste Brezno je kompromisné riešenie medzi potrebami a možnosťami mestského rozpočtu. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzila, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať (Woleková, Mezianová, s.10, 2004).

Zásady

- Potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb v meste Brezno sú definované ľuďmi, ktorí žijú v meste a ktorých sa služby týkajú, ich volenými zástupcami, organizáciami a inými subjektmi s priamym vplyvom na mesto Brezno.
- Všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu sú previazané.
- Skvalitňovanie sociálnych služieb je mestom Brezno považované za žiaduce a sociálne služby sú dôležitou súčasťou miestnej politiky.
- Priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb v meste.

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb

- Posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta Brezno.
- Predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín.
- Opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu).
- Zabezpečiť poskytovanie kvalitných sociálnych verejných služieb pre svojich obyvateľov.
- Zabezpečiť bezpečnosť a ochranu obyvateľov mesta, prevenciu a osvetu.
- Zabezpečiť základnú ľudskú potrebu – bývanie pre všetky skupiny obyvateľov – sociálne, nájomné.

Uplatnenie princípu integrovaného prístupu

Rozmer - 1

Rôzne aspekty života mesta v sociálnej oblasti – sociálny, vzdelávací, voľnočasový, zdravotný, kultúrny a bezpečnostný – sú vzájomne prepojené a sociálny úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa rozvoja sociálnych služieb v užšom aj širšom poňatí sa v Komunitnom pláne sociálnych služieb skombinovali. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych

demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky klimatických zmien. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá pre dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Agenda 2030.

Rozmer – 2

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Brezno integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) mesta Brezno 2023 - 2027, integruje a nadväzuje na Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2021 - 2030, PHRSR mesta, Územný plán mesta, pôvodný Komunitný plán sociálnych služieb, Viacročný rozpočet, a iné. KPSS mesta vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda 2021 - 2027, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Agenda 2030, Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014), Koncepcia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008), Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019) a Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013). Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027, Horizont Európa (2021 – 2027), Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie), Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania a Európsky pilier sociálnych práv (2017).

Rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti mesta, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, mesto a jeho jednotlivé orgány: poslanci MZ, primátor, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania KPSS, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy KPSS, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným **pracovným skupinám** na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

Rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

1.2. Definovanie skupín sociálnych služieb

Komunitné plánovanie je zamerané na **rozvoj komunitných sociálnych služieb**, ktoré sú poskytované obyvateľom danej komunity - mesta a sú poskytované v meste.

<p>A) Sociálne služby <i>Sociálne služby v zmysle zákona 448/2008 z.z. o sociálnych službách</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sociálne služby krízovej intervencie - sociálne služby na podporu rodiny s deťmi - sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku - sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií - podporné služby 	<p>B) Služby vzdelávania</p> <ul style="list-style-type: none"> - predškolská výchova - materské školy - základné vzdelávanie - základné školy - záujmová mimoškolská činnosť - centrá voľného času - školská záujmová činnosť - školské kluby detí - záujmová mimoškolská činnosť - umelecké školy a ďalšie zariadenia záujmového vzdelávania 	<p>C) Zdravotnícke služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - základné lekárske služby - lekári prvého kontaktu - špecializované lekárske služby - špecializované ambulancie - iné zdravotnícke služby - zariadenia a liečebne - rehabilitačné služby - lekárne - dopravná zdravotná služba - lekárska služba prvej pomoci
<p>D) Voľno-časové aktivity</p>	<p>E) Bezpečnosť a aktivity prevencie</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivity obecnej a štátnej polície - preventívne vzdelávacie aktivity - monitorovacie bezpečnostné systémy - prvky fyzickej ochrany obyvateľov a majetku 	<p>F) Bývanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociálne bývanie - nájomná bytová výstavba - štartovacie byty pre mladé rodiny
<ul style="list-style-type: none"> - športové ihriská, telocvične - oddychové zóny - športové kluby a jednoty - kluby seniorov - kino 		

Služby musia byť poskytované takým spôsobom, aby obyvatelia mesta zotrvali vo svojom prirodzenom sociálnom prostredí a pritom ich potreby budú uspokojené. Potrebné služby sú obyvateľom poskytované ambulantne (napr. sociálne poradenstvo – individuálne a skupinové, sociálna rehabilitácia, stravovanie, záujmová činnosť a pod. ...). Podobným spôsobom sú poskytované aj odľahčovacie služby pre rodinu, ktorá sa stará o svojho rodinného príslušníka so zdravotným postihnutím alebo seniora.

Neoddeliteľnou súčasťou komunitných služieb sú aj služby poskytované v domácnosti toho obyvateľa, ktorý ich potrebuje. Niekedy sa používa presnejšie označenie „terénne a komunitné sociálne služby“. V domácom prostredí sa v podstate môžu poskytovať tie isté sociálne služby, ktoré sa poskytujú ambulantným spôsobom, vrátane opatrovateľských služieb. Terénne a komunitné služby pre konkrétneho klienta sa môžu vhodne dopĺňať.

1.3. Legislatívne súvislosti

Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Mesto sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon NR SR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon NR SR č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon NR SR č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon NR SR č. 36/2005 Z.z. o rodine ((v znení č. 297/2005 Z. z., 615/2006 Z. z., 201/2008 Z. z., 217/2010 Z. z., 290/2011 Z. z., 125/2013 Z. z., 124/2015 Z. z., 160/2015 Z. z.(nepriamo),

175/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 2/2017 Z. z.) a Zákon NR SR č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon NR SR č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ustavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., v znení č. 317/2009 Z. z., 332/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 50/2012 Z. z., 185/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 485/2013 Z. z., 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 376/2014 Z. z., 345/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 351/2017 Z. z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z.). Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti mesta pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona NR SR 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (v znení č. 96/1991 Zb., 130/1991 Zb., 421/1991 Zb., 500/1991 Zb., 564/1991 Zb., 11/1992 Zb., 295/1992 Zb., 43/1993 Z. z., 252/1994 Z. z., 287/1994 Z. z., 229/1997 Z. z., 225/1998 Z. z., 233/1998 Z. z., 185/1999 Z. z., 389/1999 Z. z., 6/2001 Z. z., 453/2001 Z. z., 205/2002 Z. z., 515/2003 Z. z., 369/2004 Z. z., 535/2004 Z. z., 583/2004 Z. z., 583/2004 Z. z., 615/2004 Z. z., 757/2004 Z. z., 171/2005 Z. z., 628/2005 Z. z., 267/2006 Z. z., 267/2006 Z. z., 616/2006 Z. z., 330/2007 Z. z., 334/2007 Z. z., 335/2007 Z. z., 205/2008 Z. z., 384/2008 Z. z., 445/2008 Z. z., 511/2009 Z. z., 102/2010 Z. z., 102/2010 Z. z., 204/2011 Z. z., 361/2012 Z. z., 160/2014 Z. z., 180/2014 Z. z., 239/2014 Z. z., 125/2015 Z. z., 447/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 131/2017 Z. z., 131/2017 Z. z., 70/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 5/2019 Z. z., 413/2019 Z. z., 73/2020 Z. z., 338/2020 Z. z., 345/2020 Z. z., 488/2021 Z. z., 512/2021 Z. z., 42/2022 Z. z.) podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť mesta pri ochrane osoby, rodiny a majetku v meste, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má mesto povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

1.4. Východiská

Pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb boli zohľadnené stratégie a priority definované v národných, lokálnych a európskych strategických dokumentoch.

Miestnej úrovne

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni mesta.
- Územný plán mesta,
- Komunitný plán sociálnych služieb,
- **Viacročný rozpočet**

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)

- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Konceptia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Konceptia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Konceptia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok
- Plán obnovy SR

Nadnárodnej úrovne

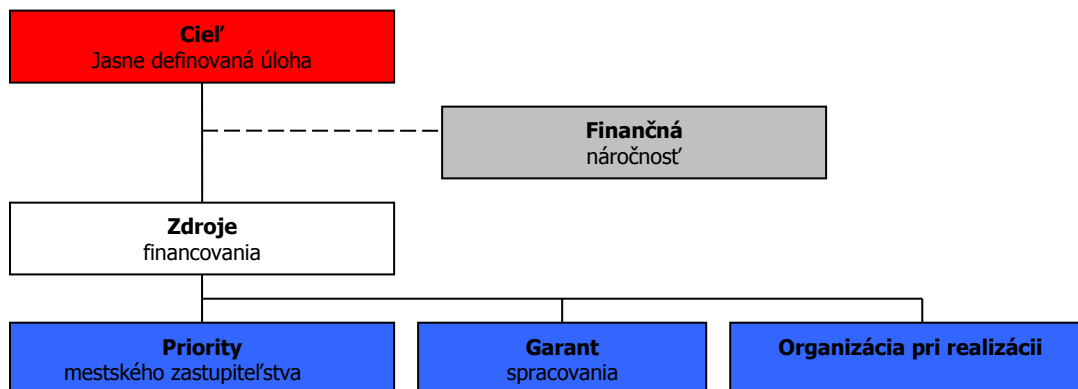
- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,
- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia KPSS mesta Brezno je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy mesta Brezno. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou mestského úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

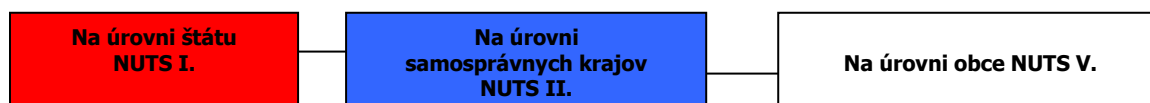
Finančné zabezpečenie

Financovanie KPSS by sa malo realizovať na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združením zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné sociálne aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Banskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má mesto okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2021 - 2027.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave KPSS Brezno nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní KPSS mesta Brezno boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality

tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Mesto Brezno má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

- 1. Inteligentnejšia Európa**
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
- 4. Sociálnejšia Európa**
- 5. Európa bližšie k občanom.**

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ“) povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – pozičným dokumentom EK.

Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027“, ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

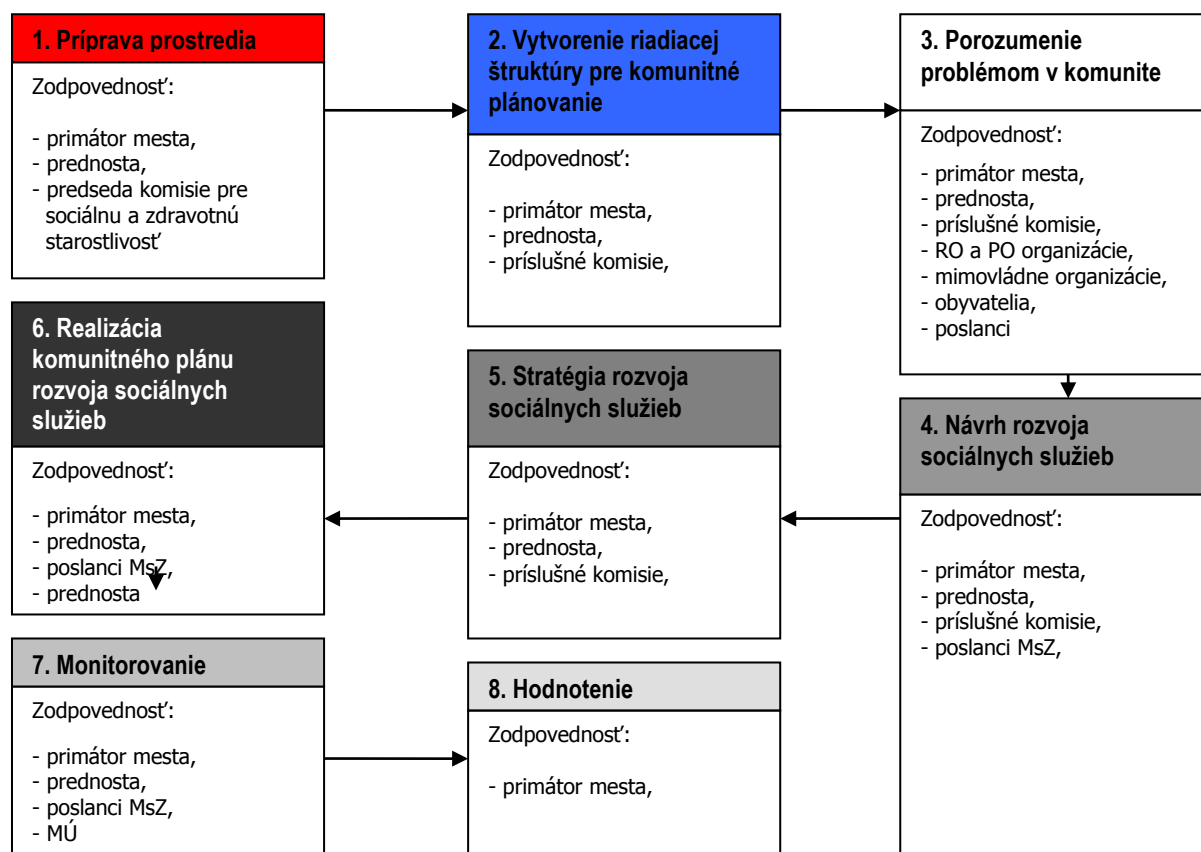
Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel
3. Prepojenejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
4. Sociálnejšia Európa	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
5. Európa bližšie k občanom	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

1.5. Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti

1	<ul style="list-style-type: none"> - Vyvolanie dopytu v meste Brezno. - Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. - Určenie, koho je treba do prípravy KP zapojiť. - Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. - Príprava informačnej stratégie.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Zapojenie všetkých účastníkov procesu. - Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie komunitného plánu. - Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	<ul style="list-style-type: none"> - Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. - Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. - Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. - Zhodnotenie silných a slabých stránok existujúceho systému sociálnych služieb. - Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj sociálnych služieb.
4	<ul style="list-style-type: none"> - hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré budú pri spracovaní komunitného plánu udávať smer, ktorým sa budú sociálne služby v budúcnosti uberať, - cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja sociálnych služieb, - prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji sociálnych služieb, - regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj sociálnych služieb.
5	<ul style="list-style-type: none"> - Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorit. - Systém sledovania realizácie komunitného plánu. - Spracovanie konečnej verzie komunitného plánu. - Predloženie textu komunitného plánu na pripomienkovanie verejnosti. - Schválenie komunitného plánu zastupiteľstvom.
6	<ul style="list-style-type: none"> - Uskutočňovanie plánu. - Ročné vyhodnocovanie plánu. - Informovanie verejnosti o uskutočňovaní komunitného plánu. - Prieběžné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. - Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom komunitnom pláne.
7	<ul style="list-style-type: none"> - Prieběžné ročné monitorovanie plnenia KPSS - Celkové monitorovanie po skončení programovacieho obdobia
8	<ul style="list-style-type: none"> - Hodnotenie 3 E, plnenie efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti zavedených opatrení

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

2. Sociálno – ekonomická analýza

2.1. Základná charakteristika mesta

Mesto sa rozprestiera v strednej časti Horehronského podolia v Breznianskej kotline. Pahorkatinný povrch J časti chotára prechádza v Slovenskom rudohorí do vrchoviny a na severe na svahoch Nízkych Tatier až do hornatiny (10.3.2022, https://www.slovensko.sk/sk/lokality/_9cd40993-5efd-47cd-b570-ed95215b98c3). Brezno (v minulosti Brezno nad Hronom, maď. Breznóbánya, nem. Bries, Briesen) je okresné mesto ležiace v Banskobystrickom kraji na strednom Slovensku. Mesto sa rozkladá v údolí horného toku rieky Hron vo východnej časti regiónu Horehronia, na juh od Nízkych Tatier a na sever od Slovenského Rudohoria. V roku 2007 tu žilo 21 997 obyvateľov, v roku 2018 už len 20 953 obyvateľov. Koncom roka 2021 žilo v meste 19 956 obyvateľov (31. 12. 2021). Rozloha mesta je približne 122 km² (1.3.2022, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Brezno>).

Základná charakteristika mesta Brezno (k 31.12.2021)

Kód obce	508497
Názov okresu	Brezno
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	Mesto
PSC	977 01
Telefónne smerové číslo	+421-48
Prvá písomná zmienka o meste - meste - rok	1265
Nadmorská výška obce - mesta v m	504 m n. m.
Celková výmera územia mesta [ha]	12196
Hustota obyvateľstva na km ²	163,63
Súradnice:	48°48'24"S 19°38'32"V
Zdroj: ŠÚ SR	

2.1.1. História

Doposiaľ najstaršia známa písomná zmienka o Brezne je v listine panovníka Bela IV. z roku 1265. V roku 1380 uhorský kráľ Ľudovít I. (Veľký) Anjou udelil mestu Brezno mestské privilégia. Názov mesta Brezno prvýkrát použil Ferdinand I. Habsburský v listine z r.1560, ktorou sa riešil spor mesta s okolitými hradnými panstvami. Najstarším hmotným dokladom nájdeným v Brezne a doteraz najväčším tunajším archeologickým nálezom je 14 bronzových náramníkov a dve bronzové šálky, časovo zaradené do obdobia 1250 - 700 pr. Kr. Možno ich považovať za jeden z najväčších bronzových nálezov Horehronia; boli náhodne nájdené r. 1882 pri výkopových prácach v lokalite Banisko pri Brezne. Ďalšie bronzové nálezy v Brezne a okolí; sekerka nájdená na námestí v Brezne, listový oštep z Podbrezovej, sekerka z Krámu, bronzové nálezy z hradiska v Nemeckej svedčia o vysokej úlohe bronziarstva neskoršej doby bronzovej na strednom Slovensku. Najstarším písomným prameňom o území, na ktorom mesto neskôr vzniklo, je listina z roku 1265 určená liptovským osadníkom, ktorou panovník Belo IV. vymedzoval priestor pre ich poľovačky. V roku 1517 bolo mesto vyrabované a vypálené. Mesto ľahlo popolom a s ním aj prvá sakrálna pamiatka – drevený kostol na námestí. Názov mesta Brezno sa po prvýkrát použil v listine z r. 1560, ktorou sa riešil spor mesta s okolitými hradnými panstvami. Najznámejšou postavou breznianskej histórie je Bombura, ozbrojený rytier v mestskom znaku, ktorému legendy pripisujú zásluhu na záchrane mesta pred Turkami. Najčernejším dňom v histórii mesta je 9. 4. 1779, kedy pri požiari zhorelo 113 domov, kostol na Dúbravke, fara, radnica, hostinec, pivovar a tri zo štyroch brán mestského opevnenia. Najstarším zachovaným mestským symbolom je pečatidlo zo 17. storočia a mestská zástava z roku 1896, súčasná podoba erbu je známa z roku 1627, kedy boli heraldické symboly popísané v súpise privilégií mesta. V januári 2005 počas výstavby Tesca v Brezne bol odkrytý črepový materiál z väčšieho sídliskového celku datovaného do mladšej doby bronzovej a priradovaný k lužickej kultúre (15.3.2022, <https://www.brezno.sk/historia-mesta/>).

2.1.2. Územie, vodstvo, fauna a flóra

Územie

Mesto Brezno leží v strednej časti Horehronského podolia v Breznianskej kotline. Katastrálne územie Brezna sa nachádza v nadmorskej výške od 486 po 2043 m.n.m, stred mesta v nadmorskej výške 489 m.n.m. Pahorkatinný povrch južnej časti katastra prechádza v Slovenskom rudohorí do vrchoviny, v severnej časti na svahoch Nízkyh Tatier až do hornatiny (ÚPN Brezno, 2001).

Zastúpenie pôdných druhov

Na území mesta Brezno možno identifikovať na základe morfogenetickej klasifikácie päť hlavných skupín pôd: iniciálne, hydromorfné, hnedé (sialické), podzolové a rendzinové. Iniciálne pôdy sú tu zastúpené fluvizemou glejovou na riečnej nive Hrona. Ďalšou azonálnou skupinou pôd na skúmanom území sú hydromorfné pôdy, konkrétne pseudoglej modálny, kultizemný a luvizemný (nasýtený až kyslý), ktorý sa vyskytuje najmä na prolúviach v okolí riek Hron a Rohozná a juhozápadne od ich sútoku. Väčšinu južnej a centrálnej kotlinovej časti územia pokrývajú hnedé pôdy, najmä kambizem modálna kyslá až podzolová. V severnej tretine katastra v pohorí Nízke Tatry prevažujú v zalesnenom území prevažuje podzol kambizemný a na severozápad od intravilánu je oblasť s výskytom rendziny kambizemnej. Plošne najvýznamnejším pôdnym druhom na území mesta sú hlinité pôdy (neskeletnaté), ktoré sa vyskytujú najmä v centrálnej a južnej časti katastra. V okrajovej južnej a juhovýchodnej časti územia na ne nadväzujú štrkovité piesčito-hlinité pôdy (taktiež na úplnom severe územia – tam silno až veľmi silno kamenité) a na severozápad od intravilánu sú lokalizované stredne kamenité ílovito-hlinité pôdy. Z hľadiska kultúrnej úrodnosti sú z pôdných typov najkvalitnejšie fluvizeme a z pôdných druhov hlinité pôdy. Vzhľadom na nízku až strednú produkčnú bonitu identifikovaných pôd pri priestorovom raste mesta nedochádza ku konfliktnému záberu najbonitnejších poľnohospodárskych pôd. V území prevládajú pôdy vhodné pre lesohospodárske využitie (PRMB, 2016).

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovné:

Zastúpenie pôdných druhov v okrese v %

	ľahké piesočnaté, hlinítopiesočnaté	Kategória eróznej ohrozenosti			
		stredne ťažké piesočnatohlinité	hlinité	ťažké ílovitohlinité	veľmi ťažké ílovité, íly
Brezno	35,50	30,37	32,80	1,32	-
Banskobystrický kraj	10,02	56,75	16,91	15,79	0,52

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfogenetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíja a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdných typov poľnohospodárskych pôd: (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx, 10.2.2015):

Zastúpenie pôdných typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrážy
Brezno	3,83	-	-	0,18	-	0,13	67,41	2,52	5,49	8,65	0,01	-	0,22	2,10	-	9,46
Bansko. kraj	11,02	1,64	0,29	4,22	12,73	4,98	47,07	0,27	10,31	2,97	-	-	0,23	1,65	0,14	2,46

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/bh/bh.aspx, 5.2.2015).

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt (%)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Brezno	9,70	39,79	12,54	22,82	13,71	1,41	0,02	-	-	-	24,35
Banskobystrický kraj	2,57	13,83	18,06	10,86	13,39	16,42	15,23	8,27	1,15	0,21	43,17

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v meste Brezno od roku 2011.

Výmera územia v ha.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Celk. výmera úz. mesta	12 196	12 196	12 196	12 196	12 196	12 196	12 196	12 196	12 196	12 196	12 196
Poľnohosp. pôda - spolu	5 730	5 728	5 721	5 720	5 719	5 717	5 691	5 625	5 623	5 621	5 618
- orná pôda	977	976	976	975	975	973	973	973	973	972	972
- záhrada	105	105	104	104	103	104	104	103	103	103	103
- ovocný sad	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
- trvalý trávny porast	4 644	4 643	4 638	4 637	4 637	4 635	4 610	4 545	4 543	4 541	4 539
Nepoľnoh. pôda - spolu	6 466	6 468	6 474	6 476	6 476	6 479	6 505	6 570	6 572	6 575	6 578
- lesný pozemok	5 717	5 717	5 719	5 719	5 719	5 718	5 743	5 801	5 801	5 800	5 800
- vodná plocha	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64
- zast. plocha a nádv.	438	439	440	441	443	444	446	450	451	456	459
- ostatná plocha	246	248	251	251	250	252	252	255	256	255	255

Zdroj: 20.8.2021, ŠÚ SR, DataCubes,

Štruktúra výmer územia sa v priebehu sledovaného obdobia zmenila relatívne výrazne. K negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade trvalých trávnatých porastov. K výraznému nárastu došlo v prípade zastavaných plôch a ostatných plôch a zastavaných plôch, ktorých výmera vzrástla do roku 2021 na 459 a 255 ha. Z poľnohospodárskej pôdy došlo k poklesu aj v prípade ornej pôdy. Výmera nepoľnohospodárskej pôdy stúpila na 6578 ha. Zmeny v štruktúre boli významné.

Vodstvo

V zmysle hydrogeologickej rajonizácie SR sa riešené katastrálne územie mesta Brezno nachádza v dvoch hydrogeologických rajónoch (ÚPN Brezno, 2001):

Rajón Q - G 075 Paleozoikum a mladšie útvary časti povodia horného Hrona po Piesok. Predstavuje vodohospodársky málo nádejné územie budované horninami s veľmi malou priepustnosťou. Pramene s výdatnosťou 2-5 l.s-1 sa vyskytujú len zriedkavo. Rajón zaberá podstatnú časť rozlohy katastrálneho územia.

Rajón MG 076 Kryštalinikum a mezozoikum JZ svahov Nízkyh Tatier. Rajón je vymedzený na pohronskej strane hlavného hrebeňa Nízkyh Tatier v úseku Čertova svadba - Prašivá a v príľahlom úseku Horehronského podolia. Na juhu rajón siaha po riekou Hron. V severnej horskej časti rajónu tvorenej kryštalinickými horninami sa väčšie množstvá podzemných vôd sústreďujú len v zvrásnenom mezozoiku Trangošky. Rajón zaberá severnú a severozápadnú časť katastrálneho územia. Na okraji rajónu sa nachádza pramenisko Vagnár.

Hydrogeograficky patrí záujmové územie do úmoria Čierneho mora, k základnému povodiu Hrona, ktorý zároveň najvýznamnejším vodným tokom v predmetnom území, pričom tvorí os intravilánu pretekajúcu mestom v smere východ-západ v dĺžke takmer 12 km. Medzi prítoky rieky Hron v území patrí rieka **Rohozná** a potoky **Breznec**, **Drábsko**, **Lúčky**, **Kuľbova**, **Vagnár** a **Bresná**. Podľa hydrologických charakteristík patrí územie Brezno do stredohorskej oblasti, pričom rieky tu majú snehovo-dažďový typ odtoku, s maximálnymi prietokmi v apríli až máji

(s menej výrazným podružným zvýšením vodnosti na prelome jesene a zimy) a minimálnymi v januári až februári. Rieka Hron však prešla v území značnou antropogénnou úpravou a reguláciou. V katastrálnom území mesta Brezno nie je vybudovaná žiadna vodná nádrž. Zásoby podzemných vôd na nive Hrona sú nevýrazné a závisia od podzemných vôd zo susedných pohorí. Brezno leží pod úpäťm Nízkyh Tatier, ktoré sú významnou oblasťou prirodzenej akumulácie vôd. Z hydrogeologického hľadiska územie Brezna predstavuje vodohospodársky málo nádejné územie budované horninami s veľmi malou priepustnosťou (pramene s výdatnosťou 2-5 l/s sa vyskytujú len zriedkavo, výnimkou je pramenisko Vagnár a zdroj Kameňolom). V katastrálnom území mesta Brezno sú evidované dva zdroje minerálnych vôd: 1. prameň Horná Kyslá sa nachádza neďaleko autobusovej zastávky Kyslá, vľavo pri hlavnej ceste z Mýta pod Ďumbierom na Čertovicu; 2. prameň Dolná Kyslá sa nachádza asi 10 m nižšie ako Horná Kyslá, vedľa hlavnej cesty Mýto pod Ďumbierom - Čertovica. Voda z prameňov je prírodná, slabo mineralizovaná, hydrouhličitanovo-chloridová, sodná, uhličítá so zvýšeným obsahom kyseliny boritej a lítia, hypotonická, studená (PRMB, 2016).

Rohozná

Pramení vo Veporských vrchoch v masíve Fabovej hole (1 438,8 m) v nadmorskej výške cca 1 260 m n. m. Tečie juhozápadným smerom, vytvára dolinu Kopačno, na konci ktorej sa stáča na západ. Zľava priberá Svetlú a mení smer toku na severozápad. Preteká obcou Pohronská Polhora, tu priberá potok Lipianka sprava a vstupuje do Horehronského podolia, do podcelku Breznianska kotlina. Ďalej tečie cez Michalovú, v obci priberá z pravej strany Lieskový potok, následne Michalkovský potok sprava, Chmeľúsku a Zubákovú zľava a Zadný Hliník sprava. Preteká osadou Rohozná (súčasť mesta Brezno) a pri Zadných Hálnach sa v nadmorskej výške cca 501,5 m n. m. vlieva do Hrona (12.3.2022, [https://sk.wikipedia.org/wiki/Rohozn%C3%A1_\(pr%C3%ADtok_Hrona\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Rohozn%C3%A1_(pr%C3%ADtok_Hrona))).

Vagnár

Vagnár je potok na Horehroní, na území okresu Brezno. Je to pravostranný prítok Hrona, meria 6 km a je to tok III. rádu. Pramení v Nízkyh Tatrách, v podcelku Kráľovoohľské Tatry, na severozápadnom svahu Priehybky (1 110,9 m n. m.), v nadmorskej výške okolo 890 m n. m. Od prameňa tečie na krátkom úseku juhozápadným smerom, sprava priberá tri krátke prítoky a pokračuje severojužným smerom. Z pravej strany priberá prítok z juhovýchodného svahu Šánskeho (847,2 m n. m.) a následne 1,9 km dlhý pravostranný prítok z oblasti Dolnej Vartovky. Potom pokračuje rovnomennou dolinou smerom na juhovýchod a sprava priberá prítok spod Krajčova (859,6 m n. m.). Napokon sa opätovne stáča na juh a na území mesta **Brezno**, v časti Zadné Halny, ústi v nadmorskej výške okolo 501 m n. m. do Hrona (12.3.2022, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Vagn%C3%A1r>).

Podzemné vody minerálne.

V katastrálnom území mesta Brezno sú evidované nasledujúce zdroje minerálnych vôd: Prameň Horná Kyslá (BB 57) sa nachádza neďaleko autobusovej zastávky Kyslá, vľavo pri hlavnej ceste z Mýta pod Ďumbierom na Čertovicu. Je zachytený v drevenom kadlube. Proti znečisťovaniu nie je chránený. Voda sa naberá načretím, využíva sa na pitie. Prameň Dolná Kyslá (BB 58) sa nachádza asi 10m nižšie ako Horná Kyslá, vedľa hlavnej cesty Mýto pod Ďumbierom - Čertovica. Je zachytený v betónovej šachte, voda z nej vyteká dvoma rúrkami a odteká do potoka Stiavníčka. Nad prameňom je drevený prístrešok. Voda sa využíva na pitie tak miestnym obyvateľstvom ako aj mototuristami. Voda z prameňov je prírodná, slabo mineralizovaná, hydrouhličitanovo-chloridová, sodná, uhličítá so zvýšeným obsahom kyseliny boritej a lítia, hypotonická, studená. Pramene po odbornom zachytení sú vhodné na pitie s upozornením na zdravotné účinky (ÚPN Brezno, 2001).

Fauna a flóra

Pôvodná vegetácia sa v záujmovom území v kotlinovej časti intravilánu a jeho okolia zväčša nezachovala a bola nahradená inými spoločenstvami alebo úplne odstránená (premenou zástavbu či pasienky). Prirodzený vegetačný kryt v nižších polohách v oblasti vlastného mesta tvorili najmä dubové až dubovo-hrabové lesy na nivách riek Hron a Rohozná. V území extravilánu by však prirodzene dominovali bukové lesy, vo vyšších polohách zmiešané so smrečínami a bukovo-jedľovými lesmi. Lesná hranica je vo výške 1400 m nadmorskej výšky a nad ňou je pásmo kosodreviny a rozsiahle hľňne pásmo na najvyšších vrchoch katastra. Na Ďumbieri sa striedajú trávnaté hole s rozsiahlym kamenným morom. V rámci fyto geograficko-vegetačného členenia patrí územie mesta do Bukovej zóny (PRMB, 2016). Vo vyšších polohách rastú smrekové lesy. Na nevápenatých horninách v severnej a východnej časti Nízkyh Tatier dominujú smrečiny už od úpätia horstva. Z drevín okrem smreka obyčajného (*Picea abies*) je v nenarušených prirodzených porastoch zastúpená ešte jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), zemolez čierny (*Lonicera nigra*), baza červená (*Sambucus racemosa*). Bylinná vrstva týchto lesov je pomerne chudobná na počet druhov, vidieť v nej napríklad chlpaňu lesnú (*Luzula sylvatica*), soldanelku uhorskú (*Soldanella hungarica*), starček nemecký (*Senecio germanicus*), mačuchu cesnačkovitú (*Adenostyles alliariae*), margarétu okrúhloolistú (*Leucanthemum vulgare*). Veľmi obmedzene, ostrovčekovite, sú v juhozápadnej časti územia prítomné aj teplomilné lesy s hrabom obyčajným (*Carpinus betulus*), dubom zimným (*Quercus petraea*), či dokonca aj s dubom cerovým (*Quercus cerris*). Iba na týchto miestach v ich podraze možno vidieť hviezdňatec čemerícový (*Hacquetia epipactis*) a na okrajoch lesa kamienku modropurpurovú (*Lithospermum*

purpureoeruleum). Najvyššie polohy Nízkych Tatier zasahujú do alpínskeho pásma, kde na vhodných miestach nachádzame bylinné spoločenstvá sitiny trojkľanej (*Juncus trifidus*) odolávajúcej silným vetrom, vrby bylinnej (*Salix herbacea*) vyhládávajúcej dlhodobo zasnežené stanovišťa i kríčkovité spoločenstvá brusnice drobnolistej (*Vaccinium gaultherioides*). Spolu s nimi v lete kvitnú hľňička dvojradová (*Oreochloa disticha*), kostrava nízka (*Festuca supina*), psinček pyrenejský (*Agrostis pyrenaica*), zvonček alpínsky (*Campanula alpina*), starček abrotanolistý karpatský (*Senecio abrotanifolius* subsp. *carpathicus*), jastrabník alpínsky (*Hieracium alpinum*), chlpaňa gaštanová (*Luzula alpinopilosa*). Bohatou a vzácnou vysokohorskou flórou vynikajú najmä ľadovcové kotly – glaciálne kary. Na skalných bralách a v žľaboch pomedzi ne rastú napríklad prvosenka najmenšia (*Primula minima*), silenka bezbyľová (*Silene acaulis*), všivec praslenatý (*Pedicularis verticillata*), kamzičník chlpatý (*Doronicum styriacum*), lomikameň karpatský (*Saxifraga carpatica*), pochybok nízky (*Androsace chamaejasme*). Pestré rastlinstvo stretneme aj tam, kde bol les vyrúbaný a nahradený pasienkami, alebo lúkami. Charakter vegetácie na týchto stanovištiach závisí od mnohých faktorov, ale k najdôležitejším patrí spôsob ich využívania (pasenie, kosenie), typ podložja, množstvo vody v pôde a klimatické pomery. Na strmých a suchých miestach s vápniťm podložíom sa vyvinuli napríklad trávnaté spoločenstvá stoklasu vzpriameného (*Bromus erectus*) a mrvice peristej (*Brachypodium pinnatum*), v ktorých majú vhodné podmienky aj druhy jagavka konárístá (*Anthericum ramosum*), horčinka väčšia (*Polygala major*), guľôčka bodkovaná (*Globularia punctata*), d'atelinovec bylinný (*Dorycnium herbaceum*), hmyzovník muchovitý (*Ophrys insectifera*), kavyl' Ivanov (*Stipa joannis*) (12.3.2022, <http://napant.sopsr.sk/priroda/flora/rastlinne-spolocenstva/>).

Zoogeograficky územie patrí do západokarpatského úseku podprovincie karpatských pohorí. Žijú tu takmer všetky západokarpatské horské a vysokohorské druhy, z ktorých viaceré sú endemické a reliktné. Domov tu nachádzajú vzácne druhy hmyzu a iného drobného živočíšstva, ale i veľké cicavce, vzácne šelmy a početné vtáctvo. Rôznorodé typy biotopov, členitý reliéf, rozľahlosť a neprístupnosť niektorých častí územia podmieňuje aj druhovú pestrosť živočíšstva (12.3.2022, <https://napant.sopsr.sk/priroda/fauna/>). Osud pôvodných živočíšnych spoločenstiev je spätý s pôvodnou vegetáciou, odstránením ktorej sa rozpadli, ich jedinca sa odsťahovali, vyhynuli alebo prispôsobili novým podmienkam. V súčasnosti sa v danom území vyskytujú živočíšne spoločenstvá lesov; polí a lúk; vôd, močiarov a brehov; ako i ľudských sídlisk. Zoogeograficky patrí predmetné územie do podkarpatského úseku Provincie listnatých lesov (kotlinová časť a juh katastra) a západokarpatského úseku Podprovincie karpatských pohorí v rámci Provincie stredoeurópskych pohorí. Vo vyšších polohách Nízkych Tatier žijú i chránené druhy (PRMB, 2016). Rozsiahle a pomerne zachovalé okolité lesné spoločenstvá poskytujú prostredie pre život všetkých veľkých šeliem – vlk dravý (*Canis lupus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*) i rys ostrovid (*Lynx lynx*). Medveď hnedý v Nízkych Tatrách dosahuje najväčšiu populačnú hustotu na Slovensku s odhadovanou početnosťou 100 – 150 jedincov. Z malých šeliem v podhorí prežíva čoraz vzácnejšia mačka divá (*Felis silvestris*). Zachovalé vodné toky sú domovom vydry riečnej (*Lutra lutra*). V minulosti sa na prítokoch **horného Hrona** vyskytoval i norok európsky (*Mustela lutreola*), o ktorého výskyte na Slovensku v súčasnosti nemáme žiadne údaje. Typickým obyvateľom alpínskeho pásma je svišť vrchovský (*Marmota marmota*). Centrálnu časť pohoria obýva pôvodný druh svišť vrchovský tatranský. Do oblasti Kráľovej hole bol koncom 19. storočia umelo vypustený svišť alpského pôvodu. Doliny Nízkych Tatier poskytujú domov i poľovnej zveri, predovšetkým jelenej, srnčej a diviachej. Veľmi vzácne sa do územia zatúla los mokrad'ový (*Alces alces*). Z drobných cicavcov alpínskeho pásma Nízkych Tatier je vzácny endemický hraboš snežný tatranský (*Microtus nivalis mirhanreini*), hrabáč tatranský (*Pitymys taticus*) i piskor vrchovský (*Sorex alpinus*). V pásme lesa žije reliktná myšovka horská (*Sicista betulina*). Množstvo jaskýň a skalných štrbín v pohorí Nízke Tatry podmieňuje hojný výskyt netopierov. Mnohé ďalšie druhy našli svoj domov v dutinách stromov či v štrbinách stavieb a v ľudských obydliach. Z Nízkych Tatier je známych 15 druhov, no ani toto číslo zrejme nie je konečné (12.3.2022, <https://napant.sopsr.sk/priroda/fauna/>).

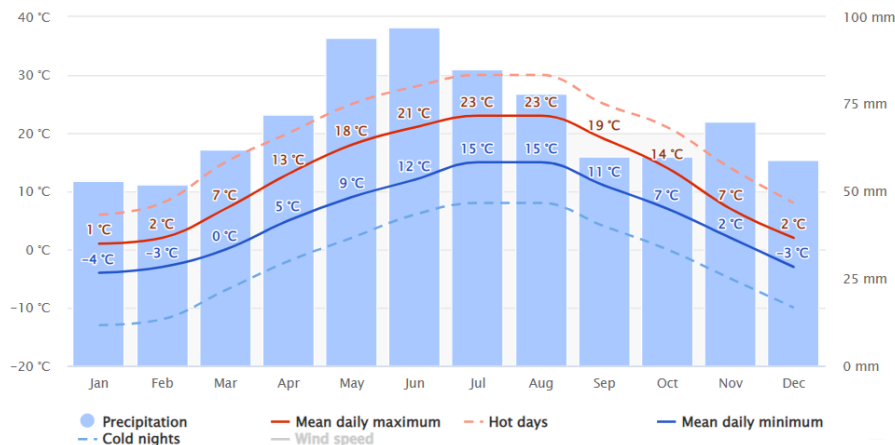
2.1.3. Klimatické pomery

Ide o územie, ktoré je silne zaťažované prízemnými inverziami, pričom ide o oblasť s pomerne častým výskytom hmiel. Popri teplote vzduchu sú rozhodujúcim ukazovateľom klímy zrážky. Z globálneho hľadiska sa územie nachádza na rozhraní oceánskeho a kontinentálneho typu klímy v rámci mierneho podnebného pásma. Podľa klimatickej klasifikácie katastrálnym územím Brezna prechádza hranica medzi mierne teplou a chladnou klimatickou oblasťou. "Priemerné denné maximum" (plná červená

čiar) zobrazuje maximálnu teplotu priemerného dňa v každom mesiaci pre Brezno. Podobne "priemerné denné minimum" (plná modrá čiara) ukazuje priemernú minimálnu teplotu. Horúce dni a studené noci (prerušovaná červená a modrá čiara) ukazujú priemer najteplejšieho dňa a najchladnejšej noci každého mesiaca za posledných 30 rokov (10.3.2022, <https://www.meteoblue.com>).

Average temperatures and precipitation

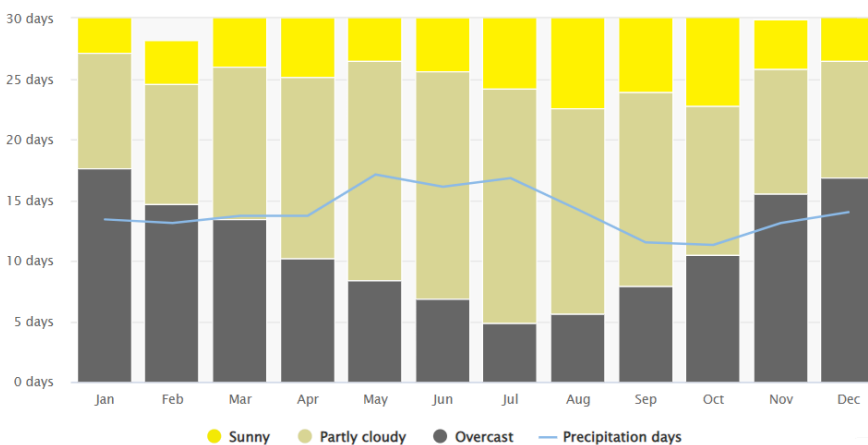

Obrázok: Priemerné mesačné teploty (30 ročný priemer)

Zdroj: 10.3.2022, https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/brezno_slovakia_3060950

Intravilán mesta patrí do mierne teplej oblasti, konkrétne do jej kotlinového mierne teplého, vlhkého okrsku s chladnou až studenou zimou. Severné svahy Veporských vrchov na južných hraniciach katastra však už patria do chladnej oblasti, konkrétne do mierne chladného okrsku. Podobne južné svahy Nízkyh Tatier na severe katastra mesta patria do chladnej oblasti, presnejšie do mierne chladného okrsku, ktorý v najvyšších polohách masívu Ďumbiera prechádza postupne do okrsku chladného horského až okrsku studeného horského v okolí samotného vrchu. Výrazné rozdiely v nadmorskej výške medzi intravilánom (cca 500 m) a extravilánom (až vyše 2000 m) vplývajú i na odlišné výsledné klimatické pomery medzi mestom (intravilánom) a jeho okrajovými časťami (extravilán), kde je nižšia priemerná ročná teplota, vyšší výskyt zrážok či nižší výskyt hmiel (PRMB, 2016).

Cloudy, sunny, and precipitation days

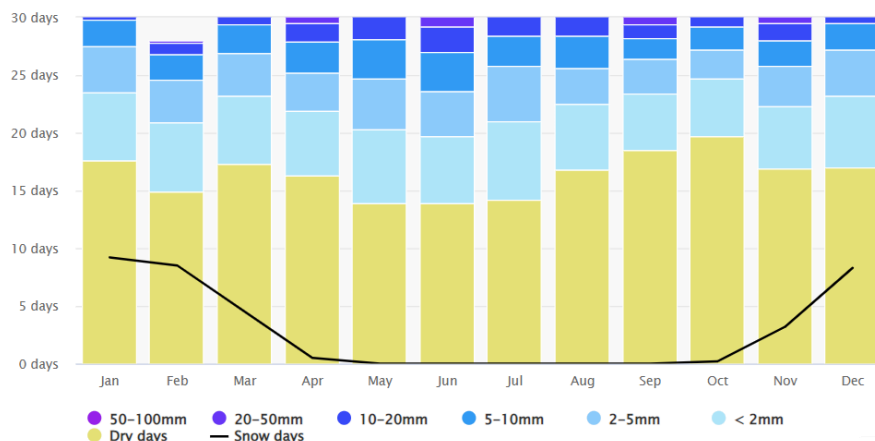
Obrázok: Počet slnečných a oblačných dní v jednotlivých mesiacoch roka (30 ročný priemer)

Zdroj: 10.3.2022, https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/brezno_slovakia_3060950

Predchádzajúci graf prezentuje priemerný počet slnečných, polooblačných a oblačných dní v jednotlivých mesiacoch roka. K najviac oblačným dňom patria mesiace január, november a december.

Precipitation amounts

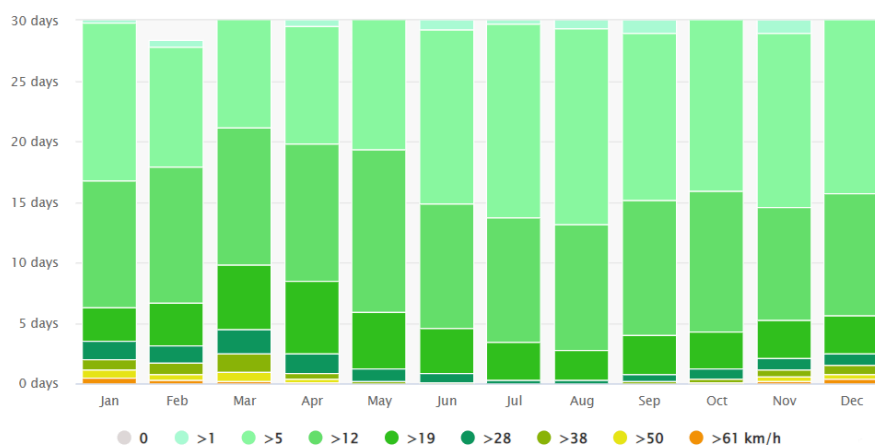

Obrázok: Priemerný objem zrážok a suchých dní v jednotlivých mesiacoch roka (30 ročný priemer)

Zdroj: 10.3.2022, https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/brezno_slovakia_3060950

Najviac zrážok spadne v rámci územia v mesiacoch máj, jún, júl, august a február. Priemerný počet suchých dní v priebehu roka je cca. 15 (dní, kedy sa nevyskytnú v oblasti žiadne zrážky).

Wind speed

Obrázok: Počet veterných dní v jednotlivých mesiacoch roka (30 ročný priemer)

Zdroj: 10.3.2022, https://www.meteoblue.com/en/weather/historyclimate/climatemodelled/brezno_slovakia_3060950

Ako prezentuje predchádzajúci graf, najviac veterných dní sa vyskytuje v mesiacoch december, január, február, marec a október.

2.1.4. Technická infraštruktúra

Mesto je plne elektrifikované. Rozvodná sieť plynu je v meste vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný skupinový vodovod. Mesto má vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Pokrytie mobilných operátorov je nedostatočné T - mobile 85 %, Orange 95 % a O2/4ka cca. 75 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet čiastočne prostredníctvom optickej siete (niektoré ulice nie sú pokryté) a 4G siete.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	áno/nie	áno	áno
Kábová televízia	áno/nie	áno	áno
Verejný vodovod	pokrytie v %	85	90
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť		
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	70	90
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	75	100
Rozvodná sieť plynu	áno/nie	áno	áno

pripojenie na sieť internet	DSL	áno	áno
	EDGE/UMTS/4G	áno	áno
	Optická sieť	áno	áno
verejný internet	áno/nie	áno	áno
verejný prístupový bod	áno/nie	áno	áno
internetová kaviareň	áno/nie	áno	áno
pokrytie signálom Orange	%	95 %	100 %
pokrytie signálom T-mobile	%	85 %	100 %
pokrytie signálom O2, 4ka	%	75 %	100 %
verejnú studne	áno/nie	nie	nie
pramene pitnej vody	áno/nie	áno	áno
vodojem	áno/nie	áno	áno
skládky TKO	áno/nie	nie	nie
separovaný zber	áno/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	áno/nie	áno	áno
kompostovisko	áno/nie	áno	áno
cintorín	počet	áno	áno
dom smútku	počet	áno	áno

Zdroj: MsÚ Brezno, 2021

Hlavným zásobovacím systémom v katastrálnom území je **skupinový vodovod** Bystrá - Brezno v správe Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s.. Prívodné potrubia zo zdrojov Tále, Trangoška a Vagnár privádzajú vodu do vodojemov v Brezne. Ďalšími zásobovacími systémami sú: vodovody v správe MsÚ Brezno, zásobujú miestne časti Vrchdolinka, Podkoreňová a Rohozná, vodovody v správe PD Ďumbier Brezno, zásobujú jednotlivé hospodárske dvory a farmy pitnou vodou. Rozptýlené lazničné osídlenie je zásobované pitnou vodou z individuálnych zdrojov.

V meste Brezno sa nachádzajú nasledujúce zdroje pitnej vody: Pre vodovod Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.: Vagnár, zásobujúce Bujakovo, Zadné a Predné Halny, Brezno. $Q_{min} = 18 \text{ l.s-1}$, PHO stanovené rozhodnutím č.1909/88 Dj z 10.11.1988. Pre vodovod MsÚ: pramene Vrchdolinka, Hlboká, zásobujú obyvateľov v lokalite Vrchdolinka. $Q_{min} = 0,5 \text{ l.s-1}$, PHO nezistené, pramene Kopčová, zásobujú miestnu časť Rohozná. $Q_{priem} = 4 \text{ l.s-1}$, PHO stanovené rozhodnutím OÚ Brezno, odbor TaOŽP - SVS č.1235/98 z 31.7.1998, prameň Podkoreňová 01, zásobuje obyvateľstvo v lokalite Podkoreňová. Výdatnosť nezistená, PHO nestanovené. Pre vodovod PD Ďumbier: zdroje č.5-7, zásobujú jednotlivé hospodárske dvory PD. $Q_{min} = 1,3 \text{ l.s-1}$, PHO stanovené rozhodnutím č.1398/78 DŠ z 15.9.1978. PHO nezistené pre zdroje zásobujúce farmu Podkoreňová, pramene č.1-4 Paseky pod Zrazmi, pre veľkovýkrmňu ošípaných (VVO). $Q_{min} = 1,18 \text{ l.s-1}$, PHO stanovené rozhodnutím SKNV OPLVH č. 1379/405/84 z 31.8.1984. Pre Mostáreň Brezno: studne v areáli závodu, $Q_{min} = 7 \text{ l.s-1}$, PHO nestanovené, zdroje úžitkovej vody. Do katastrálneho územia zasahujú PHO týchto zdrojov: Trangoška, PHO stanovené rozhodnutím č.1982/88 Dj zo 17.11.1988 a Mlynná, PHO stanovené rozhodnutím č. 1756/88 Dj z 18.11.1988 (ÚPN Brezno, 2001).

Z vodného zdroja Vagnár je vedené prívodné potrubie profilu DN 150 do prerušovacej komory s objemom 20 m³ s kótami hladín 545,19 / 543,10 m n.m. umiestnenej v blízkosti vodojemu Rúry (Starý) v Brezne. Po trase sú na prívod napojené miestne časti Bujakovo, Predné a Zadné Halny. Z prerušovacej komory je voda privádzaná do vodojemu Rúry s objemom 200 m³ s kótami hladín 535,22/531,22 m n.m. v Brezne. Z vodného zdroja Trangoška je vedené prívodné potrubie profilu DN 300 cez vrcholový vodojem Diel s objemom 400 m³ na kóte 812,00 m n.m. cez 3 prerušovacie komory do vodojemu Dúbravka s objemom 2 x 1.000 m³ s kótami hladín 559,5 / 555,0 m n.m., pokračuje popri vodojeme Dúbravka zastavaným územím mesta, prechádza cez Hron a miestnu časť Brezenec a končí vo vodojeme II. tlakového pásma Mazorníkovo s objemom 2 x 1.000 m³ s kótami hladín 565 / 560 m n.m.. Z vodného zdroja Tále je vybudovaný prívod SKV Bystrá - Brezno profilu DN 300 cez vodojem Bystrá, Piesok, Podbrezová, Valaská, pokračuje profilom DN 200 do vodojemu Krizmanovo v Brezne s objemom 2 x 400 m³ + 650 m³ s kótou maximálnej hladiny 559,5 m n.m.. Zo zdroja Kameňolom je vybudované prívodné potrubie DN 200 do vodojemu Krizmanovo. Zo zdroja Chvatimech je vybudované prívodné potrubie DN 300 cez vrcholový vodojem 400 m³ s kótou max. hladiny 634,50 m n.m. do vodojemu Lúčky s objemom 1.500 m³ s kótami hladín 589,5 / 583,5 m n.m. Tento vodovodný systém je nefunkčný a v súčasnosti sa nevyužíva (ÚPN Brezno, 2001).

Mesto Brezno má vybudovanú jednotnú **kanalizačnú sieť** v správe Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. OZ 01 Banská Bystrica. Z centrálnej časti mesta (na pravom brehu Hrona) odvádzajú odpadové vody sústavy zberačov A, D, E, F. Na ľavom brehu Hrona je odkanalizovaná časť Mazorníkova a Mostáreň Brezno zberačom B. Odpadové vody sú zberačom A privádzané na mestskú ČOV umiestnenú mimo k.ú. Brezno. Vo východnej časti mesta na ľavom brehu Hrona, v lokalite IBV Pálenica sú splaškové vody zneškodňované na ČOV Pálenica, (v správe mesta Brezno) $Q_{priem} = 0,25 \text{ l.s-1}$; 7.880 m³.r-1 č.rozhodnutia ObÚ ŽP č.SVS-2598/95-Ku zo dňa 8.11.1995. V ostatnom území je vybudovaných niekoľko zberačov, ktoré sú bez čistenia vyústené do Hrona, resp. potoka Brezenec a Židlovo (ÚPN Brezno, 2001).

Akciová spoločnosť Stredoslovenská energetika je hlavným dodávateľom **elektrickej energie** pre mesto Brezno. Táto spoločnosť zabezpečuje aj ostatné služby súvisiace s dodávkou elektrickej energie (prevádzkovanie zariadení, plánovanie a budovanie nových distribučných sietí, údržby a opravy).

Územie je pokryté rozvodmi a možnosťami dodávok elektrickej energie. Prechádza ním vedenie vysokého napätia 22kV a nachádza sa tu aj elektrická rozvodňa. Čo sa týka dodávok elektrickej energie, inštalovaný výkon je dostačujúci.

Riešené územie je zásobované **elektrickou energiou** z prevodových transformátorových staníc 110/22 kV Mostáreň Brezno a 22/6 kV pri cintoríne. Riešeným územím prechádzajú nasledovné vzdušné VVN a VN linky: 110 kV vzdušné vedenie č. 7711 – Podbrezová – Dobšiná, 110 kV vzdušné vedenie, dvojlinka č. 7907, 7910 (7907 Podbrezová – Brezno, 7910 Medzibrod – Hnúšťa), 110 kV vzdušné vedenie, dvojlinka č. 7908, 7910 (7108 Brezno – Rimavská Sobota, 7910 Medzibrod – Hnúšťa), 22 kV vzdušné vedenie č. 309, 22 kV vzdušné vedenie č. 313, 22 kV vzdušné vedenie č. 334, 22 kV vzdušné vedenie č. 380, 22 kV vzdušné vedenie č. 400, 22 kV vzdušné vedenie, dvojlinka č. 401, 402, 22 kV vzdušné vedenie č. 417, 22 kV vzdušné vedenie č. 418 (ÚPN Brezno, 2001).

Bytový fond a objekty občianskej a technickej vybavenosti v meste Brezno sú zásobované elektrickou energiou z murovaných a stožiarových transformátorových staníc. V okrskoch 1a – centrum, 1b – Brezenec, 4 – sídlisko Západ a Stred slúžia pre zásobovanie elektrickou energiou murované transformátorové stanice 6/0,4 kV, ktoré sú napájané smyčkováním 10 kV káblovým napájačmi č. 609, 610, 611 a 612 z prevodovej transformátorovej stanice 22/0,6 kV. Sídlisko Mazorníkovo je elektrickou energiou zásobované z murovaných transformátorových staníc 22/0,4 kV smyčkováním zo spínacej stanice 22 kV, ktorá je napájaná 22 kV vzdušnými linkami č. 401, 402 z prevodovej transformátorovej stanice 110/22 kV Mostáreň Brezno. Ostatné okrsky sú elektrickou energiou zásobované v prevažnej miere zo stožiarových transformátorových staníc 22/0,4 kV, ktoré sú napájané 22 kV vzdušnými prípojkami z 22 kV vzdušných liniek, vyúsťujúcich z prevodovej transformátorovej stanice 22/0,4 kV Mostáreň Brezno (ÚPN Brezno, 2001).

Na území okresu Brezno je v prevádzke sústava diaľkových vysokotlakových **plynovodov**, ktoré slúžia na tranzitnú dopravu plynu ako aj na plynifikáciu mesta Brezno a ďalších obcí v okrese. Územím okresu (mimo katastrálneho územia Brezno) vedú vysokotlakové plynovody Valaská - Banská Bystrica a Bacúch - Pohorelá.

Cez kataster Brezno vedú tieto plynovody: Diaľkový prepojavací plynovod VTL DN 500 PN / 6,4 MPa ochranné pásmo 2x8 m, bezpečnostné pásmo 2x150 m, má tranzitný charakter (trasa Rim. Sobota - Liptovský Hrádok) a prebieha severo - južným smerom cez sektory II. a III. na východe katastrálneho územia. Plynovod VTL DN 500 PN 4,0/2,5 MPa, ochranné pásmo 2x8 m, bezpečnostné pásmo 2x50 m má prepojavací charakter (trasa Michalová - Valaská) prebieha cez sektory I. a II. kat. územia a križuje urbanistické okrsky č. 9 a 11. Plynovod VTL DN 200 PN 2,5 MPa ochranné pásmo 2x4 m bezpečnostné pásmo 2x20 m má zásobovací charakter (trasa Valaská - Brezno) vchádza do územia cez sektor IV. do urb. okrsku č. 5, kde končí. VTL prípojky určené na plošnú resp. bodovú plynifikáciu do okr. č. 5, 8, 10 a 11 majú ochranné pásmo 2 x 4m a bezpečnostné pásmo 2x20 m. Regulačné stanice plynu majú ochranné pásmo 8 m. Dopravovaným médiom je zemný plyn naftový s výhrevnosťou 33,5MJ m (ÚPN Brezno, 2001).

Mestom prechádza **cesta** I/66 v smere Banská Bystrica – Brezno – Telgárt predstavujúca prepojenie v smere západ – východ, ktorá sa pri Telgárte napája na cestu I/67 Poprad – Rožňava, umožňujúcu dopravné prepojenie na severný dopravný koridor a diaľnicu D1 v Poprade a južný dopravný koridor a trasu budúcej rýchlostnej cesty R2 v Rožňave. Pre Brezno a jeho okolie má dôležitú úlohu tiež cesta I/72, ktorá sa na cestu I/66 pripája západne od mesta. Cesta I/72 prepája Brezno a jeho okolie so severným koridorom a diaľnicou D1 cez masív Nízkych Tatier a má význam hlavne z hľadiska cestovného ruchu. Okrem ciest prvej triedy zaústňujú do mesta dve cesty II. triedy. Cesta II/529 v smere Hriňová – Lom nad Rimavicou – Brezno zabezpečuje spojenie s južným ťahom Zvolen - Lučenec (cesta I/50). Cesta II/530 vytvára dopravné prepojenie s mestom Tisovec, s napojením na centrá Revúca a Rožňava, a južný ťah (cestu I/50) v Rimavskej Sobote. Zároveň obe spomenuté cesty II. triedy zabezpečujú spojenie Brezno s južnou a juhovýchodnou časťou jeho spádového regiónu. V severovýchodnej časti mesta (Zadné Halny) sa na cestu I/66 pripája cesta III/066056 v smere od Mýta pod Ďumbierom, ktorá vytvára priame prepojenie mesta s cestou I/72 (PRMB, 2016). Na **železničnú dopravu** je mesto Brezno napojené traťou III. triedy č. 170, ktorá spája železničné uzly Zvolen a Margecany. Súčasnú umiestnenie železničnej stanice mimo pešej dostupnosti z centra sa javí ako nevyhovujúce. Autobusová stanica bola zrekonštruovaná. Súčasný stav v systéme **peších komunikácií** je nevyhovujúci. Hlavným problémom sú nevybudované pešie prepojenia medzi jednotlivými zónami a hlavnými zdrojmi a cieľmi pešej dopravy (bývanie - centrum vybavenosti, bývanie - strediská oddychu a pod.). Súčasný stav v **cyklistickej doprave** je nevyhovujúci, nakoľko v celom sídle nie sú systematicky vybudované vyhovujúce cyklistické trasy. Súčasný zlý stav v dopravnej situácii riešeného územia má **negatívny vplyv na životné prostredie obyvateľov**. Hlavným negatívnym faktorom je **hluk z cestnej dopravy**, ktorý v celom území vykazuje pomerne

vysoké intenzity v rozmedzí od 63,0 - 71,0 dB (železničná doprava svojou polohou aj nižšou intenzitou nemá až také negatívne vplyvy na obyvateľov) (ÚPN Brezno, 2001).

Mestská hromadná doprava v meste Brezno bola zavedená v roku 2002, prevádzkuje ju spoločnosť SAD Zvolen na základe zmluvy o poskytovaní služieb vo verejnom záujme. V súčasnosti sú k dispozícii 4 linky MHD s celkovou dĺžkou liniek 22 km. Autobusy liniek MHD využívajú na území 24 zastávok. Vzhľadom na veľkosť mesta a vzájomné priestorové usporiadanie jednotlivých jeho častí je kľúčovou úlohou MHD prepojenie časti mesta Mazorníkovo a železničnej a autobusovej stanice s centrom mesta. Ostatné odľahlejšie časti mesta (Predné Halny, Zadné Halny, juhovýchodná časť mesta s rozptýleným osídlením) sú obsluhované linkami prímestskej dopravy (10.10.2022, www.brezno.sk).

2.2. Popis lokality

2.2.1. Alokácia

Mesto Brezno je administratívno-správnym, spoločenským a kultúrnym centrom okresu. Zároveň plní funkciu nástupného a vybavenostného centra do oblastí cestovného ruchu Nízkotatranskej 1. kat. a Poľanskej - 2. kat. Brezno je z hľadiska jeho významu pre cestovný ruch zaradené do 2. kategórie. Mesto sa nachádza na pohronskej sídelnej rozvojovej osi celoštátneho významu Brezno - Banská Bystrica - Zvolen - Žiar nad Hronom - Žarnovica, ktorú tvoria sídla ležiace v nive rieky Hron. Brezno patrí do kategórie miest strednej veľkosti, je však najväčším mestom v priestore Horehronia. V okrese Brezno sa nachádza 30 obcí. Mesto Brezno je zaradené medzi centrá osídlenia regionálneho významu. Spolu s obcami Podbrezová a Valaská tvoria ťažisko osídlenia regionálneho významu. V tomto ťažisku sa kumuluje sídelná a hospodárska funkcia okresu. Vzájomné väzby medzi mestom Brezno a obcami Podbrezová a Valaská sú dané hospodárskymi aktivitami vo všetkých troch sídlach a ich vhodnou dochádzkovou vzdialenosťou. Z hľadiska rozvoja sídelnej štruktúry mesta Brezno južným smerom, sú významné jeho väzby na obec Čierny Balog s jeho osadami v údolí Čierneho Hrona a juhovýchodným smerom na obce Michalová a Pohronská Polhora. Brezno leží na významnej križovatke dopravných trás spájajúcich Pohronie s Liptovom cez sedlo Čertovica a cez Čierny Balog s južnými okresmi Banskobystrického kraja. Dopravnou osou priestoru je cesta I/66, ktorá obsluhuje takmer celé územie okresu Brezno a spája jeho centrum s krajským mestom Banskou Bystricou a navrhovaným stredoslovenským regionálnym centrom v priestore Banská Bystrica - Zvolen. Posilnenie vzájomných väzieb sídelných a výrobných centier Pohronia možno očakávať od komplexného riešenia komunikačnej kostry tohoto priestoru. Z tohoto dôvodu je navrhované prekategORIZOVANIE ťažiskového úseku cesty medzi Banskou Bystricou a Breznom do vyššej kategórie, čo si vyžiada realizáciu obchvatov obcí v údolí Hrona (ÚPN Brezno, 2001).

2.2.2. Reliéf, geomorfológia, geológia

Geomorfologická stavba širšieho okolia Brezna je charakterizovaná veľkou mnohotvárnosťou reliéfu, ktorého pomerne zložitý a rôznorodý vývoj ovplyvnila veľmi pestrá geologická stavba územia z pohľadu veku, genézy a geologického zloženia (tektonicko- petrografického).

Orograficky má kataster dve rozdielne časti: kotlinu a od nej na sever nízkotatranskú d'umbiersku časť. Kotlinu tvorí neogénna prepadlina (panva) medzi Nízkymi Tatrami a Veporským Rudohorím so sklonom a zúžením na juhovýchode až k Pohronskej Polhore. Kotlina má pri rieke Hron rovnú širšiu aluviálnu nivu. V ostatnej časti prevláda charakter pahorkatiny s mierne modelovaným povrchovým reliéfom (Kozí chrbát 561 m.n.m, Uhliská 563 m.n.m). Zo severu klesajú do kotliny svahy Nízkych Tatier (Horné Lazy 869 m.n.m., Skalka 948 m.n.m, Krajčovo 863 m.n.m, Studený vršok 803 m.n.m.), z ostatných strán ju lemujú okrajové plošiny a chrbty Veporského Rudohoria (Kriváň 566 m.n.m, Kozlovo 648 m.n.m, Čachová 648 m.n.m, Hnusno 751 m.n.m, na juhovýchode Hájna hora 973 m.n.m, na severovýchode svahy Michalovej. Kataster na severe úzky výbežok siahajúci až na najvyšší vrchol Nízkych Tatier - Ďumbier /2043 m.n.m.) (ÚPN Brezno, 2001).

Výrazná **Breznianska kotlina** je najmä zo severu a z juhu obklopená horskými pásmami, východným i západným smerom pokračuje údolie Hrona. Z troch strán ju obklopujú podcelky Horehronského

podolia, konkrétne na západe Lopejská kotlina, na severe Bystrianske podhorie a na severovýchode Hel'pianske podolie. Východným smerom vystupuje Fabova hoľa a južne Balocké vrchy, oba podcelky Veporských vrchov. Územím vedú hlavné komunikácie Horehronia; z Banskej Bystrice na Poprad vedie východným smerom cesta I/66, juhovýchodne do Tisovca smeruje cesta I/72 a severo-južným smerom kotlinu kríži cesta II/529 z Mýta pod Ďumbierom do Hriňovej. Z Banskej Bystrice vedie východným smerom železničná trať do Margecian, v Brezne začína aj trať do Rimavskej Soboty (2.3.2022, <https://beliana.sav.sk/heslo/breznianska-kotlina>, https://sk.wikipedia.org/wiki/Breznianska_kotlina). Je ohraničená kryštalinikom krakľovskej a kráľovoholskej zóny, ktoré tvorí i jej podložie. Na juhozápade ju sčasti obmedzujú neogénne sopečné horniny. Na stavbe kotliny sa zúčastňuje aj eocén, ktorý tvorí bezprostredné podložie neogénnej výplne. Vystupuje na povrch v juhovýchodnej časti a pri Brezne. Na báze eocénu sú vyvinuté zlepcové brekcie malých mocností, ktoré vystupujú južne od Michalovej, a hrubozrnné doskovité pieskovce s numulitmi, s vložkami ílovcov, vystupujúce južne od Brezna v potoku Uhlisko. Obsahujú zvyšky rastlín a rybie šupiny. Hlavnú časť eocénu tvorí ílovcové súvrstvie. Majú v ňom prevahu sivé a hnedasté jemnopiesčité vápnité ílovce. Obsahujú polohy sivých pieskovcov a lokálne polohy bituminózných uholných bridlíc. Vo vyšších polohách súvrstvia sú pri Michalovej, Pohronskej Polhore a inde vyvinuté šošovkovité sloje uhličitanových mangánových rúd. Na eocéne leží nesúhlasne výplň kotliny. Jej spodná časť predstavuje piesčito-ílovitú formáciu, ktorá sa na juhu ponára pod andezitové pyroklastiká (t. j. pôvodne sypký materiál vyvrhnutý pri výbuchu sopiek). Sú to väčšinou krížozvrstvené kremité ílovité piesky s veľkým obsahom muskovitu a živcov a so zuhoľnatenými zvyškami rastlín. Sú odkryté v pieskovniach južne od Brezna. Na nich nesúhlasne ležia brekcie s balvanmi, úlomkami a okruhliakmi okolitého kryštalinika, ktoré predstavujú asi pliocénu sutinu (2.3.2022, http://www.mineraly.sk/files/lok/301-400/361_slovgeo_slov_kotliny_zvolen_brezno.htm).

Intravilán mesta sa nachádza z časti na reliéfe poriečnych nív, na ktoré však s rastúcou vzdialenosťou od tokov nadväzujú riečne terasy. Reliéf je tu značne antropogénne transformovaný. Do stavu krajiny, aký poznáme dnes, tu výrazne zasiahli v kvartéri svojou činnosťou rieky. Územie intravilánu, najmä v oblasti sútoku riek Hron a Rohozná, predstavuje zároveň najvhodnejší priestor pre rozvoj socioekonomických aktivít (najmenej členitý pahorkatinový reliéf), s ďalšími možnosťami pre rozširovanie intravilánu i smerom na juh a juhozápad od sútoku riek. Na pomedzí intravilánu mesta smerom na sever je reliéf členitejší (vrchovinový reliéf) a postupne prechádza do hornatín a na úplnom severe katastra až do veľhornatín (okolie Ďumbiera – najvyššieho vrchu Nízkych Tatier). Vrchovinový až hornatinový reliéf má tiež juh a juhovýchod katastra (svahy Veporských vrchov) (PRMB, 2016).

Ďumbierske Tatry sú geomorfologický podcelok Nízkych Tatier a vstupujú do územia v okolí **Brezna** zo severozápadnej strany. Zaberajú vyššiu západnú, turisticky atraktívnejšiu časť pohoria. Veľká časť územia patrí do národného parku. Kryštalinikum tatridnej časti tvoria kryštallické bridlice, ktoré budujú južné svahy masívu Ďumbiera a Chabenca, a granitoidné horniny, budujúce hrebeň a horné časti severných svahov. Kryštalinikum tu má obdobný predmetamorfný vývoj ako v iných jadrových pohoriach a počas svojho vývoja prešlo niekoľkými metamorfózami. Premeny tu však boli intenzívnejšie, nastala značná migmatitizácia až granitizácia pôvodných sedimentárnych súvrství. Všetky kryštallické bridlice sú tu premenené katazonálne, t. j. v hlbších zónach zemskej kôry. Pôvodné sedimenty proterozoickej geosynklinály sa tektonickými procesmi dostali do veľkých hĺbok, a preto sa prenikavejšie metamorfovali. Pritom vznikla z pôvodných sedimentárnych hornín celá škála premenených hornín. Sú to pararuly ktoré majú rôzny charakter podľa pôvodného materiálu, a najmä dvojsľudové a biotitické ruly, kvarcity a kvarcité ruly, miestami s polohami amfibolitov. Ďalej vznikli horniny, ktoré okrem premenených zvyškov pôvodného sedimentárneho materiálu obsahujú aj materiál žulový (apliticko-pegmatitický). Týmto spôsobom vznikli rozličné druhy migmatitov. Najmenej migmatitizovaným členom tejto série sú horniny, v ktorých pôvodný materiál (paleosom), bohatý na tmavú slúdu, úplne prevláda nad aplitickým materiálom (neosomom), tvoriacim len malé šošovkovité útvary alebo slabé žilky. Granitoidné horniny tvoria rozsiahle telesá, najmä v najvyššej časti hrebeňa Nízkych Tatier, v severnej časti masívu **Ďumbiera**, Chopku, Chabenca a v masíve Prašivej. Telesá granitoidných hornín majú väčšinou smer V-Z, približne rovnobežný so smerom pruhov kryštallických bridlíc, ako aj so smerom tektonických prvkov Ďumbierskeho pásma, ktoré vznikli za alpínskeho vrásnenia. Vnikli do komplexu kryštallických bridlíc po skončení hlavnej fázy hercynského vrásnenia, t. j. v období spodného karbónu. Preto sa označujú ako neskoroorogénne granitoidné horniny. Odlišujeme v nich dva základné typy: **ďumbiersky** a prašivský. **Ďumbiersky** typ je biotitický

granodiorit až kremenný diorit. Je to svetlosivá, strednozrnná hornina, zložená z plagioklasu, kremeňa, biotitu, so stopami draselného živca. Často obsahuje aj druhotné minerály, drobnošupinovitú svetlú slúdu (sericit), chlorit, epidot, albit a i. **Dumbiersky** granodiorit miestami obsahuje zvyšky plášťa, ktoré sú v rôznej miere prepracované magmou. Obsahuje i množstvo žil alebo menších telies aplitov a pegmatitov (2.3.2022, http://www.minerality.sk/files/lok/301-400/325_slovgeo_n_tatry_1.htm).

Geologická stavba **Slovenského rudohoria, ktoré vstupuje do územia z východnej a juhovýchodnej časti** je veľmi zložitá a možno v ňom rozlíšiť dva základné celky. Západnú časť Slovenského rudohoria, do ktorej spadá aj oblasť v okolí **Brezna** (označovanú niekedy ako Veporské pohorie) buduje stredne až hlboko premenené parakryštalínium a granitoidné masívy. Mladoprrohový a druhohorný obal kryštalínika sa zachoval len vo zvyškoch, obyčajne na okrajoch kryštalínika alebo pod presunutými druhohorami. Táto časť predstavuje i samostatnú tektonickú jednotku - veporidy, ktorá vznikla počas kriedových horotvorných procesov. Delí sa na štyri tektonické pásma, ktoré sú od seba oddelené mohutnými prešmykmi alebo zlomami. Od severu na juh je to pásmo Ľubietovské, krakľovské, pásmo Kráľovej hole a pásmo Kohúta (15.3.2022, http://www.minerality.sk/files/lok/301-400/349_slovgeo_slov_rudohorie_1.htm).

2.3. Demografický vývoj

V meste žije 86 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. Celkovo viac ako 49,86 % obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru obyvateľov mesta podľa pohlavia v roku 2021. Najviac obyvateľov je vo vekovej skupine od 45 do 49 rokov.

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)

	2021		Spolu	rozdiel	Muži / ženy
	Muži	Ženy			
Spolu	9496	10460	19956	-964	
4 roky alebo menej	541	510	1051	31	
Od 5 do 9 rokov	499	428	927	71	
Od 10 do 14 rokov	458	499	957	-41	
Od 15 do 19 rokov	450	468	918	-18	
Od 20 do 24 rokov	461	445	906	16	
Od 25 do 29 rokov	607	604	1211	3	
Od 30 do 34 rokov	744	650	1394	94	
Od 35 do 39 rokov	795	712	1507	83	
Od 40 do 44 rokov	758	761	1519	-3	
Od 45 do 49 rokov	752	800	1552	-48	
Od 50 do 54 rokov	613	681	1294	-68	
Od 55 do 59 rokov	675	732	1407	-57	
Od 60 do 64 rokov	635	823	1458	-188	
Od 65 do 69 rokov	620	830	1450	-210	
Od 70 do 74 rokov	428	630	1058	-202	
Od 75 do 79 rokov	247	406	653	-159	
Od 80 do 84 rokov	122	273	395	-151	
Od 85 do 89 rokov	61	134	195	-73	
Od 90 do 94 rokov	15	54	69	-39	
Od 95 do 99 rokov	10	15	25	-5	
Od 100 do 104 rokov	5	5	10	0	

Zdroj: ŠÚSR, 2022, DataCubes

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v meste Brezno v roku 2021.

Bývajúce obyvateľstvo v meste Brezno (rok 2021)

	spolu	ženy	0-14	15-65	66+
mesto Brezno	19956	10460	2935	13166	3855

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2021 žilo v meste celkovo 19956 obyvateľov. V tomto roku žilo v meste 10460 žien. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov - 13166. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva mesta Brezno podľa vierovyznania v roku 2021. Mesto je podľa kritéria vierovyznania homogénne s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckej cirkvi (49,86 %). Pri 9,50 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 31,28 % obyvateľov. K evanjelickej cirkvi sa hlási 5,64 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania 2021

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Rímskokatolícka cirkev	10002	49,86
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1132	5,64
Gréckokatolícka cirkev	241	1,20
Reformovaná kresťanská cirkev	20	0,10
Pravoslávna cirkev	26	0,13
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	66	0,33
iné	393	1,96
bez vyznania	6275	31,28
nezistené	1906	9,50

Zdroj: 2.3.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 92,52 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti 2021

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Slovenská	18560	92,52
Maďarská	32	0,16
Rómska	88	0,44
Rusínska	6	0,03
Ukrajinská	8	0,04
Česká	101	0,50
Nemecká	7	0,03
Moravská	11	0,05
Poľská	10	0,05
Ruská	5	0,02
Ostatné	58	0,29
Nezistené	1175	5,86

Zdroj: 2.3.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_narodnost_2021.php?kod_obce=508497

V meste Brezno žije podľa oficiálnej štatistiky cca. 0,44 % rómskej národnosti (ostatní obyvatelia sa hlásia k slovenskej národnosti) a 0,16 % obyvateľov maďarskej národnosti. Pri 5,86 % obyvateľoch nebola zistená národnosť. V rámci okresu mierne klesá počet obyvateľov slovenskej národnosti.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)

ok. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská	55823	55428	55507	55271	54989	54755	54474	54244	53969	53647	55050
Maďarská	78	79	83	87	90	94	100	104	111	113	85
Rómska	2148	2148	2113	2108	2105	2102	2096	2090	2087	2078	533
Rusínska	35	35	34	34	33	33	32	32	30	28	27
Ukrajinská	43	43	50	52	52	60	65	65	67	65	48
Česká	230	234	244	246	249	247	247	254	249	271	230
Nemecká	17	18	32	34	38	41	40	41	42	42	26
Poľská	28	31	44	47	47	48	49	50	52	54	23
Chorvátska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Srbská	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Ruská	13	12	16	15	14	15	18	18	18	20	12
Židovská	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	9
Moravská	28	28	28	26	25	24	24	23	23	22	16
Bulharská	3	3	4	5	6	6	6	6	6	6	1
Grécka	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0

Rumunská	1	1	7	7	7	7	7	7	7	9	3
Rakúska	1	1	3	3	4	4	4	5	5	6	4
Vietnamská	4	4	7	7	8	10	10	11	11	11	21
Albánska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Iná a nezistená	5619	5626	5148	5023	4943	4846	4781	4674	4586	4527	2845

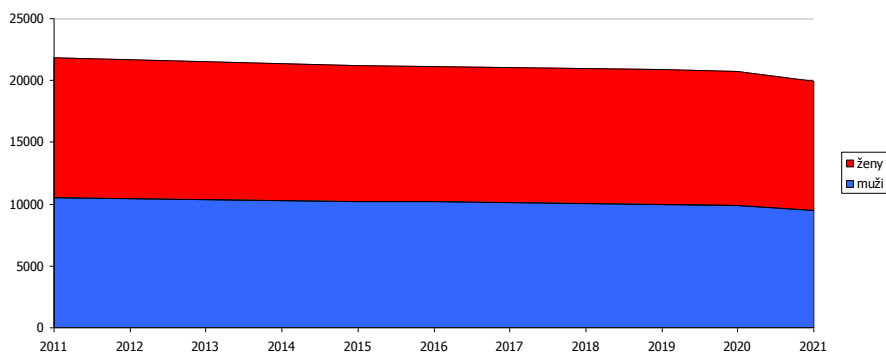
Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

2.3.1. Demografia

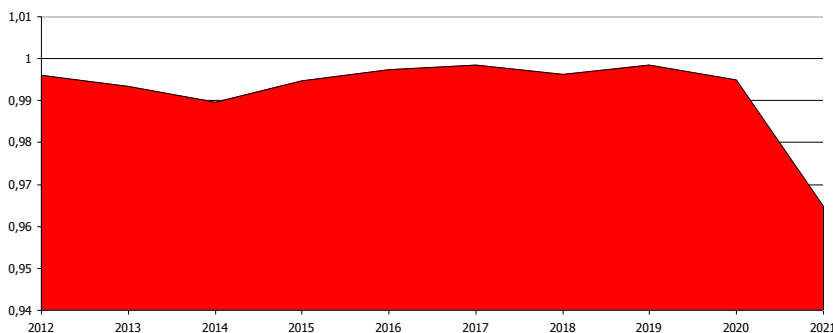
Problémom a zároveň bariérou rozvoja prevažnej časti obcí je postupné znižovanie počtu obyvateľov. V prípade mesta Brezno bol zaznamenaný rovnako pokles počtu obyvateľov. Mierny pokles obyvateľov je spôsobený problematickým pracovným trhom, ktorý nie je schopný pokryť dopyt, ako aj komplikovanou sociálnou situáciou určitých skupín obyvateľstva.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
k 1.1.	21930	21827	21703	21534	21331	21215	21148	21082	20953	20889	20061
k 30.6.	21879	21765	21619	21433	21273	21182	21115	21018	20921	20813	20009
k 31.12.	21827	21703	21534	21331	21215	21148	21082	20953	20889	20736	19956
muži	10534	10456	10362	10276	10218	10179	10129	10041	9993	9894	9496
ženy	11293	11247	11172	11055	10997	10969	10953	10912	10896	10842	10460
Index	-	0,996	0,993	0,990	0,995	0,997	0,999	0,996	0,999	0,995	0,965
Priemer Ix											0,992

Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

Obrázok: Vývoj počtu mužov a žien
 Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

Obrázok: Vývoj rastového indexu v meste
 Zdroj: ŠÚSR, 2012-2021, DataCubes

Počas sledovaného obdobia v priemere počet obyvateľov klesol o 18698 (- 8,52 %). Priemerný index dosiahol hodnotu 0,992, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 0,77 %. K najvyššiemu poklesu došlo v roku 2021, kedy klesol počet obyvateľov o 780 osôb. K rokom s najvyšším poklesom obyvateľstva patril aj rok 2014, kedy klesol počet obyvateľov o - 203. V sledovanom období nedošlo k nárastu počtu obyvateľov.

2.3.2. Prirodzený prírastok a úbytok

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v celom okrese, ako aj prirodzený prírastok v samotnom meste Brezno.

Prirodzený prírastok											
M. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Brezno HMPP	-0,31	-2,97	-1,67	-1,95	-2,48	-2,24	-2,49	-2,44	-2,91	-3,98	-6,11
prirodzený prírastok	54	-8	-1	-21	4	-27	9	-12	16	-58	-69
hrubá miera pr. príř.	2,47	-0,37	-0,05	-0,98	0,19	-1,27	0,43	-0,57	0,76	-2,79	-3,45

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

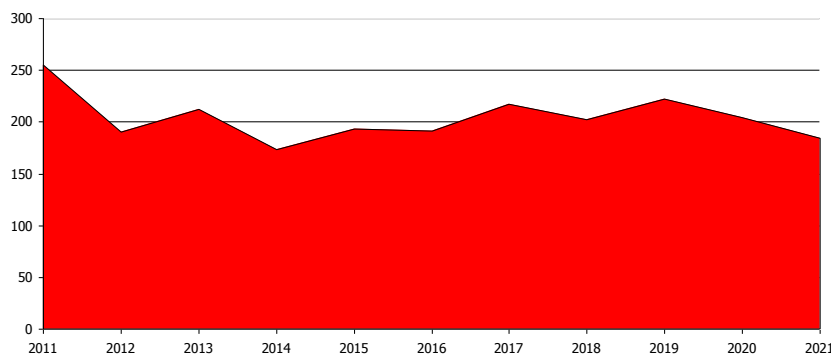
Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese Brezno v sledovanom období vykazuje v každom roku negatívny trend. Pozitívna hodnota v meste Brezno bola zaznamenaná len v prípade roku 2011, 2015, 2017 a 2019, kedy prirodzený prírastok dosiahol hodnotu - 54, 4, 9 a 16. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2020 a 2021 a to 58 a 69 osôb.

2.3.3. Pôrodnosť

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za mesto Brezno. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2017, kedy hrubá miera dosiahla 9,51. Do roku 2019 klesol počet na 8,98. Najvyšší počet živonarodených v meste Brezno bol evidovaný v roku 2011 a 2019 a to 255 a 222 osôb.

Počet živonarodených											
M. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Brezno HM	10,32	8,75	9,53	8,79	8,55	9,06	9,51	9,31	8,98	9,35	9,36
Narodení	255	190	212	173	193	191	217	202	222	204	184
Živonarodení	253	188	212	169	191	190	217	201	222	203	184
hrubá miera živorod.	11,56	8,64	9,81	7,89	8,98	8,97	10,28	9,56	10,61	9,75	9,2

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu narodených
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade mestskej štatistiky. Aj keď z hľadiska trendu počet potratov v meste stúpa aj klesá. Najviac potratov bolo zaznamenaných v období rokov 2011, 2012 a 2013. Celkovo sa hodnoty nachádzajú väčšinou pod okresnými štatistikami. Do roku 2020 dochádzalo zväčša k znižovaniu počtu potratov, čo súviselo so zlepšovaním ekonomickej situácie v regióne.

Počet potratov											
M. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Brezno HM	3,62	3,6	3,39	2,82	3,26	3,71	3,14	3,14	3,24	2,37	2,58
Potratovosť	79	85	78	62	68	66	64	56	60	48	51

hrubá miera potratovosti	3,61	3,91	3,61	2,89	3,2	3,12	3,03	2,66	2,87	2,31	2,55
index potratovosti	30,98	44,74	36,79	35,84	35,23	34,55	29,49	27,72	27,03	23,53	27,72
ukončené tehotenstvá	334	275	290	235	261	257	281	258	282	252	235
hrubá miera uk. tehot.	15,27	12,63	13,41	10,96	12,27	12,13	13,31	12,28	13,48	12,11	11,75

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

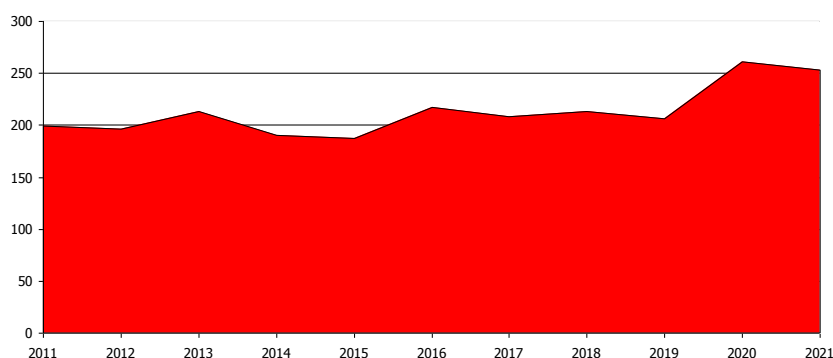
2.3.4. Úmrtnosť

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s miernym trendom nárastu v posledných rokoch sledovaného obdobia. Počet kolíše okolo 11,916 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2021.

V meste Brezno možno sledovať rastúci aj klesajúci trend. V roku 2011 bolo evidovaných 9,1 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2021 to bolo 12,64. V roku 2019 to ale bolo len 9,85 zomretých na 1000 obyvateľov. V roku 2020 a 2021 boli vyššie hodnoty ovplyvnené aj zhoršením dostupnosti zdravotníckych služieb z dôvodu COVID - 19 opatrení.

Počet zomretých											
M. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Brezno HM	10,63	11,72	11,19	10,74	11,04	11,3	12,01	11,75	11,9	13,33	15,47
Zomretí	199	196	213	190	187	217	208	213	206	261	253
hrubá miera úmrtnosti	9,1	9,01	9,85	8,87	8,79	10,24	9,85	10,13	9,85	12,54	12,64

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

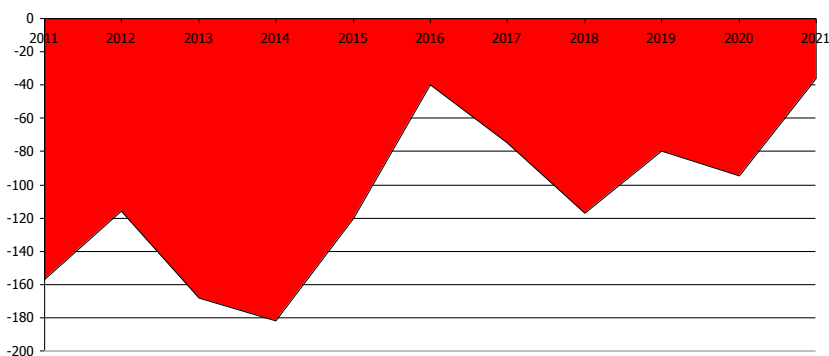
Obrázok: Vývoj počtu zomretých
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

2.3.5. Migrácia

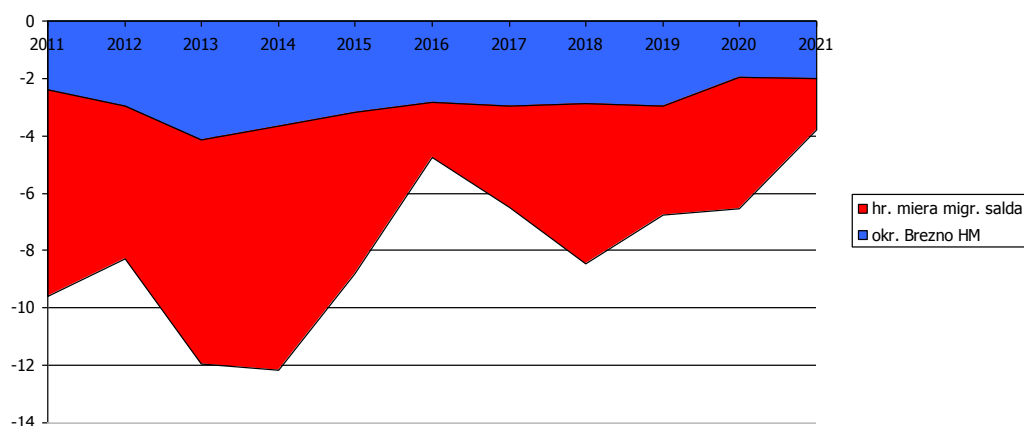
Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v meste pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny trend. V každom roku sledovaného obdobia presahoval počet vystáňovaných počet prisťahovaných. Najvyššia negatívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2014 - 182 a v roku 2013 - 168.

Saldo sťahovania											
M. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Brezno HM	-2,4	-2,97	-4,16	-3,67	-3,17	-2,85	-2,96	-2,88	-2,96	-1,98	-2,01
migračné saldo	-157	-116	-168	-182	-120	-40	-75	-117	-80	-95	-36
hr. miera migr. salda	-7,18	-5,33	-7,77	-8,49	-5,64	-1,89	-3,55	-5,57	-3,82	-4,56	-1,8

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj migračného salda
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

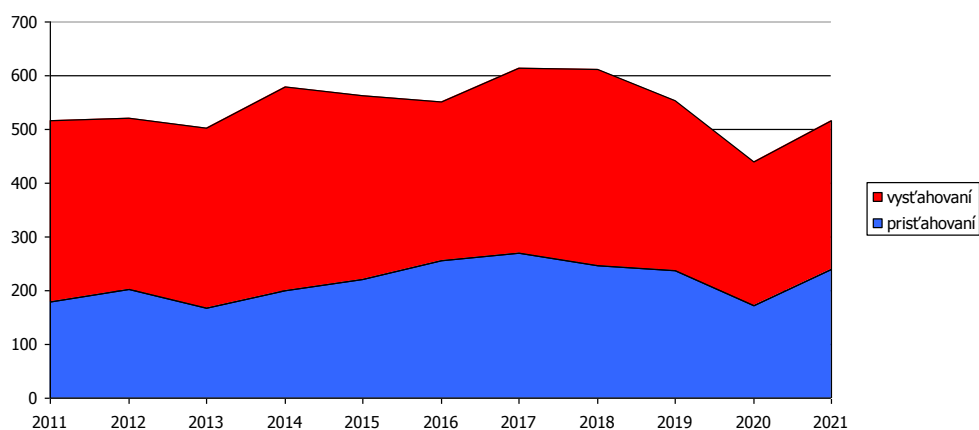

Obrázok: Vývoj hrubej miery migračného salda mesto a okres
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Najnižší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2016 a 2021 a to 40 a 36 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za mesto Brezno. Najvyšší počet obyvateľov migruje do Bratislavy, Banskej Bystrice a mimo územia SR.

Migrácia obyvateľstva											
M. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
prist'ahovaní	180	202	167	199	221	256	269	247	237	172	240
vyst'ahovaní	337	318	335	381	341	296	344	364	317	267	276

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu prisťahovaných a odsťahovaných v meste
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

V sledovanom období počet vystáňovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2014 a 2018 - celkovo až 381 a 364 vystáňovaných. V roku 2021 počet vystáňovaných dosiahol hodnotu 276. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2017 kedy sa do mesta prisťahovalo celkovo 269 obyvateľov. Od roku 2016 do roku 2019 možno badať vyrovnaný trend.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za mesto. Celkový prírastok vykázal v okrese v sledovanom období vždy zápornú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)											
M. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Brezno HM	-2,71	-5,95	-5,83	-5,62	-5,65	-5,09	-5,46	-5,32	-5,87	-5,96	-8,12
celkový prírastok	-103	-124	-169	-203	-116	-67	-66	-129	-64	-153	-105
hrubá miera celk. pr.	-4,71	-5,7	-7,82	-9,47	-5,45	-3,16	-3,13	-6,14	-3,06	-7,35	-5,25

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Celkový prírastok v meste vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2014, kedy úbytok obyvateľov dosiahol hodnotu 203. Najnižší úbytok bol zaznamenaný v roku 2019 a to 64 obyvateľov.

2.3.6. Sobášnosť a rozvodovosť

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v meste Brezno. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2011 pripadalo 4,01. Do roku 2021 bol ich počet na hodnote 4,56.

Počet sobášov											
M. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Brezno HM	4,01	4,29	4,08	4,23	4,41	4,58	4,97	5,21	4,93	3,7	4,56
sobášnosť	97	102	110	106	102	107	122	118	104	92	97
hrubá miera sobášnosti	4,43	4,69	5,09	4,95	4,79	5,05	5,78	5,61	4,97	4,42	4,85

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v meste podobná (v priemere o niečo vyššia), ako v prípade okresu. Najvyšší počet sobášov sa uskutočnil v rokoch 2017 a 2018. V prípade rozvodovosti boli hodnoty nad aj pod úrovňou okresu. K vyšším počtom došlo v roku 2012 a 2015.

Počet rozvodov											
M. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Brezno HM	1,71	2,1	1,51	1,77	2,05	1,33	1,35	1,36	1,56	1,16	1,27
rozvodovosť	43	59	40	29	61	32	29	28	33	24	25
hrubá miera roz.	1,97	2,71	1,85	1,35	2,87	1,51	1,37	1,33	1,58	1,15	1,25
index rozvodovosti	44,33	57,84	36,36	27,36	59,8	29,91	23,77	23,73	31,73	26,09	25,77

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

2.3.7. Veková štruktúra

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	19956	20736	20889	20953	21082	21148	21215	21331	21534	21703	21827

0	184	213	222	203	219	195	191	170	208	191	250
1-4	867	835	817	794	767	741	781	819	831	884	848
5-9	927	976	963	978	1017	1055	1007	1012	1036	1003	1012
10-14	957	985	995	1007	984	990	982	972	974	995	1002
15-19	918	966	959	957	976	984	1041	1087	1154	1238	1321
20-24	906	1026	1066	1130	1209	1296	1351	1474	1547	1588	1650
25-29	1211	1313	1428	1486	1509	1559	1628	1640	1711	1754	1813
30-34	1394	1503	1533	1585	1635	1651	1626	1684	1705	1780	1774
35-39	1507	1540	1572	1585	1653	1671	1695	1667	1687	1686	1684
40-44	1519	1638	1613	1625	1627	1612	1579	1578	1548	1472	1427
45-49	1552	1533	1520	1492	1417	1381	1416	1440	1492	1549	1586
50-54	1294	1360	1388	1414	1482	1513	1558	1564	1542	1615	1672
55-59	1407	1475	1482	1466	1528	1585	1628	1678	1710	1707	1739
60-64	1458	1530	1575	1609	1586	1609	1561	1555	1516	1460	1382
65-69	1450	1408	1410	1369	1319	1251	1168	1071	1006	962	930
70-74	1058	1021	951	897	863	837	846	823	803	773	702
75-79	653	691	694	673	648	587	551	517	510	504	509
80-84	395	388	385	384	368	371	366	351	330	314	304
85-89	195	217	205	197	180	170	150	145	154	169	176
90-94	69	80	77	80	72	75	81	78	63	51	42
95-99	25	31	30	18	19	12	7	4	4	6	4
100-104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
105-109	10	5	2	2	2	3	2	2	3	2	0

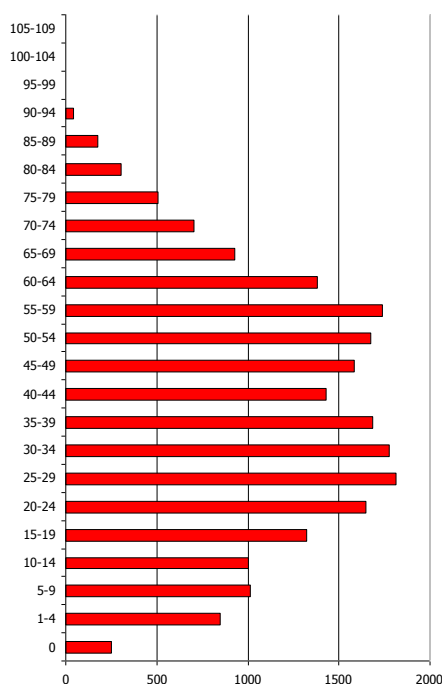
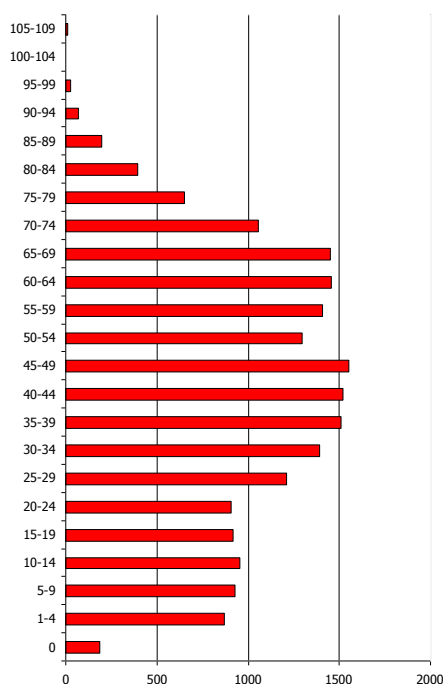
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 24 - 29. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v meste Brezno.

Veková štruktúra obyvateľstva

2011

2021

Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov hlavne v produktívnom veku. Do roku 2032 by mal celkový počet obyvateľov mierne stúpnuť na 22302 obyvateľov. Bude sa meniť hlavne veková štruktúra obyvateľov. K najvyššiemu nárastu by malo dôjsť vo vekovej skupine 20 až 29. Vo vyšších vekových štruktúrach od 60 do 94 bol zaznamenaný pokles. Ostatné vekové skupiny by mali mať rovnomerný a miernejší vývoj.

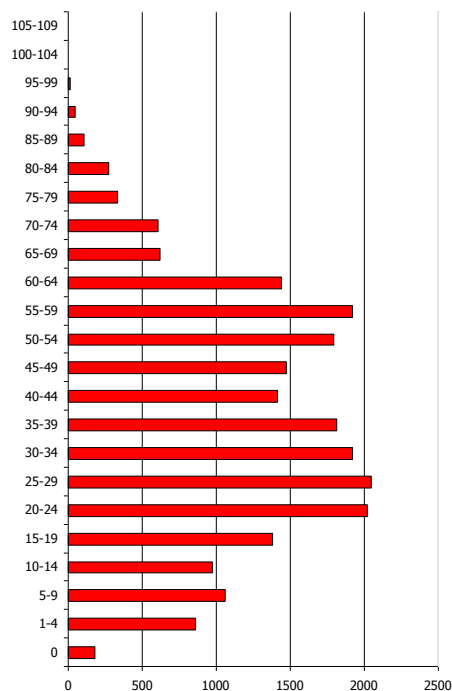
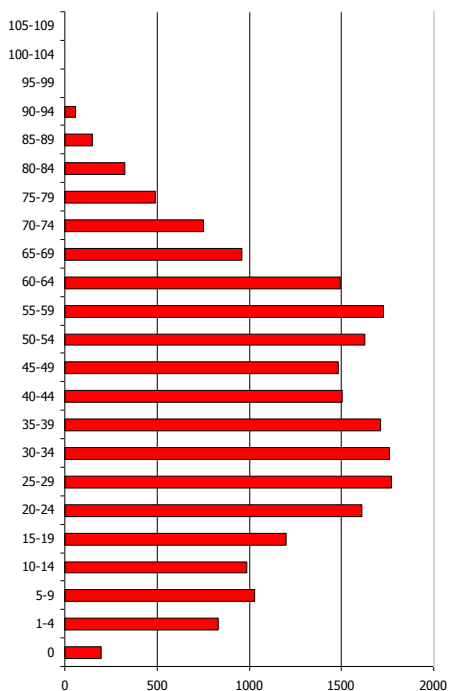
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Spolu	21660	21724	21789	21854	21917	21982	22047	22110	22174	22238	22302
0	198	196	194	192	190	188	186	184	182	180	178
1-4	831	834	837	840	842	845	848	851	853	856	859
5-9	1027	1031	1034	1038	1041	1045	1048	1052	1055	1059	1062
10-14	985	984	983	982	981	980	979	979	978	977	976
15-19	1200	1218	1237	1255	1273	1291	1309	1327	1346	1364	1382
20-24	1609	1650	1691	1732	1773	1815	1856	1897	1938	1979	2020
25-29	1771	1798	1826	1854	1881	1909	1937	1964	1992	2019	2047
30-34	1758	1774	1791	1807	1824	1840	1857	1873	1890	1906	1923
35-39	1710	1720	1730	1741	1751	1761	1771	1782	1792	1802	1813
40-44	1504	1495	1486	1477	1468	1459	1450	1440	1431	1422	1413
45-49	1485	1484	1483	1482	1481	1480	1478	1477	1476	1475	1474
50-54	1627	1644	1661	1677	1694	1711	1728	1745	1762	1779	1796
55-59	1729	1748	1768	1787	1807	1826	1845	1865	1884	1904	1923
60-64	1492	1487	1481	1476	1470	1465	1460	1454	1449	1444	1438
65-69	962	928	894	860	826	792	757	723	689	655	621
70-74	751	736	722	707	692	678	663	649	634	620	605
75-79	488	472	457	441	426	410	395	379	364	348	333
80-84	323	318	313	308	303	298	294	289	284	279	274
85-89	150	146	141	137	133	128	124	120	115	111	107
90-94	59	58	56	55	53	52	51	49	48	47	45
95-99	1	1	3	5	5	7	9	9	10	11	12
100-104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
105-109	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Prognózaná veková štruktúra obyvateľstva

2022

2032

Ďalšie demografické charakteristiky

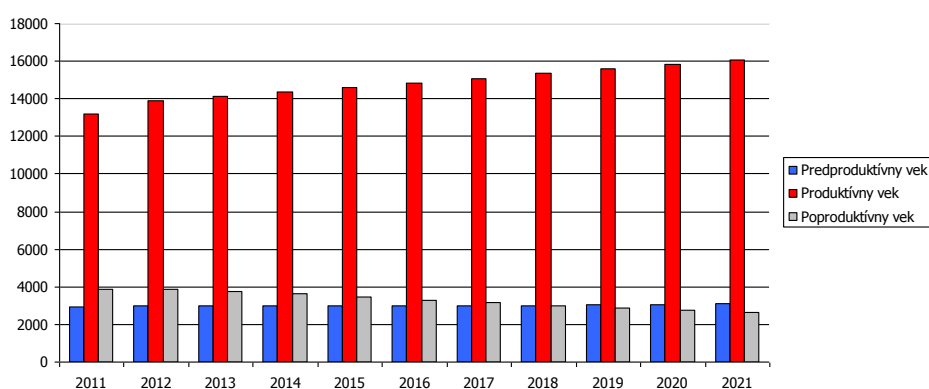
Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný výrazný pokles. Za 11 ročné obdobie klesol počet obyvateľov poproduktívneho veku o - 30,81 %. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast o 177 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal výrazný nárast o 2882.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Predproduktívny vek	2935	3009	2997	2982	2987	2981	2961	2973	3049	3073	3112
Produktívny vek	13166	13884	14136	14349	14622	14861	15083	15367	15612	15849	16048
Poproduktívny vek	3855	3841	3754	3620	3471	3306	3171	2991	2873	2781	2667

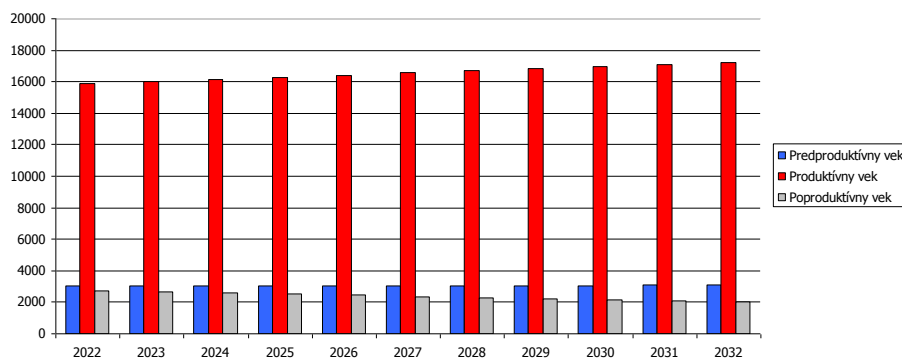
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách predproduktívneho a poproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2032.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2032

Do roku 2032 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine produktívneho a predproduktívneho veku. Vo vekovej skupine poproduktívneho veku sa predpokladá pokles o 736 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2032

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Predproduktívny vek	3042	3045	3048	3052	3055	3058	3062	3065	3068	3072	3075
Produktívny vek	15885	16019	16153	16288	16422	16557	16691	16825	16960	17094	17229
Poproduktívny vek	2734	2660	2587	2514	2440	2367	2294	2219	2146	2072	1998

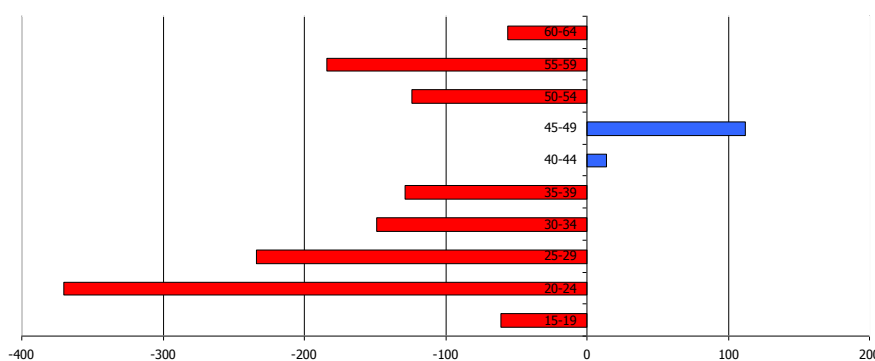

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 25 do 29 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2011 až 2021 bol zaznamenaný v skupine 15 až 39 rokov a od 50 do 64 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2011 a 2021

Vek	2011	2021	rozdiel 2021 -2011
15-19	1382	1321	-61
20-24	2020	1650	-370
25-29	2047	1813	-234
30-34	1923	1774	-149
35-39	1813	1684	-129
40-44	1413	1427	14
45-49	1474	1586	112
50-54	1796	1672	-124
55-59	1923	1739	-184
60-64	1438	1382	-56

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca.

2.3.8. Príjmy a výdavky domácností

Príjmy domácností

Priemerný čistý príjem domácnosti mal v sledovanom období rastúcu tendenciu. V priemere stúpol od roku 2011 do roku 2021 o 51,89 %. Spomedzi ostatných regiónov SR je na podpriemernej úrovni.

Čisté peňažné príjmy v Eur											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	361,77	366,34	369,92	390,13	422,83	440,91	455,83	473,35	495,84	509,65	527,65
Bratislavský kraj	452,51	468,54	486,75	509,32	554,09	576,47	587,56	609,09	635,11	660,56	684,24
Trnavský kraj	376,65	384,57	387,67	419,9	440,17	458,62	475,82	494,78	517,08	531,75	550,21
Trenčiansky kraj	364,55	370,95	375,67	403,21	440,72	460,27	478,42	497,58	513,92	537,25	557,91
Nitriansky kraj	361,81	352,16	353,67	384,8	412,3	436,35	451,22	469,25	482,7	501,71	519,73
Žilinský kraj	356,26	367,01	362,08	372,15	395,15	410,52	423,79	440,21	456,99	463,60	476,67
Banskobystrický kraj	349,62	353,07	355,83	368,72	420,93	435,52	450,62	467,59	499,14	511,06	531,03
Prešovský kraj	327,08	327,65	328,33	344,31	359,36	375,8	390,3	404,7	425,18	429,66	442,64
Košický kraj	330,44	333,77	337,33	350,93	393,01	406,85	421,27	437,52	466,06	476,15	494,11

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Výdavky domácností

Štruktúru výdavkov domácností prezentuje nasledujúca tabuľka. Najvyššie výdavky domácnosti dlhodobo plynú na stravovanie (cca. 76,83 €) a bývanie (cca. 67,76 € na osobu). Vysoký podiel (hlavne v prípade pracujúceho obyvateľstva mesta) pripadá na dopravu do zamestnania, keďže dôležité pracovné trhy sa nachádzajú mimo mesta Brezno (Banská Bystrica, Bratislava).

Čisté peňažné výdavky (od r. 2011) v eurách											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	303,3	313,4	312,4	306,6	342,1	345,8	353,2	360,8	375,7	380,9	390,1
Potraviny a nealko. nápoje	66,2	69,9	72,1	70,2	64,6	66,0	69,3	72,2	76,9	73,0	73,7
Alkoholické nápoje a tabak	8,7	9,6	9,7	9,6	8,8	8,8	8,8	9,1	9,2	9,0	8,9
Odievanie a obuv	15,8	13,8	13,9	13,0	14,2	14,3	15,3	15,3	16,0	15,4	15,6
Bývanie, voda, elektr., plyn ...	66,0	66,6	65,9	64,8	69,5	69,0	67,8	69,2	73,6	71,9	72,7
Nábytok, bytové vybavenie...	9,4	12,7	11,9	10,1	17,2	17,2	17,3	17,8	18,3	20,4	21,5
Zdravotníctvo	7,6	10,1	10,2	10,9	8,6	8,8	9,2	9,3	9,8	9,6	9,6
Doprava	22,5	23,0	22,5	21,9	39,8	40,8	43,3	44,6	44,8	51,6	55,1
Pošty a telekomunikácie	17,4	16,8	16,6	16,4	16,7	16,8	16,9	16,9	17,1	16,8	16,8
Rekreácia a kultúra	19,0	17,2	17,3	17,2	21,8	22,1	22,4	22,8	23,5	24,5	25,4
Vzdelávanie	1,3	1,4	1,4	1,3	2,2	2,2	2,2	2,2	2,1	2,5	2,6
Hotely, kaviarne a reštaur.	17,8	17,4	17,6	19,1	13,8	14,5	15,5	16,0	17,4	15,4	15,1
Rozličné tovary a služby	20,8	23,9	23,3	22,3	23,5	23,7	23,7	24,0	25,6	25,2	25,6
Ostatné výdavky	31,0	30,7	30,0	29,7	41,4	41,5	41,4	41,4	41,6	45,6	47,4

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Naopak najnižší podiel výdavkov pripadá na vzdelávanie (2,6 €) a alkoholické nápoje a tabak (8,9 %), čo môže súvisieť aj so zložením obyvateľstva (posun k stredným vekovým ročníkom). Pomerne vysoké % výdavkov pripadá na dopravu a rekreáciu (55,1 a 25,4 €).

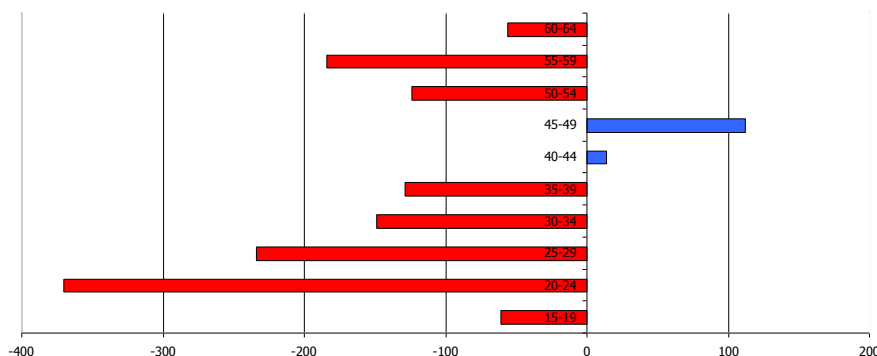
2.3.9. Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Za ekonomicky aktívne obyvateľstvo sa považujú osoby, ktoré sú v pracovnom, členskom, služobnom alebo obdobnom pomere k nejakej organizácii, družstvu, súkromnej osobe alebo inému právnomu subjektu, zamestnávateľa, pomáhajúci, nezamestnaní, osoby samostatne činné, a to bez ohľadu na dĺžku pracovného úväzku. Za ekonomicky aktívnych sa považujú aj osoby na vojenskom cvičení, vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody – pokiaľ trval ich pracovný pomer, ženy na materskej – rodičovskej dovolenke, ak trval ich pracovný pomer a nezamestnaní. Celkový rozsah ekonomickej aktivity obyvateľstva ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva – predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet ekonomicky aktívnych obyvateľov v jednotlivých častiach mesta. Väčšina obyvateľov dochádza za prácou mimo mesta Brezno.

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 25 do 29 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2011 až 2021 bol zaznamenaný v skupine 15 až 39 rokov a od 50 do 64 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2011 a 2021			
Vek	2011	2021	rozdiel 2021 -2011
15-19	1382	1321	-61
20-24	2020	1650	-370
25-29	2047	1813	-234
30-34	1923	1774	-149
35-39	1813	1684	-129
40-44	1413	1427	14
45-49	1474	1586	112
50-54	1796	1672	-124
55-59	1923	1739	-184
60-64	1438	1382	-56

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca.

2.3.10. Náboženská charakteristika

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva mesta Brezno podľa vierovyznania v roku 2021. Mesto je podľa kritéria vierovyznania homogénne s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckej cirkvi (49,86 %). Pri 9,50 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 31,28 % obyvateľov. K evanjelickej cirkvi sa hlási 5,64 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania 2021

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Rímskokatolícka cirkev	10002	49,86
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1132	5,64
Gréckokatolícka cirkev	241	1,20
Reformovaná kresťanská cirkev	20	0,10
Pravoslávna cirkev	26	0,13
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	66	0,33
iné	393	1,96
bez vyznania	6275	31,28
nezistené	1906	9,50

Zdroj: 2.3.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

2.3.11. Národnostné zloženie

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 92,52 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti 2021

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Slovenská	18560	92,52
Maďarská	32	0,16
Rómska	88	0,44
Rusínska	6	0,03
Ukrajinská	8	0,04
Česká	101	0,50
Nemecká	7	0,03
Moravská	11	0,05
Poľská	10	0,05
Ruská	5	0,02
Ostatné	58	0,29
Nezistené	1175	5,86

Zdroj: 2.3.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_narodnost_2021.php?kod_obce=508497

V meste Brezno žije podľa oficiálnej štatistiky cca. 0,44 % rómskej národnosti (ostatní obyvatelia sa hlásia k slovenskej národnosti) a 0,16 % obyvateľov maďarskej národnosti. Pri 5,86 % obyvateľoch nebola zistená národnosť. V rámci okresu mierne klesá počet obyvateľov slovenskej národnosti.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
ok. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská	55823	55428	55507	55271	54989	54755	54474	54244	53969	53647	55050
Maďarská	78	79	83	87	90	94	100	104	111	113	85
Rómska	2148	2148	2113	2108	2105	2102	2096	2090	2087	2078	533
Rusínska	35	35	34	34	33	33	32	32	30	28	27
Ukrajinská	43	43	50	52	52	60	65	65	67	65	48
Česká	230	234	244	246	249	247	247	254	249	271	230
Nemecká	17	18	32	34	38	41	40	41	42	42	26
Poľská	28	31	44	47	47	48	49	50	52	54	23
Chorvátska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Srbská	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Ruská	13	12	16	15	14	15	18	18	18	20	12
Židovská	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	9
Moravská	28	28	28	26	25	24	24	23	23	22	16
Bulharská	3	3	4	5	6	6	6	6	6	6	1
Grécka	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Rumunská	1	1	7	7	7	7	7	7	7	9	3
Rakúska	1	1	3	3	4	4	4	5	5	6	4
Vietnamská	4	4	7	7	8	10	10	11	11	11	21
Albánska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Iná a nezistená	5619	5626	5148	5023	4943	4846	4781	4674	4586	4527	2845

Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

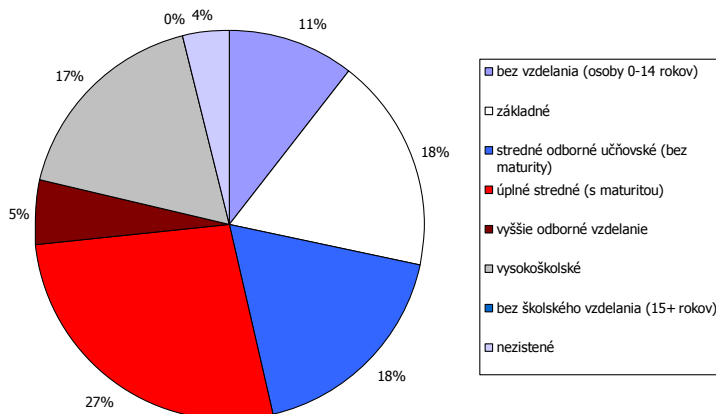
2.4. Vzdelanie a zamestnanosť

2.4.1. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

V meste majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s úplným stredným vzdelaním - 27,5 %, so stredným odborným vzdelaním bez maturity 17,95 %, so základným vzdelaním - 17,81 % a vysokoškolským vzdelaním - 17,41 %. Obyvatelia bez vzdelania boli zastúpení 0,17 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta v roku 2012		
	počet	%
dosiahnuté vzdelanie		
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	2117	10,55
základné	3572	17,81
stredné odborné učňovské (bez maturity)	3600	17,95
úplné stredné (s maturitou)	5427	27,5
vyššie odborné vzdelanie	1057	5,27
vysokoškolské	3493	17,41
bez školského vzdelania (15+ rokov)	34	0,17
nezistené	761	3,79

Zdroj: statistics.sk, 10.4.2022

Zdroj: statistics.sk, 10.4.2022

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v meste ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

2.4.2. Vzdelanostná štruktúra rómskeho etnika

Vzdelanostná štruktúra rómskeho obyvateľstva kopíruje celoslovenské štatistiky. Vzdelanosť je hlavným problémom nielen z hľadiska prístupu na trh práce, ale aj z hľadiska spôsobu života, stravovania, hygieny a páchania trestnej činnosti.

Dominantná časť obyvateľov rómskeho etnika má ukončené len stredné učňovské vzdelanie, prípadne základné vzdelanie. Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia bez vzdelania. Uvedené skupiny sa vyznačujú nulovou kvalifikáciou častokrát bez schopnosti čítať a písať. Z hľadiska pracovného zaradenia sú schopní vykonávať len hrubú manuálnu prácu, väčšinou sezónnu. Mnohí obyvatelia v tejto skupine nedisponujú ani pracovnými návykmi a s tým súvisiacou pravidelnosťou, zodpovednosťou. Z hľadiska času sa situácia ešte zhoršuje a je potrebné prijať efektívnejšie opatrenia hlavne z úrovne štátu.

V meste je početne zastúpená uvedená komunita.

2.4.3. Štruktúra zamestnanosti v meste

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemysel, verejná správa, vzdelávanie a zdravotníctvo či sociálne služby. Silne zastúpený je obchod. Od roku 2010 sa podiel priemyslu na zamestnaní znížil (37,7 %). Najvýraznejší nárast nastal v prípade zdravotníctva a sociálnych služieb.

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Poľnohosp., lesníctvo ...	6,5	4,3	4,8	7,6	7,8	7,9	5,6	5,4	8,6	5,4	4,1
Priemysel spolu	44,1	40,3	36,8	37,3	36,9	36,0	38,4	39,6	38,5	40,3	37,7
Priemyselná výroba	41,5	38,0	35,2	36,1	35,6	34,6	36,7	37,7	36,9	38,5	36,0
Dodávka elek., plynu, par...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Dod. vody; čistenie a odv...	2,4	2,2	2,2	2,2	1,2	1,2	1,5	1,7	1,5	1,7	1,7
Stavebníctvo	2,6	2,2	2,1	1,9	1,7	1,7	1,3	1,3	1,9	2,4	4,4
Veľkoobchod a malo., ...	5,6	9,1	10,5	12,9	12,2	12,2	11,7	12,3	12,6	11,2	8,1
Doprava a skladovanie	4,7	3,1	3,1	3,0	3,1	3,1	3,2	3,2	2,7	2,9	2,9
Ubytovacie a stra. služby	1,2	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,5	0,7	0,5	0,7	1,3
Informácie a komunikácia	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9	0,9	1,0
Finančné a poisťovacie čin.	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4	0,5	0,5

Činnosti v oblasti nehnuteľ.	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,3	0,9	0,4
Odborné, vedecké a tech...	1,8	1,4	1,0	1,0	0,3	1,4	1,6	0,6	0,1	0,1	0,1
Admi. a podporné služby	1,1	1,2	2,0	1,6	1,2	1,0	1,5	1,5	1,4	1,2	1,6
Verejná správa a obrana; ...	10,2	10,8	14,2	9,0	9,3	10,0	8,5	8,7	9,9	9,4	11,3
Vzdelávanie	11,7	15,4	12,5	12,6	13,9	13,1	13,8	14,1	11,2	11,7	11,8
Zdravot. a sociálna pomoc	5,2	4,9	5,0	5,1	6,2	6,4	6,4	6,3	7,4	8,9	10,9
Umenie, zábava a rekreácia	0,2	0,2	0,9	0,9	1,2	1,2	1,3	1,6	1,7	1,3	1,5
Ostatné činnosti	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obyvatelia sú prevažne zamestnaní v meste Bratislava, Banská Bystrica, resp. v zahraničí (Anglicko, Nemecko). Pracovné príležitosti priamo v meste ponúkajú výrobné a manipulačné prevádzky, verejný sektor - školstvo, administratíva, komerčné služby a obchodné prevádzky.

Pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo mesta Brezno.

Pol'nohospodárstvo dnes žíví len 4 % obyvateľov mesta. V minulosti to bolo oveľa viac, aj keď kvôli zlým prírodným podmienkami bolo viac rozšírené lesníctvo a baníctvo. V Brezne je lúk a pasienkov viac ako polí. Príčinou je vlhké a chladné podnebie, neúrodné pôdy aj strmé svahy, ktoré by pri orbe ohrozila erózia. Najviac sa pestuje kukurica a lucerna ako krmivo pre zvieratá. Na výrobu potravín sa pestuje pšenica a kukurica, menej raž a jačmeň a už len veľmi málo zemiakov. V živočíšnej výrobe prevláda chov dobytka, oviec, kôz, ošípaných a hydiny. Pracuje tu aj niekoľko ekofariem, ktoré nepoužívajú umelé hnojivá a preto by mali vyrábať zdravšie potraviny.

Priemysel nadväzoval v začiatkoch na baníctvo a hutníctvo. Veľa tovární po roku 1989 zaniklo. Dnes je v Brezne rozšírený najmä strojársky, drevársky a papierenský priemysel. V budúcnosti by tu mali vyrásť moderné priemyselné parky. S priemyslom súvisí energetika, ktorá využíva vodnú a slnečnú energiu. V roku 2010 bolo v meste postavených niekoľko solárnych elektrární.

Služby tvoria dôležité odvetvie tunajšieho hospodárstva. Patria k nim bankovníctvo, finančníctvo, obchod, zdravotníctvo a školstvo. V Brezne boli zriadené 3 základné školy, 5 stredných škôl a dve pobočky vysokých škôl. Celý systém škôl dopĺňajú mnohé materské školy, umelecké školy a centrá voľného času. Zdravotnícku starostlivosť pre obyvateľov poskytuje Nemocnica s poliklinikou Brezno. Sieť obchodov zastupujú predajne potravín so zmiešaným tovarom (napr. Coop Jednota), špecializované obchody a veľkoobchodné reťazce ako Tesco, Lidl, Kaufland, Billa a pod. Menšie postavenie má cestovný ruch (Čižmárová K a kol, 2013, 20.3.2022, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Brezno>).

2.5. Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy

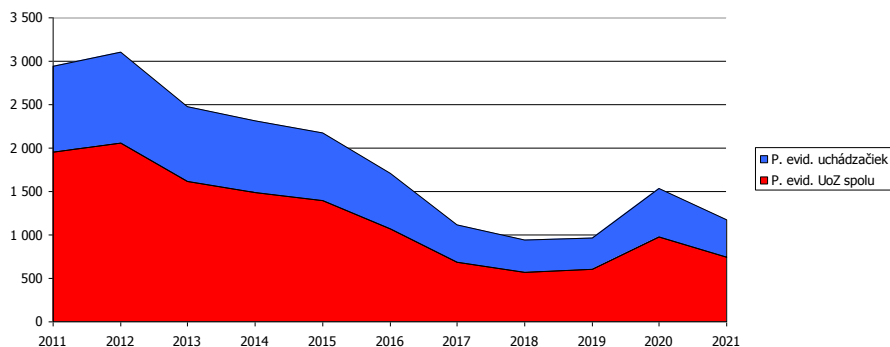
2.5.1. Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2019 klesajúci trend. V roku 2020 a 2021 ovplyvnila nezamestnanosť pandemická situácia, opatrenia vlády SR.

Nezamestnanosť aj v meste mala za posledných 5 rokov (do roku 2018) klesajúcu tendenciu.

Miera evidovanej nezamestnanosti v meste Brezno, pohlavie a rok v %											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
P. evid. UoZ spolu	1 956	2 059	1 616	1 494	1 398	1 075	683	570	608	977	743
P. evid. uchádzačiek	989	1 043	859	818	779	635	429	374	362	561	428
Mierna nezam. v %	11,4	14,8	11,4	10,4	9,6	7,2	4,5	3,7	3,9	6,2	4,6

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu nezamestnaných v rokoch 2011 až 2021
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v regióne prezentuje nasledujúca tabuľka. Z hľadiska pohlavia bola evidovaná vyššia miera nezamestnanosti v prípade ženskej populácie. V roku 2021 dosiahla úroveň 8,19 %. V prípade mužskej populácie to bolo len 5,43 %. Najvyššia miera bola v sledovanom období v rokoch 2011 a 2012.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	13,6	14,44	13,5	12,3	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92	7,57	6,76
Banskobystrický kraj	19,8	20,81	18,3	17,2	14,94	12,8	8,67	7,03	6,69	9,83	9,01
Okres Brezno	18,4	19,15	16	13,4	12,52	9,84	5,96	4,42	4,42	8,68	6,7
Muži	17,1	17,73	14,6	11,9	11,17	7,85	3,98	3,21	3,58	7,32	5,43
Ženy	20,1	20,87	17,6	15,1	14,1	12,15	8,31	5,83	5,4	10,25	8,19

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti znevýhodnených skupín. V prípade absolventov dochádza k výraznému poklesu počtu. Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov klesol počet z 3382 na 1240 osôb.

Uchádzači o zamestnanie znevýhodnení											
Okr. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A	148	119	130	122	138	114	79	59	62	98	73
B	356	377	300	331	210	156	108	83	84	143	98
C	107	98	72	78	49	28	18	9	21	24	22
D	3 382	3 528	3 137	2 678	2 619	2 096	1 136	840	761	1 228	1 240

- A - Počet uchádzačov o zamestnanie so ZP
- B - Počet uchádzačov o zamestnanie – absolventi
- C - Počet uchádzačov o zamestnanie – mladiství
- D - Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: DataCubes ŠÚ, 2011-2021

2.5.2. Veková štruktúra nezamestnaných

Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35 - 49 a rizikovou skupinou nad 50 rokov. V tejto skupine podiel postupne klesá. Pokles bol evidovaný aj v skupine od 15 do 24 rokov.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku											
Okr. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
15-24	1 069	1 240	992	1 008	723	555	291	235	292	436	286
25-34	1 469	1 562	1 238	1 145	1 154	872	530	452	460	707	556
Spolu 35-49	2 184	2 349	1 932	1 802	1 782	1 411	967	781	833	1 141	886
50 a viac	1 700	1 579	1 485	1 415	1 336	1 124	826	762	684	950	783
Spolu	6 422	6 730	5 647	5 370	4 995	3 962	2 614	2 230	2 269	3 234	2 511

	15-24	587	646	532	546	416	285	140	129	149	242	149
	25-34	798	821	623	569	575	403	224	184	204	331	256
Muži	35-49	1 012	1 098	881	782	767	536	332	286	321	484	376
	50 a viac	870	821	724	689	616	492	343	271	271	386	301
	Spolu	3 267	3 386	2 760	2 586	2 374	1 716	1 039	870	945	1 443	1 082
	15-24	482	594	460	462	307	270	151	106	143	194	137
Ženy	25-34	671	741	615	576	579	469	306	268	256	376	300
	35-49	1 172	1 251	1 051	1 020	1 015	875	635	495	512	657	510
	50 a viac	830	758	761	726	720	632	483	491	413	564	482
	spolu	3 155	3 344	2 887	2 784	2 621	2 246	1 575	1 360	1 324	1 791	1 429

Zdroj: 15.4.2022, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

2.5.3. Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných

Vychádzajúc z ponuky VPM (voľných pracovných miest) na trhu práce regiónu sú najrizikovejšou skupinou občania s nízkym stupňom vzdelania v kombinácii s dlhodobou evidenciou. Záujem nie je ani o vytváranie pracovných príležitostí pre občanov so zdravotným postihnutím, ponuky VPM pre túto kategóriu sa v evidencii takmer nevyskytujú (Šed'ová, M., s.23-24, 2010).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov so základným a úplným stredným odborným vzdelaním. Počet obyvateľov so základným vzdelaním, prípadne bez vzdelania výrazne vzrástol v rokoch na 27,2 %. Ide hlavne o rizikové skupiny obyvateľstva.

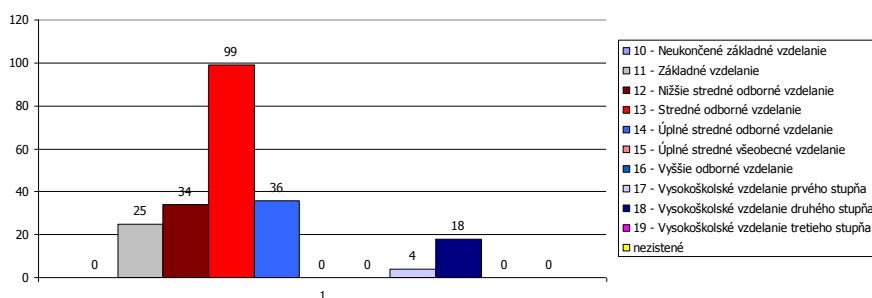
Nezamestnaní podľa vzdelania v %											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu											
Základné a bez vzdelania	17,9	18,0	22,5	28,9	19,4	25,3	23,3	33,3	45,1	34,4	27,2
Nižšie stredné	41,1	45,3	41,0	37,2	35,7	37,9	29,6	26,1	21,5	23,8	24,4
Úplné stredné	32,8	34,0	30,8	28,7	37,0	30,2	32,5	35,8	25,4	30,3	36,2
Vysokoškolské	8,2	2,6	5,7	5,2	7,9	6,8	14,4	4,7	8,1	11,5	12,2
Muži											
Základné a bez vzdelania	21,7	19,0	19,4	28,6	21,6	20,8	24,5	42,6	43,4	37,1	31,2
Nižšie stredné	38,6	49,2	45,4	40,4	43,2	40,4	32,3	28,9	27,6	25,8	28,4
Úplné stredné	34,9	30,4	29,9	27,8	29,6	30,9	31,9	28,4	22,4	25,8	30,6
Vysokoškolské	4,5	1,4	5,2	3,4	5,6	7,9	11,3	10,5	6,6	11,3	14,9
Ženy											
Základné a bez vzdelania	12,7	16,1	26,9	29,4	17,2	31,7	21,9	22,9	47,0	30,1	21,8
Nižšie stredné	44,3	38,9	35,1	32,1	27,3	34,4	26,2	22,9	14,4	20,4	18,9
Úplné stredné	29,9	40,3	32,1	30,6	45,3	28,6	33,2	44,7	28,8	36,6	43,9
Vysokoškolské	13,1	5,2	6,3	7,9	10,5	5,3	18,7	10,0	9,8	11,8	15,3

Zdroj: 20.3.2022, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Obyvatelia so základným vzdelaním sa podieľali na nezamestnanosti 27,2,2 %. Nasledujúce grafy porovnávajú štruktúru nezamestnaných podľa vzdelania v okrese Brezno a v Banskobystrickom kraji v marci roku 2022. Najvyšší počet obyvateľov disponovalo stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

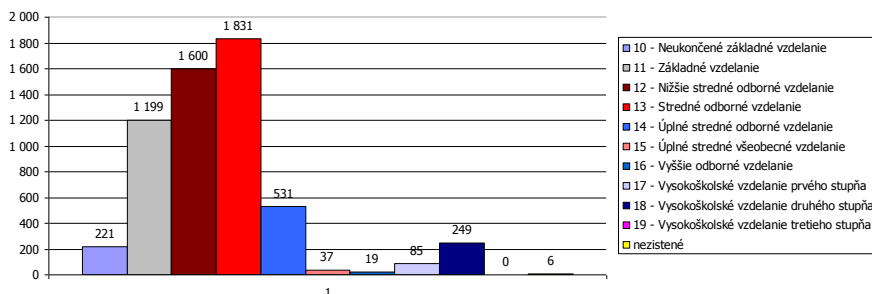
Štruktúra nezamestnaných v okrese Brezno v roku 2022 marec (vzdelanie)

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Štruktúra nezamestnaných v kraji bola odlišná. Najviac nezamestnaných bolo evidovaných rovnako v skupine uchádzačov so stredným odborným vzdelaním, druhú najväčšiu skupinu ale tvorili obyvatelia s nižším stredným odborným vzdelaním a základným vzdelaním

Štruktúra nezamestnaných v Banskobystrickom kraji v roku 2022 marec (vzdelanie)

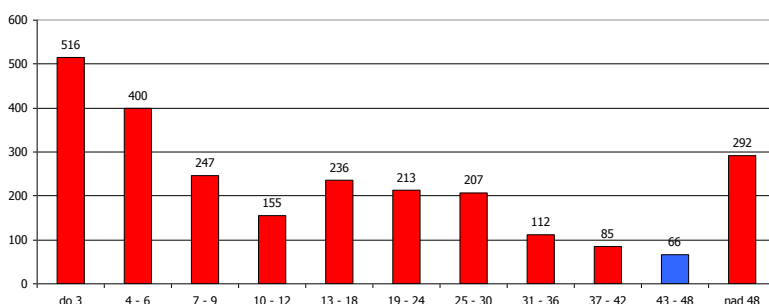

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Pri súčasnej situácii na trhu práce regiónu je problematické vytvoriť pracovné miesta pre túto kategóriu (so základným vzdelaním, resp. bez vzdelania), nakoľko zamestnávateľia zväčša požadujú kvalifikovanejšiu a vzdelanejšiu pracovnú silu. Medzi nižším vzdelaním, chýbajúcou kvalifikáciou a vylúčením z trhu práce je jednoznačná súvislosť, nakoľko vyššia úroveň vzdelania rozširuje možnosti na trhu práce (Šed'ová, M., s.30, 2010). Za rizikovú skupinu UoZ (uchádzačov o zamestnanie) najťažšie umiestniteľnú na trhu práce regiónu možno označiť dlhodobo evidovaných UoZ s nízkym stupňom vzdelania, pričom v rámci tejto skupiny sú zvlášť ohrozené ženy so základným resp. neukončeným základným vzdelaním.

2.5.4. Dĺžka evidencie

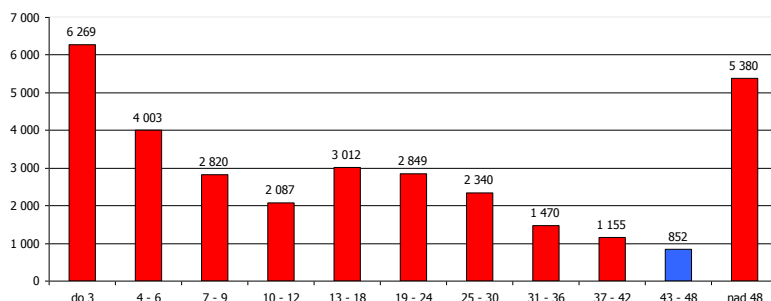
Pre mesto Brezno i okres Brezno ako celok najpočetnejšiu skupinu tvoria krátkodobo nezamestnaní evidovaní na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny po dobu od 0 do 3 mesiacov. Ďalšou početnou skupinou je skupina od 4 do 6 mesiacov. V týchto skupinách v sledovanom období trend značne kolíše. Dlhodobá nezamestnanosť v meste a okrese je problémom vzhľadom na obmedzený trh práce a sociálne zloženie obyvateľstva bez intenzívnejšej motivácie.

Obrázok: Štruktúra nezamestnaných v okrese Brezno v roku 2022 marec (dĺžka evidencie)
 Zdroj: ÚPSVaR, 2022

V okrese Brezno tvorí skupina dlhodobo nezamestnaných menší podiel na celkovej nezamestnanosti ako je to v prípade Banskobystrického kraja.

Obrázok: Štruktúra nezamestnaných v Banskobystrickom kraji v roku 2022 marec (dĺžka evidencie)
 Zdroj: ÚPSVaR, 2022

2.5.5. Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) ako orgán špecializovanej štátnej správy, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov vykonáva politiku zamestnanosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce. Mesto spolupracuje pri realizácii aktívnej politiky trhu práce s ÚPSVaR Brezno.

2.5.6. Aktivačná činnosť

Mesto v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti môže dočasne zamestnávať nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev. V roku 2021 bolo na aktivačných prácach evidovaných 25 osôb. Z toho 21 žien a 4 muži. Najviac aktivačných pracovníkov bolo evidovaných v roku 2017.

Aktivačné práce (UoZ zaradení podľa §52/§54 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a podľa §12 zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi)

Ukazovateľ	2017	2018	2019	2020	2021
Vstupný ukazovateľ					
Počet adm. pracovníkov	1	1	1	1	1
Výstupový ukazovateľ					
Počet účastníkov aktivačných prác.					
Ženy	91	31	38	25	21
Muži	34	7	5	6	4
Priem. počet odprac. hodín	73	76	78	70	79
Výsledkový ukazovateľ					
udržiavané verejné plochy v m ²					62ha/320km/80km

Zdroj: MsÚ Brezno, 2022

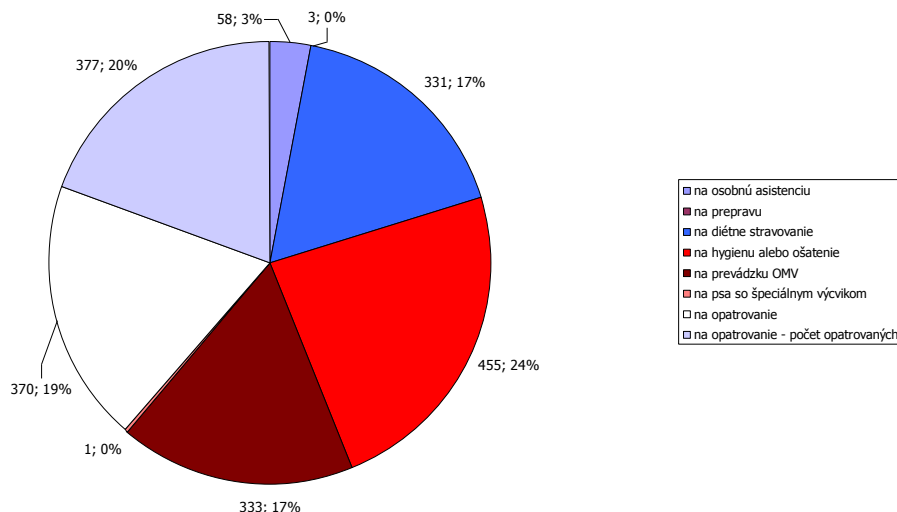
2.6. Sociálna charakteristika obyvateľstva

2.6.1. ŤZP občania

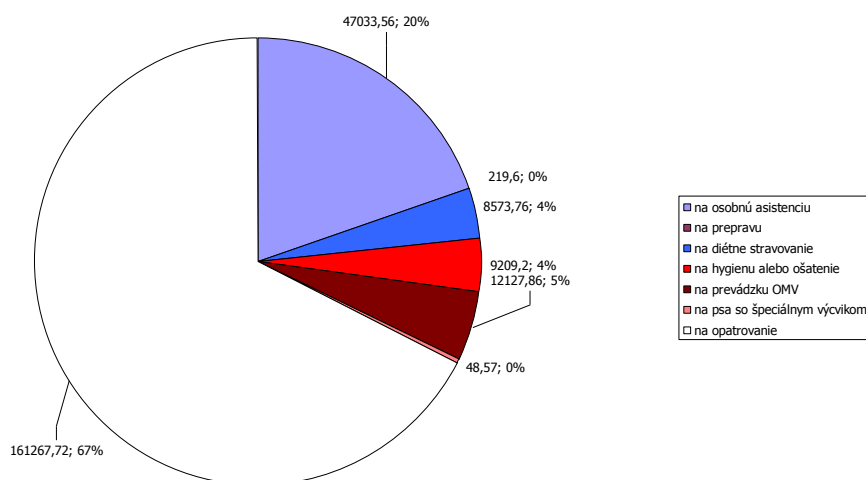
Za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje fyzická osoba, ktorej miera funkčnej poruchy je najmenej 50 %. Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových

schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov. Mentálna retardácia je multidimenzionálny fenomén, ktorý postihuje prekrývajúco medicínske, psychologické, pedagogické a sociálne kvality, funkcie správanie sa postihnutého človeka od narodenia po smrť. Nasledujúci graf prezentuje štruktúru poberateľov peňažných príspevkov na kompenzáciu ŽŤP v marci 2022.

Obrázok: Počet poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŽŤP v okrese v marci 2022
 Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Čerpanie finančných prostriedkov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŽŤP (€) v okrese v marci 2022
 Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Každé zdravotné postihnutie s trvalými následkami vyžaduje komplexný prístup zameraný nielen na úpravu postihnutých fyziologických funkcií, ale aj na úpravu psychosociálnych funkcií s cieľom integrácie postihnutej osoby do bežných spoločenských štruktúr. Model komplexnej rehabilitačnej starostlivosti vyžaduje skúsených odborníkov v rehabilitačnej medicíne - lekárov, fyzioterapeutov, rehabilitačných pracovníkov, psychológov, logopédov, ale aj sociálnych pracovníkov, orientovaných v problematike dlhodobej sociálno - rehabilitačnej starostlivosti (<http://www.nrozp.sk/index.php/soc-rehabilitacia>, 10.7.2020).

ŽŤP občania v meste Brezno v roku 2022 február/marec.

Ukazovateľ	počet	ženy	Muži
Celkový počet osôb s preukazom ŽŤP	992	565	427
Celkový počet opatrovaných s príspevkom za opatrovanie	138	70	68

Cel. poč. osôb, ktorým bol poskytovaný príspevok za opatrovanie	137	108	29
Cel. poč. osôb, ktorým bol posk. príspevok na osobnú asistenciu	26	11	15
Cel. počet osôb, ktorým bol poskytnutý príspevok na kúpu pomôcky	6	3	3
Cel. poč. osôb, ktorým bol posk. peň. prís. na kúpu zdvíhacieho zar.	2	1	1
Celkový počet osôb, ktorým bol poskytovaný príspevok na prepravu	2	2	0
Cel. poč. osôb, kt. bol posk. prís. na prevádzku motor. vozidla	123	65	58

Zdroj: MsÚ Brezno, 2022

V marci v roku 2022 bolo evidovaných v meste Brezno celkovo 992 osôb s preukazom ZŤP. Z toho žien bolo 565. Celkový počet osôb, ktorým bol poskytnutý príspevok na opatrovanie bolo 138 a na osobnú asistenciu bol 26.

Úloha Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

V tejto súvislosti Oddelenia posudkových činností úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a v druhom stupni Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny posudzujú občana na účely: peňažných príspevkov na kompenzáciu, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a parkovacieho preukazu. Posudková činnosť zahŕňa lekársku posudkovú činnosť a sociálnu posudkovú činnosť (http://www.upsvar.sk/socialne-veci-a-rodina/tazko-zdravotne-postihnuty/posudkova-cinnost/oblasti-posudkovej-cinnosti.html?page_id=1216, 10.1.2020).

2.6.2. Opatrovaní občania (Fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby)

Opatrovaní sú občania odkázaní na pomoc inej osoby za podmienok stanovených príslušnou legislatívou. Opatrovateľská služba je určená občanom, ktorí sú podľa posudku príslušného orgánu odkázaní na pomoc druhej osoby pri zabezpečení životných úkonov, ak týmto občanom nemôže pomoc zabezpečiť rodina. Mesto Brezno poskytuje obyvateľom mesta opatrovateľskú službu podľa zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. Je to terénna forma sociálnej služby poskytovaná v prirodzenom, domácom prostredí. K 31.12.2021 roku 2022 bolo v meste Brezno evidovaných 150 opatrovaných osôb.

Opatrovateľská služba v meste Brezno					
Ukazovateľ	2017	2018	2019	2020	2021
Vstupný ukazovateľ					
počet opatrovateľov	70	78	73	73	69
Výstupový ukazovateľ					
počet obyvateľov odkázaných na opatrovateľskú službu					
do 18 rokov	4	3	5	3	1
od 19 - 60	7	10	8	9	13
od 61 rokov	106	117	127	104	136
počet vydaných jedál za mesiac	1881	1986	2234	620	659
Výsledkový ukazovateľ					
počet klientov ver. strav. služieb	99	99	107	31	38

Zdroj: MsÚ Brezno, 2022

Táto sociálna služba sa poskytuje formou úkonov, ktoré opatrovateľky vykonávajú v domácnosti občana, sú to najmä:

- sebaobslužné úkony – bežné úkony osobnej hygieny, kúpeľ,
- starostlivosť o domácnosť – nákup, jednoduché úkony spojené so starostlivosťou o domácnosť,
- príprava jedla, donáška obeda do domu,
- bežné upratovanie v domácnosti,
- starostlivosť o bielizeň,
- sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí, pri záujmových činnostiach
- dohľad.

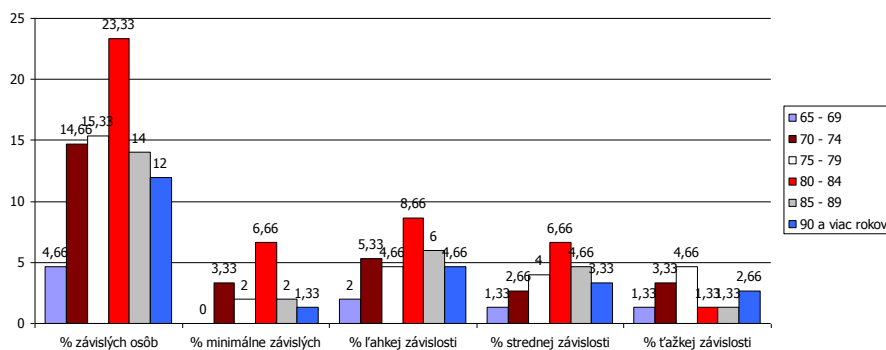
Nasledujúca tabuľka prezentuje podiely osôb potrebujuúcich pomoc pri sebaobsluže podľa miery závislosti.

Podiel osôb potrebujuúcich pomoc pri sebaobsluže podľa miery závislosti

vek	% závislých osôb	% minimálne závislých	% ľahkej závislosti	% strednej závislosti	% ťažkej závislosti
65 - 69	4,66	0	2	1,33	1,33
70 - 74	14,66	3,33	5,33	2,66	3,33
75 - 79	15,33	2	4,66	4	4,66
80 - 84	23,33	6,66	8,66	6,66	1,33
85 - 89	14	2	6	4,66	1,33
90 a viac rokov	12	1,33	4,66	3,33	2,66

Zdroj: MsÚ Brezno, 2022

Obrázok: Podiel osôb potrebujuúcich pomoc pri sebaobsluže podľa miery závislosti

Zdroj: MsÚ Brezno, 2022

Prijímateľ sociálnej služby (občan) platí úhradu za poskytnutú sociálnu službu podľa príjmu a majetku. Výška úhrady za opatrovateľskú službu, poskytnutú občanovi je stanovená príslušným Všeobecne záväzným nariadením.

Súčasťou opatrovateľskej služby nie je zdravotnícka starostlivosť v zmysle z. č. 355 / 2007 Z. z. Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 140/2008 Z. z., 461/2008 Z. z., 540/2008 Z. z., 170/2009 Z. z., 67/2010 Z. z., 131/2010 Z. z.(nepriamo), 132/2010 Z. z., 132/2010 Z. z., 136/2010 Z. z., 172/2011 Z. z., 470/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 74/2013 Z. z., 153/2013 Z. z., 204/2014 Z. z., 77/2015 Z. z., 403/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 355/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 150/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 87/2018 Z. z., 475/2019 Z. z., 69/2020 Z. z., 119/2020 Z. z., 125/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 242/2020 Z. z., 286/2020 Z. z., 318/2020 Z. z., 319/2020 Z. z., 220/2021 Z. z., 252/2021 Z. z., 304/2021 Z. z.). Zdravotnícke úkony môžu poskytovať len štátne a neštátne zdravotnícke zariadenia.

2.6.3. Osoby bez domova a osoby v kríze

V súčasnosti mesto poskytuje tejto skupine občanov sociálnu službu v nocľahárni poskytnutím prístrešia na účel prenocovania a ambulantné sociálne služby v nízkoprahovom dennom centre. Tieto osoby predstavujú špecifickú skupinu, ktorá je postihnutá rôznymi životnými situáciami v súvislosti s rozpadom rodiny, trestnou činnosťou, domácim násilím, alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou. Týka sa teda aj osôb prepustených z výkonu trestu, závislých na drogách a alkohole, týraných osôb a pod., S touto skupinou ľudí pracujú sociálni pracovníci, podľa situácie klientov s cieľom vrátiť ich do bežného života. V súčasnosti tieto služby využíva väčší počet osôb v dôchodkovom veku.

Osoby v kríze

Ukazovateľ	počet
Počet maloletých detí s poruchami správania	2
Počet mladistvých delikventov	5
Počet detí v náhradnej starostlivosti NOS / ÚS	17
Počet pestúnskych rodín	2
Počet detí v pestúnskej starostlivosti	2
Osoby vyžadujúce azylové ubytovanie	počet

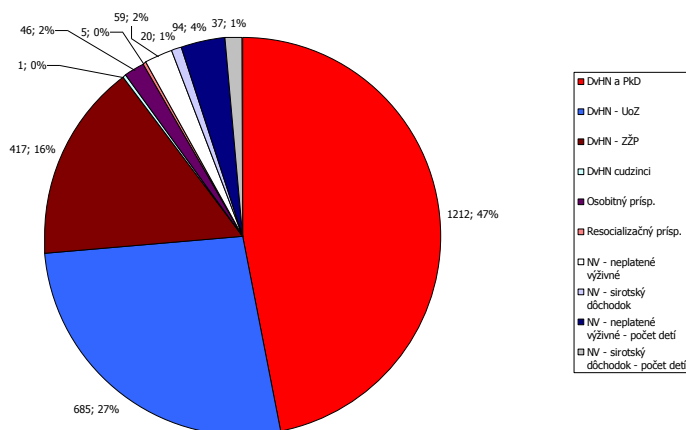
bezdomovci	28
matky s deťmi	3
ľudia po výkone trestu	0
drogovo závislí	0
alkoholici	11
Ukazovateľ	počet
počet evidovaných rodín	53
počet evidovaných detí	138

Zdroj: MsÚ Brezno, 2022

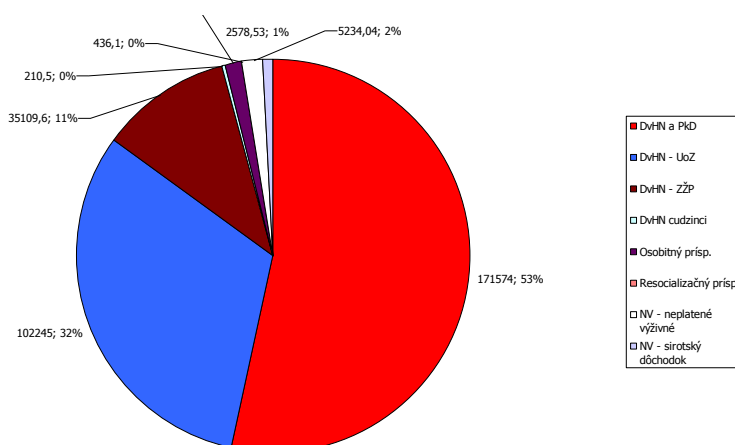
Jedným z hlavných problémov v súčasnosti v celej spoločnosti je narastanie sociálno-patologických javov už v cieľovej skupine mladých ľudí v súvislosti s užívaním legálnych a nelegálnych drog a to už žiakmi základných škôl.

2.6.4. Poberatelia dávok v hmotnej núdzi (DHN)

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. Nasledujúce grafy prezentujú štruktúru poberateľov dávok v hmotnej núdzi v okrese Brezno.

Obrázok: Poberatelia príspevkov DHA márc 2022
 Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Štruktúra výdavkov na DHA márc 2022
 Zdroj: ÚPSVaR, 2022

V meste Brezno sú uvedené skupiny poberateľov zastúpené tak ako prezentuje nasledujúca tabuľka. Stav za rok 2022 a mesiac marec za mesto predstavuje 429 poberateľov dávok a 907 odkázaných osôb. V tomto období bolo v meste 145 osôb, ktorým bol poskytnutý príspevok na bývanie.

Poberatelia dávok v hmotnej núdzi (DHN) - február / marec

Ukazovateľ	počet	ženy	muži
Celkový počet osôb, ktorým bol vyplácaný rodičovský príspevok pre zlý zdravotný stav dieťaťa do 6 rokov	15	15	0
Celkový počet rodín, v ktorých boli vykonávané opatrenia SPO a SK (sociálno-právna ochrana, sociálna kuratela)	380	nezistené	nezistené
Poberatelia dávok v hmotnej núdzi	429	256	173
Odkázané osoby na dávku v hmotnej núdzi	907	449	458
Osoby, ktorým bol poskytovaný príspevok na bývanie	145	93	52

Zdroj: MsÚ Brezno, 2022

2.6.5. Rodinné prídavky – osobitný príjemca

Mesto Brezno je osobitným príjemcom rodinných prídavkov na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku v zmysle § 12, ods.2 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa ((v znení č. 485/2004 Z. z., 532/2007 Z. z., 554/2008 Z. z., 516/2009 Z. z., 336/2010 Z. z., 180/2011 Z. z., 388/2011 Z. z., 411/2011 Z. z., 468/2011 Z. z., 384/2012 Z. z., 433/2013 Z. z., 450/2013 Z. z., 125/2016 Z. z., 234/2017 Z. z., 232/2018 Z. z., 226/2019 Z. z., 383/2020 Z. z., 497/2021 Z. z.) a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (v znení č. 258/2020 Z. z.). Na základe zoznamu poberateľov prídavku na dieťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) zasiela mestu mesačne zoznam poberateľov prídavku na dieťa, ktorým deti zanedbávajú povinnú školskú dochádzku a mesto vypláca prídavky na jedno dieťa v sume 30 € (rok 2022).

Sumu prídavku na dieťa vyhlási Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky opatrením, ktorého úplné znenie sa uverejní v Zbierke zákonov Slovenskej republiky najneskôr do 31. decembra kalendárneho roka. Mesto Brezno má k dispozícii bežný účet pre potreby rodinných prídavkov v banke, kde úrad zasiela rodinné prídavky. Mesto Brezno pravidelne mesačne zasiela úradu správu o spôsobe použitia prídavkov. Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a príspevku k prídavku na dieťa v § 18 ods. 1, ustanovuje, aby v prípade, ak rodič dieťaťa, resp. osoba, ktorej je dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti nevyužíva prídavok na dieťa a príspevok k prídavku na dieťa na výchovu a výživu dieťaťa, okresný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zastavil výplatu a poukazoval tieto dávky ďalšej oprávnenej osobe alebo mestu. Zákonom č. 658/2002 Z. z. sa doplnil dôvod na zastavenie výplaty prídavku na dieťa oprávnenej osobe aj v prípade, ak dieťa zanedbáva plnenie povinnej školskej dochádzky a presunula sa účinnosť tohto paragrafu už od 1. januára 2003. Nepriítomnosť žiaka v škole ospravedlňuje jeho zákonný zástupca, ale najviac 5 dní po sebe nasledujúcich dní. Ak nepriítomnosť žiaka v škole trvá viac ako 5 dní po sebe nasledujúcich dní, vyžaduje si vždy lekárske potvrdenie o chorobe žiaka alebo iný úradný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť žiakovej nepriítomnosti. Pod zanedbávaním povinnej školskej dochádzky na účely zastavenia prídavku na dieťa rodičovi sa rozumie stav, keď dieťa má neospravedlnenú neúčast' na vyučovaní v kalendárnom mesiaci viac ako 15 vyučovacích hodín. Škola oznámi zanedbávanie povinnej školskej dochádzky dieťaťa ktorá dosiahne 15 neospravedlnených vyučovacích hodín do troch pracovných dní po skončení kalendárneho mesiaca Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR), odboru sociálnych vecí podľa miesta trvalého pobytu rodiča. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) vydá rozhodnutie o zastavení prídavku na dieťa a určí osobitného príjemcu obec alebo mesto podľa miesta trvalého pobytu. Kópiu oznámenia o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky škola zasiela aj príslušnému školskému úradu.

2.7. Analýza verejných služieb

2.7.1. Sociálne služby

Zákon o sociálnych službách vymedzuje **sociálnu službu** ako „odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny“.

Pod **nepriaznivou sociálnou situáciou** sa rozumie ohrozenie osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z nasledujúcich dôvodov:

- a) nemá zabezpečené podmienky na uspokojenie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok,
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- f) pre výkon opatrovania osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných osôb, alebo ak sa stala obeťou správania iných osôb,
- h) pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite.

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, VÚC, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení... 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 276/2017 Z. z., 276/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 56/2018 Z. z., 87/2018 Z. z., 106/2018 Z. z., 112/2018 Z. z., 157/2018 Z. z., 170/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 216/2018 Z. z., 9/2019 Z. z., 30/2019 Z. z., 139/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 371/2019 Z. z., 390/2019 Z. z., 476/2019 Z. z., 6/2020 Z. z., 73/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z., 249/2022 Z. z.) vymedzuje paletu poskytovaných sociálnych služieb obyvateľom mesta Brezno. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku zariadení sociálnych služieb v okrese Brezno.

Zariadenia sociálnych služieb v okrese Brezno											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PM v DSS pre post. deti	62	32	32	24	18	18	20	17	14	12	12
PM v DSS pre p. dosp.	292	224	307	294	288	339	333	329	294	291	291
PM v detských domovoch	94	102	105	112	112	102	-	-	-	-	-
PM v zariad. pre seniorov	103	124	111	103	125	127	133	133	164	132	132
Počet m. k 31.12 spolu	633	592	600	578	586	629	529	510	503	466	466
Počet zariadení	18	20	19	16	17	17	16	15	15	14	14

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, oddelenie posudkových činností a peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažko zdravotne postihnutých občanov poskytuje finančné prostriedky na kompenzáciu a na preklopenie zdravotných ťažkostí. Občania Brezna žiadajú tieto peňažné príspevky na kompenzáciu (peňažný príspevok na prepravu a peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, príspevok na kúpu/úpravu osobného motorového vozidla, peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže, na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, na osobnú asistenciu, na opatrovanie, na kúpu, výcvik používania a úpravu pomôcky, na opravu pomôcky, na kúpu zdvíhacieho zariadenia, peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, výcvikom a pod.),

v rámci ktorých vydáva mesto Brezno potvrdenie, že občanovi nie je poskytovaná žiadna sociálna služba prostredníctvom mesta (platí len pri príspevku na opatrovanie).

Nasledujúca tabuľka prezentuje prehľad poskytovaných sociálnych služieb podľa druhu v meste Brezno.

Sociálne služby		
Druh	Zariadenie / služba	existujúci stav
sociálne služby krízovej intervencie		
terénna sociálna služba krízovej intervencie		0
	nízkoprahové denné centrum	2
	integračné centrum	0
	komunitné centrum	0
poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach	nocľaháreň	1
	útulok	0
	domov na polceste	0
	zariadenie núdzového bývania	0
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu		2
sociálne služby na podporu rodiny s deťmi		
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa		1
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti		0
služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života		1
služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa		2
služba včasnej intervencie		1
sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku		
poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek	zariadenie podporovaného bývania	0
	zariadenie pre seniorov	2
	zariadenie opatrovateľskej služby	0
	rehabilitačné stredisko	0
	domov sociálnych služieb	1
	špecializované zariadenie	1
	denný stacionár	1
domáca opatrovateľská služba		1
prepravná služba		0
sprievodcovská služba a predčítateľská služba		0
tlmočnická služba		0
sprostredkovanie tlmočnickej služby		0
sprostredkovanie osobnej asistencie		0
požičiavanie pomôcok		1
sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií		
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci		1
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií		0
podporné služby		
odľahčovacia služba		1
pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností		0
poskytovanie sociálnej služby v dennom centre		1
podpora samostatného bývania		0
poskytovanie sociálnej služby v jedálni		0
poskytovanie sociálnej služby v práčovni		0
poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.		0
Ďalšie odborné činnosti vykonávané samostatne		
Sociálna rehabilitácia		1
Sociálne poradenstvo - základné		1

Zdroj: Brezno, 2022

Mesto Brezno, verejní a neverejní poskytovatelia poskytujú sociálne služby v zmysle zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách, na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu, alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku v zariadeniach:

1. Sociálne služby krízovej intervencie:

Nocľaháreň §25 zákona 448/2008

V nocľahárni sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a) a i) zákona č. 448/2008, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať, poskytuje ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania, sociálne poradenstvo, nevyhnutné ošatenie a obuv, utvárajú podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

Mesto Brezno, Mládežnícka 1787/4

Druh sociálnej služby: Nocľaháreň
Rozsah: neurčitý čas
Forma: pobytová - ročná
Cieľová skupina: §25 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať
Kapacita: 24 osôb
Deň začatia poskytovania: 1.1.2016 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu §28 zákona 448/2008

Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu sa poskytuje fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 448/2008 a jej rodine. V rámci nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu sa poskytuje sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, preventívna aktivita, zabezpečuje pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školy a školského zariadenia, záujmová činnosť. Nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu možno poskytovať ambulatnou sociálnou službou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.

MISERICORDIA n.o.

Druh sociálnej služby: Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
Rozsah: neurčitý čas
Forma: terénna
Cieľová skupina: §28 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby a ich rodiny v nepriaznivej sociálnej situácii, ktoré nemajú pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy
Deň začatia poskytovania: 21.4.2017

MISERICORDIA n.o., Nálepková 1190/7

Druh sociálnej služby: Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
Rozsah: neurčitý čas
Forma: ambulatná
Cieľová skupina: §28 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby a ich rodiny v nepriaznivej sociálnej situácii, ktoré nemajú pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy
Kapacita: 10 osôb
Deň začatia poskytovania: 21.4.2017

Združenie mladých Rómov

Druh sociálnej služby: Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
Rozsah: neurčitý čas
Forma: terénna
Cieľová skupina: §28 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - Fyzická osoba v nepriaznivej sociálnej situácii pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností a jej rodina (podľa § 2 ods. 2 písm. b).
Deň začatia poskytovania: 1.8.2015 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Nízkoprahové denné centrum §24b zákona 448/2008

V nízkoprahovom dennom centre sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa §2 ods. 2 písm. a), b), h) a i) počas dňa poskytuje sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom

chránených záujmov, utvárajú podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

Mesto Brezno, Mládežnícka 1787/4

Druh sociálnej služby: Nízkoprahové denné centrum
Rozsah: neurčitý čas
Forma: ambulatná
Cieľová skupina: §24b zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie
Kapacita: 12 osôb
Deň začatia poskytovania: 7.1.2010 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Diecézna charita Rožňava Námestie gen. M.R.Štefánika 32/39, Brezno

Druh sociálnej služby: Nízkoprahové denné centrum
Rozsah: neurčitý čas
Forma: ambulatná
Cieľová skupina: §24b zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie
Kapacita: 8 osôb
Deň začatia poskytovania: 15.5.2016 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa §31 zákona 448/2008

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytuje, ak rodič dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, nemôže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu. V rámci pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, výchova, zabezpečuje záujmová činnosť. Za dôvody, pre ktoré nemôže rodič dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny, sa považujú najmä choroba, úraz alebo kúpeľná liečba rodiča alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, alebo úmrtie jedného z rodičov, pôrod matky dieťaťa alebo ženy, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, narodenie najmenej troch detí súčasne alebo narodenie dvoch detí alebo viac detí súčasne v priebehu dvoch rokov, a to až do troch rokov veku najmladších detí. Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytuje terénnou formou sociálnej služby. Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytuje najviac v rozsahu 30 po sebe nasledujúcich dní.

Mesto Brezno

Druh sociálnej služby: Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa
Rozsah: neurčitý čas
Forma: terénna
Cieľová skupina: §31 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - rodičia detí alebo fyzické osoby, ktoré majú dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, ak nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sami alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu (najmä z dôvodu ich choroby, úrazu, kúpeľnej liečby, pôrodu, narodenia najmenej 3 detí súčasne, narodenia 2 detí alebo viac detí súčasne v priebehu 2 rokov)
Deň začatia poskytovania: 18.12.2009 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života §32a zákona 448/2008

Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života sa poskytuje rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, v čase prípravy na trh práce alebo v čase vykonávania aktivít spojených so vstupom alebo s návratom na trh práce, poskytovaním starostlivosti o maloleté dieťa, prípravy na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole alebo v čase vykonávania zárobkovej činnosti, poskytovaním starostlivosti o

dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom. V rámci služby na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, výchova, zabezpečuje záujmová činnosť. Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života, ak ide o dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, sa poskytuje do 31. augusta bezprostredne nasledujúceho po dovŕšení troch rokov veku dieťaťa alebo šiestich rokov veku dieťaťa, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, jedným opatrovateľom detí najviac štyrom deťom; to neplatí, ak ide o súrodencov. Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života sa poskytuje terénnou formou sociálnej služby alebo ambulatnou sociálnou službou mimo zariadenia. Ak sa služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života poskytuje ambulatnou sociálnou službou mimo zariadenia, poskytuje sa v rodinnom prostredí fyzickej osoby, ktorá poskytuje starostlivosť o dieťa. Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života podľa odseku 1 písm. b) sa môže poskytovať ambulatnou sociálnou službou mimo zariadenia aj v prostredí, ktorým je priestor zamestnávateľa rodiča alebo zamestnávateľa fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, vyčlenený na zabezpečenie tejto starostlivosti o dieťa zamestnanca.

Mesto Brezno
Druh sociálnej služby: Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života
Rozsah: neurčitý čas
Forma: terénna
Cieľová skupina: §32a ods. 1 a) zákona č. 448/2008 Z. z. - rodičia detí alebo fyzické osoby, ktoré majú dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu (v čase prípravy na trh práce, vykonávania aktivít spojených so vstupom alebo návratom na trh práce, štúdia, vykonávania zárobkovej činnosti)
Deň začatia poskytovania: 18.2.2010 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Služba včasnej intervencie §33 zákona 448/2008

Služba včasnej intervencie sa poskytuje dieťaťu do siedmich rokov jeho veku, ak je jeho vývin ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodine tohto dieťaťa. V rámci služby včasnej intervencie sa poskytuje špecializované sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, vykonáva stimulácia komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím, preventívna aktivita. V rámci služby včasnej intervencie sa vykonáva komunitná rehabilitácia. Službu včasnej intervencie možno poskytovať ambulatnou sociálnou službou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu. Poskytovanie terénnej formy sociálnej služby má prednosť pred ambulatnou sociálnou službou. Ak terénna forma sociálnej služby nie je vhodná, účelná alebo dostatočne nerieši nepriaznivú sociálnu situáciu, poskytuje sa ambulatná sociálna služba. Miesto poskytovania služby včasnej intervencie ambulatnou sociálnou službou nemôže byť v budove zariadenia, v ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba. Zdravotné postihnutie podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

MISERICORDIA n.o., Nálepková 1190/7
Druh sociálnej služby: Služba včasnej intervencie
Rozsah: neurčitý čas
Forma: ambulatná
Cieľová skupina: §33 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - dieťa do siedmich rokov jeho veku, ak je jeho vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodina tohto dieťaťa
Kapacita: 10 osôb
Deň začatia poskytovania: 11.3.2020 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa §32b zákona 448/2008

V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytuje služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku, ak sa rodič alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, pripravuje na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole, pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo s návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť. V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytuje starostlivosť o dieťa do troch rokov veku aj rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorá má dieťa

zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, ak nemôže z dôvodov podľa § 31 ods. 3 zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa sama alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu, voľné miesto nemožno obsadiť dieťaťom rodiča alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, podľa písmena a) alebo odseku 1. V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, stravovanie, výchova. V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa sociálna služba poskytuje do 31. augusta bezprostredne nasledujúceho po dovŕšení troch rokov veku dieťaťa. V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa možno poskytovať starostlivosť najviac o 12 detí v jednej dennej miestnosti, ktorá spĺňa funkciu herne a spálne; to platí, aj ak je spáľňa stavebne oddelená od herne a deti užívajú oba tieto priestory. Počet detí podľa prvej vety možno zvýšiť najviac o tri deti, ak sa v dennej miestnosti alebo v priestoroch spálne a herne neposkytuje starostlivosť o dieťa do jedného roku veku.

Mesto plánovalo vybudovať 2 zariadenia v rôznych mestských častiach. V roku 2022 sa počíta so zahájením stavby jedného zariadenia. Druhé zariadenie mesto realizovať nebude, nakoľko zo strany zhotoviteľa došlo k navýšeniu ceny vo výške, ktorá je v rozpore so zákonom o VO. Na území mesta sú prevádzkované neverejným poskytovateľom dve zariadenia tohto druhu SDZ Margarétka s.r.o. s kapacitou 14 detí a Misericordia n.o. s kapacitou pre 8 detí.

MISERICORDIA n.o., Nálepková 1190/7

Druh sociálnej služby: Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
Rozsah: neurčitý čas
Forma: ambulantná
Cieľová skupina: §32b ods. 1 a 2 zákona č. 448/2008 Z. z. - rodičia s deťmi od 1 do 3 rokov veku dieťaťa a fyzické osoby, ktoré majú deti od 1 do 3 rokov veku zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu.
Kapacita: 8 osôb
Deň začatia poskytovania: 1.3.2019

SDZ - Margarétka, s.r.o., Školská 172/41

Druh sociálnej služby: Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
Rozsah: určitý čas
Forma: ambulantná
Cieľová skupina: §32b ods. 1 a 2 zákona č. 448/2008 Z. z. - rodičia s deťmi do 3 rokov a fyzické osoby, ktoré majú deti do 3 rokov zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu (ktorí spĺňajú podmienky § 32b zákona č. 448/2008 Z.z.)
Kapacita: 14 osôb
Deň začatia poskytovania: 18.12.2017 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

3. riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu, alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

Opatrovateľská služba §41 zákona 448/2008

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby. Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu, ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou. Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení, vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovací služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný

príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

Mesto Brezno
Druh sociálnej služby: Opatrovateľská služba
Rozsah: neurčitý čas
Forma: terénna
Cieľová skupina: §41 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
Deň začatia poskytovania: 18.12.2009 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností mesto poskytuje, avšak táto služba nie je registrovaná, nakoľko pri jej poskytovaní musí byť s klientom uzatvorená zmluva, čo sa v praxi neosvedčilo. Mesto nezastupuje fyzickú osobu v konaní pre súdom, ale sociálny pracovník poskytuje poradenstvo, súčiní pri spisovaní návrhov na súd, spolupracuje ohľadom výkonu opatrovnictva s rôznymi inštitúciami. Mesto vykonáva aj funkciu opatrovníka osobám s trvalým pobytom v meste Brezno, na základe rozhodnutia súdu (MsU, 2022).

Zariadenie pre seniorov §35 zákona 448/2008

V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov. V zariadení pre seniorov sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí, zabezpečuje záujmovú činnosť. V zariadení pre seniorov sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie pre seniorov ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 zákona č. 448/2008. V zariadení pre seniorov možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v budove zariadenia.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb LUNA, Fraňa Kráľa 1975/23
Druh sociálnej služby: Zariadenie pre seniorov
Rozsah: neurčitý čas
Forma: pobytová - ročná
Cieľová skupina: §35 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
Kapacita: 90 osôb
Deň začatia poskytovania: 1.10.1991 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Zariadenie pre seniorov a denný stacionár Boženka, Boženy Němcovej 1090/25 Brezno
Druh sociálnej služby: Zariadenie pre seniorov
Rozsah: neurčitý čas
Forma: pobytová - ročná
Cieľová skupina: §35 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
Kapacita: 40 osôb
Deň začatia poskytovania: 10.1.2022 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Denný stacionár §40 zákona 448/2008

V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby ak jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. V dennom stacionári sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, stravovanie, zabezpečuje rozvoj pracovných zručností, záujmová činnosť. Ak sa v dennom stacionári poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova. V dennom stacionári sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

Mesto Brezno
Druh sociálnej služby: Zariadenie pre seniorov a denný stacionár Boženka, Boženy Němcovej 1090/25 Brezno
Rozsah: Denný stacionár
Forma: neurčitý čas
ambulantná

Cieľová skupina: §40 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzická osoba, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby ak jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa
Kapacita: 10 osôb (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)
Deň začatia poskytovania: 10.1.2022 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Zariadenie pre seniorov a denný stacionár Boženka sú dve sociálne služby pod jednou strechou, ktorú začali s poskytovaním sociálnych služieb v januári r. 2022. V dennom stacionári sú prijímateľmi sociálnej služby najmä mladí dospelí, ktorí po ukončení vzdelávania využívajú svoj voľný čas v dennom stacionári. Do budúcnosti chce mesto posilniť odborné vzdelávanie personálu a tiež zvýšiť finančné ohodnotenie personálu na každej úrovni vykonávanej činnosti (MsÚ, 2022).

Domov sociálnych služieb §38 zákona 448/2008

V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba týždennou pobytovou sociálnou službou alebo ambulantnou sociálnou službou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008. V domove sociálnych služieb sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, zabezpečuje rozvoj pracovných zručností, pomoc pri pracovnom uplatnení, záujmová činnosť, utvárajú podmienky na vzdelávanie, úschovu cenných vecí. Ak sa v domove sociálnych služieb poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova. Na vzdelávanie podľa odseku 2 písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v domove sociálnych služieb, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe. V domove sociálnych služieb sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje domov sociálnych služieb ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22. zákona č. 448/2008. Ak fyzická osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v domove sociálnych služieb, táto sociálna služba sa jej poskytuje aj naďalej. V domove sociálnych služieb možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v budove zariadenia. Sociálnu službu v domove sociálnych služieb nemožno poskytovať ako celoročnú pobytovú sociálnu službu.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb LUNA, Fraňa Kráľa 23
Druh sociálnej služby: Domov sociálnych služieb
Rozsah: neurčitý čas
Forma: pobytová - ročná
Cieľová skupina: §38 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby s duševnými poruchami odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
Kapacita: 30 osôb (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Špecializované zariadenie §39 zákona 448/2008

V špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa. V špecializovanom zariadení sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, zabezpečuje rozvoj pracovných zručností, pomoc pri pracovnom uplatnení, záujmová činnosť, utvárajú podmienky na vzdelávanie, úschovu cenných vecí. Ak sa v špecializovanom zariadení poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova. Na vzdelávanie podľa odseku 2 písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v špecializovanom zariadení, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe. V špecializovanom zariadení sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje špecializované zariadenie ošetrovateľskú starostlivosť podľa §22 zákona č. 448/2008. V špecializovanom zariadení možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v budove zariadenia.

Druh sociálnej služby: Špecializované zariadenie
Rozsah: neurčitý čas
Forma: ambulantná
Cieľová skupina: §39 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby so schizofréniou odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

Kapacita: 2 osoby
Deň začatia poskytovania: 21.11.1988 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb LUNA, Predné Halny 1878/39
Druh sociálnej služby: Špecializované zariadenie
Rozsah: neurčitý čas
Forma: pobytová
Cieľová skupina: §39 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby so schizofréniou odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
Kapacita: 20 osôb
Deň začatia poskytovania: 03.11.2009 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Požičiavanie pomôcok §47 zákona 448/2008

Požičiavanie pomôcok je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku. Pomôcka sa môže požičiavať fyzickým osobám uvedeným v odseku 1 na dohodnutý čas, najdlhšie do zabezpečenia pomôcky na základe verejného zdravotného poistenia, formou peňažného príspevku na zaobstaranie pomôcky podľa osobitného predpisu, z iných zdrojov alebo do doby trvania podmienok pre poskytnutie pomôcky. Nepriaznivý zdravotný stav podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím preukazuje odkázanosť na pomôcku posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu.

Mesto Brezno
Druh sociálnej služby: Požičiavanie pomôcok
Rozsah: neurčitý čas
Forma: terénna
Cieľová skupina: §47 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom odkázané na pomôcku
Deň začatia poskytovania: 4.5.2017 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií:

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci §52 zákona 448/2008

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie. Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je poskytovanie nepretržitej, dištančnej, hlasovej, písomnej (krátka textová správa) alebo elektronickej komunikácie s fyzickou osobou uvedenou v odseku 1 prostredníctvom signalizačného zariadenia alebo audiovizuálneho zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu potreby pomoci. Potrebu poskytovania sociálnej služby podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

Mesto Brezno
Druh sociálnej služby: Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
Rozsah: neurčitý čas
Forma: iná forma (telefonicky, pomocou telekomunikačných technológií)
Cieľová skupina: §52 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby, ktoré majú nepriaznivý zdravotný stav, ktorým sa poskytuje sociálna služba monitorovanie a signalizácia potreby pomoci s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie
Deň začatia poskytovania: 1.1.2013 (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Mesto poskytuje službu monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci zatiaľ len pre 5 klientov. Tu existujú medzery v technických riešeniach. Služba je viazaná na interiér, detektor pádu reaguje na každý podnet a tým pádom často narúša súkromie klienta. Dnes sú aj seniori vybavení mobilnými telefónmi, čiže vedú zrýchlenou voľbou privolať pomoc. Ak sa služba po technickej stránke zdokonalí, bol by zrejme väčší záujem o jej poskytovanie. Zo začiatku bola služba prevádzkovaná spoločnosťou Slovak Telekom, ktorý mal aj elektronickeú evidenciu prijímateľov sociálnej služby s uvedením základných údajov potrebných na riešenie kritickej situácie, čo bolo dobré riešenie. Spoločnosť z

dôvodu nerentability službu zrušila. Do budúca by bola vhodná Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií, ktorá by mohla fungovať na princípe telef. „SOS“ linky na poskytnutie okamžitej intervencie klientom v krízových situáciách, zároveň by mohla byť prepojená s inštitútmi pomáhajúcich profesií (MsÚ, 2022).

5. Podporné služby:

Denné centrum §56 zákona 448/2008

V dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou. V dennom centre sa najmä poskytuje sociálne poradenstvo, zabezpečuje záujmová činnosť. Ponúka celú škálu najrôznejších aktivít a je zo strany seniorov veľmi využívané. Jeden deň v týždni venujeme priestor na stretávanie aj skupine zdravotne postihnutých (MsÚ, 2022).

Mesto Brezno	Rázusova 926/2
Druh sociálnej služby:	Denné centrum
Rozsah:	neurčitý čas
Forma:	ambulantná
Cieľová skupina:	§56 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou.
Kapacita:	60 osôb (15.4.2022, https://www.bbsk.sk/)

Odl'ahčovacia služba § 54 zákona 448/2008

Mesto Brezno:	Mesto Brezno
Druh sociálnej služby:	Odl'ahčovacia služba
Rozsah:	neurčitý čas
Forma:	terénna
Cieľová skupina:	§54 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa osobitného predpisu, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať.

Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností § 55 zákona 448/2008

Sociálna služba nie je registrovaná, nakoľko pri jej poskytovaní musí byť s klientom uzatvorená zmluva, čo sa v praxi neosvedčilo. Mesto nezastupuje fyzickú osobu v konaní pre súdom, ale sociálny pracovník poskytuje poradenstvo, súčinní pri spisovaní návrhov na súd, spolupracuje ohľadom výkonu opatrovníctva s rôznymi inštitúciami. Mesto vykonáva aj funkciu opatrovníka osobám s trvalým pobytom v meste Brezno, na základe rozhodnutia súdu (MsÚ, 2022).

6. Ďalšie odborné činnosti vykonávané samostatne, zapísané v registri poskytovateľov sociálnych služieb:

Sociálna rehabilitácia §21 zákona 448/2008

Sociálna rehabilitácia je odborná činnosť na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti fyzickej osoby rozvojom a nácvikom zručností alebo aktivizovaním schopností a posilňovaním návykov pri sebaobsluže, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách s maximálnym využitím prirodzených zdrojov v rodine a komunite. Ak je fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, sociálna rehabilitácia podľa odseku 1 je najmä nácvik používania pomôcky, nácvik prác v domácnosti, nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu, výučba písania a čítania Braillovoho písma, nácvik zrkovného vnímania a sociálna komunikácia.

ALTERNATÍVA - Centrum nezávislého života, n.o.	
Druh sociálnej služby:	Sociálna rehabilitácia
Rozsah:	určitý čas

Forma: terénna
Cieľová skupina: §21 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - mladí ľudia so zdravotným, sociálnym alebo viacnásobným znevýhodnením
Deň začatia poskytovania: 14.4.2021
Miesto poskytovania: okres: Banská Bystrica, Brezno, Lučenec (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

Sociálne poradenstvo - základné §19 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z.

Základné sociálne poradenstvo (§19 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z.) je posúdenie povahy problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Základné sociálne poradenstvo je súčasťou každej sociálnej služby poskytovanej podľa tohto zákona. Sociálne poradenstvo možno vykonávať ambulantnou formou prostredníctvom poradní sociálneho poradenstva zriadených na tento účel a terénnou formou prostredníctvom terénnych programov.

Diecézna charita Rožňava, Námestie gen. M.R.Štefánika 26
Druh sociálnej služby: Sociálne poradenstvo - základné
Rozsah: neurčitý čas
Forma: ambulantná
Cieľová skupina: §19 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - Rodina s maloletým dieťaťom, dieťa v krízovej sociálnej situácii a jeho rodina, FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, FO v dôchodkovom veku, FO v krízovej sociálnej situácii. Cez rôzne malé projekty a grantové programy pomáha Diecézna charita Rožňava prostredníctvom NDC Brezno rôznym cieľovým skupinám: Diecézna charita Rožňava je príjemcom potravinovej pomoci z Potravinovej banky Slovensko. Vďaka tejto spolupráci sa v NDC Brezno denne prerozdeľujú potraviny, získané z HM Tesco. Ide predovšetkým o chlieb, pečivo, zelenina, ovocie. V prípade, že si občan vzhľadom na svoj zdravotný stav, vek alebo z iných vážnych dôvodov nemôže prevziať potraviny v NDC, sú mu tieto doručené domov. Charita sa v súčasnosti zapojila aj do projektu bezplatného zabezpečenia dioptrických okuliarov na základe indikácie očnému lekárovi pre ľudí, ktorí nemajú dostatok finančných prostriedkov na zakúpenie okuliarov, ďalej do projektu, v rámci ktorého vyhľadáva rodiny v núdzi, ktorým sú následne odovzdané peračníky a školské vrecúška pre deti, ako aj do projektu školského sociálneho štipendia, kde finančne pomáha s úhradou školného, internátu, kúpou školských pomôcok... Cieľom Diecéznej charity v Brezne je naďalej rozvíjať ambulantné a terénne sociálne služby: okrem nízkoprahového denného centra plánuje poskytovať opatrovateľskú službu obyvateľom mesta i príľahlého okolia, poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť, zintenzívniť terénnu sociálnu prácu za účelom vyhľadávania občanov, ktorí v dôsledku veku, zdravotného stavu, straty zamestnania, starostlivosti o dieťa/dospelého člena s ťažkým zdravotným postihnutím žijú na hranici chudoby.... s cieľom následnej pomoci – poradenstva, materiálnej pomoci, riešenie otázky byvania (prestupné bývanie, Housing First ako nástroj prevencie vzniku bezdomovectva), zriadiť komunitné centrum,.....
Deň začatia poskytovania: 5.4.2022
Miesto poskytovania: Poradenské centrum Najsvätejšej Trojice, Námestie gen. M.R.Štefánika 26/32, 97701 Brezno (15.4.2022, <https://www.bbsk.sk/>)

7. Ďalšie služby sociálneho charakteru poskytované nad rámec zákona o sociálnych službách:

V meste Brezno sú nad rámec zákona poskytované aj ďalšie služby sociálneho charakteru ako napr. sociálny taxík, stravovanie seniorov a ŤZP a donáška obedov do domácnosti, poukážkový systém pre seniorov, príspevok pri narodení dieťaťa, príspevok v mimoriadnych situáciách.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte

nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v meste (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada na splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálne technickej vybavenosti.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Možné zdroje financovania sociálnych služieb

Plán obnovy

V rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorý je hlavným nástrojom balíka Next Generation EU, Európska komisia poskytne celkovo 750 miliárd eur. Pre Slovensko je alokovaných približne 6 miliárd v grantoch (forma nenávratnej finančnej alokácie). Výšku celkovej alokácie podrobne určuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti. Toto nariadenie obsahuje presnú metodiku výpočtu maximálneho finančného príspevku, ktorý je k dispozícii pre každý členský štát, a to na základe stanoveného vzorca. Financovanie projektov v rámci sociálnych služieb by bolo možné v rámci Komponentu 13 Plánu obnovy.

KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť

Hlavnými výzvami Plánu obnovy sú:

1. Absencia funkčného prepojenia sociálnej a zdravotnej starostlivosti a vertikálna fragmentácia kompetencií
2. Neefektívny spôsob financovania
3. Nejednotné a nesytemové posudzovanie zdravotného postihnutia a potreby dlhodobej starostlivosti
4. Nefunkčný systém dohľadu nad sociálnou starostlivosťou, vrátane starostlivosti v domácom prostredí
5. Nedostatok služieb dlhodobej a paliatívnej starostlivosti, najmä služieb komunitného typu

Cieľom navrhovaných reforiem a investícií je zabezpečiť kvalitnú a dostupnú komplexnú podporu ľudí s potrebou dlhodobej a paliatívnej starostlivosti. Poskytovaním takejto starostlivosti sa zvýši inklúzia osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti v súlade s ich právami obsiahnutými v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ako aj miera ich sociálnej ochrany. V nadväznosti na uvedené výzvy sú hlavnými cieľmi reforiem a investícií:

1. Funkčné prepojenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti
2. Systém financovania, ktorý zohľadňuje preferencie odkázanej osoby, podporuje rozvoj komunitnej starostlivosti a podporuje nábor personálu
3. Spravidlivo a systematicky posúdená miera zdravotného postihnutia a potreby starostlivosti
4. Funkčný dohľad a garantovaná kvalita sociálnej starostlivosti
5. Ponuka služieb následnej, dlhodobej a paliatívnej starostlivosti zohľadňujúca preferencie ľudí s potrebou starostlivosti a ich ľudské práva.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
60-64	1492	1487	1481	1476	1470	1465	1460	1454	1449	1444	1438
65-69	962	928	894	860	826	792	757	723	689	655	621
70-74	751	736	722	707	692	678	663	649	634	620	605
75-79	488	472	457	441	426	410	395	379	364	348	333
80-84	323	318	313	308	303	298	294	289	284	279	274
85-89	150	146	141	137	133	128	124	120	115	111	107
90-94	59	58	56	55	53	52	51	49	48	47	45
95-99	1	1	3	5	5	7	9	9	10	11	12
100-104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
105-109	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1

2.7.2. Posudková činnosť

Posudková činnosť na účely poskytovania sociálnej služby je zdravotná posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Posudkovou činnosťou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu.

Zdravotná posudková činnosť

Zdravotná posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a zmien zdravotného stavu fyzickej osoby, ktoré vykonáva zdravotnícky pracovník na základe zmluvy s obcou alebo vyšším územným celkom (ďalej len „posudzujúci zdravotnícky pracovník“). Posudzujúci zdravotnícky pracovník pri vykonávaní zdravotnej posudkovej činnosti spolupracuje so sociálnym pracovníkom mesta.

Sociálna posudková činnosť

Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu je posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby, rodinného prostredia fyzickej osoby a prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti. Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť.

2.7.3. Služby vzdelávania

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V meste sa nachádzajú materské školy. Ako vyplýva z predpokladov demografického vývoja, v priebehu nasledujúcich 10 rokov pravdepodobne dôjde k miernemu poklesu počtu detí predškolského veku hlavne do 1 roka, a teda nebude vytvárať tlak na udržanie, prípade rozšírenie zariadenia.

Ponuku škôl v meste Brezno prezentuje sieť škôl:

materské: MŠ Základnej školy Pionierska 2- elokované pracoviská Hradby 9 a MŠ B. Němcovej 17, MŠ Základnej školy K. Rapoša- elokované pracoviská Dr. Clementisa 3 a MŠ Nálepka 50, MŠ Základnej školy MPČĽ 35 a elokované pracovisko 9.mája 55, súkromná materská škola EBG.

základné: ZŠ s MŠ Pionierska 2, ZŠ s MŠ Karola Rapoša, Pionierska 4, ZŠ s MŠ MPČĽ 35, Špeciálna základná škola Mládežnícka 3,

základné umelecké školy: ZUŠ Brezno Krčulova 21

stredné školy: Gymnázium Jána Chalupku, Hotelová akadémia, Obchodná akadémia a SOŠ techniky a služieb (predtým SPŠ Brezno) vznikla zlúčením Strednej priemyselnej školy a Dievčenskej odbornej školy Valaská – Piesok v roku 2006. V roku 2008 sa k nej pripojilo aj Stredné odborné učilište Brezno – Mazorníkovo. V meste sa nachádza Súkromná pedagogická a sociálna akadémia EBG. Vysoké školstvo je zastúpené pobočkou Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a Vysoké školy ekonómie a manažmentu v Bratislave (12.4.2022, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Brezno>).

Materská škola

Výchovno-vzdelávací proces je v materských školách realizovaný na základe školských vzdelávacích programov, vypracovaných v súlade so štátnym vzdelávacím programom ISCED – 0 a na základe podmienok konkrétnej materskej školy. Ciele a obsah predškolskej edukácie sú napĺňané na základe zámerného, nezámerného učenia sa a riadeného učenia detí. Na rozvoj kognitívnych, sociálno-emocionálnych a perceptuálno-motorických kompetencií detí sa využívajú spontánne príležitosti, hry, zážitkové učenie, ale aj riadené, plánované a pedagógom regulované učebné situácie. Sociálno-emocionálna stránka osobnosti je formovaná v úzkej spolupráci s rodinou pod vplyvom širšieho spoločenského prostredia, stimulovaná rôznymi aktivitami a zámernými podnetmi. Psychomotorický rozvoj je denne podporovaný aktívnym pohybom, pohybom v prírodnom prostredí počas rôznych sezónnych činností (lyžovanie, sánkovanie, plávanie, otužovanie). Veľká pozornosť sa venuje rozvíjaniu grafomotorických zručností, vizuomotorických zručností ako predpokladu na budúce písanie. Intelektuálny rozvoj sa zmeriava na zmyslové vnímanie dieťaťa, pamäťové predstavy, reč a myslenie. V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu sa v materských školách uskutočňujú rôzne sezónne aktivity a podujatia, ako napríklad: tematické vychádzky do prírody, ktoré sú zamerané na jej spoznávanie, exkurzie (so zameraním na dopravu, spoznávanie rodného mesta, svojho bydliska atď.), pre rodičovskú verejnosť sa celoročne uskutočňujú besiedky spojené s tvorivými dielňami a výstavkami, fašiangové karnevaly, školy v prírode (KRŠ 2020, 2015).

Materské školy aktívne spolupracujú so ZUŠ v Brezne a Domovom sociálnych služieb v Brezne. Pre bezproblémový prechod detí do základnej školy sa venuje veľká pozornosť spolupráci so základnou školou – najmä s učiteľkami prvých ročníkov a s CPPPP pri posúdení školskej zrelosti. V spolupráci so zriaďovateľom, SPV a OMEP materské školy mesta Brezna každoročne organizujú pre materské školy okresu Brezno podujatia: Brezniansky slávik, Detské Chalupkovo Brezno a Deťskú športovú olympiádu. MŠ vo svojej výchovno – vzdelávacej činnosti uplatňujú prvky alternatívnych pedagogík: MŠ pri ZŠ Pionierska 2 používa prvky Montessori, zdravého životného štýlu, prosociálnej výchovy, MŠ pri ZŠ Karola Rapoša, Pionierska 4 uplatňuje prvky Lego dacta, zážitkového učenia, Krok za krokom a MŠ pri ZŠ MPČĽ 35 uplatňuje prvky Lego dacta, Montessori, metamorfózne didaktiky (KRŠ 2020, 2015).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materských školách od roku 2011 do roku 2021.

Materská škola	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Materské školy spolu	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
spolu – deti	516	496	521	517	521	530	522	527	500	505	523
Štátne	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
štátne – deti	491	469	496	492	491	500	492	497	484	478	496
štátne – triedy	25	25	25	25	25	25	25	25	26	26	26
štátne - učiteľia	50	50	50	50	50	50	50	51	49	49	50
Súkromné	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Súkromné - deti	25	27	25	25	30	30	30	30	16	27	28
Súkromné - triedy	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2
Súkromné - učiteľia	3	3	4	4	4	4	4	3	2	4	4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Brezno – MŠ Boženy Němcovej 17 a MŠ Hradby 9, ktoré sú súčasťou ZŠ s MŠ Pionierska 2, sú situované blízko námestia, svojou polohou vyhovujú rodičom, ktorí pracujú v meste. Materská škola Hradby je typizovaná budova pre materskú školu. Materská škola Boženy Němcovej je rodinného typu, má menšie útulné triedy. Exteriér materských škôl tvoria školské dvory a školské záhrady. Súčasťou školských záhrad sú preliezačky, kolotoče, lavičky, hojdačky. Vhodné by bolo obohatiť vybavenie školských záhrad prenosnými domčekmi, šmýkačkami, drevenými preliezkami, certifikovaným estetickým a účelným náradím, novým oplatením školskej záhrady a novým altánkom, hlavne na MŠ Boženy Němcovej. V tomto školskom roku boli zakúpené na obidve materské školy školské záhrady „Domčeky so šmýkačkou a preliezačkou“. V roku 2020 prebehla na obidvoch materských školách kontrola ihrísk. V materských školách je dostatok hračiek, didaktických pomôcok vďaka rodičom a sponzorom, z 2 % daní, z projektov NP PRIM, Múdre hranie. Vybavenie výpočtovou a rozmnožovacou kancelárskou technikou je na dobrej úrovni, každá materská škola využíva počítače, multif. zariadenie (4.4.2022, <https://www.zsbrezno.sk/vyrocnna-sprava.html>). MŠ Hradby 9 je 5-triedna a jej kapacita je 101 detí. Panelovú budovu MŠ tvoria 2 pavilóny – A a B. Súčasťou je aj THP pavilón so školskou výdajňou stravy. V pavilóne A sú 2 triedy s príslušnými priestormi. Na prízemí na nachádza I. trieda pre 3-4 ročné deti, na poschodí II. trieda pre 4-5 ročné deti a kancelária zástupkyne riaditeľa pre MŠ. V pavilóne B sú 3 triedy s príslušnými priestormi. Na prízemí sa nachádza III. trieda pre deti 4-5 ročné, IV. trieda pre 4-6 ročné deti a na poschodí V. trieda pre deti 5-6 ročné a spálňa pre III. a V. triedu. Pri každej triede sú spálne, kabinety, umývárne, malé výdajne stravy, šatne. V priestoroch THP a v kočikárni sídli Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, nachádzajú sa tam aj sklady, práčovňa a školská jedáleň pre zamestnancov školy. Areál dotvára školský dvor a školská záhrada plná zelene. Tradíciou sa stala nadštandardná spolupráca s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ktoré sídli v budove MŠ, spolupracou so základnou školou cez spoločné akcie aj nad rámec plánu spolupráce (ZŠ s MŠ Pionierska, 2022).

Materská škola Boženy Němcovej 17 je dvojtriedne predškolské zariadenie s rodinným prostredím, poskytuje predprimárne vzdelávanie pre deti od troch do šesť rokov. Kapacita materskej školy je 40 detí.

Materská škola MPČĽ 35 Brezno je súčasťou areálu základnej školy v časti Mazorníkovo, nachádza sa v samostatnom pavilóne s vlastným vstupom a školským dvorom. Aktuálne je sedemtriedna s celkovou kapacitou 137 miest - 5 tried s kapacitou 21 detí, 2 triedy s kapacitou 16 detí. 5 tried má samostatné spálne, dve majú spálňu vyčlenenú v priestore triedy. Každá z tried má samostatnú šatňu a sociálne zariadenie (4.4.2022, <https://cloud61.edupage.org>). K 15.09.2022 vzniklo nové elokované pracovisko pri ZŠ s MŠ MPČĽ 35 pre predprimárne vzdelávanie. Ide o dve triedy pre deti vo veku od 3-6 rokov, ktoré Mesto Brezno zriadilo v zrekonštruovaných priestoroch pôvodnej materskej školy na 9. mája 55.

Materská škola, ktorá je súčasťou ZŠ s MŠ Karola Rapoša Pionierska 4, má dve pracoviská – 6- triednu materskú škola Dr. Clementisa 3 a 6 -triednu materskú školu Nálepka 50.

Poskytuje predprimárnu výchovu a vzdelávanie deťom predškolského veku, nadaným deťom, deťom so ŠVVP, deťom so sociálne znevýhodneného prostredia. Kapacita MŠ Dr. Clementisa je 144 a MŠ Nálepka 136 detí. Budovy sú pavilónového typu spojené s hospodárskym pavilónom. Súčasťou každej triedy je herňa, spálňová časť, samostatná umývárka, WC, šatňa, sklady hračiek a pomôcok. Obe škôlky prešli kompletnou rekonštrukciou. Súčasťou materských škôl sú aj školské záhrady s dostatkom zelene a po rekonštrukcii aj novými hračmi prvkami.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0	198	196	194	192	190	188	186	184	182	180	178
1-4	831	834	837	840	842	845	848	851	853	856	859
5-9	1027	1031	1034	1038	1041	1045	1048	1052	1055	1059	1062

Základné školy

V samotnom meste sa nachádzajú 3 základné školy (ZŠ). V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta sú všetky 3 ZŠ. Nenachádza sa tu žiadna súkromná ani cirkevná škola. Základné školy sú ZŠ s MŠ Pionierska 2, ZŠ s MŠ Karola Rapoša, Pionierska 4 a ZŠ s MŠ MPČL' 35. Každá zo škôl podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerance, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Sú tu začleňovaní aj žiaci so špeciálno- výchovno-vzdelávacími potrebami.

V školách sa nachádza 81 tried, v ktorých sa vyučuje cca. 1640 detí. V školách vyučuje 117 pedagogických zamestnancov, súčasťou sú aj asistenti učiteľov, špeciálny či sociálny pedagógovia.

Základná škola	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ZŠ štátne	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
ZŠ - štátne - deti	1600	1613	1 614	1 642	1 609	1 588	1 602	1612	1627	1625	1 638
ZŠ - štátne - triedy	80	80	78	83	84	81	81	82	80	81	81
ZŠ - štátne - učitelia	114	114	113	115	126	114	111	121	118	117	117

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

ZŠ s MŠ Pionierska 2

Základnú školu tvorí komplex 4 budov- hlavná budova, 2 prístavby a telocvičňa. Školu navštevuje cca 800 žiakov v 39 triedach 1. a 2. stupňa. Súčasťou prístavby budovy je aj kuchyňa s veľkou jedálňou. Škola disponuje rôznymi odbornými učebňami (geografia, chémia, fyzika, cudzie jazyky) učebňami IKT, učebňami pre technickú výchovu, školskou knižnicou na 1. aj 2. stupni, telocvičňou so šatňami. Všetky priestory školy sú plne využívané. Súčasťou je aj zmodernizovaný športový areál školy (4.4.2022, <https://www.zsbrezno.sk/vyroczna-sprava.html>).

Zameranie školy:

- na vyučovanie cudzích jazykov – od 1. ročníka žiaci sa učia jeden cudzí jazyk -anglický v rámci povinného predmetu. V 3. ročníku vytvárame triedu so zvýšenou časovou dotáciou cudzieho jazyka - anglického .
- na športovú prípravu – od 1. ročníka vytvárame športové krúžky. V 3. – 4. ročníku zavádzame nepovinný predmet Pohybové hry. V 5. ročníku vytvárame triedu so športovou prípravou so zameraním na atletiku a futbal , kde žiaci majú možnosť rozvíjať svoj talent.
- na prácu s výpočtovou technikou. Žiaci v rámci krúžkov a nepovinných predmetov od 1. ročníka majú možnosť pracovať s výpočtovou technikou.

Škola sa zapája do rôznych projektov:

Planéta vedomostí – Vzdelávací systém pre základné a stredné školy s profesionálne spracovaným digitálnym obsahom a jednoduchými ovládacími nástrojmi pre učiteľov a žiakov. Jedinečná interaktívna učebná pomôcka pre moderné školy na Slovensku. Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva – úlohou projektu je akcelerácia procesu zavádzania elektronizovaných služieb a digitálnych interaktívnych technológií do škôl, aktívne používanie a lepšia dostupnosť digitálnych technológií, rozšírenie ponuky digitálnych vzdelávacích obsahov vytváraných na báze a v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Základné školy odborne – úlohou je podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami. Digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety – Strategickým cieľom je obsahová prestavba vzdelávania na základných a stredných školách s využitím inovatívnych foriem a metód výučby. Tá prispeje k zvýšeniu pripravenosti budúcich absolventov na súčasné a budúce potreby trhu práce, čím sa zvýši tvorba pridanej hodnoty pracovnej sily v SR a dlhodobej konkurencieschopnosti SR. Špecifickým cieľom je inovácia obsahu a metód výučby, skvalitnenie výstupov vzdelávania pre potreby trhu práce vo vedomostnej spoločnosti. Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania – Strategickým cieľom národného projektu je inovovať a realizovať systém meraní na úrovni školy a na národnej úrovni v rámci nižšieho sekundárneho (ISCED 2) a vyššieho sekundárneho vzdelávania (ISCED 3), ktorý umožní hodnotiť kvalitu vzdelávania, monitorovať vývoj vzdelávania na základných a stredných školách a ovplyvňovať strategické rozhodnutia v oblasti vzdelávacej politiky. Súčasne má národný projekt za cieľ analyzovať stav a potreby vzdelávania na Slovensku v oblasti kľúčových kompetencií a budovať potenciál pedagógov realizovať monitorovanie vzdelávacích výsledkov vlastnej školy s ohľadom na školský vzdelávací program. Škola je zaradená do národného projektu Nové trendy vzdelávania učiteľov anglického jazyka na základných školách. Súčasťou projektu je poskytnutie nových didaktických prostriedkov pre výučbu anglického jazyka. Taktiež sme zapojení v projekte „Baterky na správnom mieste“, ktorý je podporený a bola mu udelená záštita Ministerstva životného prostredia SR. Cieľom je organizovanie rôznych súťaží v zbere malých prenosných batérií a tým podporiť environmentálnu výchovu žiakov. Zároveň sme zapojení do súťaže „Recyklohry“. Je to súťaž o recyklácii a o triedení odpadu. Zbierame staré elektrospotrebiče a elektrozariadenia. Organizátorom je firma ASECOL. Projekt: Vieme, že... bol realizovaný pod garanciou Oddelenia prevencie kancelárie prezídia Policajného zboru SR a na odporúčenie Ministerstva školstva SR. Projekt: Kým nie je neskoro – predchádzanie patologických a javov v živote školskej mládeže (všetci vyučujúci EV, NV, OV na II. stupni). Projekt Človek v ohrození – aktuálne témy uvádzané spolu s dokumentárnymi autentickými filmami, následne realizované cvičenia a besedy. Škola je taktiež zapojená do projektu Sledovanie škodlivých látok vo vnútornom ovzduší škôl na zdravie detí v rôznych regiónoch Slovenska. ŠKD je zapojené do projektu Aktivizujúce metódy vo výchove. S Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie realizujeme národný projekt Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí. Projekt Zvýšenie kvality vzdelávania vo vzdelávacej oblasti

Matematika – využívaním vzdelávania Hejného metódou a v oblasti Slovenský jazyk využiť rôzne nové formy a metódy práce zamerané na čitateľskú gramotnosť. Vo vyučovacom procese veľkú pozornosť venujeme problematike diskriminácie, rasizmu a všetkým prejavom intolerancie. V našej škole je vybudovaný systém pomoci žiakom so zdravotným znevýhodnením na veľmi dobrej úrovni a s myšlienkou integrovaného vzdelávania sa stotožnili všetci pedagógovia. Edukačné výsledky, ktoré dosiahli žiaci s pomocou asistentiek sú pozitívne. Pri hodnotení učebných výsledkov pedagógovia rešpektujú psychický, fyzický a zdravotný stav žiakov, druh a stupeň postihnutia, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Vyučujúci rešpektujú i závery a odporúčania špeciálno - pedagogických a odborných vyšetrení a v celom vyučovacom procese uplatňujú ich špeciálno - pedagogické potreby.

Mimoškolská záujmová činnosť

Pokračuje sa v projekte Literárna škôlka, ktorý sa zameriava na literárnu tvorbu žiakov. Žiaci sa venujú žánru rozprávky a povesti. Práce boli zaslané aj do literárnych súťaží. V spolupráci s Mestskou knižnicou v Brezne sa škola snaží u žiakov prehĺbiť čítanie, stať sa aktívnymi čitateľmi knižnice a aj takouto formou zvýšiť čitateľskú gramotnosť. Školy za demokraciu – prostredníctvom tohto projektu sa v spolupráci s Centrom komunitného organizovania sa žiaci deviateho ročníka zapájajú do aktivít, ktoré sú zamerané na rozvoj kritického myslenia. Online formou prostredníctvom programu ZOOM boli uskutočnené štyri stretnutia s aktivistami CKO a Amnesty International Slovensko. Detský čin roka sa tento rok uskutočnil pre COVID 19 dištančnou formou a žiaci hlasovali za príbeh, ktorý ich najviac zaujal. Žiaci I. a II. stupňa vydávajú pod vedením svoj vlastný časopis – Dvojka. Školská internetová stránka www.zsbrezno.edu.sk – od svojho vzniku roku 2004 informuje žiakov, rodičov a širokú verejnosť o činnosti v základnej škole a jej materských školách. Návštevníci nájdu na nej rôzne aktuality, výsledky súťaží, práce a projekty žiakov, školský časopis, fotoalbum a videogalériu. V tomto školskom roku pribudla aj možnosť elektronického vzdelávania pomocou systému Socrative a prevádzka amatérskej meteorologickej stanice.

Svoju činnosť uskutočňuje 8 oddelení ŠKD. Výchovno-vzdelávacia činnosť ŠKD prebieha v triedach, ktoré zodpovedajú priestorovým normám, sú vhodné na oddych a relaxáciu detí. Zariadenie tried je vybavené kobercami na oddych, interaktívnymi tabuľkami, magnetofónmi, spoločenskými hrami, športovými potrebami, loptami. Využívajú sa: herňa, školské ihrisko, počítačové miestnosti, knižnica. K zariadeniu patrí aj 1 kabinat vychovávateľiek vybavený metodickými pomôckami a literatúrou (10.4.2022, <https://www.zsbrezno.sk/vyrocnia-sprava.html>).

ZŠ s MŠ MPČL 35

Pôvodne 24 - triedna budova plnoorganizovanej školy plne vyhovuje pre výchovno-vyučovací proces. V súčasnosti má 17 tried a školu navštevuje cca 300 žiakov. K dispozícii má dve učebne IKT, jazykové laboratórium, novú učebňu geografie vybavenú počítačovou technikou, odbornú učebňu prírodopisu, fyziky a chémie, všetky s pripojením na internet a od 01.09.2022 aj novovybudované dve triedy pre deti s autizmom- jednu pre materskú školu a jednu pre žiakov základnej školy. V odborných učebniach a na I. stupni sú interaktívne tabule, alebo projektory. V objekte školy sa nachádza dielňa pre technické práce, veľká a malá telocvičňa s náradovňou, zrkadlová gymnastická sála. Školský klub detí má okrem tried k dispozícii tri nové miestnosti s vlastnou kuchynkou a samostatným vchodom, ktoré boli zriadené pre oddychovú, relaxačnú a krúžkovú činnosť detí. Súčasťou areálu školy je aj ihrisko s atletickou dráhou, viacúčelové ihrisko s umelou trávou a tiež tri asfaltové ihriská pre jednotlivé športy a hry detí. Škola má aj pekné priestory multifunkčnej knižnice so študovňou a počítačovým vybavením. Žiaci sa stravujú v modernej školskej jedálni. Každoročne prostredníctvom projektov a vzdelávaní získava novú výpočtovú techniku a učebné pomôcky, čím stále obnovuje a modernizuje učebne. Zrekonštruovaná bola odborná učebňa chémie, veľká telocvičňa, chlapčenské hygienické zariadenia, bol obnovený školský rozhlas a elektronický školník. V zlom technickom stave je zatekajúca strecha na pavilóne „D“ a pavilóne „E“ (KRŠ 2020, 2015, 4.4.2022, <https://cloud61.edupage.org>).

Rozvoj a smerovanie školy

Od svojho začiatku sa škola zameriava na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov, informačných a komunikačných technológií. Po dobudovaní športového areálu sa činnosť rozšírila aj na športy ako je futbal, ľahká atletika, stolný tenis, v súčasnosti športová a moderná gymnastika. Výchova a vzdelávanie v ZŠ s MŠ MPČL 35 Brezno smeruje k príprave žiakov pre úspešné zvládnutie strednej školy a budúceho povolania. Naším Cieľom je viesť žiakov k tomu, aby sa vedeli vyrovnat' s nárokmi, ktoré na nich kladie spoločnosť, podnecovať v nich zvedavosť a tvorivé myslenie, pretože od dosiahnutej kvality vzdelania závisia šance každého jednotlivca na dobré uplatnenie sa v spoločnosti a kvalitný život.

Mimoškolská záujmová činnosť

V rámci mimoškolskej činnosti bude škola pokračovať v realizácii podujatí, ktoré efektívne a zmysluplne vyplňajú a obohacujú voľný čas žiakov. Sú to škola v prírode, lyžiarsky kurz, plavecký výcvik, Deň školy a rodiny, tvorivé dielne pre žiakov, športové podujatia a súťaže a krúžková činnosť.

Nové prístupy a metódy vzdelávania

Žiakov prostredníctvom aktivizujúcich metód podnecuje, aby učenie vnímali ako činnosť, ktorú realizujú oni sami. Aplikáciou inovatívnych prístupov sa snažíme pozitívne vplývať na zvyšovanie vnútornej motivácie žiakov k učeniu a rozvoju tvorivosti u žiakov. Našou prioritou je využívať metódy kritického myslenia, kooperatívneho učenia, simulačné metódy, metódy objavovania a sebahodnotenia. Na I. stupni naďalej realizovať Montessori školu, pokračovať v projekte Erasmus, kde si žiaci a pedagógovia vymieňajú skúsenosti a zdokonaľujú si znalosti a komunikáciu v cudzom jazyku. Naďalej podporovať duálne vzdelávanie prostredníctvom projektov a v spolupráci so strednými školami.

ZŠ s MS Karola Rapoša , Pionierska 4

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša bola zriadená 1.9.2007. Je to plnoorganizovaná základná škola so všetkými ročníkmi prvého i druhého stupňa. V súčasnosti má 29 tried. V každom ročníku má dve – štyri triedy. Školu navštevuje asi 600 žiakov. V škole pracuje 6 oddelení školského klubu. Spravidla sú v nich zaradení žiaci príslušných tried 1. stupňa a 5. ročníka. Školský klub navštevuje 150 detí. V školskej jedálni pri ZŠ s MŠ Karola Rapoša, Pionierska 4, Brezno sa stravujú žiaci a zamestnanci základnej i materskej školy. Strava sa poskytuje aj cudzím stravníkom – dôchodcom a žiakom Špeciálnej základnej

školy v Brezne. Škola i materské školy sú postavené v tichom prostredí, jednoducho prístupné z autobusovej aj železničnej stanice. (12.4.2022, <https://zsp4.edupage.org/a/profil-skoly>).

Zameranie školy

Škola rozvíja matematickú, jazykovú a čitateľskú gramotnosť, prírodovedné predmety a pohybové schopnosti žiakov. Posilňujeme vzdelávacie oblasti Matematika a práca s informáciami, Jazyk a komunikácia, Zdravie a pohyb. V siedmom ročníku 2. stupňa ZŠ pokračovala v školskom roku športová trieda so zameraním na hokej a gymnastiku, čím podporujeme nádejné mladé gymnastické a hokejové talenty v ich rozvoji.

Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacity školského stravovania.

Školské jedálne	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6
Kapacita	677	671	671	671	725	745	775	775	745	745	745
Stravníci	2 141	2 054	2 125	2 084	2 548	2 589	2 657	2 650	2 610	2 600	2 600

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Školské jedálne majú kapacitu 745 osôb. V roku 2021 bolo v 6 školských jedálňach 2600 stravníkov.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
5-9	1027	1031	1034	1038	1041	1045	1048	1052	1055	1059	1062
10 - 14	985	984	983	982	981	980	979	979	978	977	976

Zaujmová činnosť

Na území mesta Brezno mimoškolskú činnosť vykonávajú:

- Školské kluby detí - zriadené pri každej ZŠ
- Základná umelecká škola (organizácia s právnou subjektivitou zriadená Mestom)
- Centrum voľného času

Základná umelecká škola v Brezne

ZUŠ vznikla v roku 1959, 1.1.2002 získala štatút školy s právnou subjektivitou, je rozpočtovou organizáciou, zriaďovateľom je mesto Brezno. ZUŠ riadi riaditeľ – štatutárny orgán, ktorého vymenúva a odvoláva na návrh Rady školy – zriaďovateľ. ZUŠ má svoje špecifické vzdelávacie a kultúrno-výchovné ciele, ktorými poukazuje, ale aj učí mladého človeka, ako využiť svoj voľný čas a tým nepriamo pôsobí na rozvoj a formovanie osobnosti. Mladšej generácii, ale i dospelým dáva možnosť rozvíjať svoj prirodzený talent a osobitú pozornosť venuje podchyteniu nadaných detí. Každý rok vytvára kvalitné podmienky na získanie základného umeleckého vzdelania a absolventi ZUŠ majú možnosť sa uchádzať o vyššie odborné, až profesijné vzdelanie na stredných školách, konzervatóriách a vysokých školách umeleckého zamerania. Absolventi ZUŠ v Brezne sa uplatňujú v mnohých oblastiach kultúrneho života, pokračujú v štúdiu na konzervatóriách, stredných umeleckých školách, VŠMU, VŠVU. ZUŠ sídli v súčasných priestoroch na Krčulovej ulici od roku 1996. Sú to priestory bývalej materskej školy, ktoré boli upravené pre potreby školy. Škola disponuje 18 vyhovujúcimi učebňami pre individuálne vyučovanie a jednou miestnosťou pre skupinové vyučovanie hudobného odboru. Okrem toho dve miestnosti s predsieňou má vyčlenený výtvarný odbor. Škola má vlastnú koncertnú sálu s kapacitou 85 miest na sedenie. Súčasťou je malá zborovňa i niekoľko menších skladovacích priestorov, dve miestnosti pre nepedagogických zamestnancov a registratúrne stredisko. Koncertná sála je využívaná predovšetkým na školské verejné a triedne koncerty, na koncerty rôznych umelcov, vystúpenia účastníkov Chalupkovho Brezna a pod. Od 1.2.2018 škola dostala do užívania zrekonštruované priestory na Nálepkovej ulici 2404, kde sa presťahoval literárno-dramatický a tanečný odbor. Súčasťou týchto priestorov sú 2 tanečné sály, 1 javisková sála, 2 miestnosti pre vyučovanie literárno-dramatického odboru, zborovňa, 2 šatne, sociálne zariadenia a sprchy zvlášť pre chlapcov i dievčatá, miestnosť pre upratovačku a malý skladovací priestor. Priestory boli upravené v súlade so základnými materiálno-technickými a priestorovými podmienkami MŠVVaŠ a veľkou mierou prispeli nielen k skvalitneniu edukačného procesu, ale aj k celkovej pohode žiakov i učiteľov týchto odborov. Nácviky dychového orchestra sa realizujú tiež mimo hlavnej budovy, a to v priestoroch Dychového orchestra mesta Brezna na Švermovej ulici č.7. Edukačný proces výtvarného odboru sa uskutočňuje aj v elokovanom pracovisku, v priestoroch ZŠ s MŠ MPČL 35, kde sú na tento účel využívané dve miestnosti. V každej husľovej, dychovej i speváckej triede je pianino, kvôli hodinám korepetície. Priestorovo nevyhovujúca je zborovňa. Škola nemá zabezpečený bezbariérový prístup (11.3.2022, <https://zusbrezno.edupage.org/>).

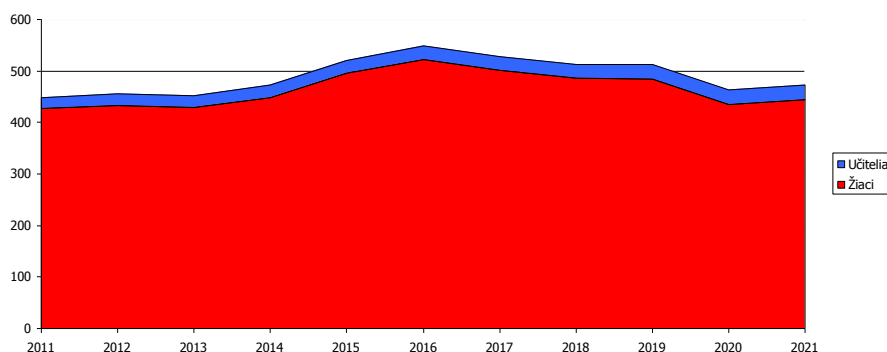
Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu žiakov v ZUŠ. Do roku 2016 počet žiakov v ZUŠ stúpал. V roku 2020 výraznejšie ovplyvnila vývoj pandémie COVID - 19.

ZUŠ

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Žiaci	427	433	429	448	496	523	502	486	485	435	444
Učítelia	22	23	23	25	25	26	26	26	27	28	28

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu žiakov a učiteľov V ZUŠ
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Centrum voľného času Brezno

Centrum voľného času je výchovno-vzdelávacie zariadenie pre deti, mládež a dospelých do 30 rokov s celoročnou prevádzkou vrátane školských prázdnin. Organizuje výchovno-vzdelávaciu, záujmovú, rekreačnú a športovú činnosť pre deti a mládež mimo vyučovania. Vytvára podmienky pre relaxáciu a aktívne trávenie voľného času, pre rozvoj a zdokonaľovanie praktických zručností, podieľa sa na formovaní návykov užitočného využívania voľného času a na rozvíjaní talentu, špecifických schopností a tvorivosti detí a mládeže. Úlohou vedúcich záujmových útvarov, klubov, krúžkov, kurzov je aj naďalej neformálnym a zaujímavým spôsobom rozvíjať sociálne vzťahy, ktoré sú z hľadiska formovania osobnosti dieťaťa dominujúce. Centrum pri zabezpečovaní poslania a cieľov činnosti spolupracuje so školami v meste a v spádovej oblasti, ďalej s miestnymi inštitúciami a tiež s organizáciami s podobným zameraním (športové kluby, občianske združenia..). Na základe zmluvy s Okresným úradom v Banskej Bystrici sme organizátorom predmetových olympiád a postupových súťaží ktoré zastrešuje Ministerstvo školstva SR a športových súťaží SAŠŠ. Napĺňanie našich cieľov sa deje prostredníctvom: 1. Pravidelnej záujmovej činnosti – formou krúžkov (záujmových útvarov), klubov ..., 2. Príležitostnej záujmovej činnosti – podujatia vo všetkých oblastiach činnosti zariadenia – súťaže, zábavné akcie, vystúpenia, tvorivé dielne, športové aktivity, 3. Spontánnej činnosti – stolný tenis, stolný futbal, spoločenské hry a 4. Prázdninovej činnosti - organizovanie prímestských táborov, športových podujatí, ... (10.3.2022, <https://cvcbrezno.edupage.org/a/profil-cvc>).

Centrum voľného času sídli v budove, ktorá je situovaná v blízkosti centra mesta. Materiálnotechnické vybavenie zariadenia je na dobrej úrovni. Vo vestibule sa nachádzajú 2 stolnotenisové stoly a stolný futbal. V keramickej a výtvarnej učebni sa nachádza hrnciarsky kruh a keramická pec a bol zakúpený aj nový nábytok a stoličky. Vo fitnes sa nachádzajú spinningové bicykle, posilňovacie stroje a materiál na cvičenie. V modelárskej učebni je zastaraný nábytok aj materiál. V počítačovej učebni sa nachádzajú staršie počítače, tlačiarne a kopírovací stroj. Učebne sú využívané na činnosť záujmových útvarov a aj na niektoré súťaže a predmetové olympiády. Kancelária je vybavená novými stolmi a stoličkami. Materiál potrebný na výchovno-vzdelávací proces je priebežne dopĺňaný v priebehu celého roka. Budova CVC je na niektorých miestach v čiastočne nevyhovujúcom stave – poškodená strešná krytina, poškodené strešné žľaby (KRŠ 2020, 2015).

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
5-9	1027	1031	1034	1038	1041	1045	1048	1052	1055	1059	1062
10 - 14	985	984	983	982	981	980	979	979	978	977	976

Špeciálne školy

V samotnom meste sa nachádza 1 špeciálna škola (ŠŠ). V škole vyučuje 30 učiteľov. Počet detí v špeciálnej štátnej škole postupne klesá. V škole sa učí 191 detí.

Základná škola											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ŠŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ŠŠ spolu - deti školsk.	238	230	220	212	234	234	223	229	193	192	191
ŠŠ - štátne - učítelia	34	32	32	32	32	33	32	32	32	30	30

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Škola (Špeciálna základná škola Mládežnícka 3, 977 03 Brezno) má vlastnú, účelovú budovu, vhodnú na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu. V budove je 25 tried, 5 oddelení ŠKD, ktoré popoludní realizujú výchovnú činnosť v triedach. Kancelárie zamestnankýň, ktoré poskytujú služby v účtovníctve sa nachádzajú na prízemí. Od septembra 2015 je súčasťou školy Výdajná školská jedáleň pre žiakov a zamestnancov školy. Účelne využívame priestory na vyučovanie PVC – cvičná kuchynka, vynovená zrekonštruovaná dielňa, učebňa INFOVEKU, projektová učebňa s interaktívnou tabuľou, pohybové štúdio – telocvičňa, či školská knižnica a trieda pre žiakov IVP. Vstup do budovy školy je bezbariérový. Imobilní žiaci využívajú bezbariérové WC, presuny po schodisku im umožňuje šikmá schodisková plošina. Ťažko chodiacim žiakom poskytujú oporu po schodisku madlá. Žiaci môžu využívať na nácvik chôdze aj rehabilitačný chodník a pri sedení vankúše na dynamické sedenie. Uvoľniť sa môžu v suchom bazéne. Komunikáciu a motoriku rúk môžu cvičiť s pomocou hudobného systému BEAMZ a ďalších kompenzačných pomôcok (10.3.2022, <https://szsbrezno.edupage.org/text45/>).

Stredné školstvo

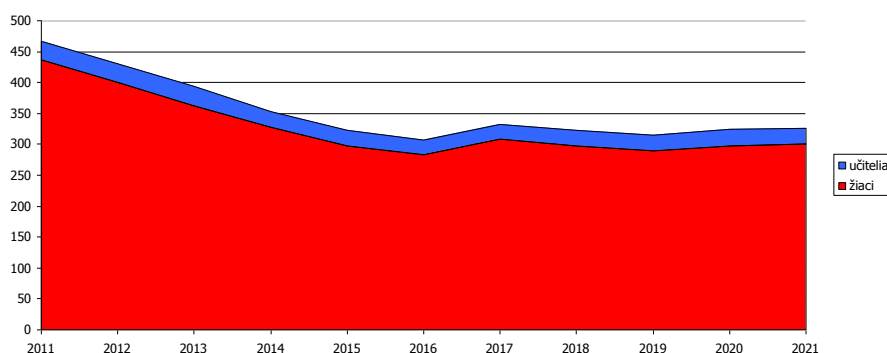
Ponuku stredoškolského vzdelávania tvorí v meste Gymnázium Jána Chalupku, Hotelová akadémia, Obchodná akadémia a SOŠ techniky a služieb (predtým SPŠ Brezno) vznikla zlúčením Strednej priemyselnej školy a Dievčenskej odbornej školy Valaská – Piesok v roku 2006. V roku 2008 sa k nej pripojilo aj Stredné odborné učilište Brezno – Mazorníkovo.

Gymnázia

V roku 2021 bolo v meste Brezno 1 gymnázium. Celkovo počet žiakov gymnázium mierne klesal do roku 2019. V roku 2021 bolo evidovaných 300 žiakov.

Gymnázia	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
štátne - žiaci	437	401	363	328	298	283	309	297	290	298	300
štátne - triedy	17	16	15	14	14	14	14	13	13	13	13
štátne - učitelia	29	30	31	25	24	24	24	25	25	26	26

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu žiakov a učiteľov v gymnáziách

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Gymnázium

Škola pre zabezpečenie vzdelávacej a výchovnej činnosti využíva kmeňové klasické učebne, odborné učebne a laboratória, telocvičňu, posilňovňu, gymnastickú telocvičňu. Každá trieda má svoju vlastnú kmeňovú učebňu. Pre realizovanie ŠKVP má škola zriadené a plne využíva nasledovné priestory: laboratórium fyziky, laboratórium pre vyučovanie chémie, laboratórium pre vyučovanie biológie, 3 odborné učebne informatiky, 4 odborné učebne pre vyučovanie cudzích jazykov, učebňu hudobnej výchovy a umeleckových predmetov (UKL, DEU), telocvičňu, gymnastickú telocvičňu vybudovanú z klasickej učebne vybavenú dostatočným množstvom náradia a náčinia pre využitie v rámci gymnastiky všeobecnej, aeróbnej, kondičnej, cvičení všeobecného rozvoja a zdravotných cvičení, kmeňové učebne sú postupne dopĺňané dataprojektormi a notebookmi, prípadne interaktívnymi tabuľami. Keďže škola nemá vlastný športový areál, využíva na vyučovanie telesnej a športovej výchovy aj priestory zatravnenej ihriska, ktoré má v prenájme mestský florbalový klub a nachádza sa v tesnej blízkosti školy. Ďalšie priestory tvoria: kabinety vybavené administratívnym zariadením a počítačmi pripojenými na internet, čím škola vytvára vhodné pracovné podmienky pre pedagogických zamestnancov, administratívne priestory pre manažment školy, administratívu a ekonomicko- hospodársku správu školy, priestory na malé pracovné stretnutia (galéria žiackych prác v podkrovi), oddychové časti s lavičkami v priestoroch chodieb školy, priestory na hygienu vrátane WC a ďalšie pomocné priestory - sklady, vrátnica, dielňa, kotolňa, archív. Obnovu učebných pomôcok zabezpečuje škola zo štátneho rozpočtu, podporou rodičov, sponzorov, zapájaním sa do projektov a maximálnym využitím vzdelávacích poukazov. Učebné programy sú podporované i vhodným výberom učebnicového fondu. Budova školy je vybavená školským rozhlasom. Pevné napojenie na internet majú okrem 3

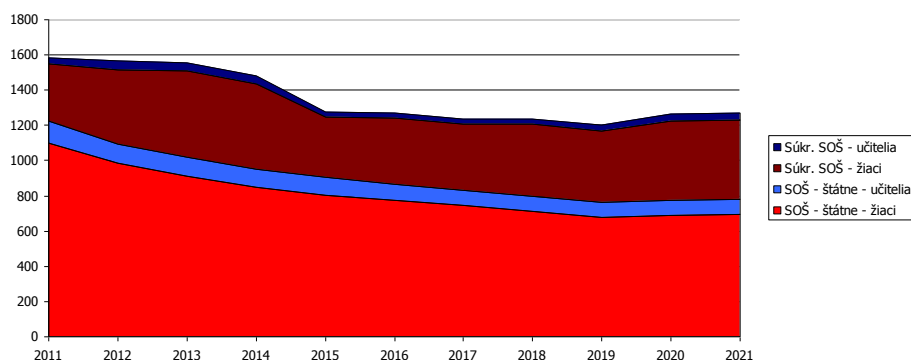
učební informatiky aj kabinety, kancelárie a zborovňa, v priestoroch školy je možné sa pripojiť k wifi sieti (14.3.2022, <https://gymbrezno.edupage.org/a/zaverecna-sprava-1?eqa=dGV4dD10ZXh0L3RleHQyJnN1YnBhZ2U9Ng%3D%3D>).

Stredné odborné školy

V meste Brezno bolo v roku 2021 celkovo 3 stredné štátne odborné školy a jedna súkromná. Počet žiakov rovnako ako v prípade gymnázií klesá. Do duku 2021 klesol počet žiakov na cca. 1150.

SOŠ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SOŠ spolu	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
SOŠ spolu - žiaci	1417	1404	1406	1 332	1 143	1 148	1 118	1118	1080	1140	1150
SOŠ spolu - žiaci d. št.	1369	1254	1192	1 112	944	921	878	858	812	826	835
SOŠ - štátne	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
SOŠ - štátne - žiaci	1097	985	914	846	806	774	745	710	680	689	695
SOŠ - štátne - triedy	44	41	43	41	37	35	34	30	30	30	30
SOŠ - štátne - učitelia	130	111	105	106	102	91	87	87	85	83	83
SOŠ - štátne - žiaci d. št.	1097	955	870	790	752	731	697	668	634	637	640
Súkr. SOŠ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Súkr. SOŠ - žiaci	320	419	492	486	337	374	373	408	400	451	455
Súkr. SOŠ - triedy	16	19	21	19	13	16	16	18	17	17	17
Súkr. SOŠ - učitelia	34	49	45	42	29	32	33	33	39	39	39
Súkr. SOŠ - žiaci d. št.	272	299	322	322	192	190	181	190	178	189	195

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obrázok: Vývoj počtu žiakov a učiteľov v SOŠ
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Hotelová akadémia Brezno

Škola nadregionálneho typu so 100-ročnou tradíciou. Má atraktívne priestory v centre Brezna s možnosťou ubytovania a stravovania. Zaručí: ovládanie svetových jazykov - ANJ, NEJ, RUJ, TAJ podľa vlastného výberu, praktické zručnosti pre bežný život, vedomosti z moderných informačných technológií, ale aj gastronómie, ekonómie a účtovníctva a základy diplomatického protokolu a spoločenskej komunikácie. Umožní štúdium na ľubovoľnej vysokej škole doma aj v zahraničí, VŠEM Bratislava ho realizuje v priestoroch školy, účasť zahraničnej praxe – Švajčiarsko, Nemecko, Grécko, Taliansko a získanie medzinárodných certifikátov - somelier, barista, barman, carving, atď.. Škola pre zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších servisných činností využíva priestory, ktoré má: v trvalom užívaní: 4 budovy - (hlavná budova školy, dve budovy Školského internátu, budova odborných učební na vyučovanie praktických odborných predmetov) - stav - dobrý (vyžadujú si trvalé náklady na udržiavanie), účelnosť - plne využitá pre určené potreby, vybavenosť - sú vybavené podľa nutričných potrieb na fungovanie školy a Školského internátu a slúžia daným účelom. Vnútorne priestory: budova školy je v dobrom stave - 26 miestností slúži na výchovno-vzdelávací proces, 25 miestností sa využíva ako kabinety, kancelárie a sklady. Vybavenosť vnútorných priestorov školy slúži svojmu účelu, vyžaduje si postupné vybavenie novým zariadením (lavice, podlahy, stoličky a ostatné interiérové vybavenie zodpovedajúce súčasnému trendu). Súčasťou hlavnej budovy sú i priestory telocvične s príslušenstvom. Budova odborných učební - 10 miestností slúži na odborné vyučovanie praktického zamerania, 5 miestností slúži na iné účely (1 - zborovňa, 2 - kabinety, 2 - ubytovacie priestory). Ku škole patria dve samostatné budovy Školského internátu, ktoré sú v dobrom stave a slúžia pre ubytovanie žiakov, nevyhnutná je bežná údržba. Kapacita ubytovania je 90 (max. 97) osôb. V budove sa nachádza školská jedáleň, v ktorej sú poskytované služby spojené so stravovaním žiakov a zamestnancov školy, tiež cudzích strávníkov, ak to umožňujú pandemické opatrenia (10.3.2022, <https://habrezno.edupage.org/a/o-nasej-skole>).

Stredná odborná škola techniky a služieb, Brezno

Počiatky učňovského školstva sa v Brezne datujú na rok 1952. Toto obdobie sprevádzali veľké ťažkosti, pretože na tú dobu neboli ešte poznatky o pedagogickej práci a nebolo odborníkov pre výchovu a vzdelávanie. Veľké problémy boli i so zabezpečením vhodných priestorov pre teoretické vyučovanie. Tento problém sa riešil rekonštrukciou starej školy na Rázusovej

ulici. Napriek tomuto riešeniu podmienky pre vzdelávanie boli veľmi zlé, hlavne, čo sa týkalo hygieny a hlučnosti. V roku 1965 vedenie Mostárne Brezno pristúpilo k výstavbe novej školy, ktorá bola daná do užívania v roku 1967 a postupne sa areál dobudovával. Učilište sa zaradovalo medzi popredné učilišťa v kraji a za 50 rokov existencie vchovalo 6719 absolventov. Medzi aktivity školy patrila družba so školou vo Warene, v bývalej NDR i družba so slovenským gymnáziom v Bekéscabe. K všestrannému rozvoju osobnosti prispievala i kultúrno-osvetová činnosť a športová činnosť. V minulosti sa žiaci masovo zúčastňovali na činnosti krúžkov, organizovali sa rôzne súťaže. Historickým medzníkom v živote SOU je 1. apríl 1991, kedy sa oddelimitovali od materského podniku Mostáreň Brezno a novým zriaďovateľom sa stalo MH SR. Od 1. júla 2001 prešla zriaďovateľská funkcia na krajské úrady a od 1. júla 2002 pod Banskobystrický samosprávny kraj. Od 1. septembra 2008 bolo Stredné odborné učilište vyradené zo siete škôl a pričlenené k Spojenej škole v Brezne, ako jedna z jej organizačných zložiek s názvom Stredná odborná škola. Doposiaľ posledná zmena bola zrealizovaná 1. septembra 2010. Zmenilo sa sídlo Strednej odbornej školy z Mládežníckej 3 na Laskomerského 3, čím sa všetky tri zložky Spojenej školy sústredili v jednej budove. Premenovanie školy na Strednú odbornú školu techniky a služieb sa udialo 1.9.2014 (10.4.2022, <https://ssbrezno.edupage.org/a/historia-skoly>). Škola poskytuje nasledujúce študijné odbory: 4 - ročné študijné odbory: 2381 M strojárstvo, 6352 M obchod a podnikanie, 3 - ročné učebné odbory: 2423 H nástrojár, 6460 H predavač, 6489 H hostinský, hostinská, 2 - ročné učebné odbory: 2478 F strojárka výroba, 3178 F výroba konfekcie, 2 - ročné nadstavbové štúdium - študijné odbory: 6421 L spoločné stravovanie, 2414 L 01 strojárstvo – výroba, montáž a oprava prístrojov, strojov a zariadení, 6403 L podnikanie v remeslách a službách, 6411 L prevádzka obchodu (10..2022, <https://ssbrezno.edupage.org/a/moznosti-studia?eqa=dGV4dD10ZXh0L3RleHQ3JnN1YnBhZ2U9MA%3D%3D>).

Súkromná stredná odborná škola pedagogická EBG so sídlom v Brezne

Súkromná stredná odborná škola pedagogická EBG so sídlom v Brezne je strednou odbornou školou, ktorá vznikla 1. septembra 2006. Vyučujú sa v nej študijné odbory ukončené maturitnou skúškou v dennej a pomaturitnej forme. Škola pri svojom vzniku otvorila štúdium v odbore vychovávateľsko-opatrovateľská činnosť. Neskôr boli akreditované odbory učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo, sociálno – výchovný pracovník. V súčasnosti sa v SSOŠP EBG vyučuje v dennom i pomaturitnom štúdiu odbor učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo. Je orientovaný na zámernú a cieľavedomú výchovu a vzdelanie detí od 2 rokov až po vstup do základnej školy. V tomto odbore sú pripravovaní pedagógovia do materských škôl a materských centier. Absolventi s dobrými jazykovými schopnosťami, ktorí majú záujem, môžu po ročnej praxi v odbore požiadať o uznanie vzdelania v Nemecku. Certifikáty z nemeckého jazyka a zvláštnej odbornej spôsobilosti dostatočne pomôžu absolventom pri hľadaní vhodného pracovného miesta doma i v zahraničí. Absolventi školy môžu študovať na obsahovo príbuzných vysokých školách, alebo si zvýšiť vzdelanie pomaturitným špecializačným štúdiom v odbore špeciálna pedagogika. Pomaturitné kvalifikačné i špecializačné štúdium vyučované večernou formou bolo navrhnuté v závislosti od potrieb spoločnosti a trhu práce. Je určené pre absolventov SSOŠP, ale aj iných stredných škôl. Po ukončení štúdia v našej škole sa môžu absolventi zapojiť do pracovného procesu na Slovensku i v zahraničí, kde v zariadeniach aj našich partnerských organizácií (materských školách, školských kluboch detí) budú využívať štúdiom získané zručnosti. V rámci obsahovej prestavby školstva svoje aktivity zameriavame na posilnenie praktickej zložky, aby budúci absolventi boli pripravení podľa požiadaviek praxe. Do vzdelávacieho procesu škola vstupuje atraktívnymi formami vyučovania napr. formou e-learningu, blokovým vyučovaním praktických, metodických a výchovných predmetov. V tejto činnosti spolupracuje s odborníkmi z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (10.3.2022, <https://ssospebgbrezno.edupage.org/a/profil-skoly>).

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
15-19	1200	1218	1237	1255	1273	1291	1309	1327	1346	1364	1382

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

2.7.4. Zdravotnícke služby

V oblasti zdravotníctva je občanom mesta Brezno a regiónu poskytovaná zdravotná starostlivosť najmä v Nemocnici s poliklinikou v Brezno, ďalej v neštátnych ambulanciách praktických i odborných lekárov sídliačich prevažne v centre mesta. Pohotovostnú službu zabezpečuje Lekárska služba prvej pomoci. Nedostatky vo fungovaní odborných ambulancií sa vedenie nemocnice snaží riešiť a taktiež došlo k zlepšeniu a posilneniu odbornosti v oblasti personálnej aj na jednotlivých oddeleniach nemocnice.

V nemocnici sú k dispozícii nasledujúce ambulancie a oddelenia:

detské – detská príjmová ambulancia

interné - Ambulancia všeobecného lekárstva – závodná ambulancia, Endokrínologická ambulancia, Gastroenterologická ambulancia, Geriatrická ambulancia, Interná ambulancia, Hematologická ambulancia, Kardiologická ambulancia I., Kardiologická ambulancia II., Nefrologická ambulancia, Pneumologická a ftizeologická ambulancia I. (dočasne pozastavená)

neurologické - Neurologická ambulancia I., Neurologická ambulancia II.

chirurgické - Ambulancia cievnej chirurgie, Ambulancia úrazovej chirurgie, Chirurgická ambulancia, Urologická ambulancia

gynekologické - Ambulancia klinickej onkológie, Gynekologická ambulancia, Gynekologicko-pôrodnicka ambulancia

psychiatrické a psychologické - Psychiatrická ambulancia II., Psychiatrická ambulancia III., Psychologická ambulancia

ostatné ambulancie - Algeziologická ambulancia (bolesti), Anestéziologická ambulancia (predoperačné vyš.), Ambulancia fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie

súkromné ambulancie - päť Ambulancií zubného lekárstva, dve Dermatovenerologické ambulancie, Gastroenterologická ambulancia, Ortopedická ambulancia, Otorinolaryngologická ambulancia, Reumatologicko – interná ambulancia, dve Detské ambulancie, Interná ambulancia, Logopedická ambulancia, Alergologická ambulancia, Očná ambulancia

lôžkové oddelenia - Oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny, Gynekologicko-pôrodnické oddelenie, Chirurgické oddelenie, Neurologické oddelenie, Interné oddelenie, Detské a novorodenecké oddelenie, Liečebňa dlhodobo chorých

bez lôžkové oddelenia - Hemodialyzačné oddelenie, Oddelenie klinických laboratórií, OKL – pracovisko klinickej biochémie, OKL – Hematologické pracovisko, OKL – pracovisko klinickej mikrobiológie, Rádio-diagnostické oddelenie, Fyziatricko – rehabilitačné oddelenie

Urgentný príjem, Centrálné operačné sály, Patologicko-anatomické oddelenie, Lekáreň pri nemocnici, Ústavná lekáreň, Záchraná zdravotná služba, Dopravná zdravotná služba Magnetická rezonancia (11.3.2022, <https://www.nspbr.sk/web/ambulancie/>).

Počet samostatných ambulancií praktického lekára pre dospelých postupne klesá. Tiež postupne zanikajú niektoré špecializované ambulancie z dôvodu smrti lekára či jeho odchodu na dôchodok, bez toho, aby sa na ich miesto podarilo zohnať iného lekára v danej odbornosti. V súčasnosti je v meste činných 8 takýchto ambulancií a 5 samostatných ambulancií praktického lekára pre deti a dorast. Mesto a jeho obyvatelia majú k dispozícii celkovo 57 špecializovaných ambulancií, 1 ambulanciu rýchlej lekárskej pomoci, 1 ambulanciu rýchlej zdravotnej pomoci určenej na sekundárne prevozy a 6 ambulancií dopravnej zdravotnej služby.

Zdravotnícke zariadenia v meste											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
C	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
D	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	10	11	9	12	13	12	11	13	13	12	12
F	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G	10	9	8	10	8	7	7	8	8	8	8
H	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5
I	16	12	14	13	12	12	12	12	11	12	12
J	5	6	6	8	5	5	5	5	4	5	5
K	57	56	55	58	59	61	62	60	56	57	57
L	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
A	Polikliniky samostatné (úz. a záv.)										
B	Nemocnice všeobecné a špecializované										
C	Transfúziologické a hematologické oddelenia										
D	Liečebne, domy ošet.starost., hospice, zar.biomed.výskumu										
E	Lekárne a výdajne liekov										
F	Výdajne zdravotníckych pomôcok spolu										
G	Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých										
H	Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti										
I	Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga										
J	Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa										

K Samostatné ambulancie lekára špecialistu
 L Rýchla zdravotnícka pomoc
 Zdroj: ŠÚ SR, 2022, DacaCubes,

Problémom v meste sú lekári a sestry v dôchodkovom veku a nedostatok lekárov a sestier, a z toho dôvodu plynúce dlhšie čakacie doby na vyšetrenie, sťažený telefonický kontakt, či samotné objednanie sa pacienta na vyšetrenie. Rovnaký problém je aj u stomatológov. Najmä niektoré ich služby sú finančne náročné a sociálne slabší obyvatelia majú s návštevou stomatológa problém. Je potrebné rozšírenie, resp. vzhľadom na nedostatok lekárov a sestier aspoň udržanie ponuky zdravotníckych služieb regionálnej úrovne. Nedostatok lekárov a sestier a ich vysoký vek je v súčasnosti už najzávažnejší problém celorepublikového i miestneho charakteru, z dôvodu ktorého dostupnosť niektorých druhov zdravotnej starostlivosti postupne klesá.

Osobitným problémom, ktorým čelia súčasné zdravotnícke zariadenia sú neprispôsobiví pacienti a/alebo pacienti nedodržiavajúci liečebný režim a/alebo zdravý životný štýl, ktorí svojim správaním negatívne vplyvajú na proces poskytovania zdravotnej starostlivosti a zaťaženosť zdravotníckeho systému. Ide predovšetkým o prípady kedy:

- sa niektorí pacienti nedostavia bez ospravedlnenia na objednaný termín vyšetrenia, a to aj opakovane,
- niektorí pacienti nie sú verejne zdravotne poistení a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti musia náklady poskytovanej zdravotnej starostlivosti žiadať a vymáhať priamo od týchto pacientov, resp. v prípade neúspešnosti vymáhania, tieto náklady nesú priamo poskytovatelia,
- niektorí pacienti fajčia, nadmerne požívajú alkoholické nápoje, resp. užívajú iné omamné látky,
- niektorí pacienti nedodržiavajú zdravý životný štýl (prejedanie sa, jedenie nezdravých jedál a pitie nezdravých nápojov s obsahom veľkého množstva cukru, málo pohybu a pod.),
- niektorí pacienti sú ku zdravotníckym pracovníkom agresívni a vulgárni,
- niektorí sociálne slabí pacienti bez domova v zimných mesiacoch využívajú ústavné zdravotnícke zariadenia na riešenie svojich sociálnych problémov.

Možné riešenia týchto problémov v nastávajúcom období sú zvýšenie povedomia o zdravom životnom štýle, o vhodnej komunikácii so zdravotníckymi pracovníkmi, o prevzatí zodpovednosti za svoj život (napr. byť verejne zdravotne poistený) a za svoje zdravie (napr. viesť zdravý životný štýl). Taktiež okrem prevencie ako možné riešenie je mať zavadené v zdravotníckych zariadeniach sankčné mechanizmy (poplatok za nedostavenie sa na vyšetrenie bez ospravedlnenia, poplatok za opätovné vystavenie zdravotníckych dokumentov ako napr. žiadanky o vyšetrenie a pod.). A v neposlednom rade hrubé útoky na zdravotníkov vždy riešiť v spolupráci s políciou.

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín. Vyšší dopyt po službách pravdepodobne nebude vyvolaný nárastom tejto vekovej skupiny (v prípade postproduktívneho veku sa predpokladá pokles takmer vo všetkých skupinách), ale zhoršenie životných podmienok tejto skupiny, zvýšené pôsobenie stresových faktorov z dôvodu COVID - 19 a problémom na Ukrajine, zhoršením parametrov životného prostredia, či problémami spojenými s neschopnosťou uspokojiť základné životné potreby z dôvodu rozpočtovej bariéry a následnej ekonomickej deprivácie.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0	198	196	194	192	190	188	186	184	182	180	178
1-4	831	834	837	840	842	845	848	851	853	856	859

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
60-64	1492	1487	1481	1476	1470	1465	1460	1454	1449	1444	1438
65-69	962	928	894	860	826	792	757	723	689	655	621
70-74	751	736	722	707	692	678	663	649	634	620	605

75-79	488	472	457	441	426	410	395	379	364	348	333
80-84	323	318	313	308	303	298	294	289	284	279	274
85-89	150	146	141	137	133	128	124	120	115	111	107
90-94	59	58	56	55	53	52	51	49	48	47	45
95-99	1	1	3	5	5	7	9	9	10	11	12
100-104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
105-109	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Možné zdroje financovania zdravotníckych služieb

V pláne obnovy

Cieľ	Opatrenia
Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti (ambulantné a pobytové služby)	Zriadenie nových kapacít sociálnych služieb komunitného typu - pobytové a ambulantné zariadenia. Vykonávateľ: MPSVR, prijímatelia budú vybraní prostredníctvom výzvy.
Rozšírenie a obnova kapacít následnej a ošetrovateľskej starostlivosti: Rozšírenie a obnova domácej ošetrovateľskej starostlivosti	Vybavenie nových a dovybavenie existujúcich ADOS. Vykonávateľ: MZ SR, prijímatelia budú vybraní prostredníctvom výzvy.
Rozšírenie a obnova kapacít paliatívnej starostlivosti: Rozšírenie a obnova siete mobilných hospicov	Vybavenie nových a dovybavenie existujúcich mobilných hospicov. Vykonávateľ: MZ SR, prijímatelia budú vybraní prostredníctvom výzvy.

2.7.5. Voľno - časové aktivity

Šport

Mesto Brezno zabezpečuje rozvoj športu v jeho rekreačnej alebo výkonnostnej forme prostredníctvom príspevkovej organizácie Technické služby Brezno, športových klubov, školských zariadení, mimovládnych organizácií a záujmových združení. V meste Brezno má sídlo 42 občianskych združení (zdroj: www.ives.sk/registre), ktoré priamo v názve alebo v popise činnosti majú uvedený šport alebo konkrétnu športovú činnosť (pre potreby koncepcie sme do počtu registrovaných občianskych združení nezarádili moto-šport a kynológiu). Na území mesta Brezno je aktívnych 18 občianskych združení, ktoré sa systematicky venujú konkrétnemu druhu športu, alebo organizujú športové aktivity. Časť občianskych združení – športových klubov je naviazaných na materiálne – technické a priestorové vybavenie Technických služieb Brezno, ktorý zastrešuje:

Podporu činnosti športových klubov

Vytvára podmienky pre vykonávanie organizovanej a neorganizovanej individuálnej a skupinovej činnosti súvisiacej s telesnou výchovou, športom a pohybovo-rekreačnou a relaxačnou (korčuľovanie, plávanie, sauna, posilňovňa) aktivitou pre občanov. Podporuje a usmerňuje činnosť športových klubov (oddielov) pôsobiacich na území mesta Brezno. Spravuje zverené športové objekty a zariadenia, zabezpečuje ich prevádzku údržbu a opravy.

Oblasť komunálneho športu

Plánuje, pripravuje a organizuje rôzne športové súťaže pre mládež a občanov mesta Brezno. Do tejto činnosti zapája členov športových klubov (oddielov) pôsobiacich na území mesta a spolupracuje s Centrom voľného času v Brezne. Pri organizovaní športových akcií v oblasti komunálneho športu spolupracuje s inými športovými organizáciami, občianskymi združeniami a podporuje rozvoj športu pre všetkých. S cieľom rozšírenia športu medzi mládežou organizuje rôzne športové súťaže v spolupráci so základnými a strednými školami.

Oblasť starostlivosti o športové objekty a finančné hospodárenie

V meste Brezno zabezpečuje prevádzku objektov Aréna Brezno, Viacúčelové športové ihrisko s umelou trávou pri Zimnom štadióne na ulici ŠLN č. 34, Futbalový štadión na ulici Fraňa Kráľa č. 1, Futbalové ihrisko na ulici Brezenská č. 27, Ihrisko minigolfu na Nábřeží Dukelských Hrdinov, Plaváreň a tenisové kurty na ulici Mládežníckej č. 4, Športový areál Milutína Černáka, Športová hala Mazorníkovo, Ihrisko s umelou trávou Banisko a ďalšie objekty zverené do správy. Na základe spracovaného plánu vykonáva každý rok údržbu a opravu zverených športových objektov a zariadení. Plánuje, pripravuje a realizuje investičné akcie menšieho rozsahu po schválení zriaďovateľom. Zvýšenú pozornosť venuje hospodárnemu využívaniu zverených finančných prostriedkov, zabezpečuje ich efektívne a účelne využitie. V spolupráci so športovými klubmi (oddielmi) venuje pozornosť vytváraniu podmienok pre získanie finančných prostriedkov zo strany Olympijského výboru, športových zväzov, rôznych fondov a nadácií. Zabezpečuje finančné prostriedky od sponzorov a organizácií na podporu a rozvoj športu v Brezne.

Oblasť spolupráce s inými športovými organizáciami

Venuje pozornosť propagácii športových úspechov jednotlivcov, kolektívov a klubov na verejnosti, k čomu využíva propagačné materiály, tlač a masovokomunikačné prostriedky. Zabezpečuje spoluprácu s inými športovými klubmi a oddielmi doma a v zahraničí a dbá na úspešnú reprezentáciu klubu, mesta, regiónu na verejnosti. Športové kluby a oddiely, ktoré zabezpečujú činnosti v oblasti výkonnostného športu, sú samostatné právne subjekty so štatútom občianskeho združenia. Chod športových

klubov je podporovaný zo strany mesta Brezno priamou formou napr. v podobe preplatenia nájmu za užívanie športových priestorov v správe Technických služieb Brezno, nepriamou formou napr. poskytnutím mikrobusev alebo spoluprácou pri organizovaní a zabezpečovaní športových aktivít. Financovanie aktivít športových klubov je čiastočne zabezpečené z prostriedkov rozpočtu mesta Brezno na základe zmluvy o pridelení finančných prostriedkov (dotácií v zmysle VZN č. 10/2020). Ostatné finančné prostriedky potrebné pre zabezpečenie činnosti a prevádzky klubov pochádzajú z členských príspevkov, športových zväzov, súkromného sektora, grantových zdrojov, 2% z dane fyzických a právnických osôb a i.

Športové kluby

Športové kluby a oddiely, ktoré zabezpečujú činnosti v oblasti výkonnostného športu, sú samostatné právne subjekty so štatútom občianskeho združenia. Chod športových klubov je podporovaný zo strany mesta Brezno priamou formou napr. v podobe preplácania nájmu za užívanie športových priestorov v správe Technických služieb Brezno, nepriamou formou napr. poskytnutím mikrobusev alebo spoluprácou pri organizovaní a zabezpečovaní športových aktivít. Financovanie aktivít športových klubov je čiastočne zabezpečené z prostriedkov rozpočtu mesta Brezno na základe zmluvy o pridelení finančných prostriedkov (dotácií v zmysle VZN č. 10/2020). Ostatné finančné prostriedky potrebné pre zabezpečenie činnosti a prevádzky klubov pochádzajú z členských príspevkov, športových zväzov, súkromného sektora, grantových zdrojov, 2% z dane fyzických a právnických osôb a i.. Školské a predškolské zariadenia zabezpečujú primerané športové aktivity v rámci vyučovacieho procesu a mimo neho v záujmových krúžkoch alebo športových podujatiach, ktoré sú organizované materskou, základnou alebo strednou školou, prípadne sa žiaci zúčastňujú na podujatiach organizovaných pre školské zariadenia v rámci mesta Brezno. Školské kluby, Centrum voľného času a súkromné zariadenia poskytujúce starostlivosť o deti predškolského veku zaraďujú pohybové aktivity detí do záujmových a voľnočasových činností.

Medzi najaktívnejšie športové kluby patria: Hokejový klub Brezno, Futbalový klub Brezno, Karate Klub Milana Piliara Brezno, Športovo-strelecký klub Brezno, Klub slovenských turistov TOMO Brezno, Slovenský cykloklub Dumbier, Atletický klub Mostáreň Brezno, Stolnotenisový oddiel Brezno, Klub biatlonu Brezno, ŠK Flipper Brezno, Florbalový klub Horehronec, Ski club Brezno, ICE SKATING TEAM Brezno, Miniatur golf klub Brezno, MŠK Jašterice, Lukostrelecký oddiel Route 66 Brezno a iné.

Športová infraštruktúra

V meste Brezno správu a údržbu športových objektov vykonáva príspevková organizácia mesta Brezno – Technické služby Brezno, ktorý má v správe športové objekty: Zimný štadión L. Horského (Aréna Brezno), Viacúčelové ihrisko pri zimnom štadióne, Mestský futbalový štadión a korčuľarsky okruh, Futbalový štadión na Brezenskej ulici, Krytý plaváreň Mazorníkovo a tenisové kurty, Mestskú športovú halu Brezno, areál minigolfu, Športový areál Milutína Černáka, Ihrisko s umelou trávou Banisko a ďalšie verejné športoviská v meste Brezno

Zimný štadión L. Horského

Atraktívna viacúčelová hala Zimného štadióna Ladislava Horského bola odovzdaná do užívania v októbri 2009. Hala ponúka možnosti využitia na organizovanie športových, kultúrnych a spoločenských akcií. Zimný štadión je v prevádzke počas celého roka cca 15 - 17 hodín denne. Od augusta do marca prevádzkujú Technické služby Brezno ľadovú plochu, ktorá je využívaná hokejovým klubom na tréningový proces a zápasy. Okrem toho je k dispozícii materským, základným a stredným školám, ktoré ľadovú plochu využívajú najmä v pracovných dňoch počas doobedňajších hodín v rámci vyučovacieho procesu na rozvíjanie pohybových zručností detí.

Viacúčelové ihrisko pri zimnom štadióne

Viacúčelové ihrisko pri zimnom štadióne má v správe príspevková organizácia – Technické služby Brezno. Ihrisko je určené pre širokú verejnosť na futbal, volejbal, tenis. Taktiež slúži na organizovanie rôznych športových podujatí (volejbalový turnaj, futbalový turnaj).

Mestský futbalový štadión

Na štadióne sa nachádza futbalové ihrisko, ktoré využíva futbalový klub Brezno a tiež FK Železiarne Podbrezová na tréningy, majstrovské a priateľské zápasy. Štadión je využívaný na tréningy a kondičnú prípravu aj ďalšími športovými klubmi a oddielmi. Po obvode mestského futbalového štadióna je vybudovaný relaxačný asfaltový okruh, ktorý je sprevádzkovaný pre verejnosť bezplatne a je v prevádzke od apríla do októbra.

Futbalové ihrisko na Brezenskej ulici

Futbalové ihrisko na Brezenskej ulici využívajú rovnaké futbalové kluby ako Mestský futbalový štadión.

Krytá plaváreň Mazorníkovo

Technické služby Brezno prevádzkujú celoročne krytú plaváreň v mestskej časti Mazorníkovo. V objekte krytej plavárne je návštevníkom k dispozícii 25 metrový plavecký bazén s piatimi dráhami a malý bazén pre deti do 10 rokov pre predplaveckú prípravu s hĺbkou 60 cm. Od roku 2018 je pre verejnosť taktiež k dispozícii parná sauna s odpočívárňou.

Mestská športová hala Brezno

V roku 2018 bola zrekonštruovaná športová hala pri plavárni na Mazorníkove. Od roku 2019 slúži táto hala širokej verejnosti a športovým klubom k pravidelnej športovej činnosti. Využívaná je najmä v zimnom období k tréningu florbalistov, futbalistov a hraníu bedmintonu s volejbalom. V priebehu víkendov je využívaná na organizáciu športových zápasov a turnajov. V priebehu týždňa v dopoludňajších hodinách ju taktiež využíva Centrum voľného času k organizácii školských súťaží.

Areál minigolfu

Technické služby Brezno majú v správe areál minigolfu, ktorý má v prenájme občianske združenie MTGK. TS v areáli minigolfu vybudoval celkové sociálne zázemie a prebehla oprava vstupného objektu, ktorý zostal zničený po požiari.

Športový areál Milutína Černáka

V roku 2019 bol otvorený nový športový areál na Pionierskej ulici, za základnou školou Pionierska 2. Meno dostal po dlhoročnom funkcionárovi breznianskej atletiky, Milutínovi Černákov. Športový areál je vybavený 300m, štvordráhovým tartanovým okruhom, sektorom pre skok do diaľky a výšky. Uprostred sa nachádza ihrisko s umelým trávnikom s rozmermi 80X40m. Areál využívajú viaceré športové kluby k tréningovej činnosti aj organizovaniu športových podujatí.

Ihrisko s umelým trávnikom Banisko

V roku 2022 pribudlo k športoviskám v meste Brezno ihrisko s umelým trávnikom v lokalite Banisko. Toto ihrisko spĺňa parametre SFZ k organizácii majstrovských futbalových zápasov a využívané je najmä v zimnom období k tréningovej činnosti futbalových klubov z celého regiónu.

Verejné športoviská v meste Brezno

Technické služby Brezno majú v správe aj ďalšie ihriská, ktoré sú k dispozícii pre športovanie širokej verejnosti. Zrekonštruované boli ihriská na ul. 9.mája – umelý trávnik a taktiež na ul. ŠLN – tartanový povrch.

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchlá chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich			
	ženy	muži	priemer
15-24	52	45	49
25-39	36	43	40
40-54	39	39	39
55-69	38	36	37
70+	18	48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 15 – 39 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
15-19	1200	1218	1237	1255	1273	1291	1309	1327	1346	1364	1382
20-24	1609	1650	1691	1732	1773	1815	1856	1897	1938	1979	2020
25-29	1771	1798	1826	1854	1881	1909	1937	1964	1992	2019	2047
30-34	1758	1774	1791	1807	1824	1840	1857	1873	1890	1906	1923
35-39	1710	1720	1730	1741	1751	1761	1771	1782	1792	1802	1813
40-44	1504	1495	1486	1477	1468	1459	1450	1440	1431	1422	1413

Kultúra

Kultúra je zdrojom rozvoja a kvality života i životného prostredia obyvateľov miest a obcí, ich návštevníkov i potenciálnych investorov. Hodnoty kultúrneho dedičstva sú trvalo ohrozované nielen prirodzenými príčinami chátrania a rozkladu, ale aj zmenami životného štýlu, transformáciou spoločenských a ekonomických podmienok, úpadkom a zánikom tradičných zvykov, remesiel a techník a uplatňovaním technológií často nezlučiteľných s podstatou a charakterom týchto hodnôt. Kultúra je verejná otázka, ak sa zanedbá, dochádza k závažným škodám vo fungovaní sociálneho aj ekonomického systému. Trhová ekonomika a trh dokázateľne zlyhávajú na úseku kultúry. Tvorba kultúrnych statkov je však neopakovateľná, originálna hodnota, ktorá sa nedá ekonomicky vyjadriť. V každej krajine sa tieto statky chránia ako nezameniteľné bohatstvo, ktoré je nepredajné. Jedným zo základných predpokladov pre zachovávanie a rozvíjanie kultúrnych hodnôt v meste je dostatočné množstvo finančných prostriedkov potrebné na realizáciu rôznorodých kultúrnych aktivít. Ich množstvo však bude postupne priamo úmerné hospodársko-ekonomickej situácii na území mesta a regiónu. Jednou z našich priorít musí byť, aby sa aj kultúrne dianie stalo v čo najväčšej miere prvkom sociálno-ekonomického rozvoja regiónu, aby ten spätne mal dostatok zdrojov na financovanie kultúry (8.3.2022, <https://www.brezno.sk/koncepcia-rozvoja-kultury/>).

Mesto Brezno má vzhľadom na svoje administratívno-správne postavenie a geografickú polohu v porovnaní s inými sídlami špecifický kultúrny model so štandardom kultúrnej vybavenosti. Buduje sa viac rokov a odvíja sa od kultúrnej úrovne obyvateľstva, tradícií, ale predovšetkým od spoločensko-ekonomického potenciálu a materiálno-technického vybavenia kultúrnych zariadení. Na území mesta pôsobí v oblasti kultúry viac subjektov s rôznou organizačno-právnou formou, materiálmi a finančnými podmienkami pre činnosť. Na spektre kultúrnej ponuky participujú organizácie, ktoré z hľadiska zdroja financovania môžeme rozdeliť do nasledovných skupín:

Mestské organizácie financované z rozpočtu mesta

Technické služby Brezno, odbor kultúry - mestská príspevková organizácia, ktorá je základnou organizačnou jednotkou podieľajúcou sa na rozvoji mestskej kultúry. Organizačne sú v nej začlenené aj dom kultúry, kino, noviny Horehronie, synagóga.

Organizácie financované z rozpočtu VUC

HOREHRONSKÉ MÚZEUM – príspevková organizácia Banskobystrického samosprávneho kraja okrem zbierkovej a výskumnej činnosti prispieva do spektra kultúrnej ponuky i poskytovaním kultúrnych služieb a realizovaním kultúrnych aktivít (výstavy, expozície, podujatia). Organizácia sa podieľa organizátorskou a koncepčnou prácou na príprave a realizácii pravidelných alebo príležitostných podujatí. Materiálno-technické vybavenie tvoria 3 objekty v správe (Nám. Štefánika 13, Rázusova 17 a 20), objekt radnice je prenajatý mestom.

Organizácie financované zo súkromných zdrojov

Spektrum participantov na mestskej kultúre dopĺňa aj tretí sektor so svojimi organizáciami a aktivitami. Tento v našom meste plní funkciu doplnkových alternatívnych kultúrnych produktov. K takýmto patrí Občianske združenie NAIRAM (pôsobí v známom Bombura klube). Na uspokojovanie záujmov svojich členov je zamerané OZ SKUPINA HISTORICKÉHO ŠERMU a Inštitút F. Salezského (realizuje kultúrne aktivity v oblasti kresťanskej morálky). V meste pôsobia aj dva kresťanské spevácke zbory CIRKEVNÝ ZBOR APOŠTOLA PAVLA A MIEŠANÝ SPEVÁCKY ZBOR JUBILATE DEO. Do spektra kultúrnej ponuky prispievajú aj podnikateľské subjekty organizovaním tanečných podujatí a diskoték – Sírius club a Magic club.

Organizácie financované z iných zdrojov s príspevkom mesta

Príspevok na činnosť vo forme poskytovania priestorov s úhradou prevádzkových nákladov aj finančným príspevkom ročne prostredníctvom Technických služieb Brezno dostávajú nasledovné súbory záujmov umeleckej činnosti: Folklorný súbor Mostár, Detský folklorný súbor Šťastné detstvo, Dychový orchester mesta Brezna, Spevácky zbor mesta Brezna, Divadelný súbor Jána Chalupku mesta Brezna, Country skupina Vodopád, Tanečno-športový krúžok AJKA Kultúrne aktivity pre svojich členov aj nečlenov realizuje MIESTNY ODBOR MATICE SLOVENSKEJ V BREZNE. Podujatia sú zamerané na rôzne vekové skupiny obyvateľstva a rôzne formy práce. Na schôdzkovú činnosť využíva bezplatne mestské priestory. Tieto však nie sú v dobrom technickom stave.

Najvýznamnejšie kultúrne podujatia v meste

Medzi najvýznamnejšie kultúrne podujatia patria Dni mesta Brezna s niekoľkoročnou tradíciou, Stredoveké Bomburove slávnosti, Breznianske kultúrne leto, Ondrejský jarmok. Každoročne tieto podujatia prinesú pestrý kultúrny program a zúčastní sa na ňom niekoľko tisíc domácich ako aj zahraničných návštevníkov čím sa v meste podporuje nielen kultúra ale aj turizmus, ktorý je jej súčasťou (MsÚ, 2022).

Verejná knižnica

Cieľavedome rozvíja prácu s literatúrou, zhromažďuje a požičiava knihy a časopisy. Poskytuje knižnično informačné služby, špecifickými formami práce s knihou pomáha žiakom a študentom, organizuje kolektívne podujatia s využitím literatúry. Mestská knižnica má 3 knihovníčky. Pracovníčky zabezpečujú činnosť na, na úseku beletrie pre dospelých a úseku spoločensko vednej literatúry, na úseku pre deti a mládež, a na úseku spracovania fondov a MVS. Knižničný fond je automatizovane spracovaný a je dostupný pre potreby čitateľov aj cez online katalóg. Knižnica sprostredkúva aj medziknižničnú výpožičnú službu. Mestská knižnica je organizačne zaradená k Mestskému úradu – odbor služieb občanov a vnútornej správy. Mestská knižnica sídli na Rázusovej ulici č. 2 Brezno. Okrem Mestskej knižnice na uvedenej adrese v jednej budove sídli aj Denné centrum Prameň V roku 2007 sa realizovala na budove výmena okien, čo značnou mierou prispelo k lepšej tepelnej pohode v miestnostiach budovy. Neskôršie sa realizovala oprava strechy. Interiérové vybavenie je čiastočne obnovené. Zriaďovateľ Mestskej knižnice, sa prostredníctvom podávania projektov, snaží o získanie finančných prostriedkov na obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu priestorov celej Mestská knižnice. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu knižných jednotiek od roku 2011.

Verejná knižnica												
Mesto Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Počet knižných jednotiek	61 368	61 603	61 863	62 162	61 671	62 443	63 120	63 602	50 168	50 815	51 462	

Zdroj: ŠÚ SR, 2022, DacaCubes,

Kultúrne spolky

Kolektívy záujmovo-umeleckej činnosti patria dlhé roky k úspešným reprezentantom mesta nielen na území Slovenska, ale aj v zahraničí. Svojou umeleckou úrovňou sa niektoré zaraďujú medzi absolútnu špičku v republike. Počas svojho pôsobenia mali viacero „zastrešovateľov“, v súčasnosti pracujú ako samostatné právne subjekty (občianske združenia). Mesto im však vytvára i naďalej prostredníctvom Mestského kultúrneho strediska veľmi priaznivé podmienky na prácu (priestory na skúšanie, pravidelná dotácia na činnosť, ale aj účelové dotácie jednotlivým súborom). Pod patronátom mesta pracujú nasledovné súbory záujmovo-umeleckej činnosti: Folklorný súbor Mostár, Detský folklorný súbor Šťastné detstvo, Dychový orchester mesta Brezna, Spevácky zbor mesta Brezna, Divadelný súbor Jána Chalupku mesta Brezna, Country skupina Vodopád a Tanečno-športový krúžok AJKA. Viaceré súbory okrem vlastných produkcií zabezpečujú a organizujú aj významné festivaly, ktoré sa už priaznivo zapísali do kalendára kultúrnych podujatí na Slovensku (KRK, 2013).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklorných podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
 - rozšíriť systém permanentiek
 - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
 - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
 - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
 - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre seniorov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na aktívne vekové skupiny obyvateľov od 20 do 29 rokov a skupiny stredného a vyššieho veku od 50 do 59 rokov. Vo všetkých týchto skupinách sa predpokladá nárast počtu obyvateľov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
20-24	1609	1650	1691	1732	1773	1815	1856	1897	1938	1979	2020
25-29	1771	1798	1826	1854	1881	1909	1937	1964	1992	2019	2047
45-49	1485	1484	1483	1482	1481	1480	1478	1477	1476	1475	1474
50-54	1627	1644	1661	1677	1694	1711	1728	1745	1762	1779	1796
55-59	1729	1748	1768	1787	1807	1826	1845	1865	1884	1904	1923

2.7.6. Bezpečnosť a aktivity prevencie

Kriminalita v meste je primárne podmienená zlou ekonomickou a sociálnou situáciou niektorých vybraných skupín obyvateľstva. Práve z uvedeného dôvodu najvyššie % trestnej činnosti pripadá na všeobecné trestné činy. Drobné trestné činy (presahujúce hranicu minimálnej mzdy) sú spojené hlavne s vlámaniami do obydľí, poškodzovanie cudzej veci a inými aktivitami.

Medzi všeobecné trestné činy patrí majetková, násilná, mravnostná a tzv. ostatná kriminalita, ktorú reprezentujú trestné činy ako výtržníctvo, ale aj marenie výkonu úradného rozhodnutia.

Pod pojmom zostávajúce trestné činy rozumieme napríklad zanedbanie povinnej výživy, ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, dopravné nehody, týranie zvierat a pod (<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>, 20.10.2020).

Mestská polícia

V meste je zriadená aj mestská polícia. Mestská polícia je poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní všeobecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v meste Brezno a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení mesta Brezno, z uznesení mestského zastupiteľstva a z rozhodnutí primátora mesta. Mestskú políciu zriaďuje a zrušuje mesto všeobecne záväzným nariadením. Náčelníka (veliteľa) mestskej polície na návrh primátora vymenúva a odvoláva mestské zastupiteľstvo. Činnosť mestskej polície upravuje Zákon Slovenskej národnej rady č.

564/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Medzi hlavné úlohy mestskej polície patrí: zabezpečovať verejný poriadok v meste Brezno, chrániť majetok mesta a občanov pred poškodením, zničením alebo zneužitím, dbať na ochranu životného prostredia v meste, dbať na dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach a na iných verejných priestranstvách alebo verejne dostupných miestach, vykonávať všeobecne záväzné nariadenia mesta, uznesenia mestského zastupiteľstva a rozhodnutia starostu, ukladať a vyberať v blokovom konaní pokuty za priestupky ustanovené osobitným predpisom a tiež za priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spáchané neuposlušnosťou zákazu, ktorý vyplýva z miestnej úpravy cestnej premávky, oznamovať príslušným orgánom porušenie právnych predpisov, ktoré zistí pri plnení svojich úloh a ktorých riešenie nepatrí do pôsobnosti mesta.

Štátna polícia

Obvodné oddelenie PZ Brezno Švermova č.1 977 47 Brezno zabezpečuje ochranu poriadku, boj proti trestnej činnosti, odhaľovanie a objasňovanie priestupkov a trestných činov. Oddelenie zabezpečuje bezpečnosť v obciach: mesto Brezno a obce Jarabá, Bystrá, Mýto pod Ďumbierom, Michalová, Pohronská Polhora, Čierny Balog, Sihla, Drábsko, Lom nad Rimavicou.

Policajti Obvodného oddelenia v Brezne pôsobia najmä na úseku ochrany verejného poriadku, boja proti trestnej činnosti, bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, dokladov a evidencií, odhaľovania, objasňovania, oznamovania a prejednávania priestupkov a zisťovania ich páchatel'ov, trestného konania, kontroly v rámci pohraničného územia, správy štátnej hranice, kontroly vnútorných hraníc pri ich dočasnom obnovení. V rámci uvedeného oddelenia sú vytvorené aj miesta starší referenti špecifikácia práca v komunitách, v rámci svojej služobnej činnosti realizujú aj rôzne preventívne aktivity (prednášky, besedy) najmä na základných školách, špeciálnych základných školách, v detských domovoch, kde táto ich činnosť je následne prezentovaná v mesačnej správe o stave verejného poriadku.

Monitorovacie a kamerové systémy

V meste v súčasnosti sú sporadicky inštalované kamerové systémy. Sú nainštalované na problematických miestach a verejných priestranstvách, ktoré sú najviac exponované. Obvodné oddelenie PZ v Brezne v súčasnej dobe nedisponuje funkčným kamerovým systémom ale pri získavaní kamerových záznamov spolupracuje s Mestskou políciou v Brezne, od ktorej získava podklady pre priestupkové alebo trestné konanie resp. objasňovanie.

Od roku 2018 je v užívaní mestskej polície nový kamerový systém, kde bolo zapojených prvých 11 digitálnych kamier mestského kamerového systému (ďalej len MKS), po ďalšom rozšírení je v súčasnosti v systéme zapojených celkom 18 kamier. Obsluhu kamerového systému zabezpečujú štyria vyškolení pracovníci chránenej dielne. Projekt MKS, ktorý počíta celkom so 45 kamerami by sa mal pre zvýšenie bezpečnosti obyvateľ'ov a ochranu majetku, čo najskôr dokončiť.

Možnosti znižovania kriminality v meste

V rámci znižovania kriminality v meste Brezno je potrebné vykonávať častejšiu spoluprácu s mestom, ktorú by bolo potrebné vykonávať v pravidelných intervaloch, na ktorých by boli prítomní aj občania dotknutých oblastí, pričom záver uvedeného stretnutia s sprístupniť aj na mestských resp. obecných tabuliach, prípadne ich delegovať prostredníctvom sociálnych sietí, plagátov alebo letákov, ktoré by bolo možné poskytnúť aj v rôznych turisticko-informačných kanceláriách, na verejne prístupných miestach so zvýšeným počtom obyvateľ'stva (rôzne kultúrne a športové podujatia) a podobne. Taktiež by bolo možné informovať občanov o trestnej činnosti počas bežnej bežného výkonu služby, kde by boli občania taktiež upozornení na vybranú trestnú činnosť a priebežne takto vykonávať prevenciu tejto kriminality. Taktiež je potrebné dôsledné vybudovanie infraštruktúry kamerových systémov prepojených medzi bezpečnostnými organizáciami a túto infraštruktúru zamerať na hlavné cestné ťahy a problémové oblasti. V súčasnosti je celková, ako aj majetková kriminalita v meste na zstupe. Ako problém je asi najviac vnímaná drogová trestná činnosť (výroba a distribúcia omamných a psychotropných látok), ktorá je v gescii kriminálnej polície PZ. Mestská polícia všetky získané poznatky a informácie k trestnej činnosti postupuje policajtom Okresného riaditeľ'stva PZ Brezno

Vybavenosť a vzdelávanie polície

Súčasná vybavenosť polície je na priemernej úrovni, kde policajti majú k dispozícii služobné vozidlá, materiálne ako aj technické pomôcky, pre ich výkon služby. Policajti zaradení na tunajšom OO PZ sú

vzdelávaní na základných, špecializovaných školách alebo akadémii PZ, kde im sú poskytnuté základné ako aj špecializované informácie, ktoré sú následne používané v praxi. Taktiež sa policajti môžu zúčastňovať rôznych školení a kurzov.

Odborné vzdelávanie a výcvik policajtov MsP sú vykonávané na pravidelných pracovných poradách MsP, na samostatných školeniach, kurzoch alebo prednáškach, ktoré prebiehajú podľa harmonogramu počas celého roka

Zabezpečenie majetku mesta

Majetok mesta Brezno je zabezpečený hlavne zabezpečovacími systémami, ktoré sú vyvedené na operačné stredisko v Banskej Bystrici na PCO (pult centralizovanej ochrany), kde po narušení objektu je vyslaná výjazdová skupina OO PZ Brezno. Ochrana majetku mesta sa taktiež vykonáva počas bežného výkonu služby, kde policajti dohliadajú na majetok mesta Brezno.

Spôsoby riešenia kriminality a kriminality neploletých

Riešenie kriminality a kriminality neploletých sa rieši vždy zákonným spôsobom v priestupkovom, trestnom konaní alebo ak sú splnené podmienky blokového konania na mieste spáchania v blokovom konaní, pričom pri maloletých páchatel'och sa spolupracuje aj s UPSVaR v Brezne, kde sa zasiela podnet spáchania trestného činu alebo priestupku.

Ochrana obyvateľ'ov mesta a ich majetku

Ochrana obyvateľ'ov mesta je zabezpečená nepretržite počas 12 hodinových hliadkových a obchôdzkových služieb, kde sa táto vykonáva v zmysle inštruktážnych záznamov a tiež je zameraná aj na ochranu obyvateľ'ov a ich majetku. Majetok je zabezpečený taktiež počas hliadkových a obchôdzkových služieb ale aj zabezpečovacími systémami, ktoré sú vyvedené na operačné stredisko v Banskej Bystrici na PCO (pult centralizovanej ochrany), kde po narušení objektu je vyslaná výjazdová skupina OO PZ Brezno.

V dennej dobe sa na ochrane obyvateľ'ov a majetku podieľajú aj hliadky občianskej poriadkovej služby (MOPS). Hliadková a obchôdzková služba sa riadi podľa aktuálnej bezpečnostnej situácie v meste, pri vyššom nápade protiprávneho konania v mestskej časti alebo v obvode dochádza k zvýšeniu rozsahu hliadkovej činnosti v danej lokalite. Prínosom k ochrane obyvateľ'ov a ich majetku je mestský kamerový systém, operátori MKS sledujú denne 16 hodín dianie v uliciach mesta a každé narušenie verejného poriadku alebo iné protiprávne konanie oznamujú policajnej hliadke v teréne.

Bezpečný pohyb obyvateľ'ov vo večerných hodinách

Vo večerných hodinách je v meste Brezno zabezpečená nepretržite počas 12 hodinových hliadková a obchôdzková služba a táto je zameraná aj na pohyb obyvateľ'ov vo večerných hodinách, kde sa vykonáva náhodná kontrola pohybujúcich osôb ako aj kontrola v miestach, kde by takáto bezpečnosť mohla byť narušená.

K ohrozeniu bezpečnosti obyvateľ'ov mesta vo večerných hodinách dochádza sporadicky, problémové dni v týždni sú hlavne piatok a sobota, kedy sú naplnené nočné podniky, bary a diskotéky. Pokiaľ je predpoklad zvýšeného pohybu osôb vo večerných a nočných hodinách, výkon služby mestskej polície sa posilňuje o ďalšiu hliadku a je zabezpečená aj nočná služba operátora MKS. Výkon služby je orientovaný do lokalít a na miesta, kde už v minulosti došlo k bezpečnostným incidentom: centrum mesta a príľahlé ulice, nábrežie rieky Hron, autobusová a železničná stanica, ul. Cesta osloboditeľ'ov od Baldovského mosta po križovatku s ulicou Mládežníckou, autobusové zastávky a Margitin park na ul. ČSA. V záujme bezpečného pohybu obyvateľ'ov mesta vo večerných a nočných hodinách v uliciach mestská polícia podľa potreby úzko spolupracuje s Obvodným oddelením PZ v Brezne.

2.8. Bývanie

2.8.1. Bytový fond a jeho štruktúra

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu podľa obdobia výstavby. Najviac bytov bolo vybudovaných v období 1961 - 1980 a 1946 až 1960. Najmenej bytov bolo vybudovaných v rokoch 2011 až 2015.

Domový fond podľa obdobia výstavby

obdobie výstavby	počet	podiel (%)
do roku 1919	74	3,15
1919 - 1945	231	9,82
1946 - 1960	496	21,09
1961 - 1980	818	34,78
1981 - 2000	386	16,41
2001 - 2010	119	5,06
2011 - 2015	68	2,89
2016 a neskôr	111	4,72
nezistené	49	2,08
Domy spolu	2352	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najväčší podiel domového fondu tvorili rodinné domy - 1835 (78,02 %) a bytové domy - 408 v roku 2021. Ostatné budovy na bývanie boli zastúpené v počte 51. Celkový počet domov bol v tomto roku 2352.

Domový fond podľa typu budovy

typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	1835	78,02
bytový dom	408	17,35
polyfunkčná budova	16	0,68
ostatné budovy na bývanie	51	2,17
neskolaudovaný rodinný dom	2	0,09
núdzový objekt neurčený na bývanie	3	0,13
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	11	0,47
ostatné	26	1,11
nezistený	0	0,00
Domy spolu	2352	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností boli v meste Brezno najviac zastúpené byty s počtom obytných miestností 3 a následne s 2 obytnými miestnosťami. Okolo 10 % tvorili byty s 1 a 4 obytnými miestnosťami. Byty s 6 a viac miestnosťami boli zastúpené 3,2 %.

Štruktúra bytového fondu

počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	828	10,47
2 obytné miestnosti	2169	27,42
3 obytné miestnosti	3367	42,56
4 obytné miestnosti	889	11,24
5 obytných miestností	339	4,29
6 a viac obytných miestností	253	3,20
Nezistené	66	0,83
Byty spolu	7911	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 1708 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody malo 270 domov. Z verejnej siete mimo byt bolo zásobovaných 274 domov. Bez pripojenia na vodovod bolo len 14 bytov.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	1708	72,62
v dome - vlastná	270	11,48
mimo domu - z verejnej siete	274	11,65
mimo domu - vlastná	37	1,57
bez prípojky	14	0,60
nezistený	49	2,08
Domy spolu	2352	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z dôvodu veľkej členitosti územia a pomerne riedkeho laznického osídlenia v okrajových častiach bolo zásobovanie zemným plynom len na úrovni 55 %. V budúcnosti sa nepredpokladá výrazný posun v tejto oblasti.

Domový fond - plyn		
plynofikácia	počet	podiel (%)
áno	1317	55,99
nie	987	41,96
nezistené	48	2,04
Domy spolu	2352	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska napojenia na kanalizačnú sieť bolo 56,29 % domov napojených na verejnú kanalizačnú sieť. Len 1,79 % domov bolo bez vhodného riešenia odvádzania odpadových vôd. Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 38,01 % domov.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	894	38,01
prípojka na kanalizačnú sieť	1324	56,29
domáca čistička odpadových vôd	44	1,87
bez kanalizácie	42	1,79
nezistený	48	2,04
Domy spolu	2352	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Základným zámerom mesta v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

Stav IBV v meste Brezno

- Lokalita Sever mesta, pri Hrone, Brezenec, Kieпка – ustálené územie, možné plochy rozvoja v rámci exist. štruktúry (najmä prestavby)
- Lokalita Kasárne – prebieha výstavba, TI kompletne zrealizovaná (rozsah do 50 pozemkov)
- Lokalita Banisko nad Lidlom – nové plochy rozvoja v procese prípravy vybavenia TI (rozsah do 30 pozemkov)
- Lokalita Starý Mazorník – chýba vodovod a kanalizácia, nedostatočné šírkové parametre komunikácie Potočná, možné plochy rozvoja – ul. Potočná po dobudovaní TI
- Lokalita Vrchdolinka, Rovne, Hlboká – možné plochy rozvoja, TI chýba (pripravené projekty TI)
- Lokalita Predné Halny, Zadné Halny, Bujakovo – možné plochy rozvoja v rámci exist. štruktúry, TI chýba (splášková kanalizácia v projekcii)
- Lokalita Rohozná - nové plochy rozvoja v severnej aj južnej časti, TI chýba (projekty pripravené TI)

Rozvoj IBV v meste Brezno

- Lokalita Banisko nad Lidlom – nové plochy rozvoja v procese prípravy vybavenia TI (rozsah do 30 pozemkov)
- Lokalita Vrchdolinka, Rovne, Hlboká – možné plochy rozvoja, TI chýba (pripravené projekty TI)
- Lokalita Starý Mazorník – ulica Potočná – rozvoj po dobudovaní TI – súkromné investície
- Lokalita Rohozná - nové plochy rozvoja v severnej aj južnej časti, TI chýba (pripravené projekty TI)

Stav a rozvoj HBV

- Lokalita Banisko nad Lidlom - v projekčnej fáze – BD investičná akcia mesta (50 bytov + 50 nájomných bytov)
- Lokalita Kasárne – prebieha výstavba – 6+2 BD, v projekčnej fáze – BD investičná akcia mesta (60 bytov)
- Lokalita Centrum – Rázusova ulica - v projekčnej fáze – BD investičná akcia mesta (60 bytov)
- Lokalita Mazorník – prebieha výstavba 90 bytov
- Lokalita ŠLN – súkromný investor na mieste starého mäsokombinátu (okolo 50 bytov)

Nové rozvojové plochy bývania

- Lokalita Banisko nad Lidlom – nové plochy rozvoja v procese prípravy vybavenia TI (rozsah do 30 pozemkov)
- Lokalita Kasárne – prebieha výstavba – 6+2 BD, v projekčnej fáze – BD investičná akcia mesta (60 bytov)
- Lokalita Vrchdolinka, Rovne, Hlboká – možné plochy rozvoja, TI chýba (pripravené projekty TI)
- Lokalita Starý Mazorník – ulica Potočná – rozvoj po dobudovaní TI – súkromné investície
- Lokalita Rohozná - nové plochy rozvoja v severnej aj južnej časti, TI chýba (pripravené projekty TI)

Možnosti riešenia nelegálnej výstavby

Novelizovať stavebný zákon tak, aby sa prioritne riešilo odstránenie stavieb, nie ich dodatočné povoľovanie. Je potrebné zvýšiť pokuty za nelegálne stavby (napr. výšku pokuty určiť od rozpočtových nákladov na stavbu, príp. podrobnejšie resp. taxatívne diferencovať výšku pokuty od skutkovej podstaty) a aj vymožitelnosť pokút. Týmto „motivovať“ resp. dostať do povedomia ľudí následky ich protiprávnej činnosti. Zvýšiť osvetu resp. legislatívne povedomie ľudí. Kvalitne a podrobne vypracovať územný plán s regulatívmi. Kvalitným zameraním (napr. ortofotomapy) „riešiť“ už nelegálne stavby aj cez platbu daní („vyrúbiť“ daň aj spätne za predchádzajúce zdaňovacie obdobie) (MsÚ, 2022).

2.8.2. Sociálny bytový fond a nájomné bývanie

Bytový fond v Brezne k 31.12.2021 tvoril 197 nájomných bytov vo vlastníctve mesta Brezna. Slabá je najmä ponuka cenovo dostupných a nízkoštandardných bytov. V oblasti rozvoja bývania samospráva pripravuje výstavbu a údržbu mestských nájomných bytov, prípravu podmienok na rozvoj bytovej výstavby a starostlivosť o verejné priestranstvá a zeleň (verejné detské ihriská a pieskoviská, mestský mobiliár a fontány). Z celkového počtu 197 mestských nájomných bytov bolo 18 bytov nižšieho štandardu, 166 bytov v správe mesta a 13 bytov v bytových domoch, ktoré pre mesto Brezno spravuje Spoločenstvo správy bytov Brezno. Správu bytov v rámci mestského úradu Brezno vykonáva odbor právny a majetkový. Zabezpečuje prenájmy pozemkov, bytových a nebytových priestorov – eviduje žiadosti na nájom, pripravuje podklady k nájmu pre nájomné zmluvy, vyúčtovanie a platby spojené s nájmom, zabezpečuje údržbu prenajímaných prípadne voľných bytových priestorov, ktoré má v správe, zabezpečuje všetky činnosti týkajúce sa vlastníctva nehnuteľností vyplývajúce z platných všeobecne záväzných právnych predpisov. Zabezpečuje kúpu a predaj pozemkov, bytových a nebytových priestorov. Bytovú politiku mesta rieši všeobecne záväzné nariadenie číslo VZN-04/2012 o hospodárení s bytmi a obytnými miestnosťami v zariadeniach určených k trvalému bývaniu, vo vlastníctve mesta zákon č. 182/1993 Z. z o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (KSRRP 2016 - 2022, 2015)

V roku 2019 bola odovzdaná do užívania novostavba štvorpodlažného bytového domu na ŠLN 1230/8,8A pozostávajúca z 24 bytových jednotiek, z ktorých polovicu tvoria jednoizbové byty s priemernou plochou 39 m² a druhú polovicu dvojizbové byty, ktorých podlahová plocha sa približuje k 58 m². V zmysle osobitného všeobecne záväzného nariadenia 05/2018 sa byty v tomto objekte nepridelovali podľa poradovníka, ale žrebom, pričom do zlosovania sa mohli zapojiť iba tí žiadatelia, ktorí spĺňali všetky podmienky tohto právneho predpisu (10.3.2022, <https://www.brezno.sk/nove-byty-na-sln-si-prevzali-prvi-najomnici/>).

2.8.3. Bývanie marginalizovaných skupín

Bývanie marginalizovaného obyvateľstva v meste Brezno možno rozdeliť do 3 kategórií. Štandardné bývanie znamená bývanie v bytoch, v murovaných, alebo aj v dobre vybavených drevených domoch. Bývanie nižšieho štandardu znamená bývanie v bytoch alebo domoch, ktoré majú závady ovplyvňujúce celú budovu, alebo jej časť, napr. nedostatok základných služieb ako voda, elektrina, osvetlenie a pod., budova je preplnená. Sem patrí aj bývanie v unimobunkách (v meste sa toho času nachádza). Na úrovni chatrče je aj bývanie v nebytových priestoroch ako pivnica, kočíkareň, stan a pod. Pod izolovanou obcou alebo jej časťou rozumieme, keď je toto miesto oddelené od zvyšku mesta umelou alebo prirodzenou bariérou, prípadne je na okraji mesta (napr. samostatná ulica, kde žijú len marginalizovaní obyvatelia) alebo je v obecnej koncentrácii (viacero obydlií uprostred majoritnej časti mesta). V meste Brezno sa obydliá takéhoto charakteru nachádzajú.

Dobré zdravotné podmienky predpokladajú prístup k vodovodu v domácnosti (alebo k vlastnej studni s pitnou vodou), ku kanalizácii/ žumpe, pravidelnému odvozu odpadu, prípadne prítomnosť hygienického centra.

Čo sa však týka samotného bytového fondu obývaného marginalizovanými skupinami (počtu domácností), ten je z väčšej časti tvorený štandardnými bytovými jednotkami. Subštandardné obydliá sú budované v menšej miere. V meste Brezno sú nevyhovujúce domy zaradené do subštandardných podmienok. Rómovia žijúci v subštandardných podmienkach žijú zároveň vo vyššej obľobnosti, t. j. v jednej bytovej jednotke žije vyšší počet osôb. Výsledok, že značná časť marg. obyvateľov žije v zlých neštandardných podmienkach potvrdzuje aj údaj o priemernom počte obyvateľov v obydliach s nižším štandardom s priemerom na obydlie 6,13 obyvateľov (Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18).

V prípade riešenia bytovej otázky pre príslušníkov sociálne vylúčených komunit sú dôležité špecifické prístupy k riešeniu. V dôsledku rozsahu a zložitosti problematiky nie je efektívne spájať bývanie sociálne vylúčených rómskych komunit s riešením problematiky iných marginalizovaných skupín obyvateľstva. Otázka bývania pre marginalizované skupiny obyvateľstva, konkrétne pre rómske obyvateľstvo predstavuje jeden zo závažných celospoločenských problémov súčasnej doby. Mesto Brezno riešenie otázky bývania venuje pozornosť a to v dvoch rovinách. Riešenie súčasnej situácie v lokalitách osídlených MRK z pohľadu technického stavu obytných budov a nelegálnych stavieb a z pohľadu prípravy technickej infraštruktúry pre lokalitu, kde bude možné z dlhodobého hľadiska vybudovať byty, alebo bytové domy nižšieho štandardu s aktívnym zapojením komunity – cieľovej skupiny. Mesto vníma nízku úroveň bývania v komunite a katastrofálne podmienky bývania, má záujem na riešení situácie za podmienky aktívneho zapojenia cieľovej skupiny dotknutých občanov.

Rómske osídlenia v meste: mestské getá s výrazným alebo absolútnym zastúpením – ide o sídelné útvary, ktoré majú vymedzený urbanistický priestor, často aj fyzicky odčlenený od ostatných okolitých mestských sídelných častí. Medzi najznámejšie patrí samostatné mestské časti s vyššou koncentráciou Rómov – dá sa hovoriť o niekoľkých typoch resp. modeloch, ktoré nachádzame na území mesta Brezna v rôznych lokalitách a vieme ich jednoznačne vyšpecifikovať (KSRRP 2016 - 2022, 2015):

zokupenia nízkoštandardných domčekov postavených často v medzivojnovom období (lokalita Stromová, Jarmočisko)
byty nižšej kategórie v bytových domoch postavených v povojnovom období (Predné Halny)
novodobé nájomné byty bežného alebo nižšieho štandardu v samostatných bytových domoch (Mládežnícka ulica)

Z inžinierskych sietí je v týchto osídleniach najdostupnejšia elektrina, najmenej je dostupná kanalizácia – Zadné Halny, Predné Halny, Bujakovo. Všetky lokality sú napojené na vodovod. Plyn v jednotlivých

lokality nie je dostupný. Podiel rómskych obydľí v Meste Brezno napojených na jednotlivé inžinierske siete: na vodovod je napojených 39% obydľí, len 13% obydľí využíva kanalizáciu, plyn používa 15% obydľí, elektrinu 89% obydľí. Prístupová asfaltová cesta chýba v 20% osídlení. Ďalším závažným problémom je legalita obydľí. Takmer 1/3 obydľí v rómskych osídleniach je nelegálna (sú to predovšetkým chatrče, unimobunky, nebytové budovy, ale aj domy). Najvyšší podiel nelegálnych obydľí (49%) je v osídleniach, ktoré sú mimo obce/mesta. Najčastejším typom nelegálnych obydľí sú chatrče, tie tvoria takmer 16% všetkých obydľí a býva v nich 14% obyvateľov rómskych osídlení. Medzi najdiskutovanejšie problémy týkajúce sa bývania Rómov patrí legálnosť stavieb resp. nelegálnosť stavieb obývaných rómskou komunitou (KSRRP 2016 - 2022, 2015).

Mesto má spracované podmienky prestupného bývania pre túto komunitu s presne stanovenými podmienkami, so zamestnaním asistentov bývania, ktorí by dohliadali na adekvátne užívanie týchto bytov. Mesto malo podanú žiadosť o finančný príspevok na výstavbu prestupného bývania, avšak od tohto zámeru upustilo, nakoľko finančná spoluúčasť projektu by bola veľmi vysoká a v súčasnosti je potrebné dofinancovať už rozpracované projekty. Do budúcnosti by bolo vhodné tento projekt realizovať.

2.9. Definovanie zainteresovaných skupín

2.9.1 Zadávatelia

Zadávatelia sociálnych služieb sú tí, ktorým zákon ukladá zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov obce, ktoré spravujú. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (v znení zákona ... 390/2019 Z. z., 476/2019 Z. z., 6/2020 Z. z., 73/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z., 249/2022 Z. z. ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - mesto utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Poslanci mesta ako volení reprezentanti občanov majú povinnosť rozhodovať, mestský úrad má vykonať, o čom poslanci rozhodli. Je veľmi dôležité, aby mesto uznesením zastupiteľstva deklarovalo svoju vôľu plánovať a rozvíjať sociálne služby. Takéto politické rozhodnutie, prijaté na začiatku celého procesu, potvrdzuje legitimitu komunitného plánovania a je zárukou pre zapojenie ďalších účastníkov.

Mesto ako účastník komunitného plánovania

A) Na základe vlastnej alebo cudzej iniciatívy poslanci rozhodnú:

- o potrebe uskutočniť komunitné plánovanie,
- o tom, kto ho má zabezpečovať (mestský úrad alebo iná poverená organizácia),
- o tom, kto bude poslancov v procese komunitného plánovania zastupovať (menovite),
- o finančnom zabezpečení komunitného plánovania,
- o termíne, v ktorom má byť komunitný plán predložený zastupiteľstvu na schválenie.

B) Poverení pracovníci mestského úradu zabezpečujú:

- pozvanie pre poskytovateľov a prijímateľov služieb, aby sa zapojili do procesu komunitného plánovania,
- priestory pre rokovanie,
- potrebné štatistické údaje a analýzy údajov, najmä o obyvateľoch mesta,
- vykonanie prieskumov a analýz potrieb,
- spracovanie priebežných správ a záverov,
- vypracovanie komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb.

C) Od začiatku mesto Brezno zverejňovala zrozumiteľnou a dostupnou formou všetky podstatné informácie o procese a výsledkoch komunitného plánovania.

- D) Priebežne rešpektuje pri svojom rozhodovaní o sociálnych službách ciele a priority stanovené v komunitnom pláne.
- E) Stanovuje jasné pravidlá financovania sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú prioritám komunitného plánovania.

Zúčastnené subjekty v rámci mesta:

- primátor a prednosta,
- príslušné komisie mestského zastupiteľstva,
- poslanci mestského zastupiteľstva

2.9.2. Poskytovatelia ako účastníci komunitného plánovania

Poskytovateľom sociálnych služieb je fyzická osoba, podnikateľský subjekt, súkromná nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom, organizácia zriadená štátom, právnická osoba. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu.

Poskytovatelia zapojením sa do komunitného plánovania získali možnosť podieľať sa na utváraní celkového systému sociálnych služieb, príležitosť presadzovať vlastné zámery a ciele, príležitosť na nadviazanie novej spolupráce, na získanie informácie o aktivitách, potrebách a trendoch v oblasti sociálnych služieb.

Zúčastnené subjekty v rámci mesta:

- zariadenia sociálnych služieb,
- vzdelávacie inštitúcie,
- zdravotnícke zariadenia – všeobecné a špecializované ambulancie v meste Brezno,
- neziskové organizácie,
- štátna správa,

2.9.3. Užívatelia ako účastníci komunitného plánovania

Užívateľ sociálnych služieb je človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby určené, prípadne špecifické skupiny obyvateľstva so svojimi potrebami. Ciele a zámery užívateľov majú pri komunitnom plánovaní rovnakú váhu ako ciele a zámery zadávateľov a poskytovateľov, ak nechceme rovno povedať, že by mali mať prioritu. Vyhládávanie, oslovenie a zapájanie užívateľov do práce na komunitnom pláne bola príležitosť ako získať informácie o potrebách jednotlivých sociálnych skupín, o kvalite poskytovaných služieb, ako objaviť existujúce medzery v ich ponuke a ako objaviť nové zdroje na uspokojovanie potrieb.

Užívatelia služieb sa zapojením do komunitného plánovania podieľali na utváraní celkového systému sociálnych služieb.

2.9.4. Verejnosť

Verejnosť bola priebežne zoznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánu. Verejnosti bol predložený k dispozícii dotazník, v ktorom mali možnosť obyvatelia vyjadriť preferencie v oblasti ďalšieho rozvoja sociálnych služieb. Cieľom vopred pripravenej informačnej stratégie bolo zabezpečiť prístup verejnosti k informáciám. Verejnosť sa od začiatku zúčastňovala procesu komunitného plánovania.

Ďalšie organizácie

Pri príprave komunitného plánu boli oslovené a vyzvané k spolupráci miestne organizácie aj záujmové skupiny, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb dotýka (napr. školy,...), ale tiež občianske iniciatívy (kultúrne združenia, vzdelávacie spolky...), etnické skupiny, vrátane skupín, s ktorými je obtiažna komunikácia – rómska komunita.

Zúčastnené subjekty v rámci mesta:

- neziskové organizácie,

2.10. Definovanie cieľových skupín

Základnými cieľovými sociálnymi skupinami, pre ktoré by sme mali sociálne služby plánovať, sú:

- rodiny s deťmi,
- ženy na materskej dovolenke,
- osoby so zdravotným postihnutím
- seniori čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov),
- marginalizovaná rómska komunita
- dlhodobo nezamestnaní obyvatelia,
- osoby v kríze (nepripravení jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nevládajúci svoj život)

Do procesu komunitného plánovania by mali byť zapojení predstavitelia všetkých vyššie uvedených skupín, pričom treba dbať aj na bohatú vnútornú štruktúru každej z nich. Napr. u obyvateľov so zdravotným postihnutím pôjde určite o rozdielne potreby podľa druhu a miery postihnutia, ale aj podľa veku. Je potrebné zvážiť, či a ako podrobne je potrebné ďalej štruktúrovať základné sociálne skupiny a či bude efektívnejšie špecializovať alebo vhodne kombinovať potrebné služby.

2.10.1. Seniori a ťažko zdravotne postihnutí

Seniori

Celosvetovo sa zaznamenáva starnutie populácie, a to nielen vo vyspelých krajinách. Socio-ekonomické štúdie o jeho dopadoch v jednotlivých krajinách pomohli odhaliť a pomenovať negatívne javy sprevádzajúce starobu, ako je feminizácia, oslabenie rodinných vzťahov, zhoršenie ekonomickej situácie, ale hlavne prebudili záujem o riešenie zanedbávania, zneužívania a týrania seniorov. Zdravotná a sociálna závažnosť danej problematiky je vysoká, informovanosť o jej výskyte, konkrétnych prejavoch a typoch je veľmi nízka. Skupina starých ľudí v meste nesie so sebou množstvo ekonomických, sociálnych, psychologických a zdravotníckych problémov, ktoré významne ovplyvňujú nielen život jednotlivcov, ale i celej komunity. Jedným z problémov súčasnosti je neschopnosť zabezpečiť si základné životné potreby, zanedbávanie, zneužívanie a týranie seniorov, znižovanie ich sociálneho statusu, sociálna izolovanosť, ekonomická poddimenzovanosť a ďalšie problémy s tým súvisiace.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
60-64	1458	1530	1575	1609	1586	1609	1561	1555	1516	1460	1382
65-69	1450	1408	1410	1369	1319	1251	1168	1071	1006	962	930
70-74	1058	1021	951	897	863	837	846	823	803	773	702
75-79	653	691	694	673	648	587	551	517	510	504	509
80-84	395	388	385	384	368	371	366	351	330	314	304
85-89	195	217	205	197	180	170	150	145	154	169	176
90-94	69	80	77	80	72	75	81	78	63	51	42
95-99	25	31	30	18	19	12	7	4	4	6	4
100-104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
105-109	10	5	2	2	2	3	2	2	3	2	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Podiel obyvateľov v seniorskom veku v meste klesá. Mesto svoje aktivity zameria hlavne na zabezpečenie sociálnej integrácie prestárlych občanov formou organizovania pravidelných akcií, vytváraním priestorov pre stretávanie seniorov, prípadne zriadením zariadení s ambulatnou, prípadne celodennou starostlivosťou.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
60-64	1492	1487	1481	1476	1470	1465	1460	1454	1449	1444	1438
65-69	962	928	894	860	826	792	757	723	689	655	621
70-74	751	736	722	707	692	678	663	649	634	620	605
75-79	488	472	457	441	426	410	395	379	364	348	333
80-84	323	318	313	308	303	298	294	289	284	279	274
85-89	150	146	141	137	133	128	124	120	115	111	107
90-94	59	58	56	55	53	52	51	49	48	47	45
95-99	1	1	3	5	5	7	9	9	10	11	12
100-104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
105-109	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Zdravotne ťažko postihnutí obyvatelia

Nárast ľudí na nemocenských a invalidných dávkach a nízka zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím nútia väčšinu krajín OECD prehodnotiť systémy posudzovania zdravotného stavu, lepšie kontrolovať prítoky do dočasnej a dlhodobej práceneschopnosti a zlepšovať služby zamestnanosti pre zdravotne postihnutých. OECD považuje za najlepší spôsob pomoci zdravotne znevýhodneným osobám posilnenie stimulov k práci úpravou systémov daní a dávok (Vagač, 2011, s.4).

V súčasnej dobe je žiaducim trendom zapojenie a integrácia týchto ľudí do spoločnosti. V optimálnej situácii človek, ktorý potrebuje sociálne služby, by mal zostať vo svojom prostredí a podpora a sociálne služby, ktoré potrebuje, by mali prichádzať za ním do domácnosti, využívajúc jeho predstavy a plány a napĺňanie jeho potrieb v živote. Potrebné je pracovať stále na zlepšení vzťahu k hendikepovaným ľuďom, aj keď za posledné roky bol zaznamenaný pokrok. Je dôležité zintenzívniť sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu a hľadať možnosti poskytovania odbornej rehabilitačnej a psychoterapeutickej činnosti s cieľom skvalitnenia života zdravotne postihnutých obyvateľov. Podporovať vznik združení, ktoré sú zamerané na pomoc týmto ľuďom, aby mapovali potreby takýchto osôb a vykonávali vyhľadávaciu činnosť a podľa potreby sprostredkovali adekvátnu pomoc. Tu je veľký potenciál práve v poskytovaní ambulantných sociálnych služieb, ktoré pracujú na zlepšení samostatnosti a integrácii týchto osôb do spoločnosti. Bolo by vhodné posilniť sociálne poradenstvo prostredníctvom „sociálneho poradcu“ poskytujúceho informácie o aktuálnych zmenách pre ŽZP v sociálnych službách a legislatíve. Posúdenie individuálnych potrieb obvykle vyžaduje špecializovaného pracovníka (alebo multidisciplinárny tím), ktorý pracuje s užívateľom služieb (a jeho rodinou), aby identifikoval ich potreby a naplánoval spolu s nimi možnosti, ako ich čo najlepšie uspokojiť. Keďže pre pracovnú vyťaženosť a nedostatok pracovníkov, ktorí poskytujú služby prijímateľom sociálnych služieb, by bolo vhodné rozšíriť rady dobrovoľníkov, ktorí otvárajú možnosti pre nadväzovanie a posilňovanie vzťahov, dôvery a porozumenia medzi občanmi, teda pre miestnu komunitu. Na miestnej úrovni môžu mať dobrovoľnícke aktivity pozitívny dopad na posilnenie pocitu miestnej príslušnosti u obyvateľov. Zároveň zapojiť do dobrovoľníctva aj seniorov, ktorí by nadobudli zmysluplnosť a hodnotu vlastnej práce, darovaného času, a tým pádom by sa aktívne zapájali do života komunity. Aktívni seniori sú manažérmi svojho času a môžu sa pružnejšie prispôbiť potrebám príjemcom pomoci. Dobrovoľníctvo má aj svoje prínosy pre seniorov, ktorí ho vykonávajú – zlepšenie duševného zdravia, príležitosť kontaktu s komunitou, to všetko podporuje seniora v jeho fyzickej aktivite, či získavaní nových zručností (MsÚ, 2022).

2.10.2. Rodina, deti a mládež

Rodiny s deťmi

V priebehu dejín prechádza inštitúcia rodiny mnohými premenami. Pre súčasnosť sú typické premeny predovšetkým v rolách členov rodiny (ustupuje dominantné postavenie otca, matky sa viac venujú profesijnej kariére), vo funkciách (socializačno-výchovnú čiastočne preberajú školy a ďalšie inštitúcie)

a veľkosti rodiny (menej detí, ústup viacgeneračných domácností). Napriek tomu je rodina naďalej stabilizujúcim prvkom spoločnosti.

V Slovenskej republike sú základnými skupinami obyvateľstva podľa rodinného stavu: slobodní, ženatí/vydaté, rozvedení a ovdovení. V medzicenzovom období nastali určité zmeny v štruktúre obyvateľstva podľa rodinného stav, ktoré sú odrazom vývoja sobášnosti, rozvodovosti a fertility v sledovanom období. Najpočetnejšou skupinou obyvateľstva nad 20 rokov naďalej zostávajú ženatí/vydaté, napriek poklesu zo 61,4 % na 52,3 %. Vzástol podiel slobodných z hodnoty 21,2 % v roku 2001 na 26,4 % v roku 2011 a podiel rozvedených sa zvýšil zo 6 % na takmer 10 %. Podiel ovdovených zostal na relatívne stabilnej úrovni (12.9.2022, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Marriages_and_births_in_Slovakia/sk&oldid=429561#Rodinn.C3.BD_stav).

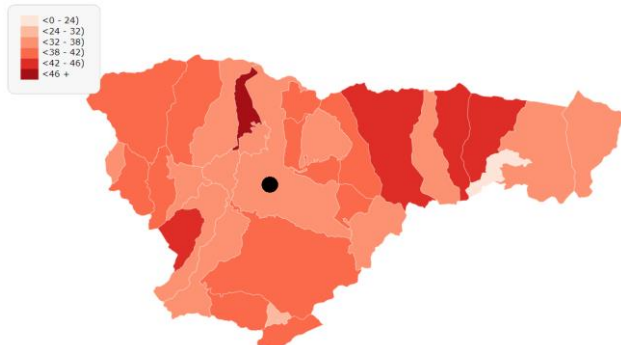
Podiel obyvateľov žijúcich vo formalizovanom zväzku, čo predstavuje jeden z najzákladnejších predpokladov vzniku rodiny s deťmi je v meste Brezno na úrovni 37,44 %. Podiel rozvedených je na úrovni 10,24 %.

Obyvateľstvo podľa rodinného stavu

Rodinný stav	počet	podiel (%)
slobodný / slobodná	8880	44,26
ženatý / vydatá	7511	37,44
rozvedený / rozvedená	2054	10,24
vdovec / vdova	1576	7,86
nezistené	40	0,2
Spolu	20061	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

V porovnaní s ostatnými samosprávami okresu dosahuje mesto stredné hodnoty v podieloch vydatých a ženatých.

Obrázok: podiel ženatých a vydatých v % s okrese Brezno

Zdroj: 14.9.2022, http://www.sodbtn.sk/obce/vysledky_mapy_2021.php

Najvyššie podiely dosahovali obce Bystrá, Polomka, Osrblie, Hel'pa a Pohorelá. Nasledujúca tabuľka prezentuje vplyv sobášov na pôrodnosť v meste Brezno.

Počet sobášov

M. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sobášnosť	97	102	110	106	102	107	122	118	104	92	97
Narodení	255	190	212	173	193	191	217	202	222	204	184
korel.											-0,00639

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022, vlastné spracovanie

Podľa korelačnej analýzy v meste Brezno nemá žiaden vplyv počet sobášov na počet narodených detí. Obidva časové rady sú vzájomne nezávislé.

Deti a mládež

Cieľovú skupinu obyvateľov možno rozdeliť do dvoch skupín. Ide o skupinu detí a mládeže, ktoré sa zúčastňujú povinnej školskej dochádzky. V záujme predchádzania páchania drobnej trestnej činnosti, podpory zdravého životného štýlu a zmysluplného trávenia voľného času, mesto zameriava svoje aktivity na výstavbu športovej a záujmovej infraštruktúry, ako aj organizovanie školskej a mimoškolskej záujmovej činnosti.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0	184	213	222	203	219	195	191	170	208	191	250
1-4	867	835	817	794	767	741	781	819	831	884	848
5-9	927	976	963	978	1017	1055	1007	1012	1036	1003	1012
10-14	957	985	995	1007	984	990	982	972	974	995	1002
15-19	918	966	959	957	976	984	1041	1087	1154	1238	1321

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Zlepšenie pozície mladých ľudí sa sleduje hlavne predchádzaním predčasného ukončenia vzdelávania, budovaním systému odborného školstva a jeho prepojením s praxou v podnikoch, podporou uznávania neformálneho vzdelávania a prispôbovaním vzdelávacieho systému požiadavkám trhu práce (Vagač, 2011, s.4).

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0	198	196	194	192	190	188	186	184	182	180	178
1-4	831	834	837	840	842	845	848	851	853	856	859

Veková skupina 5 – 14

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 5-14											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
5-9	1027	1031	1034	1038	1041	1045	1048	1052	1055	1059	1062
10-14	985	984	983	982	981	980	979	979	978	977	976

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
15-19	1200	1218	1237	1255	1273	1291	1309	1327	1346	1364	1382

Ženy na materskej (rodičovskej) dovolenke

Ženy sa stávajú rizikovou skupinou najmä v období tehotenstva a starostlivosti o deti. V severských krajinách sa už dlhšie prejavujú snahy motivovať rodičov k rovnomernejšiemu rozdeleniu starostlivosti o deti a povzbudiť tak matky k návratu do zamestnania (napr. daňový bonus za rodovú rovnosť vo Švédsku). Mesto do budúcnosti plánuje uskutočniť investičné akcie na zvýšenie kapacity predškolských zariadení v záujme uľahčenia ženám na materskej dovolenke skorší návrat na trh práce. Riešením je aj podpora služieb materských centier.

2.10.3. Marginalizovaná rómska komunita

Zvýšená pozornosť sa v meste venuje marginalizovanej rómskej komunite, ktorá je definovaná vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie. V meste Brezno žije podľa údajov Atlasu rómskych komunít cca. 2000 príslušníkov MRK. Problémy tejto skupiny obyvateľstva v meste Brezno sú totožné s problémami väčšiny miest Slovenska, kde táto komunita žije. Je to predovšetkým vysoká nezamestnanosť, nízka úroveň vzdelania, bývania, hygieny, osobnej zodpovednosti, problémy so starostlivosťou a výchovou maloletých detí. Za účelom zlepšenia situácie a spolužitia MRK s väčšinovou populáciou mesto Brezno realizovalo množstvo projektov. Prebiehal „Národný projekt TSP v meste Brezno“ a projekt „Komunitná synergie v meste Brezno“ zameraný na zlepšenie

zamestnanosti. Ďalej boli realizované aj ďalšie napr. so zameraním na starostlivosť o deti to bol projekt „Služby starostlivosti pre dieťa a rodinu“, s dôrazom na vzdelávanie projekt „Vzdelávanie cesta k integrácii MRK“. Mesto má taktiež spracovanú Lokálnu stratégiu komplexného prístupu marginalizovaných rómskych komunít v meste Brezno, ktorá vytvára pre mesto príležitosť čerpať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov komplexne a v súlade s hierarchiou potrieb najzraniteľnejšej skupiny obyvateľstva, dispozíciami, podmienkami ako aj ľudským potenciálom, ktorý zúročí doterajšie teoretické a praktické skúsenosti a poznatky v realizácii krokov smerujúcich k podpore procesu ich integrácie (PRMB 2016 - 2022, 2016),

Komunita je zapájaná hlavne výkonom aktívnych prác, kde sa podieľa na udržiavaní a skrášľovaní mestských častí. Taktiež mesto organizuje kultúrno-spoločenské podujatia najmä s deťmi, ktoré prezentujú svoju činnosť ktorej sa venujú v škole, alebo umeleckej škole. Rómske deti navštevujú hlavne Súkromnú umeleckú školu Talentárium. V športových aktivitách najmä vo futbale sa deťom venuje Občianske združenie „Lolo Jilo“. Bolo by vhodné organizovať viac vzdelávacích kurzov zameraných na rozvíjanie rôznych základných zručností. Čo sa týka počítačovej gramotnosti tá je závislá najmä na základnej gramotnosti, ktorá príslušníkom MRK tejto generácie chýba. Svoju účasť na aktivitách častokrát podmieňujú „odmenou“, nakoľko si neuvedomujú, že to robia pre seba a svoj rozvoj. Tu je ešte dlhá cesta ovplyvňovania zmeny myslenia. Predovšetkým je treba začať u detí. V súčasnej dobe mesto pripravuje realizáciu projektu „Ó mama“, kde by sa dobrovoľnícky venovali matkám a ich deťom, aby ich pripravili na vstup najmä do predprimárneho vzdelávania a aby sa následne zlepšila ich školská pripravenosť a zrelosť. Nevyhnutné je riešiť problém zanedbávania povinnej školskej dochádzky, a pracovať na jej zlepšení tak, aby to bolo efektívne, čo by malo byť vo väčšej miere zregulované zo strany štátu (MsÚ, 2022).

2.10.4. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Predstavujú rizikovú skupinu obyvateľov, ktorí si z objektívnych, alebo subjektívnych príčin nemôžu v meste Brezno, prípadne Banskobystrickom regióne nájsť prácu a sú odkázaní na dávky sociálnej pomoci.

Patria sem hlavne ľudia s nízkym vzdelaním. Ide o najťažšie umiestniteľné skupiny na nepodporovanom pracovnom trhu, lebo dopyt po nekvalifikovanej pracovnej sile je nízky a neustále klesá. Viaceré krajiny orientujú aktívne opatrenia skôr na dlhodobu nezamestnaných ako na nízkokvalifikovaných, aj keď sa tieto kategórie značne prekrývajú. K úspešnejším prístupom patria tie, ktoré integrujú viaceré opatrenia (s dôrazom na vzdelávanie), individuálny prístup a poskytujú uchádzačovi dočasnú podporu aj po vstupe do zamestnania. Typickými príkladmi fungujúcich opatrení je prechodný trh (medzitrh) práce a školy druhej šance. Do tejto skupiny spadá pomerne veľká časť tunajších Rómov. Zlepšenie postavenia Rómov na trhu práce môžu priniesť najmä štrukturálne reformy ako podpora malého podnikania, zníženie daňovo-odvodového zaťaženia (na ktoré mesto Brezno nemá dosah) alebo reforma sociálnej pomoci smerom k aktivite a zníženiu závislosti na dávkach. Za kľúčové je považované vzdelávanie Rómov od najnižšieho veku (Vagač, 2011, s.4).

Dlhodobo nezamestnaní obyvatelia

Medzi dlhodobu nezamestnanými sa nachádzajú v meste Brezno najmä nízkokvalifikovaní mladí ľudia bez základného alebo len so stredoškolským vzdelaním alebo naopak obyvatelia nad 50 rokov, ktorí stratili prácu a majú problém sa zamestnať. Pre zníženie dlhodobej nezamestnanosti je tak potrebný zvlášť dôraz na tieto dve skupiny obyvateľov. Kým v prípade nízkokvalifikovaných by mohla pomôcť uplatniť sa na trhu práce najmä vyššia podpora **rekvalifikácie, budovania pracovných návykov**, u starších obyvateľov by čiastočné riešenie mal poskytnúť najmä medzitrh práce. Dlhodobo nezamestnaní v problematických regiónoch strácajú motiváciu aktívne vyhľadávať prácu a sú odkázaní na príjem zo sociálneho systému. Mnoho rodín sa tak v meste ocitá na hranici chudoby (<http://www.etrend.sk>, 11.8.2011).

Uchádzači o zamestnanie znevýhodnení

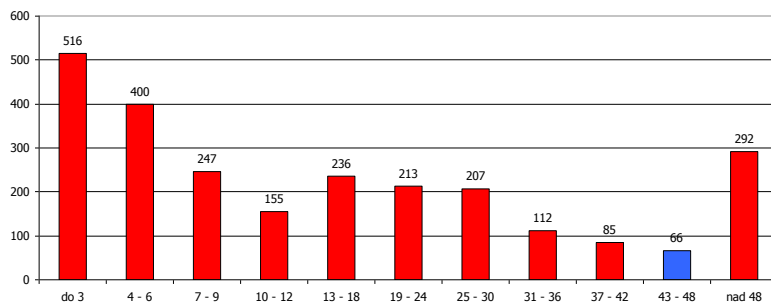
Okr. Brezno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
D	3 382	3 528	3 137	2 678	2 619	2 096	1 136	840	761	1 228	1 240

D - Počet dlhodobu evidovaných uchádzačov o zamestnanie

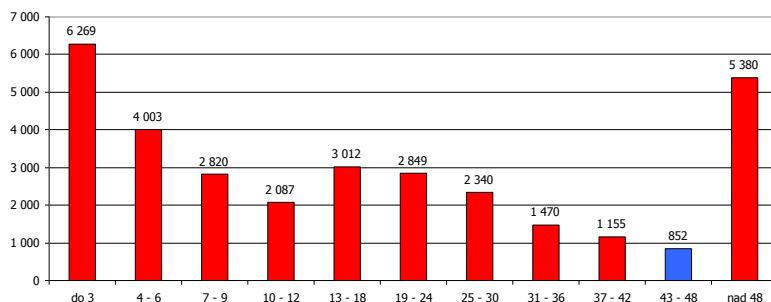
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Pre mesto Brezno i okres Brezno ako celok najpočetnejšiu skupinu tvoria krátkodobo nezamestnaní evidovaní na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny po dobu od 0 do 3 mesiacov. Ďalšou početnou skupinou je skupina od 4 do 6 mesiacov. V týchto skupinách v sledovanom období trend značne kolíše. Dlhodobá nezamestnanosť v meste a okrese je problémom vzhľadom na obmedzený trh práce a sociálne zloženie obyvateľstva bez intenzívnejšej motivácie.

Obrázok: Štruktúra nezamestnaných v okrese Brezno v roku 2022 marec (dĺžka evidencie)
 Zdroj: ÚPSVaR, 2022

V okrese Brezno tvorí skupina dlhodobo nezamestnaných menší podiel na celkovej nezamestnanosti ako je to v prípade Banskobystrického kraja.

Obrázok: Štruktúra nezamestnaných v Banskobystrickom kraji v roku 2022 marec (dĺžka evidencie)
 Zdroj: ÚPSVaR, 2022

V rámci BBSK funguje sociálny podnik na zamestnávanie občanov s nízkou kvalifikáciou, alebo bez kvalifikácie a na uplatnenie dlhodobo nezamestnaných žien v domácnosti. (sprostredkovala sa práca 17 uchádzačom a dlhodobejšie sú zamestnaní traja). Sociálne podniky by mohli byť zamerané na udržiavanie mestských častí, odľahlých lokalít, likvidáciu nelegálnych skládok, triedenie odpadu, upratovania okolia škôl, povodia rieky Hron, športovísk a oddychových zón. Vhodne by bolo pravidelné organizovanie „burzy práce“, kde by jednotliví zamestnávateľia prezentovali ponuky a vykonávali nábor na jednotlivé pracovné pozície. Stredné školy by sa mali zamerať na také učebné odbory, ktoré by zabezpečili nedostatkové profesie na trhu práce. V súčasnej dobe je veľká ponuka pracovnej sily na miesta vyžadujúce minimálnu kvalifikáciu a naopak odborníci rôznych profesií chýbajú (MsÚ, 2022).

Osoby v kríze (nepriprôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nevládajúci svoj život)

Uvedená cieľová skupina v meste je významne zastúpená. V roku 2022 mesto evidovalo v rámci katastrálneho územia obyvateľov bez domova (28 osôb v marci 2022), skupiny obyvateľov po výkone trestu (0), prípadne po závislosti na drogách (0) sa vracajú späť k svojim rodinám a teda nevyžadujú intervencie v oblasti bývania. Matky s deťmi boli zastúpené v počte 3. Skupina alkoholikov v počte 11. Opatrenia by mali smerovať skôr k preventívnym a vzdelávacím aktivitám zameraným na opätovný návrat do spoločnosti, ako aj zvýšenie šancí uplatnenia sa na trhu práce formou rekvalifikačných kurzov, prípadne kurzov v oblasti drobného podnikania.

Vyhľadávaciú činnosť občanov bez prístrešia mesto vykonáva z dôvodu, aby malo zmapovanú túto skupinu. Problémom je včasný záchyt ľudí, ktorí sa môžu stať bezdomovcami či už v dôsledku rodinných problémov, závislostí, alebo dlhodobej nezamestnanosti a tým sú ohrození stratou bývania. Ďalším problémom sú aj občania bez domova, ktorí vďaka svojmu štýlu života častokrát končia v nemocnici. Z dôvodu dlhov na zdravotnom poistení je im poskytnutá len nevyhnutná starostlivosť a častokrát ich nie je kde umiestniť po ukončení hospitalizácie. Títo ľudia sú často imobilní, alebo len čiastočne mobilní a potrebujú pomoc inej osoby z dôvodu odkázanosti. Častokrát sú bez dokladov, bez príjmu a nie je možné akútne riešiť ich situáciu adekvátnym spôsobom. Obyvateľov s trvalým pobytom mimo mesta Brezno obce nemajú záujem riešiť a z toho dôvodu sa samospráva dostáva do kritických situácií. Bolo vhodné zriadenie tzv. sociálnych lôžok v nemocnici, alebo v spolupráci s Diecéznou charitou aspoň na prechodnú dobu ubytovanie aj pre takúto kategóriu občanov, so zabezpečením adekvátnej starostlivosti v prípade potreby, na ktorom by mohli finančne participovať aj obce regiónu (MsÚ, 2022).

3. Strategická časť

3.1. SWOT analýzy a definovanie priorít

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v meste, ktoré skrýva potenciál územia a ktoré môžu meste priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. V rámci analýzy SWOT sa mesto koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu. Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre mesto, preto by sa mal manažment mesta sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich mesto nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí Pravdepodobnosť úspechu				Matica rizík Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká z 1. kvadrantu môžu mesto vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuality alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať.

Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj mesta, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele mesta, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie mesto stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry a i.

Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
Dôležitosť	Vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	Nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých mesto momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné.

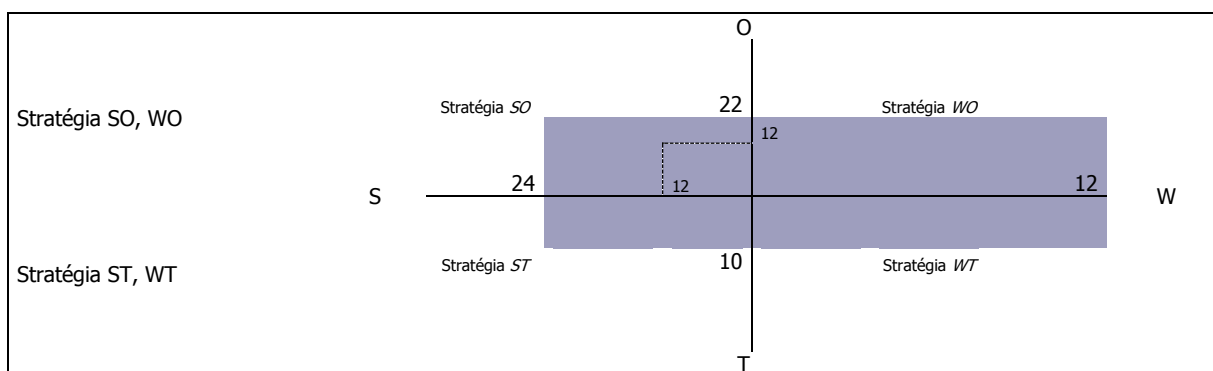
3.1.1. Sociálne služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - poskytovanie opatrovateľskej služby, - existencia zariadenia pre seniorov s kapacitou 40 osôb, - zriadený denný stacionár pre mladých a dospelých, - poskytovanie služby požičiavania pomôcok, - rozvoz obedov do domácností, - existencia zariadenia krízovej intervencie - nocľahárne a nízkoprahového denného centra, - poskytovaná nízkoprahová služba pre deti a rodinu, - poskytovanie služby včasnej intervencie, - poskytovanie terénnej formy odľahčovacej služby, - fungujúce denné centrum, - stravovanie seniorov zabezpečené prostredníctvom školských jedální, - poskytovanie služby sociálneho taxíka, - poskytovanie služby monitorovania a signalizácie pomoci, - sociálny podnik na zamestnávanie občanov s nízkou kvalifikáciou, - neziskové organizácie venujúce sa problematike poskytovania sociálnych služieb, - široká ponuka a aktívny prístup mesta pri poskytovaní sociálnych služieb, - existencia zariadení sociálneho poradenstva, - dobré podmienky na rozvoj sociálnych služieb, - sociálna a veková stratifikácia obyvateľov v meste predurčuje potrebu budovania zariadení sociálnych služieb pre mladšie vekové ročníky, - podporné systémy pre obyvateľov v dôchodkovom veku a zdravotne postihnutých, - podporné systémy pre mladé rodiny - podporné systémy v mimoriadnych situáciách - materiálna podpora sociálne znevýhodnených obyvateľov 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia mobilnej opatrovateľskej služby s vyššou flexibilitou poskytovania pomoci 24/7, - nedostatočné kapacity ambulantných sociálnych služieb pre seniorov, - nedostatočná vyhľadávacia činnosť osamelých a odkázaných seniorov, - absencia zariadenia podporovaného bývania, - absencia útulku, - absencia sociálnych lôžok v zdravotníckom zariadení, - nevybudované stredisko osobnej hygieny, - chýbajúce stredisko koordinácie dobrovoľníckej činnosti, - vysoký podiel obyvateľov bez osobnej motivácie zmeniť svoj spôsob života, - vysoké finančné nároky na mesto pri riešení sociálnych problémov, - nedostatok kurzov pre nadobúdanie základných zručností, - nedostatok kapacít v zariadeniach sociálnych služieb a zariadeniach pre seniorov, - nedostatok možností zamestnávania obyvateľov ZŤP, - pretrvávajúce tradičné spádové oblasti dochádzky za prácou, - chýbajúce kapacity na dlhodobjšie ubytovanie jednotlivca s deťmi - nedostatok bytov nájomnej bytovej výstavby, - slabý záujem zo strany sociálne znevýhodnených rodín detí a mládeže na podujatiach a podporných programoch organizovaných mestom - nárast sociálnopatologických javov u školopovinných detí - negatívny demografický vývoj a zdravotný stav obyvateľstva, - problém s umiestnením detí do 3 rokov veku do inštitucionálnej starostlivosti - nedostatočné využívanie služby včasnej intervencie zo strany rodičov ŤZP detí

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - odbúrание rodových stereotypov pri voľbe povolania a v prístupe k zamestnaniu, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zladovanie prac. a rodinných povinností, začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike, príprava ľudských zdrojov pre potreby globalizovanej ekonomiky a spoločnosti, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, zapojenie sa do NP Aktívneho starnutia 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehľbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby

Schéma SWOT analýzy:

Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Odporúča sa v meste zabezpečovať naďalej čo najkomplexnejšiu sieť nevyhnutných sociálnych služieb pre obyvateľov (zabezpečujúce nevyhnutné životné podmienky a životné potreby).

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Brezno v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ poskytovanie opatrovateľskej služby,	1,5	- absencia mobilnej opatrovateľskej služby s	1,5
+ existencia zariadenia pre seniorov s kapacitou 40 osôb,	1,5	- vyššou flexibilitou poskytovania pomoci 24/7,	1,5
+ zriadený denný stacionár pre mladých a dospelých,	1,5	- nedostatočné kapacity ambulantných sociálnych služieb pre seniorov,	1,5
+ poskytovanie služby požičiavania pomôcok,	1,5	- nedostatočná vyhľadávacia činnosť osamelých a odkázaných seniorov,	1,5
+ rozvoz obedov do domácností,	1,5	- absencia zariadenia podporovaného bývania,	1,5
+ existencia zariadenia krízovej intervencie - nocľahárne a nízkoprahového denného centra,	1,5	- absencia útulku,	1,5
+ poskytovaná nízkoprahová služba pre deti a rodinu,	1,5	- absencia sociálnych lôžok v zdravotníckom zariadení,	1,5
+ poskytovanie služby včasnej intervencie,	1,5	- nevybudované stredisko osobnej hygieny,	1,5
+ poskytovanie terénnej formy odľahčovacej služby,	1,5	- chýbajúce stredisko koordinácie dobrovoľníckej činnosti,	1
+ fungujúce denné centrum,	1,5	- vysoký podiel obyvateľov bez osobnej motivácie zmeniť svoj spôsob života,	1
+ stravovanie seniorov zabezpečené prostredníctvom školských jedální,	1,5	- vysoké finančné nároky na mesto pri riešení sociálnych problémov,	1,5
+ poskytovanie služby sociálneho taxíka	1	- nedostatok kurzov pre nadobúdanie základných zručností,	1,5
+ poskytovanej služby monitorovania a signalizácie pomoci,	1,5	- nedostatok kapacít v zariadeniach sociálnych služieb a zariadeniach pre seniorov,	1,5
+ sociálny podnik na zamestnávanie občanov s	1,5		

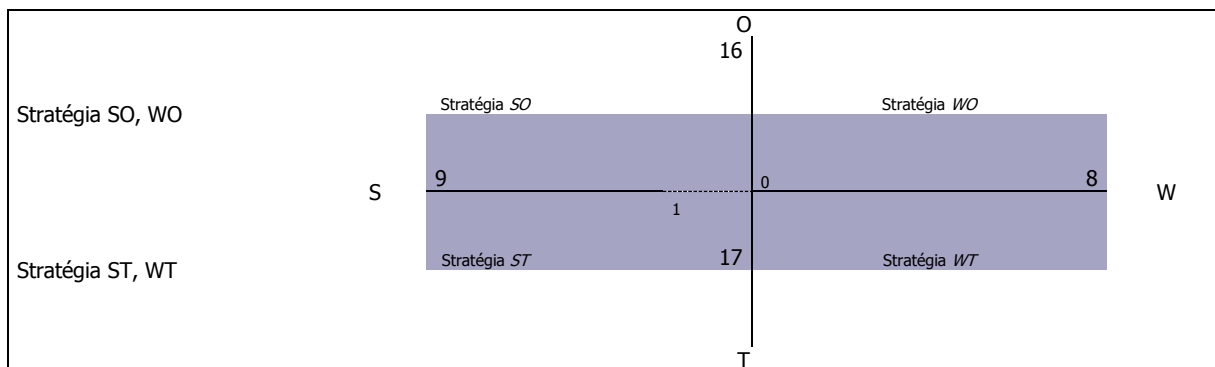
+ nízka kvalifikácia,	1	- nedostatok možností zamestnávania obyvateľov ZŤP,	1,5
+ neziskové organizácie venujúce sa problematike poskytovania sociálnych služieb,	1,5	- pretrvávajúce tradičné spádové oblasti dochádzky za prácou,	1,5
+ široká ponuka a aktívny prístup mesta pri poskytovaní sociálnych služieb,	1	- chýbajúce kapacity na dlhodobšie ubytovanie jednotlivca s dieťaťom	1,5
+ existencia zariadení sociálneho poradenstva,	1,5	- nedostatok bytov nájomnej bytovej výstavby,	1,5
+ dobré podmienky na rozvoj sociálnych služieb,	1,5	- negatívny demografický vývoj a zdravotný stav obyvateľstva,	1,5
+ sociálna a veková stratifikácia obyvateľov v meste predurčuje potrebu budovania zariadení sociálnych služieb pre mladšie vekové ročníky,	1,5	- slabý záujem zo strany sociálne znevýhodnených rodín detí a mládeže na podujatiach a podporných programoch organizovaných mestom	1,5
+ podporné systémy pre obyvateľov v dôchodkovom veku a zdravotne postihnutých,	1,5	- nárast sociálnopatologických javov u školopovinných detí	1,5
+ podporné systémy pre mladé rodiny	1,5	- problém s umiestnením detí do 3 rokov veku do inštitucionálnej starostlivosti	1,5
+ podporné systémy v mimoriadnych situáciách	1,5	- nedostatočné využívanie služby včasnej intervencie zo strany rodičov ZŤP detí	1,5
+ materiálna podpora sociálne znevýhodnených obyvateľov	1,5		
Spolu	33,0	Spolu	30,5
Výsledok	2,5		

3.1.2. Služby vzdelávania

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia verejných MŠ a súkromnej MŠ - 6 zariadení, - existencia 3 plnorganizovaných štátnych základných škôl, - 11 školských jedální a výdajných školských jedální pri ZŠ a SŠ, - prítomnosť základnej umeleckej školy, - centrum voľného času, - 1 špeciálna základná škola, - prítomnosť 1 gymnázia, - 5 stredných škôl, - zariadenia celoživotného vzdelávania, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné kapacity materských škôl, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v MŠ (MPČL, Hradby, ...), - nedostatočné vybavenie základných škôl, - potrebná rekonštrukcia vybraných objektov základných škôl, - neustály klesajúci počet žiakov na stredných školách – gymnáziách ako aj SOŠ, odliv žiakov do SŠ v iných mestách, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nezodpovednosť niektorých žiakov za svoje študijné výsledky, - nezainteresovanosť rodičov na perspektívnom rozvoji školy, - minimálna súčinnosť rodičov pri výchovných problémoch žiakov, - vyšší počet žiakov ťažko vzdelávateľných, - nepravidelná dochádzka žiakov do školy, - nedostačujúca príprava žiakov na vyučovanie, - chýbajúci ekonomicky silný odberateľ absolventov v regióne, - priemerné až podpriemerné študijné výsledky, - nedostatočný počet asistentov učiteľa,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozšírenie kapacity objektov škôl a ich dovybavenie, - rekonštrukcia škôl vo vybraných častiach mesta, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti, - partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, - najmä mládežníckych organizácií, - opatrenia štátu zabezpečujúce rovnosť prístupu k vzdelávaniu, integráciu a reintegráciu, - tendencia využívať moderné formy vzdelávania a diverzifikovať príležitosti na celoživotné vzdelávanie, - záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov a projektov, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - pretrvávajúce rigidity a narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky, - deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie, - úzky vzťah medzi sociálno-ekonomickou situáciou rodiny a dosiahnutou úrovňou vzdelania detí, - skeptické vnímanie hodnoty štúdia obyvateľstvom, - nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie, - slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem, - zvyšujúci sa počet žiakov s vývinovými poruchami učenia, - neustále zhoršovanie sa sociálnej situácie našich žiakov, - existencia nežiaducich prejavov správania žiakov, - nepriaznivá ekonomická situácia v rodinách žiakov, - neochota rodičov rešpektovať trh práce pri výbere povolania svojho dieťaťa, - negatívne vplyvy spoločnosti na mladú generáciu, - nedostatok finančných prostriedkov na investície, - nárast počtu žiakov s nedostatočnou školskou dochádzkou, - nárast psychických problémov žiakov po pandémii, - nedostatok odborného personálu - soc. pedagóg, špeciálny pedagóg, pedagogický asistent,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO a ST - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Brezno v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia verejných MŠ a súkromnej MŠ - 6 zariadení,	1,5	- nedostatočné kapacity materských škôl,	1,5
+ existencia 3 plnorganizovaných štátnych základných škôl,	1,5	- potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v MŠ (MPČL, Hradby, ...),	1,5
+ 11 školských jedální a výdajných školských jedální pri ZŠ a SŠ,	1,5	- nedostatočné vybavenie základných škôl,	1,5
+ prítomnosť základnej umeleckej školy,	1,5	- potrebná rekonštrukcia vybraných objektov základných škôl,	1,5
+ centrum voľného času,	1,5	- neustály klesajúci počet žiakov na stredných školách – gymnáziách ako aj SOŠ, odliv žiakov do SŠ v iných mestách,	1,5
+ 1 špeciálna základná škola,	1,5	- deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve,	1,5
+ prítomnosť 1 gymnázia,	1	- nezodpovednosť niektorých žiakov za svoje študijné výsledky,	1
+ 5 stredných škôl,	1,5	- nezainteresovanosť rodičov na perspektívnom rozvoji školy,	1
+ zariadenia celoživotného vzdelávania,	1,5	- minimálna súčinnosť rodičov pri výchovných problémoch žiakov,	1,5
		- vyšší počet žiakov ťažko vzdelávateľných,	1,5
		- nepravidelná dochádzka žiakov do školy,	1,5
		- nedostačujúca príprava žiakov na vyučovanie,	1,5
		- chýbajúci ekonomický silný odberateľ absolventov v regióne,	1
		- priemerné až podpriemerné študijné výsledky,	1,5
		- nízky záujem žiakov o zapojenia sa do odborných a vedomostných súťaží,	1,5
		- nedostatočný počet asistentov učiteľa,	1,5
Spolu	13,0	Spolu	22,5
		Výsledok	- 9,5

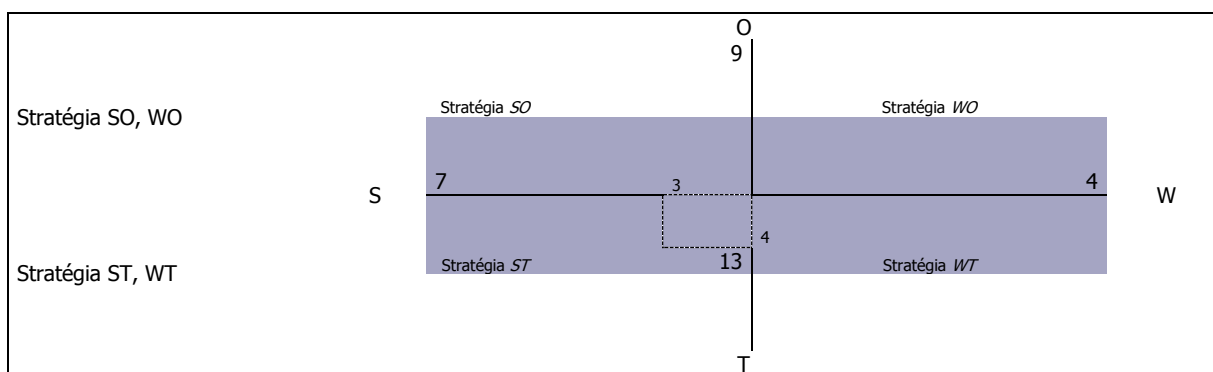
3.1.3. Zdravotnícke služby

Silné stránky	Slabé stránky
- zdravotná starostlivosť zabezpečená 1 nemocnicou priamo v meste,	- nedostatok základných zdravotníckych služieb,
- zrealizovaná rekonštrukcia a modernizácia priestorov nemocnice z eurofondov slúžiacich pre poskytovanie predovšetkým akútnej zdravotnej starostlivosti: urgentný príjem, operačné sály a pod.	- nedostatočné pokrytie základnými špecializovanými ambulanciami,
- nové pracovisko MR v priestoroch nemocnice,	- vysoký priemerný vek lekárov,
- 8 ambulancií praktických lekárov pre dospelých,	- decentralizovaná ponuka špecializovaných ambulancií,
- 12 stomatologických ambulancií,	- nevyhovujúce priestory niektorých ambulancií,
- 5 gynekologických ambulancií,	- nedostatočná kapacita praktických lekárov pre deti a dospelých,
- 5 ambulancií praktického lekára pre deti,	- chýba proklientský prístup u zdravotníckeho personálu,
- 12 prevádzok lekární,	- nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania,
- 57 špecializovaných ambulancií	- slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľa),
	- chýba proklientský prístup u časti zdravotníckeho personálu,

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nevhodná lieková politika, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj, - zhoršenie zdravotného stavu z dôvodu nedostupnosti zdravotnej starostlivosti, - zanedbanie starostlivosti o chrup z dôvodu nedostupnosti pre vysoké ceny za služby stomatológov

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu ST. Odporúča sa meste zabezpečovať nevyhnutné zdravotné služby - základnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť – všeobecná, špecializovaná, ako aj potrebnú centralizáciu poskytovateľov zdravotníckych služieb. Potrebné je riešiť nevyhovujúcu vekovú štruktúru lekárov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Brezno v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ zdravotná starostlivosť zabezpečená 1 nemocnicou priamo v meste,	1,5	- nedostatok základných zdravotníckych služieb,	1,5
+ zrealizovaná rekonštrukcia a modernizácia priestorov nemocnice z eurofondov slúžiacich pre poskytovanie predovšetkým akútnej zdravotnej starostlivosti: urgentný príjem, operačné sály a pod.	1,5	- nedostatočné pokrytie základnými špecializovanými ambulanciami,	1,5
+ nové pracovisko MR v priestoroch nemocnice,	1,5	- vysoký priemerný vek lekárov,	1,5
+ 8 ambulancií praktických lekárov pre dospelých,	1,5	- decentralizovaná ponuka špecializovaných ambulancií,	1,5
+ 12 stomatologických ambulancií,	1,5	- nevyhovujúce priestory niektorých ambulancií,	1,5
+ 5 gynekologických ambulancií,	1,5	- nedostatočná kapacita praktických lekárov pre deti a dospelých,	1,5
+ 5 ambulancií praktického lekára pre deti,	1,5	- chýba proklientský prístup u zdravotníckeho personálu,	1,5
+ 12 prevádzok lekární,		- nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania	1,5
+ 57 špecializovaných ambulancií		- slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľa)	1,5
		- chýba proklientský prístup u časti zdravotníckeho personálu,	1,5
Spolu	13,5	spolu	15,5
		výsledok	- 2,0

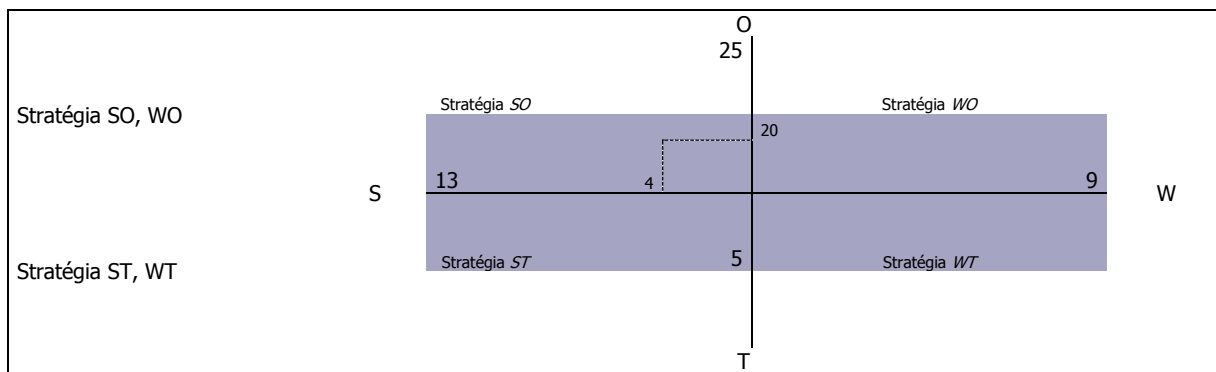

3.1.4. Voľno - časové aktivity

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovaný športová infraštruktúra, - činné športové kluby, - prírodné prostredie pre šport a relax, - zariadenia pre voľnočasové aktivity v rámci školskej infraštruktúry - CVČ, ZUŠ, ŠKD, - prírodné prostredie pre zimné športy, - tradície a zachovaný folklór - podpora kultúry a kolektívov záujmovo-umeleckej činnosti zo strany mesta - rozmanitosť kultúrnych a umeleckých spolkov, ich tradícia a medzinárodná kvalita - záujem o záujmovo-umeleckú činnosť - vypracovaná dokumentácia na rekonštrukciu budovy Domu kultúry - možnosť propagácie cez vlastný týždenník a mestský rozhlas - organizovanie významných celoslovenských podujatí - umiestnenie budov kultúrnych inštitúcií v centre mesta 	<ul style="list-style-type: none"> - chýba zázemie pre niektoré druhy športu (horolezectvo, stolný tenis, posilňovňa a i.) - chýbajú vlastné tréningové plochy a priestory pre vrcholový a výkonnostný šport (telocvičňa, strelnica, zelené plochy, atletická dráha a i.) - chýbajú priestorové kapacity pre organizovanie súťaží (šatne a ubytovanie na zimnom štadióne) - technické vybavenie a zariadenie športovísk a objektov pre šport je zastarané opotrebené, nevyhovujúce (zimný štadión, minigolf, verejné športoviská) - nevyhovujúci technický stav budov Krytej plavárne, Zimného štadióna, futbalového ihriska na Brezenskej ulici - chýba zázemie pre šport v prírode (cyklotrasy, bežkárske dráhy a i.) - športové kluby a občianske združenia nemajú zručnosť v podávaní grantových žiadostí na podporu svojej činnosti a realizovaných aktivít - neexistuje súhrnná databáza športových klubov a občianskych združení, ktoré pôsobia v meste v oblasti športu - nevyriešená otázka pri úhradách nájomného a služieb spojených s nájomným v športových kluboch a mestským organizáciám - nedostatočná výška finančných prostriedkov vyhradených z rozpočtu mesta na podporu športu - nejasné pravidlá pre prerozdelenie dotácií pre šport z rozpočtu mesta - nízky počet súťaží pre športové kluby na úrovni mesta - nízky počet športových podujatí organizovaných pre verejnosť (športové súťaže, turnaje a i.) - nízky počet športových podujatí a súťaží organizovaných v meste pre materské, základné a stredné školy - prirodzený prírastok populácie slabne (hrubá miera prirodzeného prírastku klesá), - prirodzený úbytok obyvateľstva - zlý technický stav budov kultúrnej infraštruktúry - nedostatočné a zastarané technické vybavenie - vysoké prevádzkové náklady - veľmi zlé možnosti vykurovania priestorov - nedostatočná finančná motivácia zamestnancov - chýbajúci kvalifikovaný personál - veľmi slabé pokrytie kultúrou sídliska Mazorníkovo - architektonické bariéry pre prístup imobilným používateľom - nezáujem občanov mesta o kultúrno-spoločenské podujatia
<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
<ul style="list-style-type: none"> - existencia priestorov pre budovanie športovej infraštruktúry, - zriadenie malých účelových športovísk na sídliskách, - vybudovať chodníky pre cyklistov, - vytvoriť podmienky pre sprístupnenie školských športovísk pre verejnosť, - vytvoriť podmienky pre realizáciu voľnočasových aktivít, najmä pre rodiny s deťmi, - podpora rozvoja agroturistiky, - dobré predpoklady pre rozvoj rekreačných aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti športu je situácia pozitívna. Odporúča sa využiť rozvojovú stratégiu SO. V oblasti športu podporovať výstavbu športovej infraštruktúry a organizovanú športovú činnosť. Mesto by sa malo zamerať aj na rozvoj oddychovej infraštruktúry, ktorú by mohli využívať hlavne obyvatelia v poproduktívnom veku a rodiny s deťmi.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Brezno v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ vybudovaný športová infraštruktúra,	1,5	- chýba zázemie pre niektoré druhy športu (horolezectvo, stolný tenis, posilňovňa a i.)	1,5
+ činné športové kluby,	1,5	- chýbajú vlastné tréningové plochy a priestory pre vrcholový a výkonnostný šport (telocvičňa, strelnica, zelené plochy, atletická dráha a i.)	1,5
+ prírodné prostredie pre šport a relax,	1,5	- chýbajú priestorové kapacity pre organizovanie súťaží (šatne a ubytovanie na zimnom štadióne)	1,5
+ zariadenia pre voľnočasové aktivity v rámci školskej infraštruktúry - CVČ, ZUŠ, ŠKD,	1,5	- technické vybavenie a zariadenie športovísk a objektov pre šport je zastarané opotrebené, nevyhovujúce (zimný štadión, minigolf, verejné športoviská)	1,5
+ prírodné prostredie pre zimné športy,	1,5	- nevyhovujúci technický stav budov Krytej plavárne, Zimného štadióna, futbalového ihriska na Brezenskej ulici	1,5
+ tradície a zachovaný folklór	1,5	- chýba zázemie pre šport v prírode (cyklotrasy, bežkárske dráhy a i.)	1,5
+ podpora kultúry a kolektívov záujmovo-umeleckej činnosti zo strany mesta	1,5	- športové kluby a občianske združenia nemajú zručnosť v podávaní grantových žiadostí na podporu svojej činnosti a realizovaných aktivít	1,5
+ rozmanitosť kultúrnych a umeleckých spolkov, ich tradícia a medzinárodná kvalita	1,5	- neexistuje súhrnná databáza športových klubov a občianskych združení, ktoré pôsobia v meste v oblasti športu	1,5
+ záujem o záujmovo-umeleckú činnosť	1,5	- nevyriešená otázka pri úhradách nájomného a služieb spojených s nájmomom v športových kluboch a mestským organizáciám	1,5
+ vypracovaná dokumentácia na rekonštrukciu budovy Domu kultúry	1,5	- nedostatočná výška finančných prostriedkov vyhradených z rozpočtu mesta na podporu športu	1,5
+ možnosť propagácie cez vlastný týždenník a mestský rozhlas	1,5	- nízky počet súťaží pre športové kluby na úrovni mesta	1
+ organizovanie významných celoslovenských podujatí	1,5	- nízky počet športových podujatí organizovaných pre verejnosť (športové súťaže, turnaje a i.)	1,5
+ umiestnenie budov kultúrnych inštitúcií v centre mesta	1,5	- nízky počet športových podujatí a súťaží organizovaných v meste pre materské, základné a stredné školy	1,5
		- prirodzený prírastok populácie slabne (hrubá miera prirodzeného prírastku klesá),	1,5
		- prirodzený úbytok obyvateľstva	1,5
		- zlý technický stav budov kultúrnej infraštruktúry	1,5
		- nedostatočné a zastarané technické vybavenie	1,5
		- vysoké prevádzkové náklady	1,5
		- veľmi zlé možnosti vykurovania priestorov	1,5
		- nedostatočná finančná motivácia zamestnancov	1,5

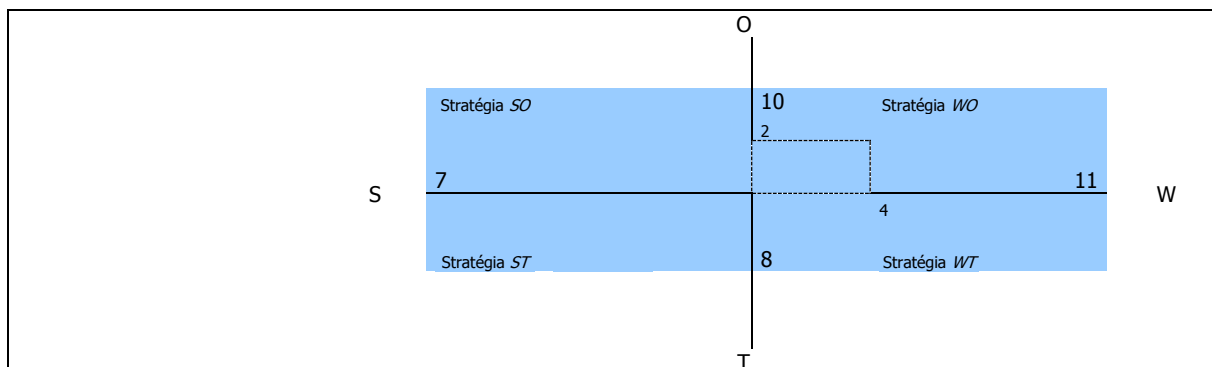

		- chýbajúci kvalifikovaný personál - veľmi slabé pokrytie kultúrou sídliska Mazorníkovo - architektonické bariéry pre prístup imobilným používateľom - nezáujem občanov mesta o kultúrno-spoločenské podujatia	1,5 1,5 1 1
Spolu	24,5	Spolu	34,5
		Výsledok	-10,0

3.1.5. Bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - možnosti na budovanie IBV - možnosti na budovanie hromadnej bytovej výstavby, - najvyšší počet bytov 2 a 3 izbových v bytovom fonde, - dominantná časť mesta vykurovaná plynom, - narastajúca priemerná obytná plocha bytov, - relatívne mladý bytový fond, - vybudované nové časti mesta, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok možností nájomného bývania pre mladé rodiny, - nedostatočná kapacita energetických sietí, - nedostatočná kapacita vodovodnej a kanalizačnej siete, - potreba rekonštrukcie bytového fondu vo vlastníctve mesta, - neuspokojený dopyt po bytoch pre rôzne príjmové skupiny obyvateľov, vrátane nájomných bytov, - chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŤZP, marginalizované skupiny, - chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov, - nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku, - nedostatok financií na výstavbu nových bytov z rozpočtu mesta, - slabá komunikácia samosprávy s podnikateľským prostredím,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - vytvárať územné a technické podmienky pre individuálnu bytovú výstavbu a pre výstavbu sociálnych a nájomných bytov, - možnosť výstavby štandardných bytov, - rozvoj stavebného sporenia a hypotekárnych úverov, - rozvoj podnikateľských aktivít v regióne, - čerpanie financií na rozvoj bývania z dotácií a úverových programov zo štátneho rozpočtu (napr. zatepľovanie domov, bytov,...), - výstavba bytových jednotiek nižšieho štandardu, - výstavba nájomnej bytovej výstavby, - zriadenie zariadenia núdzového bývania, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity pri zabezpečení bývania, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie stavu bytového fondu, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rastúce nároky na údržbu a opravu bytového fondu, - zvyšujúci sa rozdiel medzi reálnymi príjmami obyvateľstva a nákladmi na nájom, resp. výstavbu bytových jednotiek, - dopad ekonomickej krízy na hospodárstvo a obyvateľov, - rast cien pozemkov, nestálosť zákonov, časté zmeny zákonov,

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu WO. Odporúča sa zamerať na rekonštrukciu existujúcej HVB, výstavbu štandardnej bytovej výstavby a v ojedinelých prípadoch zväziť bytovú výstavbu nižšieho štandardu.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Brezno v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

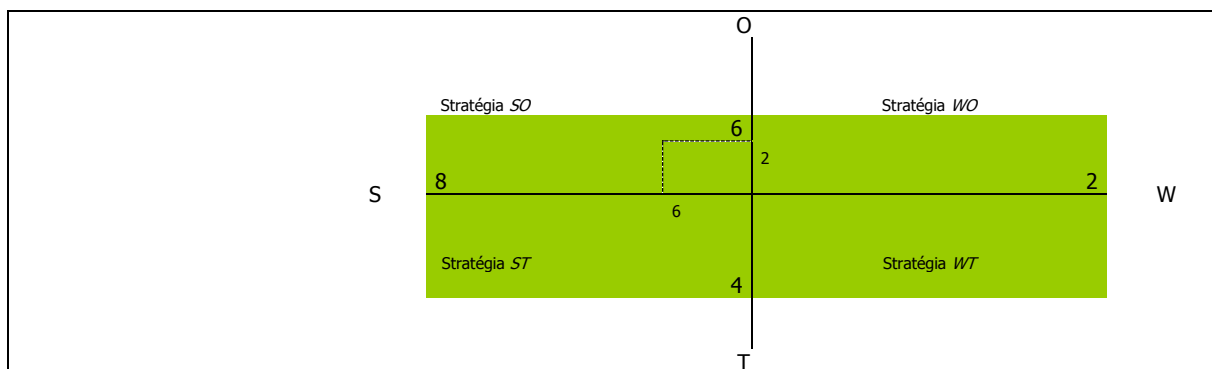

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ možnosti na budovanie IBV	1,5	- nedostatok možností nájomného bývania pre mladé rodiny,	1,5
+ možnosti na budovanie hromadnej bytovej výstavby,	1,5	- nedostatočná kapacita energetických sietí,	1,5
+ najvyšší počet bytov 3 a 5+ izbových v bytovom fonde,	1,5	- nedostatočná kapacita vodovodnej a kanalizačnej siete,	1,5
+ dominantná časť mesta vykurovaná plynom,	1,5	- potreba rekonštrukcie bytového fondu vo vlastníctve mesta,	1
+ narastajúca priemerná obytná plocha bytov,	1	- neuspokojený dopyt po bytoch pre rôzne príjmové skupiny obyvateľov, vrátane nájomných bytov,	1,5
+ relatívne mladý bytový fond,	1	- chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŤZP, marginalizované skupiny,	1,5
+ vybudované nové časti mesta,	1	- chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov,	1,5
		- nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku,	1,5
		- nedostatok financií na výstavbu nových bytov z rozpočtu mesta,	1,5
		- slabá komunikácia samosprávy s podnikateľským prostredím,	1
Spolu	7,5	spolu	10,0
		výsledok	- 2,5

3.1.6. Bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - relatívne dobre zabezpečený mestský úrad, - relatívne nízky počet násilných trestných činov, frekventovaná centrálna časť mesta, - existencia verejného osvetlenia mesta, - existencia mestskej polície, - obvodné oddelenie policajného zboru v Brezno, - Intervencia a osveta v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách, - existencia kamerového systému, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozširovanie drogovej problematiky v meste, - narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov, - nedostatočné pokrytie kamerovým systémom, - slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, - vysoký počet obyvateľov v seniorskej kategórii, ktorí sú najviac ohrozenou skupinou, - legislatívne obmedzené donucovacie možnosti mestskej a štátnej polície,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozšírenie monitorovacieho systému v meste – inštalovanie kamier na rizikových miestach v meste, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva pôsobí ako motivátor páchania trestnej činnosti, - zhoršovanie stavu sociálneho statusu niektorých skupín obyvateľstva, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti bezpečnosti je situácia takmer vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Mesto sa môže zamerať aj na minimalizovanie nákladov súvisiacich s bezpečnosťou a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa zamerať na zvýšenie monitoringu mesta.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja mesta Brezno v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ relatívne dobre zabezpečený mestský úrad,	1,5	- rozširovanie drogovej problematiky v meste,	1,5
+ relatívne nízky počet násilných trestných činov,	1,5	- narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov,	1,5
+ frekventovaná centrálna časť mesta,	1,5	- nedostatočné pokrytie kamerovým systémom,	1,5
+ existencia verejného osvetlenia mesta,	1,5	- slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva,	1,5
+ existencia mestskej polície,	1,5	- vysoký počet obyvateľov v seniorskej kategórii, ktorí sú najviac ohrozenou skupinou,	1,5
+ obvodné oddelenie policajného zboru v Brezna,	1,5	- legislatívne obmedzené donucovacie možnosti mestskej a štátnej polície,	1,5
+ Intervencia a osвета v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách,	1,5		
+ existencia kamerového systému,	1,5		
Spolu	12,0	spolu	9,0
výsledok	3,0		

3.2. Vízia a poslanie

3.2.1. Vízia

Mesto Brezno je miestom, ktoré vyvážene zabezpečuje podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Mesto je príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov. Vyvážene a ohľaduplne využíva svoj majetok a bohatstvo za účelom jeho ekonomického a sociálneho zvel'ad'ovania. Neustále rozvíja širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbá o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta. **Svoje aktivity zameriava aj na rizikové skupiny obyvateľov z hľadiska trhu práce, sociálneho vylúčenia.**

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v **oblasti sociálnej politiky** veľmi rozsiahla. Pre **občanov v hmotnej núdzi** mesto napr. poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi. Pre **jednotlivé cieľové skupiny** mesto poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patria sociálne služby krízovej intervencie, sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií a podporné služby **vo vlastných ako aj neziskových a cirkevných organizáciách.** Mesto podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov mesto zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín.

Mesto v rámci existujúcich kompetencií zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky, ako aj v oblasti záujmovej činnosti. Zabezpečí dostavbu vzdelávacích zariadení predškolskej výchovy v častiach kde je to nevyhnutné, prípadne zabezpečí rozšírenie kapacít existujúcich zariadení. Zabezpečí neustálu modernizáciu vybavenia zariadení povinnej školskej dochádzky. V meste má nezastupiteľné miesto aj vzdelávanie detí a mládeže so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami. Sieť vzdelávania stredoškolského stupňa zohráva dôležitú úlohu pri formovaní kvalifikovanej pracovnej sily, ktorú potrebuje miestny trh práce. Gymnázia, ako všeobecne vzdelávacie stredné školy poskytujú vysokokvalitnú prípravu v moderných priestoroch pre ďalšie vzdelávanie na vysokých školách. V meste je potrebné zastaviť pokles počtu žiakov na stredných školách.

Mesto ponúka rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Mesto zabezpečuje priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Mesto Brezno je bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorilo podmienky na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Mesto vytvorilo dobré podmienky pre bývanie vybraných skupín obyvateľov mesta. Bytovú výstavbu zamerala hlavne na **mladé rodiny s deťmi**. Okrem **štandardnej bytovej výstavby** mesto uskutočnila v obmedzenej miere aj **bytovú výstavbu nižšieho štandardu** pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta.

3.2.2. Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát mesta Brezno v sociálnej oblasti. Poslanie opisuje a prezentuje základné sociálne služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „prijímateľov“, t.j. jej obyvateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie mesta Brezno a odpovedá na tri otázky: Čo mesto robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Odpovede na tieto otázky sú základným predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných sociálnych služieb obyvateľom mesta. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov a zabezpečením samotných služieb až po aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom mesta. Samospráva mesta Brezno disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu mesta a poslancom mestského zastupiteľstva. Jedným zo základných predpokladov rozvoja mesta je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel mestskej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov. V súlade s poslaním mesta Brezno všetky tieto úlohy realizuje mestská a štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečné mesto - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky mesta je aj výkon ochrany pred požiarmi.

Sociálne služby

Poslaním mesta v rámci sociálnych služieb je rozvíjať a skvalitňovať potrebnú ponuku sociálnych služieb. Poslaním by malo byť rovnako zabezpečenie dostupnosti, potrebnej kvality. Hlavným cieľom v tejto oblasti musí byť dosiahnutie dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta. Mesto v rámci svojich originálnych kompetencií zabezpečuje sociálne služby krízovej intervencie, sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií a podporné služby.

Mesto sa snaží spolupracovať aj s neštátnymi subjektami, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov mesto zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Mesto sa snaží zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov, ako aj prerozdeľovanie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Služby vzdelávania

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materských, základných škôl, ako aj školských jedální a mimoškolských záujmových zariadení. Mesto v rámci existujúcich kompetencií zabezpečí výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky ako aj v oblasti záujmovej činnosti. Ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Mesto zabezpečí priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Zdravotnícke služby

Zabezpečiť širokú paletu základných zdravotníckych služieb, ktoré obyvatelia najčastejšie využívajú. Mesto pripravuje priestorové podmienky pre poskytovanie základných zdravotníckych služieb v spolupráci s VÚC Banská Bystrica.

Realizácia investičných projektov - centier integrovanej zdravotnej starostlivosti - vo vlastných objektoch. Zároveň vytvárať lepšie možnosti pre udržanie mladých lekárov v oblasti primárnej zdravotnej starostlivosti.

Víziou a poslaním Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o. v nasledujúcich rokoch je ďalšie skvalitnenie, zefektívnenie a zvýšenie, resp. vzhľadom na súčasnú dlhodobú personálnu krízu slovenského zdravotníctva (nedostatok predovšetkým lekárov a sestier) zachovanie dostupnosti poskytovanej zdravotnej starostlivosti a služieb s ňou súvisiacich v komplexnom rozsahu na regionálnej úrovni (II. úroveň nemocnice v hierarchii nemocníc a ich optimálnej sieti). S touto víziou je nerozlučne spojený hlavný cieľ nemocnice, ktorým je, aby jednotlivé činnosti nemocnice boli zamerané na pacienta, s jeho špecifickými potrebami vzhľadom na jeho zdravotný stav a adekvátne očakávania, ďalej na personál, kvalitu, udržateľnosť (finančnú, výkonnostnú a environmentálnu), finančnú stabilitu, elektronizáciu a technologický pokrok, ktorým sa zvýši produkčná i personálna efektivita. Budúce smerovanie oblasti záujmu bude teda primárne zamerané na efektívne poskytovanie zdravotnej starostlivosti na regionálnej úrovni (II. úroveň nemocnice v hierarchii nemocníc a ich optimálnej sieti). Tento hlavný cieľ bude dosahovaný realizáciou čiastkových cieľov, ktoré budú spočívať v ďalšej rekonštrukcii priestorov nemocnice, v obnove materiálno-technického vybavenia nemocnice, v robení zodpovednej a motivačnej personálnej politiky, v podpore vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, v hľadaní rôznych zdrojov financovania nemocnice, v podpore a v rozvoji propacientskeho prístupu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a služieb s ňou súvisiacich, v realizácii vhodných podporných marketingových aktivít života nemocnice a pod. Osobitným cieľom v rámci nasledujúceho päťročného obdobia prevádzky nemocnice je zníženie nákladov za elektrickú energiu namontovaním fotovoltických panelov na nemocničné strechy.

Voľno – časové aktivity

V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu. Podporiť služby a činnosť knižníc, CVČ, ZUŠ a ŠKD.

Bývanie

Vytvoriť podmienky pre ďalší rozvoj nájomného bývania obyvateľom mesta bežného, ako aj nižšieho štandardu. Zabezpečiť dostatok bytových jednotiek pre súčasných ako aj budúcich obyvateľov mesta.

Základným zámerom mesta v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 150/2013 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov.

Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

Bezpečnosť

Bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

3.3. Definovanie priorít, cieľov, zámerov

Priority KPSS sú definované v súlade s Národnými prioritami:

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb

Zdôvodnenie (legitimita):

Ide o národnú prioritu, ktorá nadväzuje na národné priority z predchádzajúceho obdobia, ktoré neboli dostatočne systémovo riešené a účinne naplnené. Aj keď sa pri niektorých druhoch sociálnych služieb pôvodne vymedzených ako komunitné (viď príloha 1 NPRSS 2015- 2020) dosiahlo zvýšenie ich dostupnosti (zvýšený počet prijímateľov, poskytovateľov i vynaložených prostriedkov), vývoj v jednotlivých sektoroch sociálnych služieb bol nerovnomerný. V prípade, že niektoré druhy sociálnych služieb alebo odborných činností podporujúcich komunitný charakter intervencií, nebol podporený z európskych zdrojov, ani z finančného príspevku MPSVR SR, v priebehu rokov sa ich dostupnosť znižovala. Prioritné je preto naďalej podporovať rozvoj nových, ale aj existujúcich sociálnych služieb a odborných činností komunitného charakteru s prihliadnutím na ich miestnu, druhovú a finančnú dostupnosť aj s využitím moderných technológií. V súlade so zameraním NP1 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby komunitného charakteru do celkového systému financovania sociálnych služieb. Rovnako je potrebné nastaviť mechanizmy financovania samosprávy pre napĺňanie jej originálnych pôsobností v oblasti sociálnych služieb a podporiť samosprávu k vytváraniu funkčných zoskupení samospráv za týmto účelom. Súčasťou NP1 je aj systémové uchopenie a realizácia transformácie a deinštitucionalizácie sociálnych služieb. Tieto sú doposiaľ v povedomí verejnosti (laickej i časti odbornej) spravidla chápané len ako „projektový produkt“, vzťahujú sa prakticky výlučne na veľkokapacitné zariadenia sociálnych služieb podmienené odkázanosťou, ktoré sa zapojili do národných projektov. K transformácii a deinštitucionalizácii sa pristupuje najmä v optike „opúšťania domovov sociálnych služieb a prechodu do domčekov“, bez ich dôslednejšieho vzťahovania k potrebe štrukturálnych zmien v celom systéme sociálnych služieb, dokonca v celom systéme verejných služieb poskytovaných najmä na úrovni komunity (zdravotnícke, prepravné, vzdelávacie, iné sociálne, komunikačné, stavebné a iné verejné služby). Transformácia, deinštitucionalizácia a prístupnosť nie sú dlhodobu dôsledne interpretované ako ľudsko-právna otázka, ktorej riešenie si vyžaduje systémové riešenia na rozličných úrovniach (národná, regionálna, miestna, organizačná, profesijná, na úrovni rodiny, atď.). Naplnenie NP1 nebude preto možné bez realizácie národnej kampane zameranej na presadzovanie rovnosti príležitostí pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením (z akýchkoľvek dôvodov a na akomkoľvek základe). Vychádzajúc z takehoto poňatia sa bude NP1 vzťahovať ku všetkým cieľovým skupinám sociálnych služieb a ich sektorom, vrátane sektora sociálnych služieb krízovej intervencie, najmä pre ľudí bez domova a marginalizované komunity a osobitne rozvoja komplexných (pobytových aj poradenských) sociálnych služieb krízovej intervencie pre obeť domáceho násillia.

NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

Zdôvodnenie (legitimita):

Uvedená priorita nadväzuje na nenaplnenú prioritu z obdobia 2015-2020 a bezprostredne vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020-2024 (záväzok vlády SR vytvoriť novým zákonom o sociálnych službách upravený systém dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti, vrátane jeho financovania). Priorita odráža pretrvávajúce problémy so zabezpečovaním, financovaním a dostupnosťou ošetrovateľskej starostlivosti v relevantných druhoch sociálnych služieb, a to nielen sociálnych služieb podmienených odkázanosťou organizovaných pobytovou formou, ale aj ošetrovateľskej starostlivosti v rámci ambulantnej a terénnej formy sociálnych služieb. Pokračujúcou výzvou je poskytovanie integrovanej sociálno-ošetrovateľskej starostlivosti u osobitných cieľových skupín – napr. u starších osôb s pridruženými duševnými poruchami či u osôb s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom podmieneným kombináciou rozličných funkčných porúch. Osobitnou výzvou sa stáva zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti u cieľových skupín krízovej intervencie, napr. u osôb bez domova, s ohľadom na ich starnutie a zvyšujúcu sa incidenciu zdravotného postihnutia. V súlade so zameraním NP2 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby dlhodobej starostlivosti, vrátane zdrojov jej financovania.

NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

Zdôvodnenie (legitimita):

Priorita vychádza z konceptu tzv. zdieľanej starostlivosti, teda takej, kde sa jednotlivé formy a sektory/subjekty starostlivosti vzájomne nevyklúčujú (buď formálna – alebo neformálna; buď domáca – alebo pobytová, atď.), ale skôr dopĺňajú. Doterajšia prax ukazuje, že kvalitná starostlivosť o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby si vyžaduje komplementaritu jednotlivých segmentov starostlivosti (rodiny, širšieho podporného kruhu v komunite, komunitného dobrovoľníctva, formálnych služieb, atď.). Zároveň, že každý z týchto segmentov potrebuje osobitnú verejnú podporu a posudzovanie špecifických „potrieb“ pre poskytovanie takejto podpory. Osobitne to platí v prípade neformálnej starostlivosti poskytovanej neformálne opatrojúcimi osobami (najmä z okruhu blízkych), kde sa podpora doposiaľ realizovala takmer výlučne nástrojmi náhrady za stratu príjmu z dôvodu intenzívnej starostlivosti (peňažný príspevok na opatrovanie) a základného sociálneho a zdravotného poistenia zo strany štátu. Nenaplnila sa potreba podporovať túto cieľovú skupinu v oblasti podporných a odľahčovacích programov (služieb), zosúladovania starostlivosti a práce, ochrany v oblasti pracovno-právnej, dodatkovú zdravotnej starostlivosti, v oblasti zvyšovania kompetencií v oblasti neformálnej starostlivosti (vzdelávania, tréningov, kurzov), technickej vybavenosti a podobne, pre jej kvalitné zabezpečovanie. Súčasťou napĺňania tejto NP je aj posilnenie reálnych podmienok pre uplatňovanie práva osôb

odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby vybrať si druh a formu podpory/pomoci, prostredie a poskytovateľa starostlivosti/sociálnej služby prostredníctvom zavedenia príspevku na starostlivosť podľa stupňa odkázanosti.

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Zdôvodnenie (legitimita):

Zvyšovanie kvality sociálnych služieb je jedným z dôležitých nástrojov pre zvyšovanie úrovne bezpečnosti a stability poskytovaných sociálnych služieb, ako aj dôležitým nástrojom pre zabezpečenie kvalitných komunitných služieb v rámci transformácie inštitucionálnej starostlivosti smerom ku sociálnym službám komunitného charakteru. Dôležitú úlohu v podpore zvyšovania kvality sociálnych služieb má výkon hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb (ďalej len „hodnotenie kvality“). Predmetom a účelom hodnotenia kvality je poskytnúť u hodnotených subjektov (poskytovateľov sociálnych služieb), čo najobjektívnejší nezávislý obraz o skutkovom stave miery plnenia podmienok kvality v čase hodnotenia a tým ich podporovať pri systematickom zabezpečovaní, udržiavaní a zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb. V oblasti sociálnych služieb bude MPSVR SR naďalej pristupovať k zvyšovaniu kvality v sociálnych službách podporou a modernizáciou dodržiavania kvality poskytovanej sociálnej služby, hodnotenia kvality poskytovanej sociálnej služby a stimuláciou previazanosti a účinnosti kontrolných a dohliadacích pôsobností príslušných orgánov vo veciach sociálnych služieb.

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre mesto Brezno nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný sociálny rozvoj mesta Brezno. Sociálny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie sociálnej činnosti bude mesto smerovať do oblasti sociálnych služieb, vzdelávania, zdravotníctva, športu, bývania a bezpečnosti.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti sociálnej aktivity na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast zamestnanosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na: aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore sociálneho rozvoja mesta, rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva a aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Na základe dotazníkového výskumu boli stanovené nasledovné priority.

3.3.1. Sociálne služby

Podľa prieskumu medzi obyvateľmi získali prioritu sociálne služby - opatrovateľská služba, DD, DSS, denný stacionár, stravovanie. Obyvatelia preferujú aj komunitné bývanie. V prípade MRK ide o služby osobnej hygieny, komunitných centier a inej sociálnej podpory, ktorá umožňuje ich lepšie začlenenie do bežného života so svojimi právami ale aj povinnosťami.

3.3.2. Služby vzdelávania

Z výsledkov výskumu vyplýva, že najvyššiu prioritu medzi obyvateľmi majú predškolská výchova, základné školy a ich modernizácia, s ňou súvisiace verejné služby, záujmové vzdelávanie. Problémom sú nedostatočné kapacity predškolských zariadení. V niektorých častiach mesta nie sú vyhovujúce priestory na vzdelávanie.

3.3.3. Zdravotnícke služby

V meste jednoznačne treba zachovať a podporovať poskytovanie základných primárnych zdravotníckych služieb. Spolu so všeobecnou zdravotnou starostlivosťou preferujú obyvatelia aj špecializovanú pre deti ako aj ZŤP. Potrebná je centralizácia poskytovaných služieb.

Nemocnica s poliklinikou Brezno, n.o. pôsobí v okrese Brezno a v priľahlých regiónoch v rôznych právnych formách už 47 rokov (od roku 1975) a počas tejto doby si vybudovala významné miesto v poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Napriek obmedzeným finančným zdrojom v slovenskom zdravotníctve, vedenie nemocnice v predchádzajúcich rokoch zrealizovalo z viacerých finančných zdrojov niekoľko významných investícií do zdravotníckej infraštruktúry nemocnice. Realizovala sa predovšetkým rekonštrukcia plochých striech, výmena okien, zateplenie obvodového plášťa budov, za nové sa vymenili tri hlavné nemocničné výtahy, zrekonštruovalo sa pracovisko jednotňovej zdravotnej starostlivosti, v spolupráci so súkromným sektorom sa vybudovalo v nemocnici nové pracovisko magnetickej rezonancie, z eurofondov sa zrekonštruoval urgentný príjem, centrálné operačné sály, oddelenie centrálnej sterilizácie, oddelenie klinickej mikrobiológie, niektoré ambulantné pracoviská, bola vybudovaná nová plynová kotolňa, vzduchotechnika rekonštruovaných častí nemocnice a z disponibilných zdrojov sa tiež zakúpili viaceré medicínske prístroje, informačné technológie a ďalšie potrebné zdravotnícke vybavenie. Napriek týmto a ďalším úspešným čiastkovým aktivitám, nemocnica ako celok nemá dostatok investičných finančných zdrojov na rekonštrukciu všetkých jej súčastí, predovšetkým lôžkovej časti nemocnice, ale taktiež nelôžkových oddelení, najmä fyziatricko-rehabilitačného, či röntgenových pracovísk. Taktiež je potrebné ďalej vymieňať niektorú zastaralú, ako i starnúcu zdravotnícku techniku, či už ide o potrebu zakúpenia nových digitalizovaných röntgenových prístrojov, ďalších sonografických prístrojov, CT prístroja a pod. Vzhľadom na energetickú krízu počas roka 2022 vedenie nemocnice si stanovilo za cieľ znížiť energetické náklady nemocnice vybudovaním fotovoltických panelov na nemocničných strechách, čím by malo dôjsť k poklesu nákladov na elektrickú energiu približne o jednu tretinu a touto úsporou by sa dlhodobo akumulovali finančné zdroje, ktoré by nemocnica vedela využiť na iné účely v prospech rozvoja kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti.

Nemocnica s poliklinikou Brezno, n.o. disponuje siedmimi akútnymi lôžkovými oddeleniami s rôznym zameraním a vysokým percentom hospitalizácií akútneho charakteru. Ide o tieto lôžkové oddelenia: gynekologicko-pôrodné, detské a novorodenecké, chirurgické, interné s jednotkou intenzívnej starostlivosti, neurologické s jednotkou intenzívnej starostlivosti, oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny a liečebňa pre dlhodobu chorých. Súčasťou nemocnice sú taktiež jej nasledujúce nelôžkové oddelenia: urgentný príjem, oddelenie klinických laboratórií s úsekom hematológie a transfuziológie, klinickej biochémie a klinickej mikrobiológie, patologicko-anatomické oddelenie, rádio-diagnostické oddelenie, hemodialyzačné oddelenie, fyziatricko-rehabilitačné oddelenie, centrálné operačné sály a centrálna sterilizácia. Nemocnica taktiež prevádzkuje 27 ambulancií a v jej poliklinickej časti majú zriadené svojej špecializované ambulancie ďalší súkromní lekári. Nemocnica taktiež prevádzkuje popri ústavnej lekární dve verejné lekárne a jednu ich pobočku, dopravnú zdravotnú službu (6 ambulancií), záchrannú zdravotnú službu (1 ambulanciu rýchlej lekárskej pomoci a 5 ambulancií rýchlej zdravotnej pomoci), mobilné odberové miesto, vakcinačné centrum, vlastnú jedáleň, práčovňu, krajčírsku dielňu a autodielňu, pričom v nich zamestnáva aj osoby so sociálnym alebo zdravotným znevýhodnením.

Nemocnica s poliklinikou Brezno, n.o. patrí do pevnej siete poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti s urgentným príjmom 1. typu a v rámci svojho regionálneho charakteru tiež patrí medzi centrá poskytujúce nepretržitú intravenóznou trombolýzu u pacientov s diagnózou náhlej cievnej mozgovej príhody.

Nemocnica s poliklinikou Brezno, n.o. disponuje celkovým počtom lôžok 214 z čoho 180 je akútnych, 20 chronických a 14 je vyhradených pre jednotňovú zdravotnú starostlivosť. V roku 2017 bolo v nemocnici hospitalizovaných 9 338 pacientov, v roku 2019 9 181 pacientov a v roku 2019 9 194 pacientov. Počas rokov pandémie COVID-19 bol z dôvodu celoštátne realizovaných opatrení, ako napr. reprofilizácia lôžok na infektologický profil, pozastavenie plánovanej operatívy, presun časti personálu na testovacie a vakcinačné pracoviská a pod. počet hospitalizácií nižší, a to v roku 2020 7 625 pacientov a v roku 2021 6 840 pacientov.

3.3.4. Voľno - časové aktivity

Najvyššiu prioritu obyvatelia prikladajú kultúrnym aktivitám, detským ihriskám a voľne prístupným športoviskám. V meste je k dispozícii plaváreň, ktorá vyžaduje modernizáciu. Potrebné sú ihriská pre

deti vyššej vekovej kategórie. Potrebne je vybudovanie cyklotrás, dostavba športovej infraštruktúry pri futbalovom a zimnom štadióne.

3.3.5. Bývanie

V oblasti bývania uprednostňujú obyvatelia bývanie v rodinnom dome, prípadne v ojedinelých prípadoch v nájomnej výstavbe nižšieho štandardu. Mesto v poslednom období zaznamenalo nárast IBV a HVB.

3.3.6. Bezpečnosť

V oblasti bezpečnosti a prevencie obyvatelia uprednostňujú hlavne zvýšený monitoring štátnej polície a monitorovacie systémy na kritických miestach v meste. Problémom v meste je vandalizmus mladistvých.

Definovanie hlavných zámerov jednotlivých priorít.

Hlavné priority komunitného plánu					
Priorita 1	Priorita 2	Priorita 3	Priorita 4	Priorita 5	Priorita 6
Sociálne služby	Služby vzdelávania	Zdravotnícke služby	Voľno-časové aktivity	Bývanie	Bezpečnosť
Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov Mesta.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky.	Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta.	Výstavba a modernizácia bytového fondu v meste. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.	Bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znížovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.
cieľové skupiny					
<ul style="list-style-type: none"> - Seniori a ťažko zdravotne postihnutí - Rodina detí a mládež (rodiny s deťmi, deti a mládež, ženy na materskej dovolenke.) - Marginalizovaná rómska komunita - Osoby ohrozené sociálnym vylúčením (dlhodobó nezamestnaní obyvateľia, osoby v kríze, neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život) 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - všetci obyvateľia mesta 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - ľudia závislí od návykových látok, 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život 	<ul style="list-style-type: none"> - sociálne odkázaní obyvateľia - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania - všetci obyvateľia mesta

3.3.1. Sociálne služby

Strategický zámer

Strategickým zámerom mesta v oblasti sociálnych služieb je poskytovanie ich adekvátnej ponuky s dôrazom na objektívne a opodstatnené zabezpečenie základných životných potrieb jednotlivých cieľových skupín obyvateľov, ako sú seniori a ťažko zdravotne postihnutí, rodiny detí a mládež (rodiny s deťmi, deti a mládež, ženy na materskej dovolenke), marginalizovanej rómskej komunity a osôb ohrozených sociálnym vylúčením (dlhodobo nezamestnaní obyvatelia, osoby v kríze, neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nevládajúci svoj život).

Oslabovanie rodiny a jej väzieb a pracovná vyťaženosť členov rodiny si v krízových situáciách vyžaduje ich nahrádzanie profesionálnymi sociálnymi pracovníkmi. Čo bolo v minulosti úlohou rodiny sa tak presúva na profesionálne inštitúcie poskytujúce sociálnu pomoc a sociálne služby. V súvislosti s týmito skutočnosťami sa zvyšujú požiadavky na rozsah, kvalitu a efektívnosť poskytovaných sociálnych služieb. Trendom EÚ v oblasti sociálnych služieb je preferovanie terénnych a ambulantných služieb a očakáva sa znižovanie dopytu po pobytových službách. V prípade pobytových zariadení je preferované budovanie a zriaďovanie zariadení sociálnych služieb s nízkou kapacitou – do 40 klientov (zariadenia rodinného typu).

Komentár k programu

Program Sociálne služby predstavuje starostlivosť o obyvateľov mesta odkázaných na sociálnu pomoc - pomoc obyvateľom v náhlej sociálnej a hmotnej núdzi, pre handicapovaných obyvateľov, starostlivosť o seniorov a podpora nezamestnaných obyvateľov mesta. V rámci financovania predmetného programu sa financujú opatrovateľská služba a rozvoz obedov, starostlivosť o seniorov a ťažko zdravotne postihnutých, mládež a rodiny s deťmi, prípadne osoby v kríze.

Priestorové a vecné vymedzenie

Zariadenia sociálnych služieb je potrebné alokovať tak, aby žiadnym spôsobom nenarúšali kultúrno – historický ráz mesta. V prípade absencie vhodných plôch a objektov v centre mesta bude možné alokovať tieto zariadenia aj do okrajových častí. Tým bude zabezpečená dostupnosť zariadení. Uvedené platí hlavne v prípade zariadení ako útulky, nocľahárne, zariadenia núdzového bývania. Tie by nemali kolidovať ani s existujúcimi a plánovanými rozvojovými aktivitami a infraštruktúrou voľného času, športu a rekreácie. V tejto súvislosti je potrebné riešenie problémov s neprispôsobivými obyvateľmi.

Podprogram 1.1. Seniori a ťažko zdravotne postihnutí

Cieľ 1.1.A	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.
------------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 1.1.1

Aktivity

Rozšírenie ambulantných a terénnych sociálnych služieb.

Zriadenie denného stacionára v súlade s podmienkami Plánu obnovy v zastavanej časti mesta.
Spracovanie projektovej dokumentácie.
Rekonštrukcia objektu bývalej MŠ ul. 9 mája 53 – 57 pre potreby poskytovania sociálnych služieb
Vytvorenie mobilnej opatrovateľskej jednotky.

Projekt 1.1.2

Aktivity

Podpora zvyšovania kvality poskytovaných služieb pre seniorov.

Zvyšovanie kapacít pobytových zariadení pre seniorov (neverejní poskytovatelia).
Poskytovanie odľahčovacej služby aj pobytovou formou sociálnej služby.
Hľadanie zdrojov na zlepšenie finančného ohodnotenia a pracovných podmienok opatrovateľiek poskytujúcich službu v terénnej, ambulantnej aj pobytovej forme.
Zvýšiť odborné vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb na všetkých úrovniach.

Projekt 1.1.3

Aktivity

Rozšírenie palety služieb pre ťažko zdravotne postihnutých za účelom podpory zlepšovania integrácie do spoločnosti.

Podpora výstavby bezbariérových prístupov vo verejných budovách.
Podpora zriadenia chránených dielní.
Podpora projektov zapojenia ŤZP na trhu práce.
Zabezpečenie odborných terapeutických postupov na podporu fyzického a psychického rozvoja (arteterapia, fyzioterapia, ADL).

Projekt 1.1.4

Skvalitniť možnosti spoločného stravovania seniorov.

Aktivity Rozšíriť možnosť výberu stravy v rámci dovozu obedov do domácnosti.
Zabezpečiť možnosť diétného stravovania.
Zvýšiť príspevok mesta na stravovanie seniorov a ťažko zdravotne postihnutých.

Cieľ 1.1.B Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Projekt 1.1.5 Monitoring a vyhľadávacia činnosť.

Aktivity Rozšírenie poskytovania sociálnej služby monitorovania a signalizácie potreby pomoci.
Zintenzívnenie vyhľadávacej činnosti seniorov odkázaných na pomoc inej osoby so zapojením dobrovoľníkov a organizácií zastrešujúcich záujmy tejto cieľovej skupiny.
Zriadenie koordinačného centra pre dobrovoľnícku činnosť.

Cieľ 1.1.C Podpora vzdelávania cieľovej skupiny v súlade národným programom aktívneho starnutia

Projekt 1.1.6 Zriadenie poradenského centra v oblasti vzdelávania.

Aktivity Rozšírenie spektra vzdelávacích aktivít.
Realizácia programov vzdelávania ľudí vo veku nad 50 rokov v oblasti finančnej gramotnosti.
Podpora denného centra pri organizovaní umeleckých, vzdelávacích, rekreačných a športových aktivít.
Rozšírenie kapacity denného centra.

Podprogram 1.2. Rodina deti a mládež

Cieľ 1.2. Zabezpečiť všestrannú podporu rodiny a rozvoj služieb zameraných na pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.2.1 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Aktivity Výstavba zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku.

Projekt 1.2.2 Pomoc rodinám s ťažko zdravotne postihnutým dieťaťom.

Aktivity Zvýšiť spoluprácu s centrom včasnej intervencie pôsobiaceho na území mesta.
Zamerať sa na propagáciu poskytovania tejto sociálnej služby v meste a zvýšiť jej využiteľnosť.
Realizovať finančnú pomoc rodinám s ŤZP dieťaťom formou charitatívnych zbierok a malých projektov

Projekt 1.2.3 Pomoc a podpora mladým rodinám.

Aktivity Udržať a postupne zvyšovať príspevok pri narodení dieťaťa.
Zaviesť systém nefinančnej podpory na zabezpečenie základných potrieb dieťaťa do 3 rokov veku.

Projekt 1.2.4 Prevencia špecifických sociálnopatologických javov.

Aktivity Zaviesť systematickú spoluprácu so školami pri riešení a odhaľovaní týchto javov (najmä sebapoškodzovanie, izolácia a pod.).
Realizácia preventívnych programov pre rodičov a deti.
Zriadenie anonymného miesta na podávanie podnetov týkajúcich sa odhaľovania patologických javov, ktoré ohrozujú deti, mládež a rodinu

Podprogram 1.3. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.3 A Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie MRK a rizikových skupín obyvateľov mesta.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.3.1 Podpora uplatnenia sa na trhu práce osôb ohrozených sociálnym vylúčením.

Aktivity Spolupráca s podnikateľmi mesta a okolia zameraná na využitie pracovného potenciálu osôb ohrozených sociálnym vylúčením.
Spolupráca s UPSVR zameraná na vyhľadávanie potenciálnych uchádzačov najmä z radov absolventov.

Projekt 1.3.2 Podpora klientov formou individuálneho a skupinového poradenstva, posudzovanie individuálnych schopností a rozvoj celoživotného poradenstva.

Aktivity Zvýšiť intenzitu skupinového poradenstva a rozšírenie tematických okruhov zameraných najmä na rozvoj individuálnych schopností.

Cieľ 1.3. B Zlepšiť kvalitu života MRK a zlepšiť spolunažívanie s majoritným obyvateľstvom

Projekty podprogramu:

Projekt 1.3.3 Zariadenie zastrešujúce sociálne služby krízovej intervencie a podporné služby.

Aktivity Výstavba komunitného centra v lokalite Zadné Halny.
V rámci KC zriadiť stredisko osobnej hygieny a prácovňu.
Zapojiť sa do najbližšej výzvy

Projekt 1.3.4 Zapájanie mesta do projektov na podporu integrácie Rómov.

Aktivity Pokračovanie realizácie projektu terénnej sociálnej práce.
Zapojenie sa do projektu podpory komunitných centier.
Využívanie drobných grantov na realizáciu a materiálne zabezpečenie aktivít.
Prezentácia pozitívnych príkladov z radov MRK.

Cieľ 1.3.C Zlepšiť podmienky bývania a starostlivosti o zdravie.

Projekty podprogramu:

- Projekt 1.3.5 **Zlepšenie podmienok bývania.**
Aktivita Mapovanie vlastnícky nevysporiadaných nehnuteľností a asistencia pri ich legalizácii.
Mapovanie čiernych skládok a aktivity spojené s ich likvidáciou.
Osveta zameraná na zvýšenie zodpovednosti pri nakladaní s odpadom a znečisťovaní životného prostredia.
Osveta zameraná na zlepšenie finančnej gramotnosti, využívanie inštitútu osobitného príjemcu.
- Projekt 1.3.6 **Zvýšenie povedomia o potrebe starostlivosti o svoje zdravie a zdravie detí.**
Aktivita Zintenzívnenie zdravotníckej osvedy na aktuálne témy.
Zabezpečenie primárnej zdravotnej prevencie prostredníctvom propagácie.
Koordínácia preventívnych aktivít v oblasti predchádzania chorôb, spolupráca s organizáciou Zdravé regióny.
Prevencia vzniku a prehlbovania závislostí.

Cieľ 1.3.D Zlepšiť situáciu v oblasti vzdelávania detí a mládeže MRK.

Projekty podprogramu:

- Projekt 1.3.7 **Prevencia záškoláctva.**
Aktivita Spolupráca so základnými školami v súvislosti s plnením PŠD.
Dôsledná spolupráca všetkých zainteresovaných pri predchádzaní a riešení problému záškoláctva.
Realizácia preventívnych aktivít pre rodičov a deti.

Podprogram 1.4. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť podmienky na rozšírenie možností dočasného ubytovania. Pomoc osobám ohrozených domácim násilím.

Projekty podprogramu:

- Projekt 1.4.1 **Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.**
Aktivita Spolupráca s obchodnými reťazcami pri zabezpečení základných potravín aj nepotravinových výrobkov pre sociálne odkázaných.
Zriadenie miesta pre zber použitého ošatenia.
Mapovanie a systematická vyhľadávacia činnosť osôb ohrozených bezdomovectvom.
Výstavba útulku, vrátane možnosti ubytovania jednotlivca s dieťaťom.
Spracovanie projektovej dokumentácie.
- Projekt 1.4.2 **Pomoc osobám, na ktorých je páchané násilie.**
Aktivita Osveta zameraná na prevenciu domáceho násillia a možnosti jeho riešenia.
Výčlenenie bytovej jednotky vo vlastníctve mesta na dočasné ubytovanie osôb, na ktorých je páchané násillie.
Spolupráca s koordinátorom ochrany detí pred násillím.

3.3.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach v základných školách, v zmysle racionálnej výživy. Mesto zabezpečí priestory a personálne zdroje na záujmovú činnosť v školských kluboch, centre voľného času ako aj základnej umeleckej škole.

Komentár k programu

V rámci starostlivosti o najmenších – deti v predškolskom a školskom veku mesto zabezpečuje činnosť a prevádzku materskej školy a základnej školy, školských jedální a školských klubov detí. V nadväznosti na politiku rozvoja mesta počíta mesto so zvrátením negatívneho trendu vývoja obyvateľov predproduktívneho veku. Finančné prostriedky na realizáciu programu Služby vzdelávania predstavujú výdavky na financovanie projektov v rámci predškolskej výchovy, základného vzdelávania a školských zariadení, ako aj mimoškolskej činnosti. Program zahŕňa kapitálové výdavky spojené

s rekonštrukciou budov prípadne obstaraním technického vybavenia potrebného k prevádzke budovy, prípadne pre vzdelávaciu činnosť.

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj vzdelávacích služieb je potrebné riešiť v rámci existujúcej infraštruktúry so zohľadnením princípu hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti. Výdavky budú plynúť hlavne do obnovy a rekonštrukcie škôl a školských zariadení.

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.

Projekty podprogramu:

Projekt 2.1 Aktivity	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia sociálnych zariadení v materských školách (MPČL 35). Modernizácia interiérov MŠ (MPČL 35). Revitalizácia školského dvora (MPČL 35). Rekonštrukcia budovy MŠ Hradby. Výmena sklenených výplní na školskej kuchyni MŠ Hradby. Výmena sklenených výplní na TĤP pavilóne a knižnici. Rekonštrukcia prístreškov MŠ Hradby. Rekonštrukcia sociálnych zariadení v materských školách (MŠ Hradby). Rekonštrukcia spojovacích chodieb MŠ Hradby. Revitalizácia školského dvora a asfaltovej plochy MŠ Hradby.
Projekt 2.2 Aktivity	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva. Rekonštruovať budovy základných škôl. Výstavba bezbariérových prístupov vo vzdelávacích zariadeniach. Modernizácia vybavenia škôl a odborných učební. Rekonštrukcia strechy telocvične a šatní ZŠ s MŠ K. Rapoša Pionierska 4.
Projekt 2.3 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ. Vypracovanie projektovej dokumentácie. Revitalizácia areálov materských škôl – dostavba hracích prvkov. Revitalizácia areálov základných škôl a výstavba učebni v prírode. Rekonštrukcia športového areálu ZŠ s MŠ MPČL 35 Brezno. Výstavba relaxačno oddychovej zóny v blízkosti ZŠ s MŠ MPČL 35 Brezno. Vybudovanie hracích prvkov pre ŠKD. Vybudovanie stojanov na kolobežky a bicykle pri ZŠ, ZUŠ a CVČ.
Projekt 2.4 Aktivity	Podpora záujmovej činnosti. Rekonštrukcia odvetrávacích komínov na streche budovy ZUŠ. Rekonštrukcia a revitalizácia koncertnej sály. Finalizácia rekonštrukcia elektrických rozvodov. Realizácia nadstavby budovy - zvýšenie kapacity ZUŠ. Realizácia priestorov pre vzdelávacie a záujmové aktivity cieľových skupín obyvateľstva (seniori, ženy, slabozrakí obyvatelia, ženy v núdzi, atď..).
Projekt 2.5 Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií. Spracovanie projektovej dokumentácie. Rekonštrukcia školských jedální.
Projekt 2.6 Aktivity	Podpora stredného školstva. Podpora činnosti gymnázií. Podpora činností SOŠ.

3.3.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.

Komentár k programu

Program zahŕňa výdavky mesta na zabezpečenie podmienok poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v zdravotnom stredisku (v prípade mestských priestorov zahŕňa bežné výdavky na údržbu priestorov).

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj zdravotníckych služieb je potrebné alokovať do existujúcej priestorovej základne s ohľadom na zvyky a tradíciu poskytovania týchto druhov služieb. Zároveň je potrebné zohľadniť aj dostupnosť týchto služieb. V prípade tejto oblasti je treba rešpektovať skutočnosť, že tieto služby podliehajú podnikateľskému motívu, ako aj politike zdravotných poisťovní v zmysle rozvoja siete zdravotníckych zariadení. Z dotazníkového prieskumu vyplynula potreba určitých špecializovaných zdravotníckych služieb, ktoré mesto podporí, avšak ich poskytovanie bude závislé od rozhodnutí externých subjektov.

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň a ponuku poskytovania zdravotníckych služieb.

Projekty podprogramu:

Projekt 3.1 Aktivity	Rozšírenie ponuky zdravotníckych služieb. Spracovanie projektovej dokumentácie. Realizácia investičných projektov - centier integrovanej zdravotnej starostlivosti
Projekt 3.2 Aktivity	Podpora poradenskej činnosti. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Projekt 3.3 Aktivity	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov. Zabezpečiť v súčinnosti s krajským mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť. Udržanie existujúcich lekárskeho kapacít.
Projekt 3.4 Aktivity	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých. Rozvoj zdravotníckych služieb v lokalite Mazorníkovo. Podpora zriadenia oftalmologickej ambulancie. Podpora rozširovania ponuky stomatologických ambulancií. Podpora rozširovania ponuky urologických ambulancií. Podpora rozširovania ponuky ORL ambulancií. Koncentrácia špecializovaných a všeobecných ambulancií do jedného dostupného priestoru. Výstavba zdravotného strediska v lokalite Mazorník. Podpora zriadenia lekárne na Mazorníku. Podpora zriadenia stomatologickej pohotovosti. Podpora zriaďovania všeobecných a špecializovaných ambulancií pre deti a dorast.
Projekt 3.5 Aktivity	Podpora následnej paliatívnej a ošetrovateľskej starostlivosti Podpora vybavenia existujúcich a nových Agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti ADOS Podpora vybavenia existujúcich a nových mobilných hospicov Zriadenie hospicu

3.3.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta.

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými a internými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť mesta. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesta a tým aj na cestovný ruch. Program predstavuje organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v meste. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry a folklórnych súborov, atď.. Mesto v súlade so svojim zámerom každoročne zorganizuje kultúrne podujatia, zabezpečí kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov, prevádzku knižnice, zabezpečí opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území mesta. Zámerom kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou mesta je udržiavať kultúru v meste. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy mesta je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na mesta a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

Komentár k programu

Program zahŕňa podporu rozvoja športu a kultúry v meste, ako voľnočasových aktivít. Výdavky sú rozpočtované na prevádzku športového areálu, výstavbu nových športových ihrísk, na športové aktivity a na činnosť športových oddielov a športovú infraštruktúru pre nižšie vekové ročníky detí.

Program predstavuje aj organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v meste. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry v meste. Finančné prostriedky určené na kultúru v meste v programe Kultúra zahŕňajú výdavky múzeá, knižnica, príspevky na kultúrne podujatia a činnosť i.

Program 4. Voľnočasové aktivity

Cieľ 4. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu, voľnočasových aktivít a kultúry.

Projekty podprogramu:

Projekt 4.1
Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Spracovanie projektovej dokumentácie.
Realizácia technológie zatemnenia priestoru pre organizovanie kultúrnych podujatí.
Rekonštrukcia detských ihrísk v priestore vnútroblokov.
Rekonštrukcia športových ihrísk v priestore vnútroblokov.
Výstavba oddychových zón v lokalite nábřežia Hrona.
Výstavba oddychových zón v lokalite Lazná.
Výstavba oddychovej zóny v lokalite Banisko.
Výstavba oddychových zón v lokalite Dúbravka.
Výstavba oddychových zón v lokalite Skalka.
Výstavba oddychových zón v lokalite Starého Mazorníka.
Dostavba športovej infraštruktúry v areáli krytej plavárne.
Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite "Stará kolkáreň".
Výstavba lukostreleckej 3D strelnice.
Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite P2.
Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite P4.
Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite MPČL.
Výstavba športovej infraštruktúry v lokalite Rohozná.
Výstavba detského ihriska pri nemocnici.
Regenerácia vnútrobloku Brezno, Mazorníkovo - 9. mája- vstup.
Regenerácia vnútrobloku Brezno, Mazorníkovo - 9. Mája - stred.
Regenerácia vnútrobloku Brezno, Mazorníkovo - MPČL.
Regenerácia vnútrobloku Brezno - ŠLN.
Výstavba otvoreného kúpaliska.
Výstavba skateboardového ihriska.
Projekt 4.2
Aktivity	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v meste.
Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.3
Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.
Zabezpečenie personálnych kapacít.
Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.

Aktivity	Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.5	Podporovať talentovanú mládež.
Aktivity	Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti kultúry - knižnica.
Aktivity	Rekonštrukcia a dovybavenie mestských knižníc.
Projekt 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.
Projekt 4.8	Multifunkčná kultúrna infraštruktúra.
Aktivity	Vypracovanie projektovej dokumentácie. Revitalizácia budovy MsDK. Výstavba budovy nového domu kultúry v časti Mazorníkovo. Sprístupnenie priestorov CVC pre externé subjekty aktívne v oblasti kultúry a aktívneho trávenia voľného času. Revitalizácia priestorov starej nemocnice na multifunkčné spoločensko - kultúrne zariadenie. Rekonštrukcia pódia na námestí. Výstavba menšieho amfiteátra na nábrež Hrona. Výstavba otvoreného amfiteátra v okrajovej časti mesta v styku s prírodným prostredím

3.3.5. Bývanie

Strategický zámer

Výstavba a modernizácia bytového fondu v meste. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.

Komentár k programu

Program bývanie zahŕňa komplexný rozvoj bytového fondu na území mesta. Mesto zabezpečuje spracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu bytov, ich správu ako aj administratívne činnosti spojené s ich existenciou. Výdavky sú rozpočtované na nákup a prípravu pozemkov na výstavbu IBV a HBV.

Program 5 Bývanie

Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Mesto zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.
--------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 5.1.	Príprava a realizácia inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HBV
Aktivity	Príprava : Vypracovanie projektovej dokumentácie. Realizácia IBV v lokalite Podkoreňová. Realizácia HBV v lokalite Mazorníkovo. Realizácia IBV v lokalite Potočná. Realizácia IBV v lokalite Vrchdolinka. Realizácia HBV v lokalite Zadné Halny a Predné Halny. Realizácia IBV v lokalite Banisko Realizácia HBV v lokalite Banisko Realizácia IBV v lokalite Rohozná
Projekt 5.2.	Príprava a realizácia štandardnej nájomnej bytovej výstavby.
Aktivity	Príprava : Vypracovanie projektovej dokumentácie. Realizácia nájomného bytového fondu v lokalite Mazorníkovo (MPČL). Realizácia nájomného bytového fondu v lokalite Kasárne (Sekurisova). Realizácia nájomného bytového fondu v lokalite Centrum (Rázusova). Realizácia nájomného bytového fondu v lokalite Banisko.
Projekt 5.3.	Príprava a realizácia nájomného bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta.
Aktivity	Príprava : Vypracovanie projektovej dokumentácie. Realizácia nájomného bývania 3x6 b.j. v lokalite Zadné Halny – Hlavina. Realizácia komunitného bývania pre osamelých seniorov. Realizácia výstavby bytových jednotiek nižšieho štandardu ako projektu prestupného bývania v lokalite Zadné Halny – Hlavina.
Projekt 5.4.	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.
Aktivity	Príprava : Vypracovanie projektovej dokumentácie. Zateplenie mestských budov. Obnovenie interiérových spoločných priestorov mestských nájomných bytov

3.3.6. Bezpečnosť

Strategický zámer

Bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Komentár k programu

V rámci bezpečnostnej politiky mesto realizuje nasledujúce základné činnosti - zabezpečenie maximálnej ochrany života občanov mesta a majetku a pripravenosť mesta riešiť krízové situácie a mimoriadne udalosti. V rámci programu Bezpečnosť sa financujú aktivity na úseku ochrany pred požiarimi a civilnej ochrany, zabezpečenie ochrany majetku a obyvateľov prostredníctvom polície, ako aj zabezpečenie funkčnosti verejného osvetlenia.

Priestorové a vecné vymedzenie

Väčšina aktivít v oblasti bezpečnosti bude smerovať do oblasti ochrany obyvateľov mesta a ich majetku. Mesto zabezpečí frekventovanejší monitoring jednotlivých častí mesta v zmysle požiadaviek obyvateľov. Mestská polícia sa zameria hlavne na monitoring oblastí obývaných menej prispôsobivými obyvateľmi, ako aj bočné málo frekventované ulice. V tejto súvislosti je potrebné rešpektovať aj historický kontext mesta. Dôležitú úlohu bude zohrávať aj kamerový monitorovací systém, ktorý okrem priestupkovo najfrekventovanejších oblastí bude naďalej sledovať významné objekty a príslušnou infraštruktúrou.

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Projekty podprogramu:

- Projekt 6.1. **Rozšírenie kamerového systému.**
Aktivity
Výstavba kamerového systému v rámci areálov MŠ a ZŠ.
Výstavba kamerového systému pri supermarketoch.
Výstavba kamerového systému na železničnej stanici.
Výstavba kamerového systému pri športových areáloch, halách a ihriskách.
- Projekt 6.2. **Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.**
Aktivity
Zvýraznenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach mesta.
Optimalizácia dopravného značenia.
Osadenie dopravných retardérov/spomaľovačov na kritických miestach - ZŠ, MŠ.
Realizácia osvetlenia dopravného ihriska.
Intenzifikácia osvetlenia priestoru v nábreží Hrona.
- Projekt 6.3. **Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov mesta.**
Aktivity
Zvýšenie frekvencie policajných hliadok.
Zvýšenie monitoringu hliadok mestskej polície.
Zvýšenie monitorovania priestoru Baldovského mosta, "železné schody k starému cintorínu", Margitin park, Point, atď.
Zvýšenie monitorovania priestoru Vrbovej ulice.
Realizácia bezpečného pešieho prepojenia Starého a Nového Mazorníka.
Zvýšenie monitorovania priestoru Mládežníckej ulice.

3.4. Merateľné indikátory

Monitorovanie Komunitného plánu Brezno sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a programom (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé podprogramy a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

3.4.1. Sociálne služby

Podprogram 1.1. Seniori a ťažko zdravotne postihnutí

Cieľ 1.1.A Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.1.1	Rozšírenie ambulantných a terénnych sociálnych služieb.	Počet nových sociálnych služieb	výstupu	počet	m. Brezno	5
		Počet užívateľov.	výsledku	počet	m. Brezno	100
Projekt 1.1.2	Podpora zvyšovania kvality poskytovaných služieb pre seniorov.	Počet nových poskytovaných sociálnych služieb	výstupu	počet	m. Brezno	3
		Počet novovytvorených miest v zariadeniach soc. služieb.	výsledku	počet	m. Brezno	50
Projekt 1.1.3	Rozšírenie palety služieb pre ťažko zdravotne postihnutých za účelom podpory zlepšovania integrácie do spoločnosti.	Počet nových poskytovaných sociálnych služieb	výstupu	počet	m. Brezno	5
		Počet užívateľov.	výsledku	počet	m. Brezno	250
Projekt 1.1.4	Skvalitniť možnosti stravovania seniorov.	Počet užívateľov.	výsledku	počet	m. Brezno	250

Cieľ 1.1.B Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.1.5	Monitoring a vyhľadávacia činnosť.	Počet nových poskytovaných sociálnych služieb	výstupu	počet	m. Brezno	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	m. Brezno	50

Cieľ 1.1.C Podpora vzdelávania cieľovej skupiny v súlade národným programom aktívneho starnutia.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.1.6	Zriadenie poradenského centra v oblasti vzdelávania.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	m. Brezno	2
		Počet zorganizovaných vzdelávacích aktivít	výstupu	počet	m. Brezno	10
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	m. Brezno	150

Podprogram 1.2. Rodina deti a mládež

Cieľ 1.2. Zabezpečiť všestrannú podporu rodiny a rozvoj služieb zameraných na pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.2.1	Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	Počet	počet	2
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	Počet	počet	500
Projekt 1.2.2	Pomoc rodinám s ťažko zdravotne postihnutým dieťaťom.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	Počet	počet	2
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	Počet	počet	50
Projekt 1.2.3	Pomoc a podpora mladým rodinám.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	Počet	počet	2
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	Počet	počet	250
Projekt 1.2.4	Prevenca špecifických sociálnopatologických javov.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	Počet	počet	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	Počet	počet	20

Podprogram 1.3. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.3.A Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie MRK a rizikových skupín obyvateľov mesta.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.3.1	Podpora uplatnenia sa na trhu práce osôb ohrozených sociálnym vylúčením.	Počet realizovaných aktivít	výstupu	počet	m. Brezno	5
		Počet užívateľov.	výsledku	počet	m. Brezno	50
Projekt 1.3.2	Podpora klientov formou individuálneho a skupinového poradenstva, posudzovanie individuálnych schopností a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet realizovaných aktivít	výstupu	počet	m. Brezno	15
		Počet užívateľov.	výsledku	počet	m. Brezno	100

Cieľ 1.3.B Zlepšiť kvalitu života MRK a zlepšiť spolunažívanie s majoritným obyvateľstvom

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.3.3	Zariadenie zastrešujúce sociálne služby krízovej intervencie a podporné služby.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	m. Brezno	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	m. Brezno	1500
Projekt 1.3.4	Zapájanie mesta do projektov na podporu integrácie Rómov.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	m. Brezno	5
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	m. Brezno	2500

Cieľ 1.3.C Zlepšiť podmienky bývania a starostlivosti o zdravie.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.3.5	Zlepšenie podmienok bývania.	Počet uskutočnených aktivít	výstupu	počet	m. Brezno	20
		Počet užívateľov	výsledku	počet	m. Brezno	500
Projekt 1.3.6	Zvýšenie povedomia o potrebe starostlivosti o svoje zdravie a zdravie detí.	Počet užívateľov podporených projektov	výstupu	počet	m. Brezno	500
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	m. Brezno	3

Cieľ 1.3.D Zlepšiť situáciu v oblasti vzdelávania detí a mládeže MRK.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.3.7	Prevenca záškolsťva.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	Počet	počet	3
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	Počet	počet	100

Podprogram 1.4. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť podmienky na rozšírenie možností dočasného ubytovania. Pomoc osobám ohrozených domácim násilím.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 1.4.1	Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	Počet	počet	5
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	Počet	počet	100
Projekt 1.4.2	Pomoc osobám, na ktorých je páchané násilie.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	Počet	počet	3
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	Počet	počet	20

3.4.2. Služby vzdelávania

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Projekt 2.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Brezno	3000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Brezno	550
Projekt 2.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Brezno	2000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Brezno	1700
Projekt 2.3	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Brezno	2300
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Brezno	2000
Projekt 2.4	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Brezno	1000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Brezno	500

Projekt 2.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	m. Brezno	1000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Brezno	3500
Projekt 2.6	Podpora stredného školstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Brezno	1500

3.4.3. Zdravotnícke služby

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.						
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 3.1	Rozšírenie ponuky zdravotníckych služieb.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Brezno	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	19956
Projekt 3.2	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	mesto Brezno	1
Projekt 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Brezno	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	19956
Projekt 3.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Brezno	25
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	19956
Projekt 3.5	Zriadenie hospicu	Počet podporených projektov	dopadu	počet	mesto Brezno	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	10

3.4.4. Voľno - časové aktivity

Program 4 Voľno - časové aktivity

Cieľ 4 Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.						
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	mesto Brezno	20
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Brezno	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	1000
Projekt 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v meste.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Brezno	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	500
Projekt 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Brezno	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	100
Projekt 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Brezno	8
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	100
Projekt 4.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Brezno	25
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	800
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Brezno	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	700
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	mesto Brezno	2
Projekt 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Brezno	25
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	200
Projekt 4.8	Multifunkčná kultúrna infraštruktúra.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	1000

3.4.5. Bývanie

Program 5 Bývanie

Cieľ 5 Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Mesto zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Počet bytových jednotiek	výsledok	počet	mesto Brezno	310
		Počet nových obyvateľov mesta	dopad	osoby	mesto Brezno	400
Projekt 5.2	Štandardná nájomná bytová výstavba.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Brezno	150
Projekt 5.3	Výstavba nájomného bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta.	Počet bytových jednotiek	výsledku	počet	m. Brezno	18
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Brezno	100
Projekt 5.4	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.	Počet zateplených objektov	výsledku	počet	m. Brezno	15
		Celková zateplená plocha	výsledku	m ²	m. Brezno	5000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	m. Brezno	1000

3.4.6. Bezpečnosť

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 6.1	Rozšírenie kamerového systému.	Počet inštalovaných kamier	výsledok	počet	m. Brezno	50
		Zníženie kriminality	dopad	%	m. Brezno	30
		Pokrytie územia	dopad	%	m. Brezno	70
Projekt 6.2	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.	Počet realizovaných projektov	výsledok	m	m. Brezno	5
		Počet užívateľov projektov	dopad	%	m. Brezno	19956
Projekt 6.3	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov mesta.	Počet hliadok za deň	výsledok	počet	m. Brezno	3
		Zníženie kriminality	dopad	%	m. Brezno	30

3.5. Akčné plánovanie

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom mesta v jednotlivých oblastiach sociálneho rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram a riziková analýza. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v tisícoch Eur.

3.5.1. Sociálne služby

Strategický zámer						
Strategickým zámerom mesta v oblasti sociálnych služieb je poskytovanie ich adekvátnej ponuky s dôrazom na objektívne a opodstatnené zabezpečenie základných životných potrieb jednotlivých cieľových skupín obyvateľov, ako sú seniori a ťažko zdravotne postihnutí, rodiny detí a mládež (rodiny s deťmi, deti a mládež, ženy na materskej dovolenke), marginalizovanej rómskej komunity a osôb ohrozených sociálnym vylúčením (dlhodobo nezamestnaní obyvatelia, osoby v kríze, neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život).						
Podprogram 1.1. Seniori a ťažko zdravotne postihnutí.						
Cieľ 1.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.					
Projekt 1.1.1	Rozšírenie ambulantných a terénnych sociálnych služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie denného stacionára v súlade s podmienkami Plánu obnovy v zastavanej časti mesta.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Spracovanie projektovej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno

	Rekonštrukcia objektu bývalej MŠ ul 9 mája 53 - 57 pre potreby poskytovania sociálnych služieb.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Rekonštrukcia dvorného traktu na M. R. Štefánika 3.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Vytvorenie mobilnej opatrovateľskej jednotky.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 1.1.2	Podpora zvyšovania kvality poskytovaných služieb pre seniorov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zvyšovanie kapacít pobytových zariadení pre seniorov (neverejní poskytovatelia).	0	Neverejní poskytovatelia, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	žiadny	Neverejní poskytovatelia
	Poskytovanie odľahčovacej služby aj formou pobytovej sociálnej služby.	25	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Hľadanie zdrojov na zlepšenie finančného ohodnotenia a pracovných podmienok opatrovateľiek poskytujúcich službu v terénnej aj inštitucionálnej forme.	210	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Zvýšiť odborné vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb na všetkých úrovniach.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
Projekt 1.1.3	Rozšírenie palety služieb pre ťažko zdravotne postihnutých za účelom podpory zlepšovania integrácie do spoločnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Podpora výstavby bezbariérových prístupov vo verejných budovách.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Podpora zriadenia chránených dielní.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Podpora projektov zapojenia ŤZP na trhu práce.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	ÚPSVaR, mesto Brezno
	Zabezpečenie odborných terapeutických postupov na podporu fyzického a psychického rozvoja (arteterapia, fyzioterapia, ADL).	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 1.1.4	Skvalitniť možnosti spoločného stravovania seniorov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rozšíriť možnosť výberu stravy v rámci dovozu obedov do domácnosti.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Zabezpečiť možnosť diétného stravovania.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Zvýšiť príspevok mesta na stravovanie seniorov a ťažko zdravotne postihnutých.	Podľa možností	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Cieľ 1.1.1.B	Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.					
Projekt 1.1.5	Monitoring a vyhľadávacia činnosť.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rozšírenie poskytovania sociálnej služby monitorovania signalizácie potreby pomoci.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	mesto Brezno
	Zintenzívnenie vyhľadávacej činnosti seniorov odkázaných na pomoc inej osoby so zapojením dobrovoľníkov a organizácií zastrešujúcich záujmy tejto cieľovej skupiny.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Zriadenie koordinačného centra pre dobrovoľnícku činnosť.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Cieľ 1.1.1.C	Podpora vzdelávania cieľovej skupiny v súlade národným programom aktívneho starnutia.					

Projekt 1.1.6 Zriadenie poradenského centra v oblasti vzdelávania.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rozšírenie spektra vzdelávacích aktivít.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF, neziskové organizácie.	verejný sektor	nízky	Neziskové organizácie, mesto Brezno
	Realizácia programov vzdelávania ľudí vo veku nad 50 rokov v oblasti finančnej gramotnosti.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	Vysoký	mesto Brezno
	Podpora denného centra pri organizovaní umeleckých, vzdelávacích, rekreačných a športových aktivít.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Rozšírenie kapacity denného centra.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
Podprogram 1.2. Rodina detí a mládež						
Cieľ 1.2 Zabezpečiť všestrannú podporu rodiny a rozvoj služieb zameraných na pomoc pri starostlivosti o dieťa.						
Projekt 1.2.1 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Výstavba zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku.	460	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 1.2.2 Pomoc rodinám s ťažko zdravotne postihnutým deťmi.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zvýšiť spoluprácu s centrom včasnej intervencie pôsobiaceho na území mesta.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Zamerať sa na propagáciu poskytovania tejto sociálnej služby v meste a zvýšiť jej využiteľnosť.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Realizovať finančnú pomoc rodinám s ŤZP deťmi formou charitatívnych zbierok a malých projektov.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 1.2.3 Pomoc a podpora mladým rodinám.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Udržať a postupne zvyšovať príspevok pri narodení dieťaťa.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Zaviesť systém nefinančnej podpory na zabezpečenie základných potrieb dieťaťa do 3 rokov veku.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 1.2.4 Prevencia špecifických sociálnopatologických javov.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zaviesť systematickú spoluprácu so školami pri riešení a odhaľovaní týchto javov (najmä sebapoškodzovanie, izolácia a pod.).	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Realizácia preventívnych programov pre rodičov a deti.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Zriadenie anonymného miesta na podávanie podnetov týkajúcich sa odhaľovania patologických javov, ktoré ohrozujú mládež a rodinu.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Podprogram 1.3. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.						
Cieľ 1.3.A Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie MRK a rizikových skupín obyvateľov mesta.						
Projekt 1.3.1 Podpora uplatnenia sa na trhu práce osôb ohrozených sociálnym vylúčením.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa

Aktivity	Spolupráca s podnikateľmi mesta a okolia zameraná na využitie pracovného potenciálu osôb ohrozených sociálnym vylúčením.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Spolupráca s UPSVR zameraná na vyhľadávanie potenciálnych uchádzačov najmä z radov absolventov.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 1.3.2	Podpora klientov formou individuálneho a skupinového poradenstva, posudzovanie individuálnych schopností a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť intenzitu skupinového poradenstva a rozšírenie tematických okruhov zameraných najmä na rozvoj individuálnych schopností.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
Cieľ 1.3. B	Zlepšiť kvalitu života MRK a zlepšiť spolunažívanie s majoritným obyvateľstvom					
Projekt 1.3.3	Zariadenie zastrešujúce sociálne služby krízovej intervencie a podporné služby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba komunitného centra v lokalite Zadné Halny.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
	V rámci KC zriadiť stredisko osobnej hygieny a práčovňu.	30	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
	Zapojiť sa do najbližšej výzvy.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 1.3.4	Zapájanie mesta do projektov na podporu integrácie Rómov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Pokračovanie realizácie projektu terénnej sociálnej práce.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Zapojenie sa do projektu podpory komunitných centier.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
	Využívanie drobných grantov na realizáciu a materiálne zabezpečenie aktivít.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
	Prezentácia pozitívnych príkladov z radov MRK.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
Cieľ 1.3. C	Zlepšiť podmienky bývania a starostlivosti o zdravie.					
Projekt 1.3.5	Zlepšenie podmienok bývania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Mapovanie vlastnícky nevypridaných nehnuteľností a asistencia pri ich legalizácii.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
	Mapovanie čiernych skládok a aktivity spojené s ich likvidáciou.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
	Osveta zameraná na zvýšenie zodpovednosti pri nakladaní s odpadom a znečisťovaní životného prostredia.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
	Osveta zameraná na zlepšenie finančnej gramotnosti, využívanie inštitútu osobitného príjmu.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 1.3.6	Zvýšenie povedomia o potrebe starostlivosti o svoje zdravie a zdravie detí.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zintenzívnenie zdravotníckej osvetu na aktuálne témy.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
	Zabezpečenie primárnej zdravotnej prevencie prostredníctvom propagácie.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
	Koordinácia preventívnych aktivít v oblasti predchádzania chorôb, spolupráca s organizáciou Zdravé regióny.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno
	Prevenca vzniku a prehlbovania závislostí.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Brezno

Cieľ 1.3.D Zlepšiť situáciu v oblasti vzdelávania detí a mládeže MRK.						
Projekt 1.3.7 Prevencia záškoláctva.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spolupráca so základnými školami v súvislosti s plnením PŠD.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Dôsledná spolupráca všetkých zainteresovaných pri predchádzaní a riešení problému záškoláctva.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Realizácia preventívnych aktivít pre rodičov a detí.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
Podprogram 1.4. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením.						
Cieľ 1.4 Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť podmienky na rozšírenie možností dočasného ubytovania. Pomoc osobám ohrozených domácim násilím.						
Projekt 1.4.1 Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spolupráca s obchodnými reťazcami pri zabezpečení základných potravín aj nepotravinových výrobkov pre sociálne odkázaných.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Zriadenie miesta pre zber použitého ošatenia.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Mapovanie a systematická vyhľadávacia činnosť osôb ohrozených bezdomovectvom.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Výstavba útulku, vrátane možnosti ubytovania jednotlivca s dieťaťom.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
Projekt 1.4.2 Pomoc osobám, na ktorých je páchané násilie.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Osveta zameraná na prevenciu domáceho násillia a možnosti jeho riešenia.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Vyčlenenie bytovej jednotky vo vlastníctve mesta na dočasné ubytovanie osôb, na ktorých je páchané násilie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Spolupráca s koordinátorom ochrany detí pred násillím.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vyšoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vyšoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,225
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,45
3.	Náročnosť spracovania projektu	0,1				0,5		0,05
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,5		0,05

5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3		0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6		0,75	0,45

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v personálnej náročnosti a vysokej prevádzkovej náročnosti. Vysoký vplyv má aj nedostatok finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Podprogram 1.1. Seniori a ťažko zdravotne postihnutí					
Cieľ 1.1.1.A					
Projekt 1.1.1					
Projekt 1.1.2					
Projekt 1.1.3					
Projekt 1.1.4					
Cieľ 1.1.B					
Projekt 1.1.5					
Cieľ 1.1.C					
Projekt 1.1.6					
Podprogram 1.2. Rodina deti a mládež					
Cieľ 1.2					
Projekt 1.2.1					
Projekt 1.2.2					
Projekt 1.2.3					
Projekt 1.2.4					
Podprogram 1.3. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.					
Cieľ 1.3.A					
Projekt 1.3.1					
Projekt 1.3.2					
Cieľ 1.3.B					
Projekt 1.3.3					
Projekt 1.3.4					
Cieľ 1.3.C					
Projekt 1.3.5					
Projekt 1.3.6					
Cieľ 1.3.D					
Projekt 1.3.7					
Podprogram 1.4 Osoby ohrozené sociálnym vylúčením.					
Cieľ 1.4					
Projekt 1.4.1					
Projekt 1.4.2					

3.5.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci základného školstva zabezpečiť vzdelávanie hlavných národnostných skupín v materinskom jazyku. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach pri základných školách v zmysle racionálnej výživy. Mesto zabezpečí priestory a personálne zdroje za záujmovú činnosť v školských kluboch, CVČ ako aj základnej umeleckej škole.						
Program 2 Služby vzdelávania						
Cieľ 2.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.					
Projekt 2.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v materských školách (MPČL 35).	80	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Modernizácia interiérov MŠ (MPČL 35).	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Revitalizácia školského dvora (MPČL 35).	70	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Rekonštrukcia budovy MŠ Hradby.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Výmena sklenených výplní na školskej kuchyni MŠ Hradby.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Výmena sklenených výplní na THP pavilóna a knižnici.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Rekonštrukcia prístreškov MŠ Hradby.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v materských školách (MŠ Hradby).	80	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Rekonštrukcia spojovacích chodieb MŠ Hradby.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Revitalizácia školského dvora a asfaltovej plochy MŠ Hradby.	90	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
Projekt 2.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštruovať budovy základných škôl.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Výstavba bezbariérových prístupov vo vzdelávacích zariadeniach.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Modernizácia vybavenia škôl a odborných učební.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Rekonštrukcia strechy telocvične a šatní ZŠ s MŠ K. Rapoša Pionierska 4.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
Projekt 2.3	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Revitalizácia areálov materských škôl – dostavba hracích prvkov.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Revitalizácia areálov základných škôl a výstavba učební v prírode.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Rekonštrukcia športového areálu ZŠ s MŠ MPČL 35 Brezno.	545	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Výstavba relaxačno oddychovej zóny v blízkosti ZŠ s MŠ MPČL 35 Brezno.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Vybudovanie hracích prvkov pre ŠKD.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Vybudovanie stojanov na kolobežky a bicykle pri ZŠ, ZUŠ a CVČ.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
Projekt 2.4	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia odvetrávacích komínov na streche budovy ZUŠ.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Rekonštrukcia a revitalizácia koncertnej sály.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Finalizácia rekonštrukcia elektrických rozvodov.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno

	Realizácia nadstavby budovy - zvýšenie kapacity ZUŠ.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Realizácia priestorov pre vzdelávacie a záujmové aktivity cieľových skupín obyvateľstva (seniori, ženy, slabozrakí obyvatelia, ženy v núdzi, atď..).	270	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 2.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Rekonštrukcia školských jedální.	3 000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 2.6	Podpora stredného školstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora činnosti gymnázií.	podľa potreby	rozpočet VÚC BB,	verejný, tretí sektor	žiadny	zriaďovateľ
	Podpora činností SOŠ.	podľa potreby	rozpočet VÚC BB,	verejný, tretí sektor	žiadny	zriaďovateľ

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1				0,5		0,05
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6	0,25			0,15

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 2 Služby vzdelávania					
Cieľ 2.					
Projekt 2.1					
Projekt 2.2					
Projekt 2.3					
Projekt 2.4					
Projekt 2.5					
Projekt 2.6					

3.5.3. Zdravotnícke služby

Strategický záměr						
Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.						
Program 3 Zdravotnícke služby						
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.					
Projekt 3.1	Rozšírenie ponuky zdravotníckych služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Realizácia investičných projektov – centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti	3000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 3.2	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
Projekt 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečiť v súčinnosti s krajským mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Udržanie existujúcich lekárskeho kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
Projekt 3.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rozvoj zdravotníckych služieb v lokalite Mazorníkovo.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Podpora zriadenia oftalmologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Podpora rozširovania ponuky stomatologických ambulancií.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Podpora rozširovania ponuky urologických ambulancií.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Podpora rozširovania ponuky ORL ambulancií.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Koncentrácia špecializovaných a všeobecných ambulancií do jedného dostupného priestoru.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Výstavba zdravotného strediska v lokalite Mazorník.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Podpora zriadenia lekárne na Mazorníku.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Podpora zriadenia stomatologickej pohotovosti.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Podpora zriaďovania všeobecných a špecializovaných ambulancií pre deti a dorast.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
Projekt 3.5	Podpora následnej paliatívnej starostlivosti a ošetrovateľskej starostlivosti					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Podpora vybavenia nových a existujúcich Agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti ADOS	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	nízky	mesto Brezno

	Podpora vybavenia nových a existujúcich mobilných hospicov	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	nízky	mesto Brezno
	Zriadenie hospicu (kamenného)	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný, tretí sektor	nízky	mesto Brezno

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		<i>0,1</i>	<i>0,3</i>	<i>0,6</i>	<i>0,25</i>	<i>0,5</i>	<i>0,75</i>	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3		0,25			0,075
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6		0,5		0,3

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 3 Zdravotnícke služby					
Cieľ 3					
Projekt 3.1					
Projekt 3.2					
Projekt 3.3					
Projekt 3.4					
Projekt 3.5					

3.5.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta.						
Program 4. Voľno - časové aktivity						
Cieľ 4	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Projekt 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie projektovej dokumentácie.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	mesto Brezno

	Realizácia technológie zatemnenia priestoru pre organizovanie kultúrnych podujatí.	2500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Rekonštrukcia detských ihrísk v priestore vnútroblokov.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Rekonštrukcia športových ihrísk v priestore vnútroblokov.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba oddychových zón v lokalite nábřežia Hrona.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba oddychových zón v lokalite Lazná.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba oddychovej zóny v lokalite Banisko.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba oddychových zón v lokalite Dúbravka.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba oddychových zón v lokalite Skalka.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba oddychových zón v lokalite Starého Mazorníka.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Dostavba športovej infraštruktúry v areáli krytej plavárne.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite "Stará kolkáreň".	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba lukostreleckej 3D strelnice.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite P2.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite P4.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite MPČL.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba športovej infraštruktúry v lokalite Rohozná.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba detského ihriska pri nemocnici.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Regenerácia vnútrobloku Brezno, Mazorníkovo - 9. mája - vstup.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Regenerácia vnútrobloku Brezno, Mazorníkovo - 9. Mája - stred.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Regenerácia vnútrobloku Brezno, Mazorníkovo - MPČL.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Regenerácia vnútrobloku Brezno - ŠLN.	550	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba otvoreného kúpaliska.	7000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba skateboardového ihriska.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 4.5	Podporovať talentovanú mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiaci v oblasti kultúry - knižnica.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rekonštrukcia a dovybavenie mestských knižníc.	50	rozpočet mesta	verejný, tretí sektor	vyšoký	mesto Brezno
Projekt 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	mesto Brezno
Projekt 4.8	Multifunkčná kultúrna infraštruktúra.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Brezno
	Revitalizácia budovy MsDK.	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Brezno
	Výstavba budovy nového domu kultúry v časti Mazorníkovo.	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Sprístupnenie priestorov CVČ pre externé subjekty aktívne v oblasti kultúry a aktívneho trávenia voľného času.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Revitalizácia priestorov starej nemocnice na multifunkčné spoločensko - kultúrne zariadenie.	5000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Rekonštrukcia pódia na námestí.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Vstavba menšieho amfiteátra na nábrež Hrona.	70	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Výstavba otvoreného amfiteátra v okrajovej časti mesta v styku s prírodným prostredím.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vyšoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vyšoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 4. Voľno - časové aktivity					
Cieľ 4					
Projekt 4.1					
Projekt 4.2					
Projekt 4.3					
Projekt 4.4					
Projekt 4.5					
Projekt 4.6					
Projekt 4.7					
Projekt 4.8					

3.5.5. Bývanie

Strategický zámer						
Výstavba a modernizácia bytového fondu v meste. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.						
Program 5 Bývanie						
Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Mesto zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.					
Projekt 5.1	Príprava a realizácia inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Príprava : Vypracovanie technickej projektovej dokumentácie.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Realizácia IBV v lokalite Podkoreňová.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Realizácia HBV v lokalite Mazorníkovo	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Realizácia IBV v lokalite Potočná.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Realizácia IBV v lokalite Vrchdolinka.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Realizácia HBV v lokalite Zadné Halny a Predné Halny.	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Realizácia IBV v lokalite Banisko	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Realizácia HBV v lokalite Banisko	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
	Realizácia IBV v lokalite Rohozná	podľa potreby	Vlastníci/mesto/investor	súkromný sektor	vysoký	Vlastníci/mesto/investor
Projekt 5.2	Príprava a realizácia štandardnej nájomnej bytovej výstavby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Príprava : Vypracovanie technickej projektovej dokumentácie.	1510	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Realizácia nájomného bytového fondu v lokalite Mazorníkovo (MPČL).	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Realizácia nájomného bytového fondu v lokalite Kasárne (Sekurisova).	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Realizácia nájomného bytového fondu v lokalite Centrum (Rázusova).	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Realizácia nájomného bytového fondu v lokalite Banisko.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 5.3	Príprava a realizácia nájomného bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Príprava : Vypracovanie projektovej dokumentácie.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	mesto Brezno

	Realizácia nájomného bývania 3x6 b.j. v lokalite Zadné Halny – Hlavina.	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Realizácia komunitného bývania pre osamelých seniorov.	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Realizácia Výstavba bytových jednotiek nižšieho štandardu ako projektu prestupného bývania v lokalite Zadné Halny – Hlavina.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
Projekt 5.4	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Príprava : Vypracovanie projektovej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	stredný	mesto Brezno
	Zateplenie mestských budov.	2500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno
	Obnovenie interiérových spoločných priestorov mestských nájomných bytov.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vyšoký	mesto Brezno

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vyšoká	malá	stredná	vyšoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu			0,6			0,75	0,45
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,3		0,03
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3				0,75	0,225
6.	Vysoká prevádzková náročnosť		0,3			0,5		0,15

Z výsledkov súčinu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a spracovanie projektov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 5 Bývanie					
Projekt 5.1					
Projekt 5.2					
Projekt 5.3					
Projekt 5.4					

3.5.6. Bezpečnosť

Strategický zámer						
Bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.						
Program 6 Bezpečnosť						
Cieľ 6	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.					
Projekt 6.1	Rozšírenie kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Výstavba kamerového systému v rámci areálov MŠ a ZŠ.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba kamerového systému pri supermarketoch.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba kamerového systému na železničnej stanici.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Výstavba kamerového systému pri športových areáloch, halách a ihriskách.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
Projekt 6.2	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zvýraznenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach mesta.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Optimalizácia dopravného značenia.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Osadenie dopravných retardérov/spomaľovačov na kritických miestach - ZŠ, MŠ.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Realizácia osvetlenia dopravného ihriska.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Intenzifikácia osvetlenia priestoru v nábřeží Hrona.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
Projekt 6.3	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zvýšenie monitorovania priestoru Baldovského mosta, "železné schody k starému cintorínu", Margitin park, Point, atď.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Zvýšenie monitorovania priestoru Vrbovej ulice.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Realizácia bezpečného pešieho prepojenia Starého a Nového Mazorníka.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Brezno
	Zvýšenie monitorovania priestoru Mládežníckej ulice.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Brezno
	Zvýšenie monitorovania priestoru Baldovského mosta, "železné schody k starému cintorínu", Margitin park, Point, atď.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Brezno

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov		0,3				0,75	0,225
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3		0,25			0,075
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčiny jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a personálnu náročnosť.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 6 Bezpečnosť					
Cieľ 6					
Projekt 6.1					
Projekt 6.2					
Projekt 6.3					

3.6. Finančné plánovanie

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu KPSS je schopnosť mesta v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností mestského rozpočtu atď.

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané rámce v tisícoch Eur.

3.6.1. Sociálne služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
1.1.	Seniori a ťažko zdravotne postihnutí								
Cieľ 1.1.A									
Projekt 1.1.1	700	700	525	175	140	0	35	0	0
Projekt 1.1.2	235	235	176	59	47	0	12	0	0
Projekt 1.1.3	650	650	488	163	130	0	33	0	0
Cieľ 1.1.B									
Projekt 1.1.5	25	25	19	6	5	0	1	0	0
Cieľ 1.1.C									
Projekt 1.1.6	150	150	113	38	30	0	8	0	0
1.2.	Rodina detí a mládež								
Cieľ 1.2									
Projekt 1.2.1	460	460	345	115	92	0	23	0	0
Projekt 1.2.4	1	1	1	0	0	0	0	0	0
1.3.	Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.								
Cieľ 1.3.B									
Projekt 1.3.3	530	530	398	133	106	0	27	0	0
1.4.	Osoby ohrozené sociálnym vylúčením.								
Projekt 1.4.1	511	511	383	128	102	0	26	0	0
Projekt 1.4.2	50	50	38	13	10	0	3	0	0
Spolu	3 312	3 312	2 484	828	662	0	166	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	784	784	588	196	157	0	39	0	0
2024	828	828	621	207	166	0	41	0	0
2025	828	828	621	207	166	0	41	0	0
2026	828	828	621	207	166	0	41	0	0
2027	44	44	33	11	9	0	2	0	0
Spolu	3 312	3 312	2 484	828	662	0	166	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
5. Európa bližšie k občanom	Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
	a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027 Operačný program Slovensko PLÁN OBNOVY

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS
NADÁCIA PONTIS

3.6.2. Služby vzdelávania

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 2									
Projekt 2.1	2 060	2 060	1 545	515	412	0	103	0	0
Projekt 2.2	950	950	713	238	190	0	48	0	0
Projekt 2.3	1 600	1 600	1 200	400	320	0	80	0	0
Projekt 2.4	2 175	2 175	1 631	544	435	0	109	0	0
Projekt 2.5	3 000	3 000	2 250	750	600	0	150	0	0
Spolu	9 785	9 785	7 339	2 446	1 957	0	489	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	2209	2209	1657	552	442	0	110	0	0
2024	2446	2446	1835	612	489	0	122	0	0
2025	2446	2446	1835	612	489	0	122	0	0
2026	2446	2446	1835	612	489	0	122	0	0
2027	238	238	178	59	48	0	12	0	0
Spolu	9 785	9 785	7 339	2 446	1 957	0	489	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
4. Sociálnejšia Európa	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
	Prioritné oblasti podpory z ENRAF:
	podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov,
	podpora udržateľných akvokultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
	Adaptabilný a prístupný trh práce
5. Európa bližšie k občanom	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
	Sociálne inovácie a experimenty
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce.

3.6.3. Zdravotnícke služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.								
Projekt 3.1	3000	3000	2250	750	600	0	150	0	0
Spolu	3000	3000	2250	750	600	0	150	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	750	750	563	188	150	0	38	0	0
2024	750	750	563	188	150	0	38	0	0
2025	750	750	563	188	150	0	38	0	0
2026	750	750	563	188	150	0	38	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3000	3000	2250	750	600	0	150	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
5. Európa bližšie k občanom	Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
	a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027 PLÁN OBNOVY

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

3.6.4. Voľno - časové aktivity

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 4									
Projekt 4.1	14 785	14 785	11 089	3 696	2 957	0	739	0	0
Projekt 4.6	50	50	38	13	10	0	3	0	0
Projekt 4.8	9 320	9 320	6 990	2 330	1 864	0	466	0	0
Spolu	24 155	24 155	18 116	6 039	4 831	0	1 208	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	6026	6026	4520	1507	1205	0	301	0	0
2024	6039	6039	4529	1510	1208	0	302	0	0
2025	6039	6039	4529	1510	1208	0	302	0	0
2026	6039	6039	4529	1510	1208	0	302	0	0
2027	13	13	9	3	3	0	1	0	0
Spolu	24 155	24 155	18 116	6 039	4 831	0	1 208	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.
Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig s dôrazom na možnosti pre mestá a obce.

3.6.5. Bývanie

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 5									
Projekt 5.2	1 510	1 510	1 133	378	302	0	76	0	0
Projekt 5.3	2 600	2 600	1 950	650	520	0	130	0	0
Projekt 5.4	2 600	2 600	1 950	650	520	0	130	0	0
Spolu	6 710	6 710	5 033	1 678	1 342	0	336	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	1678	1678	1258	419	336	0	84	0	0
2025	1678	1678	1258	419	336	0	84	0	0
2026	1678	1678	1258	419	336	0	84	0	0
2027	1678	1678	1258	419	336	0	84	0	0
Spolu	6 710	6 710	5 033	1 678	1 342	0	336	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
4. Sociálnejšia Európa	Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
	Sociálne inovácie a experimenty
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
	Fond spravodlivej transformácie (FST)
	Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Európsky sociálny fond 2014 – 2020 a Európsky sociálny fond plus (ESF+) 2021-2027

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

3.6.6. Bezpečnosť

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 6									
Projekt 6.1	450	450	338	113	90	0	23	0	0
Projekt 6.2	12	12	9	3	2	0	1	0	0
Spolu	462	462	347	116	92	0	23	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	116	116	87	29	23	0	6	0	0
2025	116	116	87	29	23	0	6	0	0
2026	116	116	87	29	23	0	6	0	0
2027	116	116	87	29	23	0	6	0	0
Spolu	462	462	347	116	92	0	23	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení a cieľov politik EU.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji
	Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj
	Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore
	Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
	Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
5. Európa bližšie k občanom	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných obecných a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zadefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

3.7. Hodnotenie

Hlavným hodnotiacim dokumentom Komunitného plánu sociálnych služieb bude Správa o realizácii KP, ktorú vypracuje odbor starostlivosti o obyvateľá.

Spôsob modifikovania KP

Predkladať návrhy na modifikovanie KP bude v právomoci primátora a poslancov mestského zastupiteľstva. Komisia pre sociálnu a zdravotnú starostlivosť o občanov pri MsZ môže tiež predkladať mestskému zastupiteľstvu návrhy na doplnenie KP. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť Komisii návrh na modifikovanie KP. Na zasadnutia Finančnej komisie pri MsZ v termíne schvaľovania mestského rozpočtu predloží Komisia pre sociálnu a zdravotnú starostlivosť o občanov Dopadovú analýzu plnenia KP.

Doplnenie KP sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie KP, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, podprogramy, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie mestskému zastupiteľstvu. Ak doplnenie KP bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Komisie alebo mestského zastupiteľstva.

3.8. Monitorovanie

Koordinátor pre stratégiu bude predkladať na zasadnutia Komisie Správy o realizácii KP, pre posúdenie súladu aktivít s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Komisia vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Mestské zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov. Počas roka sa môže každý poslanec mestského zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia KP na mestskom úrade alebo u Koordinátora pre stratégiu.

3.9. Záver

KPSS mesta Brezno je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja mesta v sociálnych službách a ostatných súvisiacich verejných službách, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je nadväzujúcim dokumentom na PHRSR mesta ako aj ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života mesta.

KPSS je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach mestského zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný KPSS mesta Brezno bol schválený na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa:

..... UMZ č.

.....
pečiatka mesta

.....
JUDr. Tomáš Abel, PhD
primátor mesta Brezno

4. Použitá literatúra

1. Národná stratégia rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 - 2030
2. Komunitné plánovanie sociálnych služieb, Woleková, Mezianová, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004
3. Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
4. Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi,
5. Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime,
6. Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine
7. Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.
8. Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.)
9. Novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
10. Petrvalská, 2010
11. Šed'ová, M., 2010
12. www.statistics.sk
13. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
14. Vagač, 2011, s.4
15. <http://www.etrend.sk>, 11.8.2011
16. Atlas krajiny SR, 2002
17. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
18. Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni mesta.
19. Partnerská dohoda 2021 - 2027
20. Zmluva o fungovaní Európskej únie
21. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
22. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
23. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
24. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
25. Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
26. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
27. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
28. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
29. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
30. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
31. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
32. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
33. <http://www.upsvar.sk>
34. http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx
35. <http://www.nrozp.sk/index.php/soc-rehabilitacia>
36. http://www.upsvar.sk/socialne-veci-a-rodina/tazko-zdravotne-postihnuty/posudkova-cinnost/oblasti-posudkovej-cinnosti.html?page_id=1216
37. www.brezno.sk
38. https://www.brezno.sk/data-files/brezno/download/komplexna_strategia_riesenia_romskej_problematiky_na_roky_2016-2022.pdf
39. https://www.brezno.sk/data-files/brezno/download/koncepcia_rozvoja_kultury_do_2013.pdf
40. https://www.brezno.sk/data-files/brezno/download/koncepcia_rozvoja_sportu_2014-2020_s_vyhľadom_do_2022.pdf
41. https://www.brezno.sk/data-files/brezno/download/koncepcia_rozvoja_skolstva_do_roku_2020.pdf
42. https://www.brezno.sk/data-files/brezno/download/kp_soc_sluz_mesta_brezno_-2014-2022-_2.pdf
43. <https://www.zsbrezno.sk/vyrocnasprava.html>

44. <https://cloud2r.edupage.org/cloud?z%3AcjoJtnxmzwmw%2FW%2FJ%2FSO57N9iYcCWjBJPKvnsUL4MQOihwa6s2O3iRjh3lpbPM3lPy>
45. http://www.sodbtn.sk/obce/obec_domy_plyn_2021.php?kod_obce=508497
46. http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/ku5001rr/v_ku5001rr_00_00_00_sk
47. https://www.ia.gov.sk/data/files/np_PKSD/Analyzy/AZZZ/Analyza_dlhodobej_nezamestnanosti_z_pohladu_vyuzitelnosti_tejto_pracovne....pdf
48. <https://www.nspbr.sk/web/ambulancie/>
49. <https://www.scitanie.sk/>
50. <http://www.sopsr.sk/web/?cl=114>
51. <https://sk.wikipedia.org/wiki/Brezno>
52. https://www.slovensko.sk/sk/lokality/_9cd40993-5efd-47cd-b570-ed95215b98c3
53. ÚPN Brezno, 2001
54. PRMB, 2016
55. http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx
56. [https://sk.wikipedia.org/wiki/Rohozn%C3%A1_\(pr%C3%ADtok_Hrona\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Rohozn%C3%A1_(pr%C3%ADtok_Hrona))
57. <https://sk.wikipedia.org/wiki/Vagn%C3%A1>
58. <http://napant.sopsr.sk/priroda/flora/rastlinne-spolocenstva>
59. <https://napant.sopsr.sk/priroda/fauna/>
60. <https://www.meteoblue.com>
61. http://www.minerally.sk/files/lok/301-400/361_slovgeo_slov_kotliny_zvolen_brezno.htm
62. http://www.minerally.sk/files/lok/301-400/325_slovgeo_n_tatry_1.htm
63. http://www.minerally.sk/files/lok/301-400/349_slovgeo_slov_rudohorie_1.htm
64. <https://www.bbsk.sk/>
65. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
66. <https://zsp4.edupage.org/a/profil-skoly>
67. <https://zusbrezno.edupage.org/>
68. <https://szsbrezno.edupage.org/text45/>
69. <https://gymbrezno.edupage.org/a/zaverecna-sprava-1?eqa=dGV4dD10ZXh0L3RleHQyJnN1YnBhZ2U9Ng%3D%3D>
70. <https://habrezno.edupage.org/a/o-nasej-skole>
71. <https://sssbrezno.edupage.org/a/moznosti-studia?eqa=dGV4dD10ZXh0L3RleHQ3JnN1YnBhZ2U9MA%3D%3D>
72. <https://ssospebgbrezno.edupage.org/a/profil-skoly>
73. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
74. KSRRP 2016 - 2022
75. <http://www.etrend.sk>

S CARABEO-SK, s.r.o.

doc. Ing. Štefan Hronec, PhD.

Adresa:
P.O.Box. č. 8
Banská Bystrica
974 09

tel: 0907 439 224
0911 439 224
e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
scarabeo.sk@gmail.com

Sídlo:
Povstalecká cesta 16
Banská Bystrica
974 09